

КАРА МАЌ

ГОРСКАТА РОЗ
5
СМЪРТТА
НА ИМПЕРАТОРА

КАРЛ МАЙ

СМЪРТТА НА ИМПЕРАТОРА

Превод: Любомир Спасов

chitanka.info

1. ОТ БАРСЕЛОНА ДО ВЕРА КРУС

В старинния испански родов замък на графовете де Родриганда и Севиля вече от около седемнадесет години господстваше самозваният граф Алфонсо и неговите родители: Клариса и адвокатът Гаспарино Кортейо. Една вечер в началото на 1867 година последните двама седяха удобно на софата в едно от многобройните помещения на замъка. Пращящият във великолепната мраморна камина огън разпространяваше приятна топлина.

В един момент на вратата тихо се почука и влезе един слуга. Донесе пощата, която току-що бе доставена от куриера. След отдалечаването му Кортейо огледа пликовете.

— От Мексико! — изтръгна се от устата му при вида на едно писмо.

Разтвори го припряно и се зачете. Погледът му стана втренчен, изпусна дълбока, тежка въздишка и падна назад върху възглавницата на дивана. Клариса го наблюдаваше уплашено. Тя взе писмото от ръката на намиращият се в почти несвяст адвокат и на свой ред прочете следните редове:

„Скъпи чичо!

Пиша ти спешно от хасиендата дел Ерина, защото се случиха важни и ужасни събития. Граф Фернандо успял да избяга от робството и се върна. Но това не би било все още чак толкова лошо, ако не се бе стоварил втори удар на съдбата.

За мой най-голям ужас се появиха и другите наши врагове, за които отдавна си правехме илюзии, че са мъртви. При Фернандо се намират: Стернау, двамата Унгер, Бизоновото чело, Мечешко сърце, Ема Арбелец, Каря и Мариано!!! Ландола ни е измамил! Всички онези, които трябваше да погуби, са до един живи. Той ги бил свалил на

някакъв самотен остров, откъдето сега са се измъкнали. Пребивават във форт Гуаделупа при нашия враг Хуарес.

Татко не е тук. Изпратих след него новината, за да вземе ответни мерки. Не ни ли провърви да обезвредим гореспоменатите, изгубени сме.

С най-голямо вълнение:
твоя племенница Хосефа“

Читателката също така малко като съюзника си подозираше, че нещата отдавна вече са изпреварили описаните в писмото факти. Не само неприятелите на Кортейо, но и самите Пабло и Хосефа по това време вече се намираха в ръцете на зловещия доктор Хиларио. Ръката на Клариса се отпусна безсилно с писмото.

— Всички те са още живи! Каква ужасна беда! Не можем да се насладим на спокойствие на плодовете на нашия труд!

— Зарежи вайканията! — посъветва другият мерзавец. — Те доникъде няма да ни отведат. Сега трябва да се действа! Ето значи как отново ще си имаме работа с дон Фернандо, Пабловата мекосърдечност си отмъщава!

— Не е било само мекосърдечност! Нали ти самият заяви, че зад тая привидна мекоост се крие изнудване.

— Разбира се, било е с причина. Той има дъщеря, а аз син. Моят син е наследник на графството и трябвало да се ожени за Хосефа, за да може момичето да извлече своята облага. Алфонсо не пожелал. И макар, че оставихме Пабло и Хосефа да се наслаждават на мексиканските благини, те така и няма да ни се разкрият с намеренията си.

— Имаш право, Гаспарино. Но какво мислиш за появата на останалите? Според мен това е някакъв трик от страна на Хосефа.

— Не. Убеден съм, че Ландола по собствена инициатива е оставил жива цялата оная пасмина.

— Но с каква цел? То си е само в негова вреда.

— Сега, да, но не и ако не им се бе удало да се измъкнат, аз наистина богато му се разплатих за услугата, но той обича да взема колкото е възможно повече. Ландола е държал в ръцете си свободата на пленниците. Това е било тръстиковото стебло, с чиято помощ е можел

да ме изсмуче. Само едно не проумявам — как така още не се е захванал.

— Все ще напомни за себе си!

— Този негодяй! — избухна яростно Гаспарино. — Като си помисля колко ловко бе скроено всичко! Родриганда бяха напълно обезвредени. Граф Мануел през всичките тия години не бе в състояние да предприеме и най-малкото срещу нас. Аз често вътрешно съм се надсмивал над безпомощността на стария, в която го поставя собственият му наследствен закон. Да зяпа отдалеко как си седят лешоядите в гнездото, от което са изхвърлили благородния сокол и малките му! Наистина си беше за смях! А сега? Всички наши завоевания са поставени под въпрос от алчността на тоя Ландола и ние сме отново там, където бяхме преди седемнайсет години. Просто да полудееш!

— И какво ще правим сега? Тия, дето се появиха, на всяка цена трябва да изчезнат час по-скоро.

— Тая работа предоставям на моя брат. За мен има една персона, която за момента е по-важна от всички там Стернаувци и Мариановци — Ландола. Без неговите свидетелски показания много нещо не може да се докаже.

— В такъв случай трябва да го убиеш.

— По-напред се налага да проведе един разговор с него. Вероятно ще е по-добре да остане жив, додето може да бъде полезен.

— Дали е все още в Барселона?

— Да. Изглежда е забъркал някакво неблагоприятие в Германия, тъй като е принуден да се крие дори от испанските агенти. Този Бисмарк започна да вдъхва уважение на другите сили. Веднага пиши на Алфонсо в Мадрид! Той също трябва да знае какво се е случило и какви преговори се водят. Сега отивам да се подготвя. Още днес заминавам за Барселона. За такива работи човек никога не може да е достатъчно бърз.

Същата нощ Кортейо вече се намираше на път. В Барселона остави купето в странноприемницата и се отправи пеша по една от най-невзрачните странични улици. Влезе при един беден обуцар, който и от за него тясното жилище даваше една стаичка под наем. Наемателят беше капитан Хенрико Ландола, криещ се тук под фалшиво име. Когато Кортейо се появи при него, завари го натиснат от скука.

— Не се безпокойте! — рече новодошлият. — Нося ви една задача, която ще ви създаде доста развлечения.

— И много ще ми е приятно. Впрочем дълго тук няма да остана. Издирванията за мен позамряха, а битките и работата аз обичам повече от мира и леността.

— Хубаво! Мога да ви дам веднага работа.

— От какво естество?

— Едно пътуване до Мексико. От високо място се е изказало голямо недоволство, че тленните останки на граф Фернандо почиват в Мексико, вместо да бъдат положени във фамилната гробница на Родриганда. За да избегнем по-нататъшни упреци се налага да пратим човек дотам да докара ковчега и съдържанието. Искате ли да се заемете?

— Мътните да ви вземат! — отвърна Ландола. — Труп на борда винаги носи нещастие.

— Суеверие! Досега не съм забелязъл подобни предразсъдъци у вас.

— И така да е. Оставете стареца да си почива в мир, където си е!

— И къде?

— Е-е, в Мексико. Че къде другаде?

— Или в робство?

Ландола трепна и изглежда втрещено Кортейо.

— Робство? Какво искате да кажете?

— Ами, че сте продал графа. Да не вземете и да го оспорвате?

— Кой ви е тръснал тая лъжа?

— Лъжа? Зная много добре всяка подробност от вашето предателство. Алфонсо отдавна е споделил с мен всичко.

— По дяволите! Значи вашият брат все пак не си е сдържал устата и се е доверил на племенника си.

— Извършил сте го по заповед на Пабло? Той по-голям авторитет ли има от мен?

— Ба. Той беше там, където се разиграваше театърът. Длъжен бях да се ръководя по него.

— Тъй, тъй! И по-късно ли се съобразихте по подобен начин с него? Да речем, относно Стернау и другарите му?

— Та нали са мъртви!

— Или също в робство?

— Глупости!

— Или изоставени на някой остров?

— Позволете да запитам, сеньор: Не сънувате ли?

— Да, присънва ми се едно-друго. Знаете ли какво? Присънва ми се, че по известни причини не сте издавил онези пленници. Откарал сте ги на някакъв остров, та постоянно да са ви под ръка, ако ви се доще някой ден да ми свиете номер. Всички те сега се скиторят из Мексико, и то край Главната квартира на президента Хуарес.

Ландола се наклони напред изплашен.

— В такъв случай ще са само призраци.

— Тогава и дон Фернандо би бил също така само призрак, за когото все пак признахте, че е жив.

— Той? Да се е появил?

— Да. Всички са заедно.

— Дон Фернандо на бял свят? Що за приказки са ви наплецили?

— Приказки? — кипна Кортейо. — И смееете да питате? Каква наглост! Да не мислите, че ще се впрегна да дойда в Барселона от Родриганда, само за да ви разкажа някаква фабула?

Ландола се съвзе. Той разбра, че по някакъв начин е прозрян и се залови да се противопостави на противника с остро държане.

— Говорите за наглост — поде с онзи студен тон, който даваше да се предположи, че във вътрешността му в действителност кипи вулкан. — Ще ви помоля да избягвате подобни изрази, ако държите да разговарям с вас. Аз не съм негодяй.

От очите на Кортейо го стрелна заплашителен поглед. Сетне адвокатът сви пренебрежително рамене.

— Как другояче ще наречете човек, издирван от полицията?

— Сеньор — избухна Ландола, — насочените срещу мен издирвания са само една последица от последната ми политическа дейност. Знаете, че обхождах средноевропейските държави като испански разузнавач. Прусия иска да бъде екстрадиран.

— Само защото сте действал като разузнавач? Лъжа!

— Сеньор Кортейо!

— Повтарям: лъжа! На първия министър на Прусия няма и да му хрумне да изисква от Испания вашето екстрадиране, това би го направило за посмешище. Според съществуващите закони той няма право на подобно искане. Политически престъпници не се екстрадират.

Да бяхте действал за Испания, тя щеше да ви защити. Но вместо да го стори, тя дори ви преследва. Кажете все пак, защо?

— Прави го само привидно, за да успокои Прусия.

— Я стига, знам го по-добре. Нима вярвате, че не поддържам връзка със средите, за които става дума? За изпълнение на вашите поръчения и за заплащане на някои други емисари ви е била поверена значителна сума. Вие сте задържал всичко за себе си. Просто сте присвоил сумата.

— Сеньор Кортейо, навярно ще имате добрината незабавно да оттеглите това твърдение?

— И през ум не ми минава, Ландола. Заради тази злоупотреба сега сте издирван и от тукашните власти. Намерението не е да ви предадат на Прусия, а по някакъв начин да ви обезвредят.

— Нека само опитат! Още не са ме спипани!

— Не се надценявайте прекалено! Какво ще стане, ако доведе тук първия срещнат полицаи и му кажа, че сте Ландола?

— Тогава бих си имал в дранголника колега. Ще разкажа всичко, каквото зная за вас.

— Хич няма и да посмеете да ме намесите, защото като съучастник и изпълнител на моите планове и проекти вас ви очаква едно не по-малко строго наказание от мен.

— Наистина ли вярвате, че това би могло да ме възпре да ви наикисна?

— Да — отговори Кортейо високомерно.

— Е, тук твърде много се заблуждавате. Та нали сам казахте преди малко, че ме търсят, за да ме премахнат от хоризонта. С други думи казано, било чрез смърт или доживотен затвор, ще ме направят безвреден. Като е тъй, надали ще влоша повече съдбата си, ако издам деянията ви.

— Ваша воля. Пет пари не давам за онова, което ще надрънкате за мен. Никой няма да ви повярва и дума.

— Мога да приведа доказателства. Достатъчно имам на разположение. Ще спомена за пример различните писма и инструкции, които сте ми писал и пращал.

— Въобще не ме е страх. Тези неща са унищожени.

— Вярвате ли го действително? — ухили се Ландола подигравателно.

— Ами нали се споразумяхме всеки от своя страна да унищожи кореспонденцията.

— Това е вярно. И аз съм убеден, че сте изгорил всички мои драсканици.

— Естествено!

— Наистина ли? — запита Ландола, мятайки изпитателен поглед към лицето на Кортейо.

— Не е налице вече нищо. Аз съдържах своята дума.

— Било е много почтено, но също така и твърде глупаво от ваша страна — подигра се Ландола, явно облекчен от уверението на Кортейо. — Все пак тези неща биха могли да ви послужат като улики срещу мен.

Кортейо се изхили.

— Нарекохте ме глупав? Погрижете се за вашето собствено късогледство! Тези неща същевременно биха служили и като улика срещу мен.

— Да, нали показват, че съм изпълнявал заповедите ви. И сега сигурно си мислите, че аз също съм унищожил моите? Много се лъжете. Всички са си още налице.

— Тогава вие сте един вероломник, един лъжец. Само че тая кореспонденция ще бъде опасна и за самия вас.

— Охо! Кой може да докаже, че наистина съм се подчинявал на вашите заповеди?

— Аз! Ще разкрия, че сте морският разбойник Грандприз.

— А начинанието произлезе от вас. Корабът принадлежеше на вас. Вие авансирахте парите, заради което получавахте половината печалба.

— Половината? О, убеден съм, че страшно много сте ме мамил.

Ландола отново почна да се хили.

— Тук май действително сте прав, многоуважаеми Гаспарино. От само себе си се подразбира, че прибирах деветдесет процента от приходите.

— Деветдесет... процента! — провикна се ядно Кортейо.

— Да. Вие си седяхте вкъщи и чакахте да ви капнат парите. Ето защо получавахте една десета. Беше достатъчно, защото тя възлизаше на цяло състояние. Останалото обаче принадлежеше на нас.

— Проклятие! Девет пъти повече от мен. Трябва да са били милиони. Какво правихте с тези суми?

— Преживях, гуляех, поигравах.

— Demonio! Ама че загубен тип сте бил!

— Загубен? Как ли не! Когато човек днес не знае дали утре няма да увисне на въжето, наслаждава се на настоящия миг. Но ако съзнанието, че не всичко е профукано, ви действа благотворно, искрено признавам, че на едно много потайно местенце си имам спестовна каса.

— Гледай ти. Скрил сте пари? — запита бързо Кортейо.

— Да. Напълно достатъчно да ми осигурят спокойствие.

— Къде е мястото?

— Нима си въобразявате, че ще ви го кажа?

— Добре де! Дръжте си плячката! Но бъдете и убеден, че ще действам спрямо вас така, както вие се отнасяте към мен.

Ландола бавно кимна.

— Навярно ще благоволите да кажете какво имате предвид? — подпита.

— Игнорирам всякакви съображения и ви искам равносметка — прогърмя нотариусът със зачервено лице.

— За какво?

— Че дон Фернандо е още жив.

— Докажете първо, че действително е жив.

— Моята племенница ми писа.

Ландола промени цвета си.

— Ако навремето той не умря, то стана само по желание на вашия брат.

— И каза ли ви защо се налага дон Фернандо да изчезне?

— Да. За да направи място на Алфонсо.

— В такъв случай трябва и да ви е изяснил по каква причина не иска графът да умре.

— Нито сричка. Но аз сам се досетих. Знаете ли, че сеньорита Хосефа беше влюбена в Алфонсо? Тя си бе наумила да става графиня де Родриганда. Успееше ли, нямаше да има нужда да се смущава „твърдия покой“ на графа. Дон Алфонсо обаче не искаше да знае за нея...

— Аз също. Ха, онова бостанско плашило и графиня Родриганда!

— Може да имате право. Но Хосефа и нейният баща побесняха. Вие и Алфонсо имяхте всичко, те — нищо. Искаха да разполагат с мексиканските имения на фамилията.

— И това и сториха. От приходите на отвъдокеанските имоти не съм получил и едно песо.

— Но и не сте искал?

— О, напротив, ала някой вслушваше ли се.

— При това положение ми е понятно защо брат ви не се интересуваше от стария граф. Да не бяхте го оставил да се наслаждава спокойно на богатата, щеше да се наложи да отида пак да прибера графа. Във всички случаи тогава с вас и Алфонсо щеше да е свършено.

— Пабло ще се разкайва за това! Но как можахте, по дяволите, да се изкушите на такова предателство спрямо мен?

— Ба! Бях добре заплатен за тая работа. Който ми дава повече, на него служа по-усърдно.

— И вие сте един мошеник! Сега си теглете последиците, защото дон Фернандо се е завърнал.

— Как се е отървал?

— Знам ли. Вие къде го бяхте натирил?

— В Харар. Достъпът до тази страна е извънредно труден, а бягството направо невъзможно. Не мога да си обясня появата му.

— Сигурно в близко време ще се разбере. Но как стоят нещата с всички останали, за които писахте, че са се издавили?

Ландола се засмя пресилено.

— Твърдите, че те също са още живи? Е, значи навремето не са се удавили.

Кортейо избухна гневно:

— Да не искате на всичкото отгоре и да ми се присмивате? Нещата никак не са смешни, а крайно опасни. И защо тогава не пречукахте тези хора?

— На първо място, че бях лошо заплатен от вас и сетне — нали мъртви с нищо не биха могли да бъдат полезни. Мошениците не винаги имат навика да са честни. Ние двамата сме мошеници. Ето защо беше близко до ума, че не е изключено да дойде някога време да

забравите благодарността си към мен. Именно заради такъв случай съхраних пленниците. Отведох ги на един остров във Великия океан.

— Колко глупаво! Където корабоплаването става все по-оживено!

— Глупаво? Тук много се заблуждавате. Островът беше известен само на мен. Ничий друг крак не бе стъпвал на него.

— Но сега виждате, че все пак трябва да е бил известен. Пленниците са се измъкнали. Вие сте действал безотговорно лекомислено!

— Проклетата история наистина! Дори опасна — продума замислено Ландола.

— Да. И знаете ли кое е най-опасното в нея? Те са се напъхали в Главната квартира на Хуарес.

Ландола прекоси няколко пъти стаята и спря пред Кортейо:

— Мисля, че трябва да се отскочи дотам, за да се свърши онова, което бе пропуснато по-рано.

— Кое то значи да умрат? Кой ще се заеме?

— Аз.

— Вие? Това трябва да се обмисли. В случая се виждам принуден да бъда много предпазлив. Мога да сключа сделка само тогава, когато съм убеден, че няма да бъда отново измамен.

— Хм. Колко предлагате?

— Нищо не предлагам. Иска продавачът.

— Помните ли колко ми броехте навремето? Бяха десет хиляди дурос. Сега ще дадете ли двадесет хиляди?

— Не, най-много пет.

— Тогава ние свършихме. — Ландола рязко се обърна.

— Охо! — процеди Кортейо. — Такива сметки няма да правим. Пет хиляди или нищо! Не искате ли, тръгвам сам. Защото този път и бездруго ще надзиравам изпълнението лично!

Ландола се отдръпна крачка назад и попита изумен:

— Имате намерение да дойдете с мен?

Кортейо кимна.

— Най-напред държа да посетя моя мил брат Пабло. Сетне бих желал да опозная по-отблизо скъпоценната племенница Хосефа.

— И защо точно сега?

— Защото така ми отърва! Вие ме измамахте. Пабло ме измами. Този път искам да вървя на пълна сигурност!

— А-а! Такива ли сте ги замислил? Смятате да ни надзиравате? Вярвате ли, сеньор, че ще се оставим да бъдем надзиравани?

— Не съм казал, че искам само да надзиравам. Аз самият ще сътруднича.

— Това придава на нещата малък обрат — отвърна отмерено Ландола. — Но така, както стоят, няма време за губене.

— Ще отпътуваме при първа възможност. Веднага ще се осведомя какви кораби лежат в пристанището.

— Аз вече знам. Няма кораб за нататък. Един-единствен параход ще отплава вдругиден, но за Рио де Жанейро.

— Та това е добре. Качим ли се на борда, вие ще се изплъзнете от очите на полицаите, а в Рио все ще намерим кораб за Мексико.

— Може и така да е. Но как ще стигнем до борда? Окръжното за търсенето и залавянето ми е известно, особено тук в Барселона.

— Нищо по-лесно. Знаете ли какво се разбира под *colle de face*?

— А-ха, онова прочуто френско мазило, с чиято помощ една дъртофелница може да се превърне в младо момиче. Запълват се дори най-дълбоките бръчки.

— Да, а в добавка перука и брада. И като венец на всичко един фалшив паспорт, което за вас не е нещо необичайно.

Ландола се ухили.

— Фалшив паспорт? А, ето едно изобретение на дявола за най-избраните от неговия фамилен кръг!

— Е добре, всичко това ще ви набавя аз. Тези неща ще са необходими и за мен. При всички случаи оттатък ще срещнем Стернау и другите познайници, които не бива да знаят кои сме.

— В такъв случай няма ли време за дегизировката, когато сме отвъд?

— О, не. Вероятно няма да имаме възможност да променим имената, фигурите и паспортите. Не можем да напуснем даден кораб, къща, селище другояче, освен както сме пристигнали там.

— Много правилно, всяка промяна би събудила подозрение.

— Тогава чуйте! Аз ще пътувам като Антонио Вериданте, адвокат и пълномощник на граф Алфонсо де Родриганда. Задачата ми е

да се запозная лично със състоянието на мексиканските имения на този сеньор и съм снабден с достатъчно пълномощия.

— Които вие сам ще си издадете...!

— Паспортът също не представлява трудност. Освен това ще взема със себе си легитимация на моето истинско име, за да съм подготвен за всякакъв случай.

— Вие сте много съобразителен.

— Имам необходимост от един секретарио.

— И този драскач навярно ще бъда аз? От едно такова повишаване на положението ми може да се надуя много.

Двамата продължиха да обсъждат плана, додето Ландола отбеляза:

— Сега остава само да уточним кога и къде ще се срещнем.

— Бихте ли се осмелил да напуснете града през деня? — попита Кортейо.

— Не, толкова повече, че имам известен багаж при себе си.

— Тогава съм принуден да остана тук до падане на мрака. Отпратете се по онова време към крайнината на първата горичка по шосето за Манреса. Зададе ли се един файтон, изсвирете началото на Марсилезата, по което ще ви разпозная. Аз смятам да отида до пристанището да поразузна. Адиос!

Двамата се разделиха.

— Проклятие! — изръмжа Ландола, когато остана сам. — Ония окаяници са се измъкнали благополучно! Какво неблагоприятие през всичкото това дълго време да не се заинтересувам нито веднъж за тях! Но и кой би могъл да го допусне? Вярно, на мен тяхното завръщане по-малко може да навреди. Необходимо е само да се скрия. Но тоя Кортейо и роднинското му котило са изгубени, не му ли се удаде да предотврати опасността още в самото начало. Пет хиляди дурос! Ха, та аз още не съм се изказал по въпроса! Гаспарино ще се изръси, Пабло ще отвори кесията, Алфонсо и той ще бръкне в джоба! А сетне ще си потърся някое красиво, потайно земно кътче, където ще мога с радост и на спокойствие да се наслаждавам на богатствата си.

Кортейо събра необходимите сведения, изчака в една страноприемница да се мръкне и тайно потегли. Когато стигна

споменатата горичка, чу да се свири мотивът на Марсилезата. Нареди на кочияша да спре. Ландола намести куфара си на капрата и се качи. Пътуването продължи.

— Уговорихте ли се с капитана? — осведоми се бившият пират.
— Кога тръгва?

— Въобще не се наложи да питам. До бордовата стълбичка висеше съобщение. Вдругиден девет часа сутринта.

— Значи ще идем достатъчно навреме, ако пристигнем през нощта.

Този разговор бе единственият, проведен до Родриганда.

Там Ландола избягваше да попада в светлинния кръг на фенерите. Никой не биваше да види лицето му. Кортейо го отведе в една стая за гости и лично го обслужи. После се отправи към Клариса.

Тя отдавна го очакваше.

— Боже мой — проплака, — как ме занемари! Пристигна преди половин час, без да ме потърсиш.

— Имах малко работа. Ландола е тук.

— За когото има обява за залавяне! Гаспарино, как посмя!

— Не съществува ни най-малка опасност. Сигурен съм, че тук няма да го търсят.

— Колко време ще остане?

— Само до утре вечер. Сетне отплава в открито море.

— Призна ли си?

— Да. Всичко!

— Този предател! Защо го е сторил?

— За собствена изгода. Искал е да има в ръцете си коз срещу мен. Впрочем моят брат добре му е платил да откара дон Фернандо.

— Значи все пак Пабло е действал злоумишлено срещу теб.

— Така е. Аз ще си уредя с него сметките. И това няма да му допринесе полза, можеш да бъдеш уверена.

— Как смяташ да го направиш, като не си в Мексико?

— Но мога да бъда и ще го осъществя, любов моя.

Клариса се изплаши.

— Как? Добре ли чух? Да не се каниш да идеш нататък?

— Тъкмо това се каня. Успокой се! обстоятелствата го налагат.

— И за кога се тъкмиш да заминаваш?

— Утре през нощта.

— Но нали не сам?
— Ландола идва с мен.
— Тоя вероломник! Можеш ли да му се довериш?
— Ба! По-добре питай дали той може да се довери на мен!
Клариса седна полека и изгледа Кортейо въпросително.
— Означават ли нещо тези думи?
Нотариусът се усмихна със самочувствие.
— Някога да съм ти казвал нещо безсъдържателно?
— Хм! По лицето ти чета, че нещо си научил.
— Ей — ухили се той. — Ти си била голям психолог. И що за букви разчете по лицето ми?
— Нищо добро, поне нищо приятелско. Имам ли право?
— Възможно!
— Чу ли от Ландола нещо ново, което да не знам?
Гаспарино й разправи подробно разговора с капитана.
— Значи и ти искаш да се дегизираш и се направиш неразпознаваем? — попита Клариса. — Не виждам причина.
— Е, та тя ти е пред очите. Никой не бива да разбере, че заминавам за Мексико. Помисли за Райнсвалден! Не бяхме ли наблюдавани оттам непрекъснато?
— Това е вярно. Може би и днес да сме още под наблюдение.
— Убеден съм. Те не вярват в истинността на нашия Алфонсо. Вероятно са узнали, че безследно изчезналите са отново налице. Кой знае какво са им писали тия! По-нататък не знаем как стоят нещата в Мексико. Моят брат навреди много на името ни. Не бива да стъпвам в Мексико като Кортейо.
— Това разбирам. Че дегизировката е необходима, не е нужно да слушам повече аргументи. Но никак не проумявам защо трябва да прекосиш океана.
— Как мислиш, какво ще прави дон Фернандо, като се върне в столицата?
— Ще си иска цялото имущество.
— Това едно на ръка. Вярно, на първо време би пострадал само моят брат. Но гробът, гробът!
— Ах! Сигурно ще бъде отворен.
— И то още не е най-лошото! Навремето той е бил само привидно мъртъв, което ще рече — жив вкочанен. Знаеш ли какво

означава това?

— Нещо ужасно. Човек чува и вижда всичко, каквото става наоколо.

— И тъй. Дон Фернандо е бил привидно мъртъв. Нашият Алфонсо беше там. Той е разговарял с моя брат и Хосефа край „трупя“, графът е чувал всичко. Може би е в притежание на всички наши тайни.

— Madonna! Би било лошо! Той трябва да умре!

— Неговата смърт е една необходимост, нещо решено. Той не само би поискал обратно имотите си, ами ще изисква най-тежкото ни наказание. Но и това не е всичко. Оня Стернау е също толкова опасен.

— Той изглежда още навремето, когато оперира граф Мануел, подозираше нещо.

— Да. Аз го наблюдавах. Той в никой случай не смяташе Алфонсо за истинския приемник на дон Мануел.

— Той също трябва да умре!

— Неговата смърт е предрешена. А така стои въпросът и с всяко от лицата, принадлежащи към тая компания.

— Боже мой, колко народ искаш да обречеш на смърт, скъпи Гаспарино!

Кортейо се изпъна безметежно на софата и изброи хладнокръвно:

— Дон Фернандо, Педро Арбелец, неговата дъщеря, Каря, Мария Хермоес, Стернау, Мариано, двамата Унгер, Бизоновото чело, Мечешко сърце, Хуарес.

— Хуарес! — прекъсна го Клариса, потръпвайки от ужас.

— Да — отговори той спокойно. — Вероятно при него се стичат всички нишки. Той знае нещата по-подробно от всеки друг. И изобщо се касае да се разбере кому е станала достояние тайната. Мислиш ли, че бих могъл да разчитам на Ландола и моя брат?

— Не, двамата вече ни измамиха.

— А после и самият Пабло е обявен въвн от закона и преследван. В неговото положение надали е полезен за нашата работа.

— Ти си прав. Все повече ме убеждаваш, че лично трябва да отидеш нататък.

— Нали? Напускам те с неохота, скъпа Клариса.

— И аз те пускам с неохота. Но заради нашия син трябва да понесем разлъката. Победим ли, толкова по-радостна ще е срещата ни.

Но много те моля да внимаваш с тоя Ландола.

— Не се бой!

— Кога ще му наброиш парите? Предварително?

По лицето на Кортейо се разля демонска усмивка.

— Пари? — изшептя той. — Никога няма да ги получи.

Клариса го изгледа със съмнение.

— Не мислиш да му ги даваш? Него да измамиш?

— Измамя? Хмм! Може ли човек да измами един мъртвец?

Клариса подскочи.

— Мъртвец? И той ли ще умре?

— То се подразбира. Щом Ландола изпълни задълженията си и повече не се нуждае от него, ще умре. Който се осмели да ме мами и ощетява за собствена изгода, ще получи своето възнаграждение, дори да е моят брат.

Клариса още веднъж се взря изпитателно в лицето на Кортейо.

— Означава ли това... — разтегли тя.

— Какво?

— Та нали твоят брат също те измами?

— Ох, нещо повече. За всичко е виновен той! — Кортейо сви юмрук и тресна по масата. — Той е изкушил Ландола да остави дон Фернандо жив. И тъй като това се е удало на капитана, този дръзнал по-късно да подари живота и на другите.

— Имаш право. Пабло е твой брат — каза тя, като го стрелна с дебнеш поглед.

Кортейо го забеляза и нададе доволен смях.

— Значи и в това отношение сме единомдушни! Ти също желаш малко да накажа моя брат?

— Ще ми се разсърдиш ли за това желание? Не искам да повлияя, но как стигна Пабло дотам да откъсне от собствеността на нашия син за себе си!

— И да го прахосва! — добави Гаспарино Кортейо.

— Да подхвърля нашите богатства на отмъщението на революцията.

— Той стигна апогея на своята смехотворност. Ще ми помогне да надвия враговете. Стане ли това, ще сподели участта на Хенрико Ландола.

Трепет разтърси крайниците й.

— А неговата дъщеря Хосефа? — попита, останала без дъх.

— Тя ще загине заедно с него.

Доволно усмихната, Клариса сложи ръка на рамото му.

— Благодаря ти! — извика. — Сега най-сетне Алфонсо ще бъде истинският граф Родриганда. С никой няма да дели владичеството и ние, неговите родители, ще сме същински, неотменни господари!

2. В ДЕГИЗИРОВКА

На рейда на Рио де Жанейро, столицата на Бразилия^[1], лежеше на котва елегантен параход. Не беше голям. Виждаше се, че е предназначен за частно ползване. Сигурно възнамеряваше в най-скоро време да напусне рейда, защото лекият пушек, къдрещ се над комина, подсказваше, че подгряването на котела е започнало.

Беше късен следобед. Слънцето бе залязло и се спускаше краткотрайният здрач. В този момент откъм града се зададе една лодка, която летеше като стрела по водата под силните ръце на четирима млади гребци. Мъжът, седнал на кърмата, при всички случаи беше моряк. Неговото закръглено, приветливо лице навяваше на познавача предположението, че е немец. Сините, бистри очи почиваха с наслада на кораба и когато лодката пристана до него, той се озова с един бърз скок на бордовата стълбичка и заизкачва стъпалата.

Когато стигна палубата, кормчията пристъпи насреща му и доложи:

— Капитане, тук има двама господа, които искат да говорят с вас. Чули са, че ще плаваме към Веракрус...

— И желаят да пътуват с нас? Аха! Хм. Ще видим!

Капитанът закрачи към двамата мъже.

— Името ми е Вагнер — представи се той, — капитан на този кораб.

— Аз се казвам Антонио Вериданте, адвокат от Барселона. Този сеньор е мой секретар — каза единият от двамата мъже. — Чухме, че отивате към Веракрус и искахме да ви питаме дали не бихте имал добрината да ни вземете с вас.

— Сеньорес, това навярно няма да е възможно.

По-възрастният от двамата мъже — адвокатът, свъси чело.

— Защо? Ние сме готови да платим добре.

— Това не променя нищо. Параходът служи за частни цели.

— Значи отхвърляте молбата ни?

— За съжаление съм принуден.

— Ние трябва толкова повече да съжаляваме, тъй като от доверие към вашата доброта взехме багажа със себе си.

— Ascuas! Тогава сигурно сте отпратили и лодката, която ви е докарала на борда?

— Не. Вашият кормчия не позволи. Лежи край другия борд.

— Надявам се да намерите друга благоприятна възможност.

— Ние също си го пожелаваме, макар и навярно желанието да не се изпълни толкова скоро. Не пристигна ли своевременно, опасявам се от значителни загуби.

— Тъй.

Очите на капитана още веднъж обследваха двамата мъже. Имаха почтен вид.

— Големи загуби? — попита. — Вероятно за някоя банка, чийто представител сте?

— Не. За частно лице.

— Мога ли да попитам кое е?

— Да. Имам предвид граф де Родриганда.

Едва бе изговорена тази дума, капитанът приближи една крачка.

— Какво? Правилно ли чух? Родриганда? Графът, чийто родов замък със същото име е разположен край Манреса в Испания?

— Да.

— Знам, че той има големи имения в Мексико. Можете да пътувате с нас. Документите ви у вас ли са?

— То се подразбира. Желаете ли да ги видите?

— Сега не. Има време. Корабът скоро ще отплава в открито море и аз имам още едно-друго за вършене. Нека лодката ви се върне. Петерс!

Притича един матрос.

— Отведи двамата сеньорес в най-предната каюта! Можеш да ги обслужваш и ето защо си свободен от всичко останало.

— Благодаря, капитане! — рече човекът. После се обърна към двамата си повереници на завален испански: — Последвайте ме!

Той ги отведе до малко, уютно помещение, в което имаше две — едно над друго — легла.

— Така, това са вашите койки — каза. — Разположете се удобно! Аз ще отида да донеса вода и всичко необходимо.

Едва се бе отдалечил, Кортейо заговори:

— Каква беше тая работа, сеньор Ландола? Той познава фамилията Родриганда!

— Да. Трябва да бъдем извънредно предпазливи. Да не бяхте споменал името Родриганда, наистина нямаше да ни вземат.

— И все пак бих желал по-добре нищо да не бях казвал.

— Е, налага се да изчакаме, докато намерим правилния фарватер. Петерс скоро се върна, носейки вода и принадлежности за миене.

— От дълго ли лежите в Рио? — подпита Кортейо.

— Само три дни — гласеше отговорът.

— Откъде идвате?

— Покрай кап Хорн.

— Сигурно от Австралия?

— Всъщност да, но последно от Мексико.

— От някое от западните пристанища?

— Гуаймас.

— Взехте оттам товар?

— Не. Оставихме пасажери.

— Много? Капитанът все пак каза, че не сте пътнически кораб.

— И не сме. Той принадлежи на граф Фернандо де Родриганда.

Непознатите се спогледаха слисано, което обаче убягна на моряка.

— Фернандо де Родриганда? — попита Кортейо, опитвайки мъчително да се овладее. — Познаваш ли този сеньор?

— Не, не съм го виждал.

— Помислих си го, изхождайки от думите ти, че сте го свалили в Гуаймас.

— То е вярно, ала аз не съм присъствал. Имах един лош капитан, поради което напуснах кораба във Валпарайзо. По същото време пристигна капитан Вагнер с този параход. Трябваше да остави на сушата един тежко болен моряк и ме взе на негово място.

— Значи си едва от Валпарайзо на борда и не знаеш нищо за по-ранната съдба на тоя кораб?

— Знам някои неща, които съм научил от другите. Той принадлежал на някакъв англичанин и в Източна Индия бил купен от граф Родриганда.

— Как се е озовал графът в Индия?

— С капитан Вагнер, кораб „Нимфа“ от Кил.

— Кил май е немско пристанище? Странно, че графът е тръгнал оттам.

— О, не е тръгнал оттам. Бил е взет от източните брегове на Африка. Натъкнал се на „Нимфа“ по крайбрежието. Капитанът го отвел до Индия, а после край Австралия, за да вземат останалите.

— Останалите? Кой са те?

— Кой? Хмм! — Човекът се поколеба да отговори. Оглежда известно време двамата мъже, без да продължи с информацията.

— Защо не отговаряш? — попита Кортейо.

— Защото по-нататък не зная нищо.

— Тъй! А за другото доста бързичко се сещаше.

— О, сеньор, много зависи от питащия дали човек ще се сети веднага за нещо или не. — С тези думи човекът се обърна и излезе.

Кортейо изгледа Ландола.

— Това пък какво беше? Залагам си главата, че тоя го знаеше и все пак не каза.

Ландола диша рамене.

— Сам сте си виновен. Бяхте твърде непредпазлив. Проявихте се буквално настървен да чуете нещо за Родриганда. Щом не съумявате да се владеете, предоставете по-добре въпросите на мен.

— Не върви, нали минавате за мой подчинен. Но ако е наистина така, както казвате, ще внимавам.

— Такъв е и моят съвет. Та нали чухте как стоят нещата. Тоя капитан е освободил графа и го е отвел до Индия. Само едно не ми е ясно.

— Кое?

— Графът е купил този кораб. Той струва цяло състояние.

— Действително — рече Кортейо. — Откъде го има?

— Във всеки случай не го е натрупал в робството. Ще узнаем.

— Пътували са с тоя параход край Австралия да вземат останалите. Кой да разбирам под „останалите“?

— Ами Стернау и хората му. Само че как е могъл графът да научи нещо за Стернау в оня изолиран Харар? Толкова повече, че бях стоварил Стернау на остров, неизвестен никому. Направо необяснимо.

— И това ще узнаем — заяви мрачно нотариусът.

— Но ви моля да бъдете много предпазлив. Вие казахте на капитана, че сте пълномощник на граф Родриганда. Как смятате да се

измъкнете от ямата, в която паднахте по собствена вина?

— Няма да е трудно. Бих могъл все пак да се ползвам с доверието на граф Алфонсо и без да съм непременно неприятел на другите.

— Препоръчително е да сме познати на стария граф Мануел.

— Хубаво, идеята е добра. Надявам се да узнаем от плановите на Стернау онова, което ни е необходимо за по-бързото постигане на нашата цел.

Когато парата в котела стигна потребното налягане, корабът дигна котва и се насочи към морето. Капитанът остана на командния мостик, докато се намериха в открито море и пътят бе свободен, след което слезе, предоставяйки управлението на кормчията.

В този момент към него пристъпи Петерс и вдигна ръка до баретата:

— Кептън!

— Какво желаеш, момчето ми? — попита Вагнер, който се отнасяше дружелюбно към екипажа си.

— Пътниците...

— Е, какво е станало?

— Хм! Ужасно любопитни!

— Тъй, тъй! Какво искаха да знаят?

— Всичко за кораба.

— Не е беда.

— И за граф Родриганда.

— Също не вреди, синко.

— Но на мен направи впечатление. Единият подпитваше, а другият бе зяпнал една паст като някой кит.

— Това е лесно обяснимо. Двамата познават граф Родриганда.

— Ахаа!

— Иначе нещо друго? Не? Тогава ги изпрати при мен и кажи на кока, че ще се хранят в моята каюта с мен!

Петерс тръгна. Но веднага щом изчезна от полезрението на капитана, процеди през зъби:

— Познавали значи графа. Все пак на мен не ми харесват. Двамата изглеждат точно така, както ако някой пиратски кораб е

маскирал топовните си люкове, та да се прави на търговски. В никой случай няма да навреди, ако държа очите си бдителни на тях.

Добрият Петерс принадлежеше към онези хора, на които е невъзможно да се преструват, но затова пък и имат вродено чувство към всеки фалш. Влизайки в каютата, рече с тон, който наистина би трябвало да е учтив, ала прозвуча почти като заповед:

— При кептън, сеньорес! Но бързо!

— Той къде е? — попита Ландола.

— В неговата каюта.

— Добре! Ще отидем!

— Хубаво ще е да вземете документите.

С този намек Петерс отново се качи. Сетне застана встрани да наблюдава двамата. Дойде един друг моряк и измърмори:

— Какво има, Петерс? Застанал си тук като котка пред дупката на плъх.

— И е така! — прозвуча отговорът.

— Наистина дебнеш някой плъх?

— Да, два.

— А-ха! Сухоzemните плъхове?

— Отгатна. Внимавай!

Двамата мъже ясно се разпознаваха на светлината на корабните фенери. Ландола крачеше напред, а Кортейо го следваше.

— Виждаш ли? — запитва Петерс своя камарад.

— Какво?

— Че единият е моряк?

— А! И защо?

— Личи си по походката му. Един моряк има различен вървеж от тоя на сухоzemния плъх. Бях при тях да ги повикам при капитана. Два сухоzemни плъха биха запитали къде е каютата.

— Може много да са пътували.

— И това не върши работа. На нашата палуба още не са били. Само опитен морски вълк ще намери капитанската каюта на непознат частен кораб и в мрака на нощта.

— А ти защо ги наблюдаваш?

— Сам не знам. На типовете няма да навреди.

Ландола не подозираше, че добрият Петерс е надарен с такава проникателност, иначе би се преструвал по-добре. Когато влязоха в

каютата, Вагнер седеше пред чаша вино. Посрещна ги любезно:

— Още веднъж добре дошли на борда, сеньорес! Нека най-напред уредим неприятните формалности. Не наредих изрично да ви се каже, но мисля, че документите ви са у вас.

— Сетихме се, сеньор капитано — рече Кортейо, като извади двата паспорта.

Вагнер ги взе, прегледа ги и отново ги върна.

— Всъщност съм задължен да заключа легитимациите в шкафа си — оповести. — Но не смятам, че е нужен чак такъв педантизъм. Ето вземете си ги и сядайте!

Двамата мъже се настаниха с поклон. Завърза се разговор, който в началото имаше муден ход, но после, когато кокът прати вечерята и виното упражни своето развеселяващо въздействие, стана по-оживен. Както Кортейо, така и Ландола жадуваха да дойде мига, когато капитанът ще заговори за Родриганда. Не стана бързо, ала все пак се стигна и дотам.

— Вие казахте, сеньор Вериданте, че сте пълномощник на граф Родриганда — подхвана Вагнер. — Значи познавате фамилията Родриганда?

— Много добре.

— С удоволствие бих научил нещичко за тази фамилия. Можете ли да ми кажете от колко членове се състои в момента?

— На драго сърце ще ви дам информация. За съжаление днес могат да се споменат само двама: граф Алфонсо, който понастоящем пребивава в Мадрид и контеса Розета, която живее в Германия. Тя е омъжена там за един лекар на име Стернау.

— Значи неравен брак.

Кортейо сви рамене.

— Хм, пита се, какво разбира човек под неравен брак. Знанията и репутацията на онзи доктор са равноценни на една графска титла.

— Следователно познавате Стернау? — зарадва се Вагнер. — Слушал съм за него. Бихте ли ми го описал?

— Разбира се. Той е висок, плещест, атлетически сложен мъж, истински исполин.

— Съвпада. Къде сте се запознал с него?

— В Родриганда. Той оперира граф Мануел от едно както тежко, така и болезнено заболяване и ето как вероятно се е представил

благоприятният случай да се запознае с контесата.

— И вие също познавате граф Мануел?

— Още дълго преди това.

— По моему, не е ли бил по онова време негов пълномощник някой си Кортейо?

Кортейо удължи лице, сякаш е чул някакво много омразно или презривно име и отговори:

— Да, Кортейо се грижеше за текущите дела, тъй да се каже, за дреболиите. При по-важни причини аз имах честта да приемам графа в Барселона.

— А-ха! Навярно познавате и Кортейо?

— По-добре, отколкото бих предпочел.

— Та това прозвуча направо пренебрежително.

— И си е така. Не бих казал, че го мразя, но го презирам. Считал съм и считам тоя Кортейо способен на всякакво безчестие.

Капитанът кимна.

— Така съм чувал и аз. Няма ли той брат в Мексико?

— Да. Единият се казва Гаспарино, другият — Пабло.

— Какво представлява този Пабло?

— Авантюристичен мошеник. Тъкмо заради него пътувам за Мексико. Идвам да поогледам малко мръсните му пръсти.

Капитанът се загледа замислено пред себе си. После кимна бавно и изрече по свойствения си предпазлив начин:

— Желая ви много щастие в тая работа. Защото аз също познавам Пабло Кортейо като несъмнен злодей. Ако знаехте, каквото аз научих!

Кортейо се направи на удивен.

— Бихте могъл да кажете нещо за задкулисните маневри на тоя човек? Не желаете ли да го споделите? Сам разбирате, че вашите сведения са от много голяма стойност за мен.

— Не ви ли обърна внимание навремето, че мексиканският граф така внезапно почина?

— Да — рече Кортейо, — май се говореше, че получил удар. Аз самият не проявих охота да го повярвам.

— Каква бе причината?

— Трудно може да се каже, сеньор. Вярно, че човек достига до някои мисли, ала ги запазва за себе си.

— Вие сте предпазлив човек. Но как се хармонира тази предпазливост, да изказвате определени подозрения и все пак да сте пълномощник на граф Алфонсо?

Кортейо се усмихна, изпълнен с разбиране.

— Имате предвид, че граф Алфонсо има връзка с тези подозрения? Може би правилно се догаждате. Но нека отговоря на вашия въпрос. Аз съм си поставил задача да се добера до тайните на замъка Родриганда и мога да я реша, само ако поддържам връзка със замъка. Ето защо проявих добра воля да стана пълномощник на младия граф, какъвто бях при добрия граф Мануел.

От този момент капитанът повече не бе в състояние да се сдържа. Той вметна живо:

— В такъв случай ще ви разкрия, че днес сте право в целта.

— Правилно ли да разбирам? Вие самият можете да ми помогнете? Действително вече се чудех на точните ви сведения за Родриганда. И горко на виновните, постигна ли най-сетне яснота! Ще ги смажа с най-строгия параграф от закона!

Той се бе надигнал и с така отлично нагоден лицемерен патос говореше, че капитанът се почувства увлечен. Скочи на свой ред, протегна ръце на Кортейо и извика:

— Тогава смело напред, ще бъда откровен с вас! Знаете ли кой е собственикът на този кораб? Граф Фернандо де Родриганда.

— Невъзможно! Та графът е мъртъв!

— Не, жив е!

— Какво говорите? Жив? Граф Фернандо жив? За Бога, кажете къде е!

— Само търпение! — прикани капитанът, макар самият да умираше от нетърпение. — Сега ще ви разправа и други неща. Знаете ли кой освен графа е още жив? Също така Стернау и Мариано, предполагаемият наследник. Аз разговарях и живях с тях на талпите на този кораб.

— Разказвайте, сеньор! Или по-добре позволете аз да питам, а вие имайте добрината да отговаряте!

— С най-голямо удоволствие. Питайте!

— Известна ми е съдбата на Стернау до неговото отпътуване от Испания. Защо е тръгнал за Мексико?

— За да търси някой си Ландола. Името навярно ви е неизвестно. Нали?

— Да, така е. Кой беше този човек?

— Казва се Хенрико Ландола, морски капитан. В действителност обаче бил покритият с мрачна слава Грандприз, капитан на разбойническия кораб „Лион“, за когото може би сте чувал.

— Да, сега се — отвърна Кортейо.

— Същинската движеща сила — продължи капитанът, — са двамата Кортейо. Но техен пръв помощник, най-лошият, е тоя проклет Ландола, когото ще смажа на пихтия, ако някой ден имам щастието да ми падне в ръцете.

— И не му се полага нищо по-добро — вмъкна Ландола.

Капитанът продължи да разказва:

— Вероятно познавате някоя си там Клариса, която от време на време пребивава в Родриганда?

— Да — потвърди Кортейо.

— Е, тя била тайната съпруга на Гаспарино Кортейо и му е родила син.

Родителите поискали да направят този син граф, поради което го подменили с истинския син на дон Мануел.

— Едва е за вярване!

— И все пак е вярно. Малкият Родриганда трябвало да бъде отведен при чичо си в Мексико. Вместо това бил разменен с малкия Кортейо и предаден на някакъв бандит, който пък трябвало да го умъртви. Разбойникът се оказал по-мекосърдечен от Кортейо. Оставил детето живо и добре го възпитал. Малкият бил наречен Мариано и след години отишъл в Родриганда като хусарски лейтенант под името Алфред де Лотрьовил.

Всичко това бе толкова вярно и ясно, че Кортейо на драго сърце би избухнал в ужасни ругатни. Той обаче се овладя и възкликна:

— Santa Madonna! Значи този Мариано е същинският Родриганда, а Алфонсо подставеният?

— Да. Това може да се докаже.

— Боже мой! — каза Кортейо. — Как не съм го знаел по-рано!

Капитанът продължи:

— Мариано трябвало да бъде премахнат, ала бил спасен и дошъл със Стернау в Мексико. Престъпленията обаче били започнали от по-

преди, иначе казано, граф Фернандо починал. Бил получил отрова, но не бил мъртъв, а се намирал само в състояние на вцепенение. Чувал и виждал всичко. Бил погребан, но сетне изваден отново от ковчега и отнесен в един кош до морския бряг, където Ландола го качил на борда и продал като роб в Харар.

— Каква сатанинщина! Как му е потръгнало там?

— Много зле, докато срещнал един човек, който го познавал.

— Срещнал в Харар някакъв познат? В тази страна, в която иначе европейски крак не стъпва?

— Да. Някой си Миндрело от Манреса, който често ходел в Родриганда.

Двамата мъже побледняха под грима, ала Кортейо не остави да се забележи и запитва:

— Как пък се е озовал тоя човек в Харар?

— Така, както и графът. Вникнал в тайната на Кортейо и оня го предал на Ландола, който го продал в Източна Африка.

— Колко са неведоми пътищата на Провидението! — продума Кортейо, склучвайки молитвено ръце.

— О, идва и още по-странно! Един ден някакъв търговец довел красива бяла робиня. Тя се харесала на султана на Харар и той поискал да я купи. Но тъй като не разбирала езика на страната и принадлежала към бял народ, бил повикан графът. Искали да видят дали разбира езика ѝ, та да го направят преводач.

— Разбирал ли го е? — попита Кортейо, почти треперейки от любопитство.

Ландола също не съумя да прикрие един жест на нетърпение.

— Да. Дон Фернандо много добре го разбирал — отвърна капитанът. — Той питал, тя отговаряла и дори го назовала по име. Човек би могъл да го нарече чудо, защото тази робиня била... еех, отгатнете коя, сеньорес!

— Да се отгатне е абсолютно невъзможно!

— Е, след като сте толкова добре запознат с делата на Родриганда, сигурно ви е известна и една хасиенда, която се води под името дел Ерина. Нейният притежател Педро Арбелец има дъщеря на име Ема и тъкмо тя била робинята.

На това място Кортейо подскочи и се втренчи в събеседника.

— Ема Арбелец? — попита. — Невъзможно, защото момичето е било...

За малко да се издаде. Само един незабелязан от капитана ритник го накара да се осъзнае. За щастие Вагнер бързо додаде:

— Не вярвате ли? Е, тогава слушайте!

Вагнер разказа на двамата всичко необходимо. Когато засегна успешното откриване на самотния остров, Ландола възкликна:

— Ascuas! Вие сте бил изключителен мореплавател. От данните на едно момиче, тласкано насам-натам на някакъв мизерен сал, да определиш местоположението на малко островче сред безбрежния океан, е нещо невероятно!

— Не, това е невъзможно — отговори Вагнер. — Честта се пада на Стернау, който без инструменти изчислил дължината и широтата на острова. Ема запомнила градусите.

— А-хаа! — произнесе Ландола. — Във всеки случай майсторска работа от тоя Стернау!

— Вярно. Ние отидохме до Източна Индия, където с една малка част от съкровището, което графът бе отмъкнал от султана, купихме парахода. Друга една част графът употреби за покупка на английски държавни облигации и задържа само скъпоценните камъни. Отплавахме, намерихме острова, прибрахме нещастниците и поехме към Мексико.

— Защо натам?

— Защото по-големият брой от въпросните лица имаха там да преследват своите цели, а и географски лежеше най-близо. Акостирахме в Гуаймас. Там получих нареждане да заобиколя нос Хорн и да пристана във Веракрус, за да отведа Стернау и другите до родината им.

— Кога ще се появят те във Веракрус?

— Времето не е твърдо определено. Аз ще изпратя човек до Мексико сити. Дон Фернандо вероятно ще се намира в палата си. Ако не, пращам друг до хасиендата дел Ерина. Там ще добия най-сигурни сведения. Само че, сеньорес, моето време за съжаление е към края.

Погледнал часовника, капитан Вагнер се изправи.

— Благодарим ви от сърце! — рече Кортейо. — Това, което чух, така дълбоко ме впечатли, че едва съумявам да се владея.

— Та тъй, сеньорес! Отправете се към койките и оставете всичко да преспи. Утре бихме могли да продължим разговора. А дотогава лека нощ!

— Лека нощ, сеньор!

Кортейо и Ландола се отдалечиха. В каютата си възбудено обсъдиха сведенията, до които се бяха добрали. През това време Петерс стоеше облегнат близо до комина и гледаше звездите. Не знаеше дали да сподели мислите си с капитана. В един момент долови приближаващи стъпки и се обърна. Беше Вагнер, който правеше обичайната си обиколка. Петерс пристъпи напред и долепи ръка до баретата.

— Кептън.

— Какво има, синко?

— Мога ли да запитам какви са двамата пасажери?

— Би трябвало да отпратиш този въпрос по-напред към кормчията.

— Добре зная, капитане, но с двамата нещо не е наред.

— Защо? Единият е адвокат, а другият негов секретар.

— Не го вярвам! Адвокатът може наистина да си е адвокат, ала секретарят е моряк.

— Я гледай! И по какво съдиш?

— Намери каютата ви в тъмното, без да ме е питал.

— Тъй — отбеляза капитанът. — Вижда се, че двамата не ти допадат.

— Наистина, ама хич, кептън.

— Тогава нека ти кажа, че са много учени и почитени господа. Подозренията ти са безпочвени и повече не ми споменавай подобни неща.

— Добре, кептън, ще се подчиня.

Петерс се обърна и се упъти негодуващо към койката си. Той съдържа думата си и се покори, обаче държеше двамата зорко под очи, докато корабът се стрелна край масивните скали на Сан Хуан д'Улоа и хвърли котва във Веракрус. Двамата пътници стояха с багажа си, в готовност за слизване на сушата. Капитанът бе застанал до тях.

— Значи заминавате за Мексико сити? — попита той адвоката.

— Да — потвърди онзи. — Не заварим ли там дон Фернандо, ще яздим към хасиендата.

— Това е пътят, който ще направи и моят пратеник. Колко жалко, че не може да се присъедини към вас! Аз ще го пратя утре.

След като ги откараха до брега, те наредиха да се отнесе багажът им на митницата и се отправиха пеша към агента Гонсалво Вердильо, чието жилище Ландола знаеше. Представили се просто като чужденци, бяха приети от него с не особена любезност.

— С какво мога да ви услужа, сеньорес? — попита.

— Бихме желали да получим едно малко сведение — отвърна Ландола.

— За кого?

— За някой си Хенрико Ландола, пиратски капитан.

Агентът пребледня, вцепени се и отвърна със запъване:

— Не ви разбирам, сеньор.

— О, разбираш ме и още как, стари мошенико!

По челото на агента изби студена пот.

— Сеньор, уверявам ви, че наистина не зная кого имате предвид! — извика той.

— Кого имам предвид? Ее, самият себе си! Нима е толкова добра дегизировката ми, та не ме позна?

До този момент Ландола бе преправял гласа си, сега му придаде обичайния тембър. Кръвта се върна обратно в страните на агента. Протегна му ръце. Ландола ги стисна и забеляза:

— Тая помада за лице трябва да е отлична, щом мъж, плавал дванайсет години с мен, не може да разпознае своя стар капитан.

— Сеньор капитано, вас не би ви познал и собственият брат — увери човекът.

— Е, в такъв случай сигурно не знаеш и този сеньор кой е?

Вердильо напразно се вгледа в чертите на Кортейо. В заключение поклати глава:

— Никога не съм го виждал.

— О, дори много често, приятелю мой — заяви Ландола. — В Барселона.

— Не мога да се сетя.

— Нашият корабопризежател.

Човекът плесна ръце.

— Сеньор Кортейо? Наистина ли? Не, не, какво лице! Такава една промяна е голяма майстория!

— И си ни беше необходима — додаде Ландола. — Но, я кажи, можеш ли да ни дадеш информация за сеньор Пабло Кортейо или сеньорита Хосефа?

— Не.

— Caramba! И защо?

— Сеньоритата ми прати едно писмо, което трябваше да препратя до сеньор Гаспарино Кортейо. За отличаване го маркирах с числото 87. Пристигна ли?

— Да — отговори Кортейо. — Два дни преди заминаването ни.

— Оттогава нямам новини — поясни Гонсалво Вердильо. — Столицата гъмжи от французи.

— Проклятие! Тогава неговият живот не е в безопасност.

— О, те не се държат разюздано. Разбира се, не бива да споменавате името Кортейо.

— И през ум не ми минава. Аз съм Антонио Вериданте, пълномощник на граф Алфонсо де Родриганда. А този тук е моят секретар. Отбележете си го за евентуална употреба!

Агентът си записа имената и заговори:

— Трябва да ви съобщя още нещо, сеньорес. От няколко седмици тук пребивава един човек, който ежедневно се допитва дали е пристигнало писмо от сеньор Кортейо от Испания. Показа ми едно удостоверение от сеньор Пабло Кортейо, съгласно което съм длъжен да му връча очакваното писмо. Той идва извънредно точно... — Агентът погледна часовника и добави: — Сега е времето.

— Любопитен съм — обади се Кортейо.

Едва бе казал думите, прозвуча късо, енергично чукане и на последвалото „Влез!“ на агента, пристъпи мъж със средна на ръст, жилеста фигура. Беше ловецът Грандприз.

— Мога ли да попитам дали вече не е пристигнало писмото? — осведоми се той вежливо.

Ландола стисна юмруци — беше познал веднага несъщия си брат, ала се овладя и се обърна към Грандприз с малко преправен глас:

— Сеньор, напразно ще чакате писмо от Испания. Вместо него сеньор Гаспарино Кортейо праща нас, лично да поговорим с неговия брат. Тъй като сте бил при него, вероятно добре знаете къде се намира?

— Отседнал е при сеньор Хиларио в Манастира дела Барбара, край Сантяго. Трябваше да отнесе писмото там.

— Преди да ви питам — включи се сега и адвокатът — дали желаете да ни заведете, позволете ми един друг въпрос: Към привържениците на Кортейо ли спадате?

— Не. Аз не се занимавам с политика.

— Как тогава се свързахте с претендента за президент?

— Намерих го ранен край Рио Гранде дел Норте и го лекувах.

— Какво е правел нататък?

— Някакъв англичанин носел пари и оръжие за Хуарес. Сеньор Кортейо се тъкмял да му ги отнеме, но се натъкнал на индианци. Бил ранен в двете очи и като не бил в състояние да вижда, се заврял из тръстиките. Не смее да продължи. Ето как го намерих.

— Боже мой! — провикна се Кортейо. — Значи е спял?

— Не съвсем. Едното око наистина е загубено, ала другото почти излекувахме с помощта на една билка. — Грандприз разказа как е яздил с Кортейо до хасиендата дел Ерина и как я заварили във владение на мищеките, как освободили сетне Хосефа и избягали оттам.

— Кортейо беше в безпътица — продължи той. — Не можеше да отиде ни при французите, ни при австриеца, нито пък и при индианците, а и мексиканците бяха враждебно настроени. Един от неговите хора, някой си Манфредо, го посъветва да иде в Манастира дела Барбара. Там чичото на Манфредо работел като лекар. Кортейо се вслуша в предложението и бе приет в Манастира.

— Защо го напуснахте?

— Трябва честно да си призная, че следвах Кортейо, само защото ми бе обещал да ме събере с един небезизвестен Ландола, когото търся вече от години. Кортейо ме уведоми, че чакал писмо от неговия брат от Испания, в което щяло да бъде упоменато местонахождението на Ландола. Отправих се насам, за да взема това писмо.

— Значи вас ви интересува само тоя Ландола. Че за какво пък ви е притрябвал?

— Той сам ще разбере.

— Едва ли нещо добро, щом сте толкова сдържан.

Грандприз дигна рамене.

— Е добре — обади се сега самият Ландола, — заведете ли ни до манастира, ще видите Ландола. Аз ще съм се погрижил. Ще пристигне там в същия ден, в който стигнем и ние.

— Хубаво, при това положение ще ви вода.

— Преди туй обаче трябва да се отбием до Мексико сити.

— Нямам време за тая цел.

— В такъв случай няма да откриете Ландола.

Ловецът огледа внимателно двамата непознати. Сетне удари с приклада по пода:

— Не е изключена възможността сеньорес да поискат да ме измамат, но ще ви кажа, че това само би било в голяма ваша вреда. Ще пътувам с вас до Мексико сити. Кога се тръгва?

— В най-скоро време. Французите построиха ли железопътна линия в тази посока?

— Да, за да бъдат отвеждани техните войници възможно по-бързо от Веракрус, където винаги върлува жълта треска. Пътува се само два часа и линията минава през Ла Соледад до Ломалто.

— И в местността на Ломалто липсва треска?

— Да, тя е в умерен пояс.

— Добре, ще пътуваме със следващия влак, след като се погрижим за багажа си в митницата.

— Ще трябва ли да ви помогна?

— Не. Чакайте ни на гарата!

— Вярвам на думата ви, че ще дойдете. — С тези думи ловецът се обърна и излезе.

— Какво ли може да иска от вас, Ландола? — запита Кортейо. — Защо всъщност не се разкрихте пред този мъж?

— Я стига! Нямам никакво желание да отнеса някой куршум или нож в тялото си!

— Сaramba! Толкова ли е опасен човекът? Познавате ли го?

— Дори много добре. Той е мой брат.

От изумление Кортейо зейна широко уста.

— Ваш брат? И иска да ви отнеме живота?

— Да. От двайсет години се домогва да ме открие и си отмъсти.

— Че за какво толкова?

— За какво ли? Хм, не му е тук мястото.

— И на чия страна в крайна сметка е правото?

— На неговата, и сам бихте могъл да се досетите! Аз му отмъкнах бащиното наследство!

— Пратете му тогава един куршум в главата и сте свободен!

— Не ми идва и на ум. Ще опитам да съчетая приятното с полезното. Ще се върти край мен обичаният ми заварен брат и ще ми бъде полезен като водач.

— Значи само заварен брат? Е, тогава няма какво толкова да му умувате. Да побързаме към митницата и да се дигаме по-скоро от трескавия въздух на тая проклета дупка!

Дадоха на агента необходимите указания и тръгнаха да се погрижат за багажа. Когато стигнаха гарата, завариха ловеца да ги чака. С влаковете нещата ги устройваха много добре и не след дълго вече се движеха по нанаторницето.

Скоро след стиймъра на капитан Вагнер в пристанището се появи друг параход и хвърли котва на известно разстояние от него. Вагнер бе уредил формалностите и дал съответните заповеди. Сега възнамеряваше да отиде на сушата и въпреки царящата там треска, да разгледа града. Заповяда да спуснат динги и когато бе готова, се отправи към бордовата стълбичка. Случи се, че трябваше да мине край Петерс. Спря неволно за миг пред матроса и попита с настроение:

— Е, момчето ми, май се бе заблудил в двамата чужденци, а?

— Не, кептън.

Отговорът изненада капитана.

— Не? — запита объркан.

— Аз имах право, кептън. Единият беше моряк и двамата си бяха мошеници. Мога да го докажа.

— И как?

— Който носи фалшиво име не е ли мошеник?

— Често. Но нима тук случаят беше такъв? Техните паспорти бяха в изправност.

— Може и така да е. Но когато мислех, че са сами, се наричаха с други имена.

— Ти чу ли ги?

— На няколко пъти съвсем ясно. Адвокатът бе наричан от секретаря „сеньор Кортейо“, докато пък той се обръщаше към него с „капитане“ или „сеньор Ландола“.

Вашер отскочи назад, сякаш бе получил в гърдите юмручен удар.

— Човече, защо не ми доложи веднага?

— Аз на два пъти ви съобщих за тези хора, кептън, ала вие ми запретихте да говоря за тях. Зная дълга си.

— Проклятие!

Капитанът свърна към палубата и я кръстоса неколнократно с големи крачки.

— Ох! Сега всичко ми е ясно! — изръмжа. — Затова знаеха толкова много за Родриганда. А аз се държах ужасно дървенияшки и се оставих да ми изтръгнат всичко като някой школьник. Тая работа трябва да се оправи. Петерс!

Повиканият бързо приближи.

— Кептън! — викна, докосвайки баретата.

— Навлечи на бърза ръка някое свястно сако, идваш с мен на сушата!

Запленен от честта да напусне борда с капитана, Петерс хукна и само след мигове се върна в изискано облекло. На брега погледът на капитана се спря на голямо, обширно заграждение, във вътрешността на което се виждаха подредени гроб до гроб.

— Това е гробището на французите — каза той, — покосени от небесната жарава и ужасната треска. И тия безгрижни типове не са го нарекли другояче, а „Jardin d'acclimatation“^[2] — „Аклиматизираща градина“.

— Който е легнал там, вече се е аклиматизирал — промърмори Петерс.

Двамата започнаха да претърсват града. Всички улици бяха многократно преминати. На митницата чука, че сеньор Антонио Вериданте бил тук, за да остави багажа си за проверка. Сетне влязоха за втори път в една гостилница, в която преди туй само бяха надникнали да огледат посетителите, без да седат. Сега капитанът бе уморен.

— Тук ще отпочинем малко — каза и се отправи с широки крачки към единствената свободна маса.

Там насмалко да отскочи ужасен. На съседната маса седяха двама мъже — един млад и друг по-възрастен и той беше, от когото Вагнер току-що се стресна толкова много. Носеше обичайното за ловец облекло, ала носът му имаше такива измерения, че навярно всеки би се дръпнал стъписан, дойдеше ли неподготвен в негова близост.

Човекът бе видял изумлението на капитана. Източи уста, изстреля плътна струя кафяв тютюнев сок, отпи от чашата исполинска глътка и се обади:

— Не се стряскайте, сеньор, нищо няма да ви стори! Истинска душа е тоя нос.

Вагнер се засмя.

— Значи мога безгрижно да се настаня тук?

— В името Божие. Няма да ви набучи.

Външността на по-младия мъж бе така притегателна, че Вагнер се поклони и късо каза:

— Капитан Вагнер.

Другият отвърна на поклона.

— Оберлейтенант Унгер.

Тогава и съседът му направи поклон.

— Драгунски капитан Лешоядовия клюн.

Вагнер не знаеше дали е казано на сериозно или на шега, пък и нямаше време да обмисли. Погледът му бе насочен към оберлейтенанта. На онзи трябва да направи впечатление, защото попита с вежлива усмивка:

— Навярно вече сме се виждали?

— Надали, сеньор. Занимава ме обаче извънредно голямата прилика, която имате с един мой камарад, носещ на всичкото отгоре дори името ви.

Лицето на Курт прие израз на голямо напрежение.

— Откъде е родом?

— От Райнсвалден край Майнц.

До този момент разговорът бе воден на испански, ала радостта, също както и мъката, си служи с матерния език. Курт подскочи и извика на немски:

— Моят баща. Вие познавате татко! Какъв сюрприз!

— Вие сте немец? — запита Вагнер, на свой ред изумен, като веднага си послужи също с немския.

— Да, немец съм наистина. Капитане, къде сте видял татко, къде сте го напуснал, къде се намира сега?

— Не зная точно, но пребивава нейде на територията на Мексико. Пристанах с кораба си тук, за да отведа него и спътниците му в родината.

Насядаха отново и Курт помоли:

— Хер капитан, моля да ми дадете информация за татко!

— Ще я имате, хер оберлейтенант, умолявам само за малко търпение. Влязох тук единствено да изпия глътка и да продължа сетне лова си. Търся двама престъпници, които трябва да заловя.

— Престъпници? Какво са сторили?

— Те... а-а, вие също сигурно познавате мерзавците — казват се Ландола и Гаспарино Кортейо.

Курт пребледня от радостна изненада.

— Ландола и Гаспарино Кортейо! Търсите тези мъже тук в Мексико, във Веракрус?

— Да, хер оберлейтенант, пред себе си виждате най-големият глупак, носен някога от земята. От Рио де Жанейро съм имал на борда тия двама негодяи, без да проявя мнителност. Този скромен матрос си имаше своите подозрения и ми обърна внимание, ала аз не му повярвах. Едва когато бяха напуснали кораба, узнах имената им. Сега търча по всички кръчми и улици, без какъвто и да е успех.

Курт го бе изслушал с голямо напрежение. Сега вметна:

— Убеден ли сте, че наистина са тези двамата? Значи са дошли насам с някой мръсен замисъл, който на всяка цена трябва да осуетим. Имате право, сега не е време за разказване. Длъжни сме да спипаме двамата негодници. Как бяха облечени?

Вагнер даде подробно описание на външния им вид.

— За момента е достатъчно — заяви Курт. — Всичко друго по-късно. Та вие сте претърсил целия град?

— Да, но нищо не открихме.

— Също и гарата?

Добрият капитан се смути.

— Гарата ли? За нея хич и не съм се сетил.

— Нима? — удиви се Курт. — Според мен гарата е първото място, където човек трябва да се осведоми. Който се е разбързал така, няма да ползва ездитен кон или пощенската кола, а железницата. И тъй, да тръгваме незабавно към гарата, хер капитан!

---

[1] Конституцията от 1891 г. предвижда столицата да се премести във вътрешността на страната. По новият план се прокаква едва след 1946, а строежът на Бразилия започва през 1957 (Б.пр.) ↑

[2] Същото наименование носи ботаническа градина в Париж.
(Б.нем.изд.) ↑

3. ПРАЗНИЯТ КОВЧЕГ

Кортейо, Ландола и ловецът Грандприз се осведомиха на гарата на Веракрус за следващия заминаващ влак. Служителят, към когото бе отправен въпросът, беше самият началник на влака. Той огледа тримата мъже, сви рамене и отговори:

— Следващият влак ще бъде пуснат след десет минути. Искате да пътувате с него?

Кортейо потвърди.

— Съжалявам! Сега превозваме само военни и лица, които могат да удостоверят, че принадлежат към нас или правителството.

— Неприятно! Крайно неприятно — рече Кортейо. — Ние много бързаеме.

— Притежавате ли съответните легитимации, месю?

— За съжаление, не. Само личните си паспорти.

— Хм! От каква националност сте?

— Ние двамата сме испанци, а този сеньор е американски ловец.

— Много лошо за вас. Испанци за жалост не е позволено да качваме, американци пък още по-малко.

Тогава Грандприз измъкна портфейла си.

— Сеньор, аз притежавам една легитимация.

— Тъй ли? Наистина? И е добра?

— Надявам се, сеньор!

Ловецът извади една двадесетдоларова банкнота и му я връчи.

— Дали има по-добър билет от този тук?

Служителят кимна любезно усмихнат.

— Нищо не може да се възрази срещу тази легитимация. Тя е толкова добра, че си пожелавам и другите двама месю да са в притежание на такива.

Кортейо извади две стофранкови банкноти.

— В такъв случай — каза той — позволете да ви представя себе си и този сеньор.

Човекът посегна и рече:

— Тези легитимации са наистина валидни, ала човек все пак трябва да е предпазлив. Казахте, че притежавате испански паспорт?

— Да. Аз съм Антонио Вериданте, адвокат от Барселона.

— А другият мосю?

— Той е мой секретар. Ето паспортите ни.

Кортейо подаде документите на служителя и французинът ги прегледа внимателно.

— Добре — каза. — Всичко е наред и вие можете да пътувате с нас, но в моето купе. Само че трябва веднага да се качвате, защото времето напират.

— Ние сме готови — увери Кортейо.

— Тогава побързайте!

Той отвори служебното помещение и ги тикна вътре. В продължение на няколко минути те останаха сами.

— Какво щастие! — обади се Ландола. — Изпървом по всичко личеше, че май ще артисаме.

— Pshaw! — усмихна се ловецът. — Тези месю французи дрънкат много, ама и имат широка съвест.

— Всъщност беше доста рисковано начинание — забеляза Кортейо.

— Рисковано начинание? — запита Грандприз. — Човек никога не рискува нещо, ако прахоса двайсет долара.

Кортейо долови намека в думите. Извади още една стофранкова банкнота и му я подаде.

— Заповядайте един заместител! Та нали похарчихте парите заради нас.

— Може би донякъде и за себе си — отвърна Грандприз. — Но и не мисля да ви оскърбя с отхвърлянето на някакви мизерни двайсет долара. Благодаря!

В този момент локомотивът даде знак, началник-влака отговори и се качи. Влакът се раздвижи. В Ломалто очакваха вагоните. Гарата имаше милитаристичен вид. Беше пълна с френски войници, които трябваше да бъдат откарани с железницата до морето и там натоварени на кораби за родината. Пристигналите вагони бяха скачени с чакащите. Те бързо се напълниха с радостни от връщането пътници и влакът се задвижи обратно към Веракрус.

С влака имаше връзка пътуващият до столицата Мексико дилижанс. Тримата пътници си извадиха билети. Кортейо и Ландола се качиха във вътрешността на колата. Предпочел свободния изглед, Грандприз се покатери на покрива и се намести, доколкото бе възможно, по-удобно. По този начин предостави на другите двама време и възможност да разговарят помежду си свободно. Когато колата се приведе в движение, Кортейо подхвана:

— Цяло щастие за вас, че сте дегизиран. Тоя тип щеше да ви познае и кой знае какво можеше да се случи.

— Ба! Вярно, че ми е приятно, дето няма ни най-малко понятие, че аз съм търсеният, но в никой случай пък не съм човекът, който ще се страхува от него. Който захване разпавии с мен, знам как да го обслужа, бил той непознат или брат.

— Какви са намеренията ви спрямо него?

— Той ми иска кожата, добре, значи аз ще смъкна неговата. Но на първо време можем добре да го използваме. А след като престане да ни бъде полезен, ще му видим сметката.

— Хубаво! Вярвате ли на неговия разказ за сеньор Хиларио?

— Безусловно.

— Следователно бихме могли да намерим при тоя Хиларио брат ми или поне следа от него?

— Сигурно. Ето защо трябва да уредим нашата работа в столицата по възможно най-бързия начин и после незабавно да се отправим към Манастира дела Барбара край Сантяго.

— Нашата работа в столицата? Хм! Какво разбирате под това?

— Е, нищо повече, освен проклетата гробарска история.

— В това отношение бихте могъл да се заблудите. Аз имам в Мексико още доста работа за вършене.

— Знае ли се — усъмни се Ландола.

— Ее, сега имотите на Родриганда нямат господар.

— О, все ще имат някой.

— Забравяте, че официално граф Фернандо е мъртъв, а моят брат е екстерниран от страната. Следователно именията понастоящем са без управление.

— Тъкмо затова трябва да си имат — правителството.

— Да не искате да кажете, че са секвестирани?

— Не, тъй като граф Алфонсо, истинският собственик, все пак не е екстерниран от страната. Той все още си притежава всички свои права.

— Значи смятате, че правителството се е заело с управлението? Аз се съмнявам.

— И каква е причината? — подпита Ландола.

— Хм! Кое е правителството, за което говорите?

— Имперското.

— То изобщо не е правителство — император Макс е на храна и квартира при Наполеон. Прехраната му при французите е по милост. Без съгласието на маршал Базен не може да предприеме и една стъпка.

— Е добре, под управление на френското правителство тогава го разбирате.

— И то да се е заело с управлението на именията Радриганда? Месю французите нямат време за такива работи!

— Месю французите винаги имат време, когато се касае да смъкнат пари. Не мислите ли и вие така?

— Считате, че в случая се правят пари? — учуди се адвокатът.

— Разбира се. Вашият брат е правел пари за себе си. Французите не са по-гламави от него. Би следвало да го очаквате! А после не можем нищо да сторим.

— О, напротив! Нямам ли в джоба си удостоверение, че като агент на граф Алфонсо съм натоварен да се заема с уреждането на тези дела?

— Действително. Само че се пита също дали това удостоверение ще бъде достатъчно уважено. Ще видим.

— При всички случаи щом идем в Мексико сити ще се завъртя в палата Родриганда да се поотслушам.

— Каква полза? Само ще ни подхвърлите на опасността да ни открият.

— Надали. Имам добри документи и съм неразпознаваем.

— Е, правете, каквото искате! Но на мен позволете да ви чакам на някое сигурно място, докато се намирате в Родриганда.

В Мексико сити тримата отседнаха в една страноприемница. Ландола и Грандприз останаха там, а Кортейо веднага се отправи към

палата. От двете страни на входа той забеляза караулки. На пост стояха двама почетни стражи — знак, че тук е отседнал висш военен. Поиска да влезе, ала единият пост го задържа.

— При кого искате да отидете?

— Кой офицер е тук на квартира? — отвърна с въпрос Кортейо.

— Генерал Клозмонт.

— Благодаря! Но не мисля да обременявам генерала. Идвам при собственика на дома.

— Искате да кажете при мосю администратора? Партера вдясно.

Кортейо последва указаниято. В дясната страна на коридора забеляза на една врата табела, на която се четеше думата „Администратор“. Почука и влезе на последвалата покана. Озова се в стая с няколко бюра, зад които работеха неколцина души. Един от мъжете се надигна, пристъпи към него и запита:

— Какво желаете?

— Да говоря със сеньор администратора.

— В момента не приема. Закусва.

— Доложете за мен!

— Не мога да го сторя. Той не обича да го смущават.

Кортейо зае възможно по-достолепна стойка.

— Помолих ви да съобщите за мен и това ще направите!

Човекът го изгледа учудено. Явно тонът на Кортейо все пак оказва някакво въздействие, защото отговорът гласеше:

— Кой сте вие, сеньор?

— Това по-скоро касае само администратора. Кажете: един сеньор, който идва от Испания и желае незабавно да говори за графските имения и управлението им.

— О-о! Това май е нещо друго. Да бяхте казал веднага, вече да съм съобщил за вас. Имайте добрината да ме последвате до следващата стая, за да почакаете там администратора!

Кортейо последва човека до разположеното в съседство помещение, където временно бе оставен сам. То наподобяваше далеч повече изискан дамски салон, отколкото делова стая.

— Хм! — промърмори Кортейо. — Тоя мосю управител изглежда се отличава с изтънчени светски обноски. Може би Ландола има право.

Едва след четвърт час долови стъпки. Влезе изискано облечен по френска мода мъж, чиито черти, мустаци и брадичка навяха веднага предположението, че е французин. Той огледа Кортейо хладно и проучвателно и запита на поносим испански, ала без да се поклони и поздрави:

— Кой сте, мосю?

— Името ми е Антонио Вериданте.

— Хубаво! Според звученето испанец, тъй ли?

— Да. Адвокат от Барселона. Агент и пълномощник на граф Алфонсо де Родриганда.

— Аха! Можете ли да го докажете?

— Да. Ето удостоверението ми.

Кортейо връчи на французина документите си. Онзи ги прегледа отгоре-отгоре, без мускул да трепне на лицето му и после изрече студено:

— Хубаво! Само че съжалявам! Тези книжа не са удовлетворителни!

— Как така! Съмнявате се в тяхната достоверност?

— Ни най-малко. Направо от Родриганда или Барселона ли идвате в Мексико?

— Да.

— И не сте се отбил преди туй до Мадрид или Париж?

— Не.

— В такъв случай напусто сте бил толкова път. Трябвало е първо да се представите на френския пълномощен министър в Мадрид или на испанския в Париж.

— Не го сметнах за нужно. Значи искате да кажете, че е необходимо легационно удостоверение?

— Много необходимо.

— Все още мога да набавя пропуснатото, тъй като в Мексико сити има испански шарже д'афер.

— Вярно е, че тук има такъв дипломат, ала неговите правомощия не се простират толкова далеч, че да съм длъжен да се вслушам в него.

— Я гледай ти! Ще се осведомя.

— Сторете го, мосю! — рече французинът, като не съумя да прикрие напълно лекото си злорадство.

— Аз съм адвокат и познавам законите! — заплаши Кортейо.

— Първото признавам, ала последното не изглежда вероятно.

— Сеньор, искате да ме оскърбите?

Французинът удостои испанеца с един пренебрежителен поглед.

— Не съм го и помислил.

Този поглед здравата разядоса Кортейо и той каза злостно:

— Вие се съмнявате, но все пак е ясно, че познавам законите.

— Действително се съмнявам. Вашето гледище, че компетентността на испанския шарже д'афер е достатъчна, за обичайна обстановка може и да е приемливо. Ние обаче си имаме война и следователно се намираме в извънредно положение.

— Ascuas! Вървете по дявола!

— Вашите думи, мосю, не са много вежливи, но този път ще ги пропусна. Та значи ние сме в състояние на война. Императорът намери, че именията Родриганда са безстопанствени и пое грижата да получат управление. Докато се намираме във военно положение, мога да призная представеното от вас пълномощно само, ако моето правителство разреши да поемете управата на въпросните имоти. Такова разрешение лично трябва да си набавите от моя шарже д'афер в Испания или от вашия във Франция.

— Значи наистина се налага да отида пак отвъд океана? Не мога ли поне донякъде да добия представа за състоянието на нещата?

— Няма как да го допусна.

— Досега управлението не се ли намираше в ръцете на сеньор Пабло Кортейо? Защо сте му го отнели?

— Той бе екстерниран от страната като метежник и предател. Все пак съзнавате, че не бе възможно да заема за в бъдеще тази длъжност.

— Къде се намира той сега?

Французинът дигна високомерно рамене.

— Знам ли? Не се числя към жандармерийско отделение. Все ми е едно къде се намира тоя Кортейо, когото смятам не само за бунтовник, ами и за един изпечен, безсъвестен мошеник и измамник.

— Сеньор! — ревна Гаспарино Кортейо необмислено.

— Мосю?

— Вие безчестите Пабло Кортейо! Имате ли аргументи за това ваше твърдение?

— Колкото поискате.

— Приведете ги!

— На вас ли? — разсмя се французинът. — Вече отбелязах, че тук нямате думата! Вие впрочем се залавяте за тоя Кортейо с жар, която ви прави подозрителен.

— Аз не бих подозрял някой без доказателства.

— Аз също. Казах ви, че имам толкова доказателства, колкото поискате. Почти всеки ред от книгите, които е водил, почти всяка цифра, която съдържат, представлява едно такова доказателство. Той е отмъкнал от граф Родриганда чудовищна сума. Бъде ли заловен, само по тая причина си заслужава бесилката, а че искаше да застъпи като президент, то бе една безумна смехория.

— Значи наистина се намира извън страната?

— Не зная. Иначе нещо друго имате ли да кажете?

— При тези условия не.

— В такъв случай съжалявам, задето допуснах да бъда обезпокоен. Адию!

Французинът се обърна гордо и се отдалечи. Нотариусът остана в стаята сам. Такава конфузия още не му се бе случвала.

— Само почакай! — изскърца зъби. — Ще дойде времето да ти го върна тъпкано!

Кортейо си тръгна. Когато прекосяваше предната стая, бе изпратен от подигравателните погледи на намиращите се там писари. Той се престори, че не ги забелязва и напусна сградата. На улицата се осведоми за жилището на испанския шарже д'афер и се упъти натам. След продължително чакане бе пропуснат и за свой гняв научи, че е бил правилно информиран от администратора. Не му оставаше нищо друго, освен да се върне при Ландола с неуредени дела.

Онзи го очакваше с голямо нетърпение.

— Е? Вече мислех, че ви е сполетяла неприятност.

— Точно такъв е случаят — изръмжа Кортейо начумерено и разправи накъсо неуспеха си.

— Значи тая работа за момента е безнадеждна — отсъди Ландола. — Сега какво имаме да правим?

— Трябва да запълним ковчега. После веднага заминаваме за манастира дела Барбара.

— С какво ще запълним ковчега?

Макар да се намираха сами в стаята, Кортейо предупреди:

— Не толкова високо! Може да ни чуе някой. Ще го запълним с някакви тленни останки.

— Искате да кажете, да се осведомим къде е умрял някой, след което задигаме мъртвеца и го пъхаме в празния ковчег на дон Фернандо в гробницата Родриганда?

— Това би било най-голямото безумие, което можем да извършим. Допускате ли все пак, че нашите неприятели биха могли да ни се изплъзнат?

— Да, но това ще е дяволска работа.

— И че после като нищо ще дойдат в столицата? Че първото, което ще сторят, е да наредят да се прегледа гробницата?

— Така е. Ама то пък ще е благоприятно за нас. Ще намерят мощите, което ще докаже, че дон Фернандо действително е починал.

— А-хаа — проточи с превъзходство Кортейо.

— Да. Или мислите другояче?

— Да, да, съвсем другояче. Я кажи, умни ми сеньор секретарио, какво ще направят преди всичко друго с тленните останки?

— Ее, ще ги изследват.

— И какво ще констатираат?

Ландола изгледа Кортейо въпросително. Не можа да налучка веднага верния отговор, поради което отвърна с подигравателен смях:

— Ще констатираат преди всичко, че трупът е мъртъв.

— Да, но ще установят също и кога е умрял.

— Demônio! Това е вярно. Сега ви разбрах. На нас ни са необходими тленни останки от човек починал, приблизително по време на „погребението“ на дон Фернандо.

— И откъде ще ги вземем?

— От гробището.

— Правилно. Трябва да потърсим и вечерта да изровим кокаляците.

— Необходимо е единствено да прочетем надписите, за да открием съответната година.

— Най-сетне се добрахте до същината.

— А дрехите?

— О, те не ми създават никаква грижа. Пътем поразпитах корабния лекар, който беше добър химик.

— Сaramba! Било е опасно! Ако малко от малко е бил проникателен, е могъл да отгатне намерението ви.

— Да не смятате, че съм бил толкова непредпазлив? Той съвсем непредубедено спомена няколко средства, които превръщат и най-здравия плат в прахан, разпадаща се при най-малкото докосване.

— Но все пак не така, че да я сметнат за овъглена, а за изтлеяна?

— Да. Без всяка вероятност за подозрение — потвърди адвокатът.

— Хм, ще е полезно. Но откъде ще вземем дрехи?

— От първия срещнат шивач или вехтошар.

— Но те трябва да са такива, с каквито е бил погребан графът, най-малкото почти като тях.

— Така и ще бъде. Моят син навремето тъй подробно ми описа траурната церемония и костюма на мнимия мъртвец, че в това отношение сигурно няма да допусна грешка.

— Нямаше да се стигне дотам. Вие забравяте, че трупът бе доставен на кораба ми в облеклото, с което е бил погребан, а аз все още си го спомням.

— Е, вие и бездруго ще присъствате, когато купувам дрехите.

— А сега най-главното! Изровили сме някакви останки. На другия ден няма ли да се забележи?

— Ще бъдем много внимателни.

— Проклетата история! Как ще си набавим нужните неща: кирки, лопати, фенери, дъски, стълба?

— Фенери сигурно ще трябва да купим. А другите работи може и да ги има на гробището. Гробарите обикновено си имат някое помещение, където държат такива неща.

— Ще трябва да се убедим по възможно най-бързия начин. А сега да обсъдим и друг важен проблем — имаме нужда от някой, който да стои на пост, за да не бъдем обезпокоени или в случай на опасност да можем да офейкаме навреме.

— Вече е налице: вашият брат.

— А-а! Той ще се остави да бъде склонен, защото е достатъчно простоват. Предоставете тая работа на мен! Той ме мрази и на тази омраза ще съградя аз фабулата, която ще му разправа и тя сигурно достатъчно ще го затрогне, та да се присъедини към това начинание.

Сега се е проснал долу в двора на плочите и спи. Нека го оставим засега да си хърка! Вие готов ли сте?

— Да, да вървим!

Те напуснаха страноприемницата и закрачиха по улиците, по които, поради присъствието на военните, цареше необикновено оживление. Но по лицата на войниците не се четеше онази самоувереност, която човек е свикнал да вижда при победителите. Хората от нисшите кръгове подозираха онова, което вече се знаеше във висшите, именно: бляскавата пиеса бе към своя финал, при което императорът на Великата нация не бе успял да се покрие с чест и слава.

След няколко кратки въпроса двамата намериха пътя за гробището, което бе отворено. Беше към пладне. Слънцето стоеше високо и с горещината на лъчите си бе прокудило всички посетители на уединеното място. Двамата мъже влязоха и имаха възможност несмушавано да предприемат своите наблюдения. Най-напред потърсиха гробницата Родриганда, която също откриха нетрудно. Беше заключена с желязна решетка.

— Ще можем ли да я отворим? — попита Кортейо.

— Трябва да си набавим инструменти — рече Ландола.

— Но откъде? Да не би от някой шлосер? Той не бива да предоставя шперцове.

— Забравяте, че се намираме в Мексико. С пари тук ще се справя и със съвсем други неща.

Сега закрачиха между гробовете да четат надписите. До зида се натъкнаха на малки, разположени една до друга постройки.

— Това също трябва да са семейни гробници — отбеляза Ландола. — Ascuas! Текна ми една идея! Какво ще кажете, ако не се нуждаем нито от кирки, нито от лопати? Ако изобщо не е нужно да отваряме гроб? Погледнете тази дълга редица фамилни гробници!

— Аха, отгатвам какво имате предвид. Идеята е добра.

— При значителния брой гробници няма начин да не се намери покойник с потребната възраст. Нека погледнем! Повечето от тези злокобни спални са затворени само с решетъчна врата, през която може да се надникне. Може би ще съзрем някой надпис, който да ни упъти.

Закрачиха край гробниците да оглеждат епитафиите. След известно време Кортейо спря пред една решетъчна врата.

— Четете, сеньор секретарио! Там, на задната стена.

Ландола приближи, погледна през решетката и видя различни плочи с надписи, чийто брой доказваше, че гробницата е доста запълнена.

— Имате предвид най-горния текст? — попита. — Хм. Както се разбира, покойникът е бил банкер. Четиридесет и седем годишен, починал преди осемнайсет години.

— Пасва добре. Какво ще кажете?

— Имате право. Как да намерим правилния ковчег?

— Сравнете надписите относно деня на смъртта!

Ландола последва съвета и каза:

— Разбирам. Този банкер е последният покойник, погребан тук. Неговият ковчег навярно е най-запазен...

— ... и най-лесен за намиране. Но сега иде ред на главния въпрос, който трябваше да ви поставя по-напред. Ще запазите ли хладнокръвие?

— Да не мислите, че ме е страх?

— Хм. Едно е да излезеш на някой жив с оръжие в ръка, а друго да се спуснеш нощем в някоя гробница и не само да обезпокоиш покойника, ами и да го разсъблечеш и облечеш в други одежди.

— Ще бъде извършено! За мен е все едно кому ще съблека и облека самото — на жив или мъртвец. И дяволът да беше в собствената си персона, пак не бих му се побоял. Напротив, бих го помолил за огънче, ако му скимне да хукне към мен. Та значи няма защо да ми берете кахъра. Гледайте само вие самият да не си плюете на петите от страх!

— За себе си съм сигурен. А брат ви?

— Той няма да види кокалящите. Ще си стои пред портата на пост и няма да знае какви ги вършим с мъртвите. Сега елате да се огледаме за стълба!

Те откриха търсеното в един ъгъл на гробището, където гробарите скътваха инструментите си. Целта им тук вече бе изпълнена и те се отправиха обратно към града, където при един търговец на дрехи намериха всичко, което им бе потребно.

Когато стигнаха отново в странноприемницата, беше време за обяд. Предпочетоха да се хранят в стаята си, вместо в обществения салон. Бяха поръчани три куверта, тъй като междувременно Грандприз се бе разбудил. Изисканите ястия изглежда не му се усладиха кой знае колко. И изобщо си личеше, че не се намира в розово настроение. Когато Ландола подхвърли забележка в това отношение, онзи отвърна кисело:

— Дяволът нека си има добро настроение, сеньор, аз не! Какво да чина в Мексико сити, тая скучна дупка? Да спя ли? Предстои ми посвятна работа за вършене.

— А-а! Скучате? Разгледахте ли града?

— Достатъчно съм го опознал. Трябва да отида в Сантяго.

— Че нали заедно ще пътуваме, само да уредим тук нещата си. Бихме могли да тръгнем още утре. Но има една мъчнотия, която спъва заминаването. Все пак се надяваме да открием човек, комуто можем да се доверим.

Грандприз бързо вдигна поглед и огледа Ландола проучвателно.

— Верен човек? Комуто да можете да се доверите? Поврага, значи на мен нямате доверие?

— Хмм! — изръмжа Ландола замислено. — И да, и не. Нещата опират до една тайна.

— Някоя сделка?

— Не.

— Нещо, в което не бих могъл да помогна?

Ландола поклати бавно глава.

— Буквално ме принуждавате към разяснение. Ще ви го дам. Касае се за работа, в която действително можете да помогнете. При това положение бихме могли да я уредим набързо и утре в зори да потеглим за Сантяго, но... но...

Грандприз гореше от желание да види най-сетне брат си. Той се надяваше да го намери в Манастира дела Барбара и едва бе в състояние да дочака часа, в който това щеше да се случи. Ето защо му бе противен всеки по-продължителен престой в Мексико сити и ето защо каза, свъсвайки мрачно вежди:

— Искам да ми кажете причината, поради която не можете да ми имате доверие.

— Надали е възможно, защото в крайна сметка сте приятел на онзи, когото... ах, май вече отидох доста далеч!

Тези думи още повече разпалиха любопитството на ловеца.

— Чий приятел съм? Изплюйте камъчето!

— Ее, приятел на Ландола, срещу когото е насочено нашето начинание.

— Аз да съм му приятел? Тук страшно много се заблуждавате!

— Грандприз сви десница и така удари с юмрук по масата, че приборите подскочиха. — Аз го гоня десетилетия. Търся го, както Сатаната душата. И открия ли го, все едно е попаднал в лапите на рогатия!

Грандприз го бе изговорил през скърцане на зъби. Особено чувство премина през Ландола, но той не остави да се забележи. Даде вид, че е запленил от думите на ловеца.

— Хей! Де да намерехме във ваше лице съюзник! Какъв късмет за нас!

— Значи наистина искате да му смъкнете кожата? Не ме ли мамите? В такъв случай на драго сърце ще ви правя компания. Кажете само, какво трябва да свърша!

За да съблюдава привидността, Ландола погледна питащо Кортейо. Онзи кимна в знак на съгласие и каза:

— Мисля, че можем да му се доверим. Той има честно лице и няма да ни измами.

— Измами? Аз да ви измамя? — викна Грандприз. — Сеньорес, поставете ме на изпитание и ще видите, че можете да разчитате на мен!

— Е, добре! — рече Ландола. — Касае се само за една малка разходка до гробищата.

— Идвам с вас.

— Дори и през нощта?

— Все ми е тая. Но какво ще правите там?

— Да открием дирите на една сатанинщина на Ландола.

— А-ха, започвам да схващам!

— Хубаво! Знаете ли, че Ландола е живял по-рано в столицата? Имал тук една любима.

— Клетата девойка! Да беше предпочела за Сатаната да се омъжи!

— Не се е омъжила нито за Сатаната, нито за Ландола. Сдобила се е с друг младоженец, не по-малко ужасен от ония двамата — смъртта!

— Ауме! Умряла? Което означава, трябвало е да умре?

— Така предполагаме. Тя му е станала неудобна. Само че той бил по-откровен, отколкото допускала неговата сигурност.

— Навярно е знаела кой е?

— Тъй изглежда. Когато поискал да я изостави, тя замислила да го издаде. На другия ден била труп.

— Ах, той я убил?

— Най-вероятно. Аз си имах своите догадки за случая и наредих да дойдат лекари. Те прегледаха трупа, ала не можах да открият нищо подозрително и заявиха, че смъртта е настъпила вследствие апоплектичен удар.

— Хмм! Все пак е странно, че предишната вечер Ландола е бил при нея, скарали са се, а на утрото тя била труп.

— И на мен ми се стори съмнително. Та нали по тая причина поисках да я огледат. Аз бях чичо на бедното момиче. Бях наредил да арестуват Ландола. Но сетне той бе освободен, а мен наказаха за злонамерен донос. Оттогава той се зае да преследва мен и близките ми. Осиромашах, децата се поминаха по непонятен начин, съпругата ми също, и всеки път, когато настъпваше подобен случай, се бе появявал Ландола. Вече таех люта ненавист към него. По законен път нищо не можех да му сторя, но се заклех, че рано или късно ще стане жертва на моето отмъщение.

— Съвсем моят случай. Точно като при мен.

— Търсех да го намеря, ала така и не го срещнах. Минаха години. Един ден чух за неговата връзка с Гаспарино Кортейо. Отидох в Испания и станах секретар на сеньор Вериданте, когото сега Кортейо е пратил като пълномощник в Мексико при своя брат. Сеньор Вериданте и аз станахме приятели. Кортейо не подозираше, че при заминаването ни издава най-послед местонахождението на моя враг. Предстои да го срещна в Сантяго. Повикали сме го там с бърз пратеник. Но преди това бих искал още веднъж да прегледам тленните останки на моята племенница. По-късно ме бяха споходили какви ли не мисли относно нейната смърт. Знаете ли как един човек, имащ

гъсти, буйни коси, може да умре почти моментално, без да остави видим признак за смъртта?

— Не. Какво общо имат тук косите?

— Тъкмо косите са, които крият следата.

— Аха, сега се сещам! Веднъж чух да се разказва подобен случай. Една жена забила на мъжа си по време на сън игла в главата.

— Така е. Именно игла, не топълйка. И косите напълно я скриват.

— Хм! И тая работа ли искате да проучите?

— Да.

— На гробището, и то посред нощ? Това означава тайно? Защо не през деня и открито?

— Няма и да си го помисля. Ще ме заловят като осквернител на гроб и ще бъде повторно наказан заради един такъв негодяй! Сега питам: Искате ли да ни помогнете в тая работа?

— С удоволствие. Какво трябва да сторя?

— Необходимо е само да стоите на стража да не ни заварят. Ако нашето подозрение се потвърди, веднага препускаме към Сантяго да заловим убиеца.

— Съгласен. Бих искал да беше вече вечер, та да се почне историята.

Но в действителност желанието на Грандприз едва кретаеше към изпълнение с хода на слънцето. Той отново се просна долу в двора да дочака, изпълнен с нетърпение, настъпването на вечерта. Следобеда Кортейо излезе и домъкна разни шперцове, както и няколко ключа, като се надяваше, че все с някой ще отключи. Не станеха ли, гробницата трябваше да бъде отворена силом.

— Ама и тоя Грандприз е толкова лековерен и загубен! — изсмя се подигравателно Ландола.

— Той е простодушен. Вашият разказ имаше доста невероятности. Сега барем си имаме стража.

Най-сетне се мръкна. Звездите изгряха. Тримата вечеряха и един час преди полунощ напуснаха страноприемницата. Това в никой случай не направи впечатление. Населението на столицата е свикнало да се разхожда до късните часове или да прекарва до ранни зори по фиести и развлечения.

Пристигнаха на гробището, негодниците оставиха Грандприз на пост, направиха приготовленията си и всичко тръгна според

желанието, така че скоро останките на банкера пристигнаха до гробницата Родриганда. Едно стълбище водеше нагоре.

— Дано скоро свършим тук! Нашият прериен ловец ще скучае.

— Няма да може да си обясни какво толкова се туткаме.

— Нека си мисли, че дирим иглата.

Кортейо напразно заопитва да отвори с ключовете вратата. Накрая измъкна едно длето и сложи ръка на дръжката на бравата за здрава опора. Тя отстъпи свободно.

— Santa Madonna! — прошепна той изплашено. — Вратата е отворена!

— Невъзможно! Заблуждавате се!

— Пипнете!

Ландола приближи и се увери, че Кортейо не се заблуждава.

— Demonio — изруга, — но не може да има някой долу! Да се послушаме.

Кортейо бутна широко вратата и двамата се заослушваха известно време надолу. Не се долавяше нито звук, не трепваше ни най-малък полъх.

— Ба! — рече Ландола. — Знам как е станало. Някой от ключовете е отворил, без да сте усетил.

— Дали е бил такъв случаят? — усъмни се Кортейо. — Все пак би трябвало да почувствам езичето да поддава под натиска на ключа.

— Лесно може да ви е убягнало. Вие сте обладан от страх. Възбуден сте. Нервите ви не са за доверие.

— Възможно. Но нека още веднъж се послушаме!

Сториха го, но не чуха нищо обезпокоително.

— Това ослушване е излишно, само ни губи скъпоценното време. Да слизаме!

— Но предпазливо! Първо без покойника.

— Добре. Запалете!

Влязоха и придърпаха пак тихо вратата. Сетне Кортейо измъкна и запали фенера. Когато пламъчето освети, закрачиха безшумно и внимателно надолу по стълбите — Ландола отпред, а Кортейо осветяваше зад него. Стигнаха сводестото помещение на същинската гробница, без да забележат нещо подозрително.

— Осветете наоколо! — повели Ландола.

Кортейо се подчини. Сега също не откриха нещо обезпокоително.

— Така е било — рече Ландола. — Ключът е отворил, без да забележите. Да пристъпим към работа! Къде е ковчегът на дон Фернандо?

— Тук — отговори Кортейо.

Той посочи един ковчег, на страната откъм краката на който се четеше със златни печатни букви името: „Дон Фернандо, граф Родриганда и Севиля“.

— От само себе си се разбира празен — отбеляза спътникът му.

— За жалост. Бих желал покойникът да лежеше вътре. Или пък дяволът, та да мога да узная дали вашето перчене е вярно. Бихте ли го помолил за огънче, в случай че хукне към вас?

— Бих го сторил, сеньор Кортейо.

— Не го вярвам, сеньор Ландола. Поне в тази дегизировка. С вашето естествено лице спокойно бихте могъл да му устоите, тъй като ви познава и знае, че в никой случай няма да му се изплъзнете. Ама с тия лепила сте му непознат и като нищо ще ви пипне за яката да се разправи с вас.

— Мислите ли? — ухили се Ландола. — Нека пробваме! Хайде, долу капака и вън дявола!

Без да му направи впечатление, че капакът на ковчега лесно поддаде при неговата хватка, той го тласна долу. В следващия миг обаче от устата на двамата мъже се изтръгна крясък на най-голям ужас. В ковчега лежеше една дълга фигура, с нос, наподобяващ клюна на лешояд. Очите на злодеите заплашваха да изскочат от орбитите и се впериха, изпълнени със страх, в лицето на загадъчния покойник.

4. ЕДНО УЖАСНО ПРЕЖИВЯВАНЕ

Когато Курт Унгер с Лешоядовия клюн и капитан Вагнер с матроса Петерс пристигнаха на гарата на Веракрус, забелязаха един френски войник. Ръката му бе бинтована и току-що бе изпълнил службата си на стрелочник.

Курт пристъпи към него и запита на френски:

— Тук ли работите, камарад?

С обучения си поглед войникът разпозна, че има пред себе си офицер в цивилно облекло.

— Да, мосю — отговори учтиво. — Бях ранен и чакам кораба, за да отпътувам за родината. Дотогава гледам да си бъда полезен, като изкарам няколко сантима за тютюн.

Курт бръкна в джоба и му подаде една петфранкова монета.

— Вземете, камарад, да пушите! Колко време как сте зает днес тук?

Човекът прибра парите и докосна кепето си в знак на благодарност.

— Благодаря, мосю. Обслужих три влака.

— Кога замина последният?

— Преди може би един час, за Ломалто. По-нататък не върви.

— Цивилни пътуваха ли с него??

Войникът направи лукава физиономия и присви хитро очи.

— Официално не.

— Затова пък неофициално?

— Не бива да издавам. Аз съм стрелочник, а тоя, който трябваше да ги вземе ми е началник.

— Добре, значи не ги е взел. Колко човека бяха?

— О, само трима. Щяха да се чувстват чудесно в купето на началник-влака.

Сега Курт определено знаеше, че са пътували в служебното помещение. Той продължи да пита:

— Как изглеждаха?

Войникът ги описа. Когато приключи, капитан Вагнер се обади:
— Те са били, те са били! Но кой е бил третият, не мога да кажа.
При мен на борда не беше с тях.

— Все ще узнаем — забеляза Курт. — Кога заминава следващият влак?

— Чак след три часа. Машината трябва да се върне от Ломалто. Ще докара няколко вагона пълни с бойни другари.

— Някой товарен влак да тръгва по-рано?

— Не.

— Благодаря, камарад.

Курт се обърна и се отдалечи с тримата си спътници.

— Значи ни се измъкнаха! — скръцна зъби капитанът. — И за това съм виновен единствено аз. Какво да правим сега?

— Трябва само да запазим търпение, скъпи приятелю — успокои Курт. — Те най-вероятно са на път за Мексико сити. Ще замина след тях със следващия влак. За съжаление тук губя цели три часа. Все пак се надявам в столичния град да ги заловя.

— А аз пък трябва да пратя един човек до столицата и после евентуално до хазиендата дел Ерина, за да предаде доклада ми относно плаването — рече Вагнер. — Бихте ли ми позволили да се присъединя към вас, хер оберлейтенант?

— С удоволствие, при условие, че няма да ми пречи.

— В това отношение съм спокоен. Моят Петерс подходящ ли ще е?

— Дори ще ми е приятно. Той навярно също познава двамата бегълци?

— Много по-добре от мен. Приемаш ли, Петерс? — обърна се Вагнер към своя моряк.

Запитаният разтегли радостно физиономия.

— Хм, с най-голямо желание, кептън.

— Нали знаеш малко испански?

— Ее, колкото да се оправя.

— И някоя друга дума френски?

— Достатъчно, за да мога да кажа, че съм страшно добре на него.

— Тогава ела с мен на борда! Искам да приведа нещата в ред и да ти дам указания. Къде да се срещнем пак, хер оберлейтенант?

— Най-добре в гостилницата на гарата.

— Тогава ще помоля временно да ме освободите.

— Вървете, разбира се! За онова, което имаме още да обсъждаме и после ще има време!

Капитанът закрачи с Петерс към пристанището. Курт пък се обърна и с Лешоядовия клюн до себе си пое обратно към гарата. Без да се бави, влезе в служебната стая на началник-гарата, който го посрещна с любопитен поглед.

— Мога ли да попитам, кога тръгва следващият влак за Ломалто?

— поинтересува се Курт, макар вече да бе получил информация от войника.

Служителят погледна часовника.

— След два часа и половина — отвърна. — Вероятно искате да пътувате с него? Съжалявам, за граждани и чужденци изключено.

— Позволете да се представя!

Курт извади един документ от джоба си и го подаде на служителя. Едва бе прочел онзи малкото редове и се поклони.

— Ваш слуга, хер оберлейтенант. Колко места са ви необходими?

— Три.

— Ще получите едно купе първа класа.

— Благодаря! Влакът има ли връзка с дилижанса?

— Предишният, този не. Впрочем това е истински сандък за изтезания, на когото никога не бих изпитал желание да се поверя. Ако имате намерение да стигнете час по-скоро в столицата, препоръчвам ви да яздите.

— Нямаме коне.

— О, тук всеки има. Колкото и малък да е престоят ви в страната, пак ще бъдете принуден да си купите.

— Възнамерявам да го сторя в столицата.

— Защо там, където са много по-скъпи и при това не добри?

— Тук съществува ли такава възможност?

— Дори отлична. Аз самият имам под ръка няколко великолепни животни. Това бяха личните коне на офицери, които се върнаха в родината. Искате ли да ги видите?

— Покажете ни ги, мосю!

— Елате! Ако се споразумеем, няма да е необходимо да чакате в Ломалто дилижанса, а дотам аз ще ги натоваря безплатно.

Сделката бе сключена. За половин час Курт се намери в притежание на три коня, които явно имаха всички обещани от началника качества.

— Слава Богу! — рече Лешоядовия клюн. — Най-после ще мога да провеса краката си от кон. Ако не беше станало това скоро, от чисто отчаяние щях да опитам да възседна собствения си нос и да го препусна в галоп.

До тръгването на влака оставаше още един час, когато се появи капитан Вагнер с Петерс.

— Момко, умееш ли да яздиш? — викна Лешоядовия клюн на моряка. — Купихме коне. От Ломалто до Мексико сити ще яздим. Знаеш ли какво е седло?

— Седлото е вещ, от която никой не може да ме смъкне. Да не мислите, че в морските походи няма коне? Аз още като хлапак седях на най-необуздания жребец.

— Цяло щастие за теб. Няма да имаме време на всеки пет минути по шест пъти да те вдигаме.

Седнаха заедно и Вагнер описа накратко срещата си с дон Фернандо и пътуването до Южните морета. От разказа на Лешоядовия клюн тези неща бяха известни на Курт. Той от своя страна уведоми капитана какво се е случило от слизането на пасажерите му в Гуаймас. Вагнер слушаше с напрежение. В заключение възкликна поразен:

— Значи те отново са изчезнали?

— За съжаление, да. Но се надявам, че ще ми се удаде да открия следите им. И после горко на тези, с които имам да уреждам сметки!

— Може би вече имаме дирите им — утеши Лешоядовия клюн. — На мен ми се въртят някои мисли. Накъде ще тръгнат тоя Ландола и тоя Кортейо? Най-вероятно натам, където са другите.

— Сигурно е така. При всички случаи трябва да открием двамата негодници. Тогава ще узнаем също каква цел имат.

— Но това може да продължи доста време — отбеляза Вагнер. — Не бива да излагам толкова дълго храбрите си момчета на изпълнения с треска въздух на Веракрус.

— Тогава потърсете някое близко, по-здравословно пристанище.

— Добре, ще чакам в залива Бермеха.

Почтеният капитан бе така нажален от съдбата на своите приятели, че бе трудно да го успокоят. Той се бе впуснал в най-силни

изрази срещу главните мошеници заедно с всичките им съучастници. Но скоро на това бе сложен край, тъй като прозвуча сигналът за качване. Курт се убеди, че трите коня са добре настанени, след което влезе с Петерс и Лешоядовия клюн в отреденото му купе. Сбогуването с Вагнер беше кратко, но сърдечно. А когато влакът се раздвижи, той размаха шапка и извика:

— Добър път, хер оберлейтенант! Доведете ни всички приятели здрави и читави и смажете на пихтия мерзавците!

След два часа стигнаха Ломалто. Там началник-влака лично притича да отвори услужливо купето. Курт забеляза, че е същият, който бе дошъл оттук във Веракрус. Вероятно тъкмо за него бе загатнал войникът-стрелочник. Ето защо го запита, опипвайки почвата:

— С предишния влак от Веракрус насам сте пътувал с трима цивилни?

Човекът не посмя да отрече.

— Да, мосю — отвърна несигурно.

— Не се опасявайте от неприятности! — успокои го Курт. — Искam само да знам накъде се отправиха чужденците.

— Към Мексико сити. Пътувах в моето купе и се осведомих за състоянието на пътя за столицата. Видях и тримата да се качват на пощенската кола, която спира тук до гарата.

— Благодаря.

Курт му даде пари за почерпка. От радост, че се е отървал така благополучно, човекът направи дълбок поклон и побърза собственооръчно да разтовари конете. След като закупиха съвестни провизии, тримата мъже възседнаха и се отдалечиха в тръс. Запознат с местността, Лешоядовия клюн се нае със службата на водач.

Когато след дълга и уморителна езда видяха столицата пред себе си, Петерс се бе доказал като добър ездач. Но поради лошия път все пак не им се бе удало да настигнат дилижанса, теглен от осем издържливи, при това многократно подменяни коне. Знаеха, че колата е стигнала в града в предобедните часове, докато сега слънцето вече бе прекрачило връхната си точка.

— Къде да търсим сега нехранимайковците в такъв един град — подметна Лешоядовия клюн. — Да върви по дявола с неговите улици и сокаци! В девствената гора или прерията бая трудничко щеше да е на безделниците да ми се измъкнат!

— Зная два пътя да ги намерим — рече Курт. — Много бих се учудил, ако не опитат да раздобият сведения в палата де Родриганда.

— Гръм и мълния, това е вярно! Трябва да намерим тоя вигвам. А вторият път?

— Нали знаете, че ковчегът на дон Фернандо е празен?

— Знам, разбира се. Та нали видях „покойника“ жив.

— Кортейо и Ландола не може да не допуснат, че нашата офанзива ще бъде насочена към пустия гроб. Следователно най-първо ще се погрижат да запълнят празния ковчег с някакви тленни останки.

— Виж тая работа наистина може да се очаква от мошениците. Мастър оберлейтенант, вие наистина сте още млад, ама вече бая ви сече пипето! Трябва да ги изпреварим. Хайде напред, да се вмъкваме в това старо село!

Отседнаха в първата срещната страноприемница. След като си отпочина донякъде, Курт се осведоми за палата Родриганда и се отправи нататък. Този път управителят се намираше в канцеларията си. В антрето Курт предаде визитната си картичка и бе поканен учтиво от самия мосю администратор да влезе.

— С какво мога да ви услужа, мосю? — попита много любезно чиновникът.

— Трябва да ви помоля за извинение, че съм ръководен единствено от целта да предявя към вас молба за едно дребно частно сведение. Не сте ли имал днес визита от мъж, представил се за агент на граф Родриганда?

— Действително. Той беше тук преди обяд. Преследва ли осведомяването ви определена цел, мосю?

— Разбира се. И той поиска да се информира за вашето управление?

— О, искаше много повече. Искаше да го поеме в свои ръце.

— Помислих си го. Антонио Вериданте ли се нарече?

— Така е.

— Известно ли ви е местонахождението на този мъж?

— Не.

— Много бих дал да го науча. Този човек е рафиниран мошеник. Възможно е да се завърти пак насам. В такъв случай ще ви помоля най-настоятелно да наредите да го арестуват и уведомите пруския шарже д'афер хер фон Магнус.

— Да го арестувам? Ще мога ли да поема отговорността за тази постъпка?

— С чиста съвест! Този Вериданте всъщност се казва Гаспарино Кортейо, брат на онзи Пабло Кортейо, който навярно ви е известен.

— О, дори много добре! Достатъчно прословут е станал.

— А неговият така наречен секретар и придружител е един също небезизвестен Хенрико Ландола, познат по-рано под името Грандприз, капитан на пиратския кораб „Лион“. Двамата са гримирани и дегизирани, а паспортите им са фалшиви. Преследвам ги насам от Веракрус.

— Това ми е достатъчно. Веднага щом мярна този друг Кортейо, ще заповядам да го задържат.

Курт разясни на французина нещата, доколкото сметна за необходимо и се отправи към хер фон Магнус да предаде поверените му секретни документи. Беше приет много добре и в хода на разговора отвори дума за частната цел на тукашния си престой.

Дипломатът го изслуша внимателно и каза:

— Можете да разчитате на моята помощ, доколкото това е по силите ми. Значи преди всичко друго искате да насочите вниманието си към гробницата? Препоръчвам ви да бъдете предпазлив. Сигурно осъзнавате, че е желателно най-напред да бъде предприета една тайна проверка на ковчега, и то в присъствието на важен свидетел, чиято дума не може да се оспорва. Открито признавам, че на ваше място не бих се спрял нито на френски, нито на имперски чиновник. В случая бих предпочел някой исконен мексиканец. Какво ще кажете за алкалда, който е връчил на Кортейовата дъщеря заповедта да напусне града и страната?

С този съвет пруският шарже д'афер правеше намек, че ще дойде времето, когато нито на французите, нито на хората на императора ще се чува думата.

— Дали този служител ще изпълни молбата ми? — осведоми се Курт.

— Естествено. Той е мой познат. Ще ви връча да му предадете няколко реда, хер оберлейтенант.

Четвърт час по-късно Курт беше на път към алкалда с тези редове, който прие писмото, без да обърне кой знае какво внимание на приносителя. Но след като го прочете, сериозното му лице видимо се проясни. Подаде ръка на Курт:

— Сеньор фон Магнус ви препоръчва по много приятелски начин. Известява ме, че идвате при мен по някаква работа, в която вероятно е по възможностите ми да ви окажа услуга. Поставям се на ваше разположение. И макар за съжаление в настоящите условия служебната ми власт да е силно ограничена, все пак може би е по силите ми да ви бъда в помощ. Седнете, моля, и говорете.

Чиновникът седна в хамака си и като истински мексиканец запали цигара. Курт бе принуден да стори същото и след като се бе наместил на един стол, започна разказа си. Алкалдът го слушаше, без да го прекъсне и с една дума. Но когато Курт свърши, скочи от хамака и закрачи напред-назад из голямата канцелария. После спря пред немеца.

— Това, което току-що изложихте, е нещо наистина изключително. Ще отида с няколко мои служители до гробницата. Да се надявам, вие ще ме придружите?

— Тъкмо тази молба смятах да ви отправя.

— Добре. Ще пратя веднага човек до палата Родриганда да помоли за ключа от гробницата.

— О, сеньор, няма ли да е по-добре да го избегнем? Не намирам за уместно да се привличат прекалено много хора в тайната, толкова по-малко французите.

— Хм, може би имате право. За щастие в мое притежание се намират разни шперцове. Разбирате, че в качеството на служител на човек от време на време са му необходими такива неща. Да тръгваме ли?

— На вашите услуги!

Алкалдът се отдалечи за малко да даде разпорежданията си, след което се отправиха на път. За да не предизвиква сензации, алкалдът крачеше сам, Лешоядовия клюн и Петерс, които Курт бе уведомил набързо — също. На гробището се натъкнаха на неколцина алгуакилс^[1], чакащи тук по заповед на алкалда. Един от тях беше издирил гробницата и сега получи от Алкалда ключовете. Той се отдалечи да отвори незабелязано от посетителите вратата и след

няколко минути доложи, че е успял. Отправиха се поединично към мавзолея и когато се събраха там в пълен състав, полицаите извадиха донесените фенери.

Слязоха долу и намериха ковчега. Отвори го и... в него нямаше никакви тленни останки.

— Santa Madonna! — смая се алкалдът. — Наистина празен!

Курт прегледа вътрешността.

— Вижте възглавницата и тапицерията! Те са като нови.

— Да — потвърди служителят. — Вярно. В този ковчег никога не е настъпвал гниещ процес. Е, аз ще направя всичко възможно да открия извършителите. Ще наредя от този миг гробището и особено тази гробница да бъде под постоянен полицейски надзор.

— Дали е препоръчително? — попита Курт. — Престъпниците, които искаме да заловим, са умни и хитри. Няма да дойдат посред бял ден да пълнят ковчега с тленни останки.

— Тук безусловно имате право. За тая работа биха могли да се погрижат само през нощта. Но откъде ще вземат покойник?

— О-о, дори и нещо такова не е в състояние да затрудни един Ландола и Кортейо. На тях са нужни останките на мъж, положен в гроба горе-долу по време на мнимата смърт на дон Фернандо. Не смятам за належащо да се тревожим сега за тях и гробището. Но още щом се смрачи, трябва да сме нащрек.

— Ще заема входа на гробницата.

— И там да заловите обесниците? Аз бих предпочел да ги допусна тук долу. Тук най-добре ще бъдат спипани, защото измъкването ще е къде по-трудно.

— Прав сте. Сега да се разделим и да се срещнем тук отново след спускане на мрака!

Така и стана. Вечерта всички се промъкнаха пак тайно в гробището.

— А сега да вземем съответните мерки — каза алкалдът. — На първо място ще поставя двама души до входната порта.

— Това няма нищо да помогне — забеляза Лешоядовия клюн. — Измамниците биха били много глупави, ако се оставят да бъдат дочакани пред портата. Те сигурно ще дойдат през зида. Така е най-вероятно.

— Нещата се усложняват — умърлуши се служителят. — Ще трябва да повикам повече полицаи.

— Повече полицаи? О, мастър алкалд, смятам, че имаме достатъчно такива хора тук. Вие самият останете тук долу при ковчезите, а наблюдението на гробището предоставете не на полицаите, а на мен.

— На вас? — попита алкалдът. — Единствено на вас? Сеньор, няма как тая работа да сполучи.

— И защо, по дяволите? — наежи се Лешоядовия клюн, като се изплю подчертано.

— Един човек е твърде малко.

— Тук се лъжете. Много готвачи загарят кашата. Да ви кажа, ушите на някой стар ловец са по-подходящи за пазене на гробище, отколкото полицейските. Вашите хора сигурно не са навикнали да слушат през нощта как пълзят бръмбарите в тревата.

— Смятате, че ще забележите очакваните хора още с влизането им?

— Съвсем сигурно.

— Дори да се намирате далеч от мястото?

Лешоядовия клюн се бе вкиснал от обстойния разпит. Изплю се край главата на алкалда.

— Предполагам, на мен много повече и много по-добре можете да разчитате, отколкото на хората си. Това е достатъчно. А ако не ви се ще да ми повярвате, окупирайте с полицаи всички зидове като за отблъсване на щурм, при което следва да очаквате, че осквернителите на гробове ще ни усетят преди ние тях. А надушат ли напеченото, иди ги гони в тъмнината.

— Може би имате право. Значи всички ние оставаме долу, а вие горе ще вардите.

— Е, можете да оставите един от хората си до вратата, та да имам възможност да ви известя, без да се налага да слизам чак долу.

Лешоядовия клюн се отдалечи и един от полицаите го последва. Другите останаха долу при ковчезите. Бяха: алкалдът, Курт, Петерс и трима полицаи, значи шест души — достатъчно да заловят очакваните. Търпението им бе поставено на мъчително изпитание, защото приближаваше полунощ, без нещо да се е случило.

— Може би изобщо няма да дойдат — предрече алкалдът.

— Възможно е — отвърна Курт. — В този случай утре пак трябва да будуваме.

— Или вече са тук, а тоя ловец...

Чуха стъпки, които слизаха по стълбите. Беше поставеният горе полицаи.

— Идват ли? — попита алкалдът зарадван.

— Да, сеньор. Трима мъже. Траперът нареди да ви помоля да затворите и приберете фенерите. Той отново тръгна на разузнаване. Двамина изчезнаха между гробовете, а третият пази пред портата.

Следствие на това известие сетивата на присъстващите бяха завладени от напрегнато очакване, което скоро получи ново подхранване, тъй като след известно време слезе самият Лешоядов клюн. Понеже долу бе тъмно, той назова името си, за да не бъде сметнат за някой от очакваните злодеи.

— Къде са? Какво правят? — прозвуча насреща му.

— Скоро ще ги спипаме — ухили се той. — Отидоха да домъкнат „граф Фернандо“. Но пред портата стои един на стража. Изпратете двама полицаи да се промъкнат до него и да го заловят, веднага щом съучастниците му слязат тук!

Лешоядовия клюн се отдалечи пак да подслушва, а двама алгуакилс се измъкнаха, за да заловят според указанието му мъжа при портата. Мина доста време, преди Лешоядовия клюн да се върне отново. Но този път бързаше много.

— Идват — извести той — и носят мощите.

— Тогава е време да се скрием. Бързо зад ковчезите!

При влизането на Лешоядовия клюн един от полицаите извади за кратко фенера си и го отвори. Когато другите се разбързаха да се притаят зад наличните ковчези, той поиска отново да го прибере, ала Лешоядовия клюн го спря.

— Чакай! — каза. — Не е толкова спешно. Първо има да се свърши и още нещо.

— Какво? — запита човекът.

— Снеми капака от ковчегата! А каква е причината, веднага ще видиш, момчето ми.

Те вдигнаха капака и изуменият полицаи видя как Лешоядовия клюн най-спокойно се опъна на мекото ложе от бяла коприна.

— Saramba — смая се той. — Това пък какво означава?

— Сложи отново капака, момчето ми! — отвърна Лешоядовия клюн, като се намести удобно.

— Ама недоумявам какво...

— Като не проумяваш, затваряй си човката! Нали виждаш носаме, помисли какво ще му е на някой, който е очаквал да намери ковчега празен, а открие вътре призрак с такъв ей нос! Затваряй!

Човекът се колебаеше, а и Курт поиска да повдигне възражение, когато отгоре се долови шум.

— Затваряй, иначе ще ни заварят! — прошепна Лешоядовия клюн, като изпружи ръце край тялото и застина.

Не остана избор. Полицаят постави внимателно капака и на свой ред се скри. В гробницата сега витаеше само тишината на смъртта; горе обаче се чуваше стърженето на ключ. След известно време прозвучаха слизащи стъпки и в светлината на фенер изплуваха Кортейо и Ландола.

Курт се таеше до моряка Петерс.

— Те ли са? — прошепна му.

— Да — прошепна запитаният.

— Осветете наоколо! — нареди Ландола на спътника си.

Кортейо, който носеше фенера, последва подканата. Те скоро откриха търсения ковчег, тъй като носеше написаното със златни букви име на онзи, който беше лежал в него.

Полицаят не бе успял да намести капака в жлебовете, тъй като времето бе твърде късо. Ландола блъсна ковчега. Капакът отхвърча и се приземи с голяма тупурдия, а двамата мъже съгледаха в ковчега да лежи с онзи негов огромен нос Лешоядовия клюн и широко отворени, втренчени в тях очи. Дватама нададоха вик на ужас и се вцепениха от страх. С вдигналата фенера ръка, Кортейо замръзна като статуя. След няколко секунди говорът им се възвърна.

— О, Небеса! — изплака Кортейо. — Кой е това?

— Дявола! — писна Ландола.

Дватама негодяи, които бяха подхванали дела, на каквито е способен само човек, нямащ страх ни от Бога, ни от Дявола, бяха така обладани от ужас, че не можеха да помръднат.

— Дявола! — изстена повторно Ландола.

— Да, Сатаната! — изохка Кортейо.

Двамата се втурнаха към Лешоядовия клон. Но той бе подготвен. Без да се възползва от ножа си, цапардоса Ландола, когото сметна за по-опасния, с фенера в лицето, от което стъклото се пръсна и удареният отстъпи заслепен. В същото време посрещна Кортейо с ритник и го свали на земята. В следващия миг останалите се нахвърлиха върху тях и след напразна отбрана бяха обезвредени с помощта на донесените ремъци. На Кортейо стана ясно, че всяка съпротива е безполезна и се отказа. Ландола обаче се противеше на връзването и се пенеше от ярост. Нищо не му помогна.

— Ето че са в ръцете ни — рече алкалдът. — Искате ли още тук да почнем с предварителния разпит, хер оберлейтенант?

— Мястото не е подходящо — отговори Курт. — Трябва преди всичко друго да потърсим тленните останки, които тези хора сигурно са оставили горе и да заловим поста пред портата.

— Него моите хора вече са пипнали.

Тук алкалдът се лъжеше. Грандприз бе опитен ловец. Той се беше облегнал до портата и очакваше завръщането на спътниците си. По едно време долови зад себе си лек шум. Неговите обучени уши различиха стъпките на двама мъже, промъкващи се към него. Залегна светкавично на земята и пропълзя встрани и после назад, за да ги наблюдава. Стигна зад един розов храст, пред който бяха спрели двамата.

— Не го виждам — обади се единият.

— И аз — потвърди вторият.

— Кой знае какво е видял мъжът с дългия нос. Може и изобщо да не е имало пост.

— Да потърсим!

Те се прокраднаха напред и Грандприз разпозна сега, че си има работа с полицаи.

— The deuce^[2] — промърмори той, — какво става? Търсят мен? Искат да ме арестуват? Трябва да предупредя онези двамата.

Промъкна се по посоката, в която се бяха отдалечили Кортейо и Ландола, ала не ги намери.

Продължи да търси, като внимаваше да не се натъкне на някой съгледвач. По едно време видя през храсталаците да прозира някаква светлина. Тръгна нататък и стигна до гробницата, където се чуваха високи гласове.

— Ето къде лежи — чу той да се казва.

— Аха, тленни останки! Щели са да ги положат в ковчега на графа. Двамата трябва да кажат от коя гробница са ги задигнали.

— Те са заловени — помисли Грандприз. — Неприятно. Те не са сторили нищо лошо, ама тези господа французи, дето са тук на власт, много-много няма да им се церемонят. И къде тогава остава намерението ми да спипам Ландола? Трябва да видя дали не мога да освободя тези хорица.

Той се стаи зад един паметник, който го прикриваше добре и докъдето можеше да наблюдава сцената. Междувременно Кортейо и Ландола бяха измъкнати навън и изправени пред лежащите горе мощи.

— Откъде домъкнахте покойника? — запита алкалдът.

Никой не отговори.

— Оставете — намеси се Курт. — Не е рядък обичай престъпникът да мълчи, когато е изгубил всичко. Утре на дневна светлина ще видим от коя гробница е извършена кражбата на покойника.

— Това е вярно — рече алкалдът. — Дотогава всичко нека си остане, както си е. Ще наредя на хората си да имат грижата тук нищо да не се промени. А ние останалите сме достатъчно да отведем двамата осквернители на гробове в затвора.

Малко по-късно Кортейо и Ландола бяха поведени от Алкалда, Курт, Лешоядовия клюн и матроса Петерс. Четиримата не забелязаха, че отдалеч ги следи една човешка фигура, за да види накъде ще бъдат отведени арестантите. В сградата на затвора още веднъж бе предприет опит за разпит, който завърши също така безрезултатно като първия. Тъй като имаше в наличност едно-единствено празно помещение, двамата бяха приютени в него.

Сега Курт се обърна към пълномощника:

— Сеньор Гаспарино Кортейо, не си мислете, че ще преуспеете с мълчание повече, отколкото с откровени признания. Аз съм в течение на всичко и не се нуждаю от признанията ви.

Тук най-сетне Кортейо произнесе първите думи. Той изгледа младия мъж презрително.

— Какво ли ще знаете вие! Кой сте всъщност?

— Казвам се Курт Унгер, син на кормчията Унгер, когото Ландола бе отвел с другите на острова. Безднаказаност двамата не

очаквайте, но в случай че изоставите упорството някакво смекчаване би било възможно.

— Тъй. И какво толкова искате да знаете от нас?

— Всичко. Вашата игра свърши!

---

[1] алгуакил (исп. alguacil) — полицейски агент (Б.нем.изд.) ↑

[2] The deuce (англ.) — Какво по дяволите (Б.пр.) ↑

5. ТРАПЕРСКИ НОМЕР

Междувременно ловецът Грандприз обикаляше постройката, оглеждайки зидовете. За своя досада констатира, че отгук за освобождение не може да се мисли. По едно време забеляза да светва един прозорец, защитен със здрава желязна решетка.

— Аха — изръмжа, — това е килията, в която ги настаняват. Сега поне това знам. Или пък ще тикнат единия някъде другаде?

Той изчака още доста време да види дали няма да светне и втори прозорец. И понеже случаят не бе такъв, промърмори:

— Добре, изглежда са заедно. Сега остава да разбере кога ще си тръгнат онези, които ги заловиха.

Грандприз се отправи отново към входа, където остана да дебне. Не мина много, портата се отвори и четиримата излязоха.

— Те са. Сега си заминават. Какво да предприема? — прошепна. — Трябва да се действа бързо. Утре може би ще е твърде късно.

Той закричи замислено по протежение на улицата. Ето че чу стъпки с подрънкващи шпори. Един френски офицер, който толкова късно можеше да се връща само от някоя тертулия или забава, се размина с него.

— Хм, каква идея! Това вече е нещо! — промърмори. — Тоя човек май притежава горе-долу моята фигура. Напред, няма време за размисляне, иначе случаят ще си замине!

Грандприз побърза след офицера.

— Мосю, мосю! — повика полугласно.

— Какво има? — запита човекът, спирайки.

— Не познавате ли случайно капитан Мангар дьо Вотие?

Грандприз бе задал въпроса, само за да се приближи до офицера. Оня отвърна:

— Не. Не познавам офицер с такова име.

— Е, аз също — ухили се ловецът.

По време на тези думи улови французина с лявата ръка за гърлото, стисна го като в менгеме и с един удар по сляпото око с

приклада на револвера си го повали в безсъзнание.

— Така, проснахме го! А сега да го отнесем на някое по-сигурно място!

Грандприз вдигна офицера, метна го на рамо и го пренесе в чупката на един уединен зид. Съблече униформата му, върза го, тикна му една носна кърпа в устата и преоблече собствения си костюм с униформата. Сетне траперът напъха своите оръжия по себе си и сега на свой ред, подрънквайки с шпори, се отправи да позвъни на вратата на затвора.

— Кой е там? — попита стоящият отвътре пост.

— Ординарец на губернатора! Отворете! — отвърна той.

Ключът се превъртя в ключалката. Грандприз бе пропуснат. Постът пристъпи към него и разпознал униформата на светлината на един мъждиво горящ фенер, поздрави уставно.

— Инспекторът на затвора буден ли е още? — осведоми се ловецът.

— Не, мосю капитан — отвърна постът. — Беше дигнат от сън, когато преди немного време доведоха двама арестанти, но пак отиде да си легне.

— Кой го замества?

— Един ключар.

— В приземието?

— Да. Освен това всеки фронт си има своите постове.

Грандприз закри през двора и дръпна звънеца на вратата на същинския затвор. Отвори ключарят. Понастоящем все още французите бяха действителните стопани на страната, чиято воля в много отношения намираше сервилно подчинение. При това траперът си придаде вид на човек, който не е свикнал да се пазарят с него и се осведоми властно:

— Буден ли е инспекторът?

— Не. Да го събудя ли? — отзова се ключарят.

— Не е необходимо. Колко души има в караулното?

— Осем.

— Ординарец на губернатора съм. Можете ли да се лишите за кратко време от двама души във връзка с експедирането на един затворник?

— Да.

— Доведете ги бързо! Нямам много време.

Докато надзирателят се отдалечаваше, подчинявайки се на строгата заповед, дръзкият ловец огледа помещението, в което се намираше. Там имаше едно табло, на което бяха отбелязани имената на всички „квартиранти“ на затвора. На него прочете: „Номер 32: така нареченият адвокат Антонио Вериданте заедно със секретарио.“ Следователно научи номера на килията, в която се намираха търсените. На едно писалище се виждаха различни бланки, сред които и разписки за отвеждане на затворници. Това също бе добре дошло за него. Той бързо взе перото, попълни една от тях и постави отдолу добре известното му име на губернатора, ала на късмет, без да познава почерка на висшия чиновник. Подсуши написаното, сгъна листа и го пхна в джоба си. Едва бе свършил, надзирателят се върна с двама войници, носещи заредени пушки.

— Ето хората, моєю капитан — доложи той.

— Добре. Има ли главен ключ, който отваря всички килии?

— Да. Нося го с мен.

— Следвайте ме! Напред!

Видял отвън осветения прозорец, Грандприз знаеше, че въпросната килия е разположена на първия етаж. И тъй, изкачи стълбището, следван от ключаря и войниците и закрачи по коридора до номер 32.

— Отворете! — заповяда.

Тъмничарят се подчини. Стоящият пред вратата пост се отдръпна и вратата бе отворена. На светлината на носения от ключаря фенер, двамата затворници разпознаха един френски офицер, който влезе при тях.

— Вие сте адвокатът Антонио Вериданте? — попита Грандприз дегизирания нотариус.

— Да — поясни испанецът.

— А този човек е вашият секретар?

— Да.

— Дайте!

Последните думи се отнасяха за ключаря, комуто Грандприз взе фенера от ръката. Престори се, сякаш иска да освети лицата на затворниците, ала задържа фенера така, че и те да имат възможност да разпознаят неговото. Те веднага се ориентираха в нещата.

— Да, те са — каза той. — Губернаторът бе събуден с новината за тяхното арестуване. Искане да ги види веднага, тъй като знае, че са подозирани в контакти с Хуарес.

И обръщайки се към тъмничаря, извади разписката и каза с тон, който не допускаше възражение:

— Ето потвърждението на губернатора, че сте ми предал двамата затворника. Приблизително след час ще ги доведе отново. Подгответе дотогава вашата разписка, та да не се налага да чакам! Напред!

Грандприз блъсна затворниците към вратата и даде знак на войниците да ги вземат под конвой. Надзирателят прочете разписката при светлината на фенера и не се осмели да протестира нито с дума. Спуснаха се по стълбите, прекосиха двора и постът им отвори портата. Вън войниците сами поеха по посоката, водеща към губернатора. Беше от тъмно по-тъмно, улични фенери липсваха и за да се подсигурят войниците хванаха затворниците под ръка. Бяха минали значително разстояние, когато Грандприз измъкна острия си нож. Беше видял, че онези са вързани само с ремъци и запита войниците:

— Държите ли здраво хората си?

— Да, мосю капитан — отвърна единият. — Нали ги водим подръка.

— А ремъците?

— Изглеждат здрави.

— Да проверим. Те обикновено поддават.

Грандприз даде вид, че опипва здравината на връзките, ала извърши тъкмо обратното — срязва ги. Затворниците почувстваха, че са свободни, но не го показаха с никакво движение.

— Добре са — извести той. — Сега според мен сме сигурни. Хайде напред!

Пътят продължи, но на следващия ъгъл единият войник нададе крясък и рухна на земята.

— Какво има? — запита Грандприз.

— Morbleu! — изруга човекът. — Моят затворник се отскубна и ме събори на земята. Май бяга нататък!

— След него!

С пушка в ръка войникът хукна. Да стреля — не можеше, тъй като тъмната не му позволяваше нищо да различи.

— Ти гледай да не изгървеш твоя! — предупреди Грандприз другия. — Ама че проклетия ще е, ако не успеем да спипаме пак оня!

— Нямайте грижа, мосю капитан! — успокои човекът, пълен с увереност. — На тоя няма да се удаде да ме... ау, оох! Nom d'un chien!

— Какво става? — осведоми се Грандприз.

Търкалящ се на земята като своя камарад, войникът се приповдигна и викна:

— И моят ме повали!

— Sacre!^[1] Ама що за слабаци сте? Да се оставите едни обесници да ви катурнат на земята! Къде е той всъщност?

— Избяга — отвърна човекът, загубил фасона си. — Ей там напред май търчи!

— Тичай, иначе ще ти строша краката! — изкомандва преоблеченият трапер грубо. — Не го ли доставиш, теб ще отнесе дяволът!

Войникът се понесе изпълнен със страх. Стъпките му още не бяха заглъхнали и ловецът се обърна рязко и тръгна обратно по пътя, по който бяха дошли.

— Дяволски умно го свършиха двамата — изръмжа той от доволство. — Тия французи нищо не видяха, ала аз ясно забелязах. Много ще се учудя, ако не се натъкна на тях нейде тук.

Правилно бе предположил Грандприз, защото едва му бе минала тая мисъл и два силуета се промъкнаха към него.

— Пристигнах, „капитане“! — захили се единият полугласно.

— И аз — рече ухилен и другият.

Бяха Ландола и Кортейо.

— Къде са войниците? — запита пиратът.

— Далеч оттук! — извести ликуващо траперът.

— Ама че главанац! Да помислят, че бягаме напред! Аз просто се сниших!

— Аз също — обади се Кортейо. — Но я обяснете, сеньор, как се добрахте до тая униформа?

— Много просто — засмя се ловецът. — Цапардосах един офицер и му смъкнах униформата.

— Saramba! Какво рисковано дело! А офицерът, който сте проснал?

— Сигурно си лежи още там. Пъхнал съм в устата му една кърпа, та и гък да не може да каже. Сега ще отида да го потърся и да му върна униформата.

Закрачиха към мястото, където Грандприз беше зарязал офицера.

Междувременно Курт и Петерс, след като се разделиха с алкалда, се върнаха в страноприемницата да поспят. Лешоядовия клюн обаче се отказа от почивка. Той не можеше да преодолее никакво смътно безпокойство. Бяха ли затворниците сигурно настанени? Достатъчен ли бе надзорът, под който се намираха в затвора? Е, когато човек заловеше някой в откритата прерия или девствената гора, охраняваше си го сам и много добре знаеше какво може да очаква и на какво да се надява. Ала тук трябваше да повери пленниците си на властите, а госпожа Власт в Мексико беше доста своеобразна и твърде малко надеждна персона, особено по това време.

Ето защо Лешоядовия клюн реши да се поогледа малко край затвора дали всичко е наред. Взе със себе си револверите и ножа и се запромъква нататък. Почти бе стигнал района на затвора, когато тръгна по една уличка, оградена от два зида. Единият по-нататък образуваше чупка — тесен ъгъл, в който тъмницата бе по-голяма и от тази в уличката. Докато крачеше нататък по маниера на човек от саваната, стори му се, че долавя някакво движение. То привлече вниманието му и той приближи. Неговите остри, адаптирани към мрака очи, различиха една лежаща на земята маса, която мъчително опитваше да се раздвижи насам-натам. Наведе се с ръка върху дръжката на ножа. О-о! Ръката му скоро се плъзна от ножа, тъй като мъжът, който лежеше тук, бе полугол, вързан и със запушена уста, а край него се търкаляше вързоп дрехи. От предпазливост траперът на първо време махна само кърпата от устата му, връзките остави. Искаше най-напред да разбере що за човек има пред себе си.

— Хей, добри приятелю, кой сте всъщност? — изръмжа той.

— Mon dieu! — простена запитаният. — Какво щастие, че мога отново да дишам!

— Какво ми влиза на мен в работата вашето дишане? Кой сте, искам да знам!

— Аа, френски офицер съм. Името ми е капитан Дюран.

— Да вярва, който ще! Един френски офицер толкова лесно ли се оставя да бъде нападнат и вързан?

— Получих неочаквано удар по главата, който ми отне разсъдъка.

— Да, така е то, когато човек има разсъдък само в главата, а в юмруците не. Дори са ви съблекли. С каква цел?

— Не зная. Освободете ме от вървите, моля ви!

— Само полечка! Най-първом трябва да си изясня ситуацията. Тук се мотаят някакви дрехи!

— Моите са — обясни Дюран.

— Гледай ти! И защо един френски капитан не ходи с униформа?

— Та аз си бях в униформа!

— А тук се въргалат дълги, груби ботуши, ленени панталони, стара жилетка, памучна кърпа за врат, стар кожен колан и една шапка, която човек в тоя мрак би взел за миеща мечка или черен котарак.

— *Nom d'une pipe!* Тогава това не са моите дрехи. Те принадлежат на оня, който ме нападна. Той носеше такава една тъмна шапка с широка периферия.

— Тъй! Значи ви е разсъблякъл и нахлузил вашата униформа? Я ми разкажете, как стана тая работа с нападението!

— Прибирах се от една тертулия. По едно време срещнах някакъв човек, който ме попита дали съм капитан еди-кой си. Името забравих. Казах му, че капитан с такова име не познавам, а той отвърна: „Аз също!“. Същевременно ми нанесе удар по главата, под който веднага се строполих и загубих съзнание.

— Хмм! Така удряме ние прерийните ловци. И парцалите, дето се въргалат тук и не могат да се видят, на пипане са прерийна материя — дебела и твърда, така приятно працияща от боклук и мръсотия. Дали не е бил някой мъж от саваната?

— Не мога да кажа — изрази съжаление французинът. — Само ме развържете!

В Лешоядовия клюн започна да мержелее определено подозрение.

— Къде стана нападението? Да не би в близост до затвора?

— Да, съвсем недалеч оттам.

— Ето ти на! А онзи, който стоеше отвън на стража, не успяхме да заловим. И кой е най-подходящ за пост? Човек от прерията!

— Не разбирам какво искате да кажете! — оплака се вързаният.

— Хич и не е необходимо. Достатъчно е аз дето се разбирам колко ме е яд. Останете да си лежите тихо и кротичко! Аз веднага ще се върна.

При тези думи ловецът бързо се отдалечи. Дюран викна след него:

— Но, за Бога, поне не ме оставяйте безпомощен!

Лешоядовия клюн не му обърна никакво внимание. Той крачеше така бързо, сякаш се касаеше за състезание. Пристигнал при затвора, дръпна звънеца. Постът запита:

— Кой е?

— Лешоядовия клюн!

— Не ви познавам.

— И не е нужно. Само отвори!

— Нямам право. Единствено служители имат достъп нощем.

— А когато доведохме арестантите преди малко, все пак го имах.

— Е, да, ама тогава присъстваше алкалдът.

— Мътните да го вземат! И при това човек няма как ни веднъж да се изплюе през дуvara, иначе бих му пратил аз една благина! Двамата затворника тук ли са си още?

— Не.

— Демолио! Ето ти нещастieto! Че къде са се дянали?

— При губернатора. Един френски капитан дойде да ги подбере.

— И когото все пак пуснахте? Да, да, мошеници могат да се мъкнат в тая съборетина, а честни хора не. Човече, оня „капитан“ не е бил никакъв офицер, а безделник и шарлатанин. След като императорът ви има такива подбрани магарета, наистина не го виня, дето ви е пратил насам, защото хич иначе нямаше да знае къде да дява тоя добитък!

— Чакайте! — извика караулът, докато пъхаше ключа. — Чакайте, сега можете да влезете. Заповядайте, драги приятелю!

— Много благодаря! Защото изрекох някоя и друга ругатня, мога да вляза, а? Но, разбира се, за да ме задържите? Не, чак дотам глупави като вас не сме, благодаря за удоволствието! Накарай да окошарят теб вместо мен, щом имате още празни места. Моите почитания, синко!

Когато постът отвори вратата и поиска да залови Лешоядовия клюн, онзи вече бе завил зад ъгъла и се връщаше при офицера.

— Идвате ли най-сетне? — проплака оня още отдалеч. — Помислих, че направо сте ме зарязал.

— Глупости. Исках само да видя дали не ме будалкате. Казал сте ми истината.

— Като е така, освободете ме най-после от вървите!

— С най-голямо удоволствие, ама не става, защото иначе няма как да заловим човека, който ви е нападнал. Той трябва да мисли, че продължавате да лежите тук така, както ви е оставил. Ударил ви е, само защото му е била необходима униформата ви. Веднага щом престане да се нуждае от нея, ще я донесе. Слушайте! Там идват двама души!

Лешоядовия клюн се вслуша напрегнато в шума.

— Не — поправи се той, — не са двама, а трима. Двамата стъпват по обичайния начин, ала третият има прерийна походка. Те са. Хайде бързо пак кърпата в устата! Само стойте така, сякаш сте все още в безсъзнание и не произнасяйте нито дума, иначе би могло и по-зле да ви потръгне!

Докато се усети, офицерът се видя отново с кърпа в устата, а ловецът се метна с един скок върху зида. Сетне се притисна плътно към него, така че в никой случай не можеше да бъде забелязан, но пък би трябвало да чува всяка дума. Крачките приближиха и замлъкнаха наблизко. Дочу се някакво шептене, след което един силует се отдели от тримата, пристъпи към офицера и се наведе.

— The deuce, май тоя път ударът ми е бил доста силен! — изговори мъжът полугласно, колкото да могат другите да го чуят. — Офицерът е все още в безсъзнание.

— Да не сте го пречукал?

— Не, жив си е. Сега ще съблека униформата му и ще я оставя тук.

— А вървите? И тях ли ще му оставите?

— Не, ще му ги сменя. Когато дойде на себе си, нека си тръгне по живо по здраво.

— Тогава ние да вървим, тъй като имаме да свършим още една малка работа. Ще се срещнем пак в страноприемницата.

— Добре, в такъв случай аз ще видя как ще прекарам времето си дотогава.

Кортейо и Ландола се отдалечиха. Когато оставиха известно разстояние зад себе си, адвокатът попита:

— Защо го излъгахте, като казахте, че имаме да вършим още някаква малка работа?

— Не се ли досещате? За да се откачим от него.

— Но как? Нали ще дойде в страноприемницата.

— По онова време ние вече ще сме офейкали. Напускаме незабавно града.

— Не става. Та ние още до никъде не сме я докарали с нашата задача.

— Тя се провали и вече не може да бъде разрешена. Връщаме се в страноприемницата, вмъкваме се тихо и се измитахме само с най-необходимото. Като види моят заварен брат, че багажът ни е там, ще мисли, че ще се върнем и ще има да чака с дни.

— Но после все пак ще дойде в Сантяго и ще ни намери — възрази Кортейо.

— Няма, защото ние вече ще сме приключили там — заяви с твърдо убеждение Ландола.

— И как ще идем дотам? Не можем да търчим я.

— Ще яздим. Кой да е търговец на коне ще ни съдейства. Днес видях фирмената табела на един такъв недалеч от нашата страноприемница. Ще се обърнем към него.

— Тогава да побързаме, та като дойде брат ви, ние вече да сме изфирявали!

Когато Кортейо и Ландола се озоваха при страноприемницата, прехвърлиха дворната стена и стигнаха незабелязано стаята си. Взеха, както бе уговорено, само най-необходимото и по същия път се върнаха на улицата.

След неколkokратно хлопане успяха да дигнат от сън търговеца. Казаха, че са дошли на коне под наем от Керетаро и тъй като се налага незабавно да тръгнат за Пуебла, принудени са още тая нощ да си закупят по най-бързия начин коне.

Човекът ги отведе в конюшната и им показва животните. Набързо се спазариха.

Междувременно Грандприз беше отишъл до привидно лежащия още в безсъзнание офицер и след като се бе освободил от сабята и свалил униформата, навлече собствения си тоалет. Сетне измъкна кърпата от устата на французина, развърза го и се отдалечи. Сега дойде времето на Лешоядовия клюн. Той скочи от зида и тъй като вече нямаше защо да се безпокои за офицера, побърза след отдалечаващия се. Същевременно бе проявил благоразумието да си изуе ботушите, така че нямаше как стъпките му да бъдат чути. Проследи бавно движещия се пред него човек през няколко улици, докато онзи стигна страноприемницата си. Там Грандприз се застоя известно време и когато чакането му се стори, че продължи достатъчно дълго, се прехвърли през оградата в двора и влезе в своето помещение. Лешоядовия клюн повървя замислено още донякъде. Нощта вече преваляше и над хълмовете на изток започваше да се разширява блед светлик. В този момент недалеч от него се разтвори една порта и от нея се измъкнаха двама ездачи. На вратите застана един мъж.

— Адиос, сеньорес — поздрави той. — Щастлив път!

— Адиос — отвърна единият от двамата. — Търговията, която направихте, не може да се нарече лоша.

Те се отдалечиха яздешком, а мъжът изчезна зад портата. Лешоядовия клюн се заслуша след тях.

— За Бога — промърмори, — гласът на конника звучеше като на онзи, който говори със странния ловец при вързания офицер. Но трябва да е заблуда, тъй като тези ездачи тръгват на път, а Кортейо и Ландола са се върнали в страноприемницата си.

Той продължи да крачи вгълбено, ала след късо разстояние отново спря.

— Дяволът вярва на себе си и по-малко на другите! — изръмжа. — В тоя калпав свят, в който няма ни един добър човек, най-свестният ще бъде измамен от останалите. Най-сигурното все пак си остава най-доброто. Ще се осведомя дали в тая страноприемница няма все още будна някоя човешка душа.

Той тръгна обратно към гостоприемницата. Откак бяха дошли французите, всички тези къщи, в които по-рано строго се държеше на старите обичаи, се бяха нагодили според европейските порядки. Тук се шетаха келнери, келнерки, камериери и един дух от последния сорт се

яви, когато Лешоядовия клюн за трети път дръпна шнура на камбанката. Имаше кисела сънена физиономия и избоботи явно:

— Кой пък звъни посред нощ!

— Аз — отговори Лешоядовия клюн невъзмутимо.

— Това забелязвам. И кой сте собствено?

— Един непознат.

— Това също виждам. И какво искате?

— Да говоря с вас.

— Дори това констатирам. Само че аз нямам време. Лека нощ!

Камериерът понечи да затвори и заключи вратата, ала Лешоядовия клюн бе достатъчно бърз да го превари. Сграби го за ръката и запита, макар онзи да изглеждаше къде по-възрастен, отколкото той самият:

— Почакай само миг, скъпи синко! Знаеш ли каква е стойността на един дуо или един долар?

— Пет пъти повече от един франк.

— Чуй, давам ти два долара, което прави десет франка, ако пожелаеш да си отвориш скъпоценната уста и отговориш на няколко малки въпроса.

На човека такива събития рядко се случваха. Той се вторачи в щедрия непознат:

— Вярно ли, сеньор? Тогава първом дайте парите!

— Не, не, синко. Най-напред трябва да кажеш дали имаш желание да отговаряш.

— Добре. Ще отговарям.

— Това ме радва. Ето ти десетте франка.

Лешоядовия клюн бръкна в джоба, извади кожения си портфейл и тикна в ръката на камериера една монета с посочената стойност.

— Сеньор — рече този, — благодаря ви. На нашего брата сънят много му е необходим, но за такъв един бакшиш съм готов да стана по всяко време. Питайте!

— Не е много онова, което имам да питам. Бая чужденци ли са отседнали днес при вас?

— Не кой знае колко. Десет-единайсет.

— Има ли трима, които да са от една компания?

— Не, поне според мен. Всички живеят поотделно, освен двамина, които наеха обща стая. Единият е сеньор Антонио Вериданте,

а другият — неговият секретар.

— Няма ли и трети с тях?

— Те дойдоха трима, но онзи не живее при тях. Как се казва, не зная. Ходи доста скромно облечен, кажи-речи като някой беден вакуеро или ловец.

— Тия тримата излязоха ли вечерта заедно?

— Още с падането на нощта тръгнаха нанякъде.

— Но не са се връщали?

— Не съм забелязал.

— Бих желал да разменя няколко думи с тоя ловец или вакуеро. Дали е възможно?

— Ще поемете ли отговорността, когато го събудя, ако изобщо е в стаята си?

— Там си е. И ще отговарям. Има ли някое помещение, в което бихме могли да разговаряме, без да ни подслушват?

— Тъй като в стаята му има само един хамак за спане, може да ви приеме там, ако поиска. Някакво име ще трябва ли да му назова?

— Да. Кажете му, дон Веласко д'Алкантаро и Перфидо де Рианца и Халенди да Салвадо и Карана де Веста Виста Вуста желае да говори с него.

Лешоядовия клюн изрече името с аристократично високомерие, тъй че услужливият слуга не изпита никакво съмнение в достоверността му.

Камериерът тръгна. От двора едно дървено стълбище водеше горе до помещението, удостоени тук с наименованието стаи за чужденци. Човекът почука тихо на една от вратите. Грандприз се бе прибрал едва преди няколко минути и още не спеше. Лежеше облечен в хамака.

— Кой е? — попита, зачуден на чукането.

— Камериерът. Мога ли да вляза?

— Да.

Вратата се отвори внимателно, та да не се разбуди някой друг слуга и човекът влезе.

— Какво има? — осведоми се ловецът угрижено.

— Сеньор, долу има някакъв непознат, който желае да говори с вас. Голям господар, от аристокрацията. Той е дон... дон... дон Алканто де Вареско и... и... и с едно много дълго име.

Ловецът поклати глава.

— Е, тогава съм любопитен. Нека дойде!

Когато камериерът се отдалечи, Грандприз запали свещта и погледна дали револвера е наред. В този момент непознатият влезе и дръпна вратата след себе си, като на всичкото отгоре тикна от предпазливост и резето ѝ. Двамата мъже се вгледаха удивено един в друг. Никой от тях не бе го очаквал.

— Zounds! — викна единият. — Грандприз!

— Neigh-day! — другият. — Лешоядовия клюн, вие тук? Как се озовахте насам в Мексико сити? Та аз ви видях при Хуарес!

— И аз ви видях да яздите към Рио дел Норте. Знаете ли, че се ползвате с добро име, но има и нещо неприятно свързано с него? Един голям негодяй се казва също така.

— The deuce! Познавате ли го?

— Дори много добре — кимна Лешоядовия клюн. — Лично и по слухове.

— Възможно ли е? Чуйте, аз диря тоя мерзавец от много дълго време!

Лешоядовия клюн го изглежда в недоумение.

— Дирите го? Хм. Хмм. И още не сте го открил?

— За съжаление не.

— Тъй. Хм, хм. По моему, един ловец трябва да има очи, а?

— Аз, надявам се, ги имам!

— Е, да, но дали гледат обучено? Много се съмнявам!

Лицето на Грандприз се заоблачи.

— Трябва ли да приема, че искате да ме оскърбите?

— Не. Но седнете си в хамака, а на мен позволете да се обслужа с тоя стол! Сетне ще ви кажа нещо, което трябва да обсъдим обстойно.

— Седнете! Какво имате да ми кажете?

Лешоядовия клюн се намести на стола, изплю дъвката си с дебела струя сос през цялата стая и отхапа ново порядъчно парче тютюн. Едва когато то се намери на обичайното си място на бузата, той подхвана:

— С цялото си приятелство към вас искам да ви кажа, че сте или някой нечуван измамник или един достоен за съжаление слабоумник!

Тогава другият светкавично се плъзна от хамака, измъкна револвера и заставайки пред говорителя, заплаши:

— Пъкъл и Сатана! Знаете, как отговаря човек на такива думи! Лешоядовия клюн кимна невъзмутимо.

— Сред ловци с нож или куршум, в случай че нещата не се докажат.

— Не мисля, че бихте могъл да го докажете, Лешоядов клюн!

— Pshaw! Приберете си пищова и ме изслушайте! Не съм ли прав, готов съм да си трошим вратовете.

Грандприз задържа револвера в ръка, но се плъзна обратно в хамака с мрачен поглед и отвърна:

— В такъв случай говорете! Но внимавайте! Една прекалена дума и куршумът ми ще се намести в главата ви!

— Или моят във вашата! — ухили се Лешоядовия клюн. — Вие твърдите, че ме познавате но все пак страшно се заблуждавате. Моят куршум днес на няколко пъти имаше възможността, а може би и задължението, да ви заседне в главата. Но това е страничен въпрос. Отговорете искрено! Бяхте ли във Веракрус?

— Да.

— Там сте се запознал с двама мъже — някой си сеньор Антонио Вериданте и неговия секретар? Дошъл сте вчера с тях в Мексико сити и стояхте на стража пред гробището, докато тези двама мъже оскверняваха останките на един покойник и осъществяваха една измама?

Грандприз го изглежда смаяно.

— Как ви хрумнаха тези въпроси? Да, бях на стража. Но в случая не може да става дума нито за осквернение, нито за измама.

— Убеден ли сте в това?

— Мога да се закълна! — врече се тържествено Грандприз.

— Е, ще ви повярвам. Така наистина доказвате, че не сте измамник, но затова пък изключителен слабоумник.

Другият поиска отново да избухне, ала Лешоядовия клюн бързо секна думите му:

— Стойте спокойно! Ще приведа доказателство. Вашите двама спътници бяха заловени. Тъй ли е?

— За жалост.

— За да ги освободите, обработихте един офицер и сетне отидохте да измъкнете типовете?

Грандприз се сепна.

— Bless my soul! — рече той. — Откъде го знаете? Това бе един славен траперски номер, с който мога да се гордея и се надявам, че като мой камарад няма да ме издадете!

— Аз не съм издайник. Но и в никой случай не ви завиждам за тоя траперски номер, който нарекохте славен. Я кажете все пак откъде познавате оня негодник Грандприз?

Запитаният изгледа изпитателно събеседника си в лицето, след което отвърна:

— Цял свят знае, че Лешоядовия клюн е честен и способен уестман, ето защо спокойно понасям да говорите така с мен, както някой друг не би дръзнал. Нека ви кажа, че морският разбойник Грандприз е моят най-върл враг и че го търся дълги години да разчистя най-сетне веднъж завинаги сметките си с него.

— Тъй, тъй — изхили се Лешоядовия клюн. — Доста забавно. Да търсите нехранимайкото, а той да е в ръцете ви. И след като бях хвърлил толкова усилия с другите да го издира и заловя, вие отново го измъквате и оставяте да офейка!

И Лешоядовия клюн информира изчерпателно заблудения ловец за всичко онова, което знаеше за историята на граф Родриганда. Грандприз го слушаше с все по-нарастващо удивление, а когато разказвачът привърши, извика:

— Господи Исусе! А аз спасих и тоя Пабло Кортейо и дъщеря му!

— Вие? — изненада се Лешоядовия клюн.

— Да. Ох, сега всичко ми е ясно. Без мен щеше да е сляп и да загине, а дъщеря му да си остане затворничка.

— Трябва да ми разкажете!

— Ще го сторя, макар да започвам да проумявам, че съм постъпил глупаво.

Грандприз изложи всичко от мига, в който се бе натъкнал на Пабло Кортейо при Рио Гранде дел Норте до събитията от настоящия ден. Лешоядовия клюн го изслуша с най-голямо напрежение и после каза:

— Слушайте, радвам се дето ви потърсих, защото вече зная къде ще открием безследно изчезналите. А сега трябва да научите най-сетне кой е всъщност адвокатът Антонио Вериданте: никой друг, освен Гаспарино Кортейо!

— Невъзможно!

— Вярно е! Той търси брат си! Тази нощ искаше да сложи тленни останки в празния ковчег на все още живия граф Фернандо. Ние го спипахме, само че вие пак го освободихте.

— Отново повтарям: това е невъзможно!

— Pshaw! А искате ли да знаете кой беше секретарят на тоя Вериданте — Гаспарино Кортейо? Този достопочтен и честен секретар не бе някой друг, а онзи, когото напразно толкова сте дирил — Хенрико Ландола, пиратският капитан Грандприз.

Ловецът остана като гръмнат. Той още отпреди бе изскочил от хамака и сега с протегнатите ръце, зиналата уста и ококорените очи представляваше гледка, олицетворяваща смайване и въплътен ужас.

— Той...? — викна най-послед. — Той... да е бил Хенрико Ландола?

— Да. Той ви излъга, измами и осмя, а вие му се доверихте, повярвахте на всичко дословно. И накрая, когато ние бяхме заловили тоя всъщност не човек, а дявол, вие заложихте свободата си, честта, та дори живота, за да го освободите, така че тая змия отново се скри и може да умъртвява както преди.

Грандприз пое дълбоко и угнетено дъх.

— Все пак щях да позная моя доведен брат.

— Охо! Че той на всичкото отгоре ви бил толкова близък роднина?

— Да. Това роднинство е проклятието на моя живот. Но аз продължавам да твърдя: не е бил той!

— Pshaw! Нима изобщо не забелязахте, че двамата са нацапотили лицата с някакви си мазила ли, какво ли и така са се променили, че наистина само много зорко око би могло да надникне зад тоя грим?

Най-сетне се смъкна булото от очите, на Грандприз.

— Боже мой — извика, — да, да, така трябва да е било. Колчем чуех гласа на тоя секретар, все ми се струваше познат. Той ме отблъскваше от него. Ох, и аз магаре на магаретата! Глупостта ми е била безгранична. Лешоядов клюн, вие се изразихте твърде деликатно, като ме нарекохте малоумник. Давам ви правото да употребите каквито си искате епитети.

— Е де, е де — ухили се добродушно траперът. — Щом някой признава грешките си, значи е почнал да се вразумява.

— Ами последиците! — въздъхна Грандприз. — Ами дето стоях на пост при тая гробарска история, дето посегнах на един офицер! Всъщност как се добрахте до всичко това?

Лешоядовия клюн разказа и добави:

— Комплицирана ситуация наистина. Но вие сте ловец като мен и иначе порядъчен мъж. Ние сме другари и в прерията си имаме своите правила и обичаи. Какво ни интересуват законите на другите? А и още повече от вас научихме мястото, където да търсим Кортейо и Ландола — Манастира дела Барбара край Сантяго.

— Заблуждавате се! — отбеляза Грандприз. — Те са ни много по-близо. Няма да повярвате колко лесно можем да ги спипаме.

Лешоядовия клюн остави да се види една почти съчувствена усмивка.

— Тук сте много прав, действително няма да повярвам! Мислите, че Ландола и Кортейо се намират в странноприемницата? Можете ли да отидете до стаята им?

— По всяка минута.

— Добре, да надникнем, а?

— Ще ги разбудим и после ще ми платят за всичко, което досега аз трябваше да плащам!

— Глупости! Никого няма да събудим, защото те изобщо не са тук.

— В такъв случай ще дойдат!

— Хмм! Имам едно предчувствие, което не вярвам да ме подведе. Елате, нека хвърлим едно око!

Мъжете взеха свещта и се промъкнаха тихомълком до въпросната стая. Влязоха безпрепятствено. Лешоядовия клюн имаше право. Търсените не бяха тук.

— Но така или иначе ще се върнат — настояваше Грандприз.

— Мислите ли? Тогава биха били от глупави по-глупави. С настъпване на деня из целия град ще се разчуе историята с фалшивия офицер и избягалите затворници. Сетне ще се почнат разследванията, а тия двамата са достатъчно умни да не се застоят толкова дълго, че накрая да ги пипнат. Те са офейкали.

— И да ме зарежат тук?

— Защо не? Да ви го докажа ли? Гледайте тук!

Лешоядовия клюн бе осветил със свещта пода и вдигна нещо, което поднесе на Грандприз:

— Какво е това?

— Улична кал!

— Пипнете я! Как я намирате?

— Още е влажна и мека.

— Шмекерите кога напуснаха стаята, за да отидат на гробището?

— Един час преди полунощ.

— Е, няма как мръсотията да е оттогава, защото вече щеше да е изсъхнала и втвърдена. Тази, която виждате тук, е паднала от нечий ботуш едва преди три четвърти час. Значи са идвали тук.

— Hang it all^[2]! Само че бягството им няма да сполучи! Те определено са се отправили към Сантяго и там ще ни паднат в ръцете.

— Тук ви давам право. Но изслушайте моя съвет! Полицията бързо ще издири, че бегълците са били отседнали тук. И ако вие сте все още в страноприемницата, ще ви сполети бедата.

— Прав сте! — съгласи се Грандприз. — Тръгвам. Но накъде?

— Заедно с мен. Камериерът чака долу. Уредете си сметката и сте готов. Моето присъствие е добър претекст да се оправдае заминаването ви.

Така стана. След десет минути двамата излязоха през портата. Когато минаваха край конепродавеца, той бе застанал на вратата си. Лешоядовия клюн се възползва от случая да се осведоми:

— Имате ли доста коне в конюшната, сеньор?

— Днес само четири — гласеше отговорът.

— Да продавате един от тях?

— Един, да! От останалите сам се нуждая. Последните два излишни продадох тази нощ на двама непознати от Керетаро. Искаха да отидат до Пуебла.

Лешоядовия клюн поиска описание на непознатите и стигна до извода, че действително са били Кортейо и Ландола. След кратка търговия Грандприз се сдобил с последния продаваем кон. Сетне Лешоядовия клюн отиде с него до своята страноприемница и нареди да събудят Курт. Онзи остана немалко удивен, когато узна какво се бе случило по време на съня му. Веднага бе взето решение да се язди след бегълците.

Курт първо трябваше да говори с хер фон Магнус и алкалда. Следователно нямаше възможност да тръгне незабавно. От себе си се подразбира, че пред тези господа участието на Грандприз във вчерашните събития щеше да бъде премълчано. За собствената му сигурност той трябваше да потегли още сега. Лешоядовия клюн щеше да язди с него. Бе решено двамата да чакат в Тула, докато Курт и Петерс се присъединят към тях.

А че Кортейо и Ландола бяха оповестили пред човека, даващ коне под наем, че идват от Керетаро и възнамеряват да отидат в Пуебла, следователно в съвършено противоположна посока, това никого не можеше да заблуди. На сутринта вестта за събитието бързо обходи града. Полицията прояви трескава дейност и скоро откри, както бе предположил Лешоядовия клюн, къде са били отседнали бегълците. Подозрение падна също върху Грандприз и дори върху Лешоядовия клюн. Камериерът уведоми, че още през нощта дошъл някакъв непознат, богат дон и отвел ловеца или вакуерото. Хората се осведомиха как се казва и как изглежда и от този миг в черната книга на полицията може да се прочете, че се издирва някой си дон д'Аласко Велантарио, притежаващ чудовищно голям нос, който на всеки би могъл да послужи като разпознавателен белег.

---

[1] — Sacre! (фр.) — Боже мой! (Б.пр.) ↑

[2] — Hang it all (англ.) — По дяволите (Б.пр.) ↑

6. В МАНАСТИРА ДЕЛА БАРБАРА

В канцеларията на Манастира дела Барбара край Сантяго седеше старият доктор Хиларио, задълбочен в проучването на една книга. Тази книга бе на Луиджи Реджердис „За изкуството да се властва над кралете“. Той така се бе съсредоточил, че пропусна и едно повторно почукване на вратата. Едва когато то се потрети и при това прозвуча малко нетърпеливо, го долови. Погледна часовника, сви мрачно вежди, както го прави човек при някое неприятно обезпокояване, и викна късо:

— Влез!

Но едвам се бе отворила вратата дотолкова, че да се забележи посетителя, бръчките по лицето му се загладиха и той се надигна по начин, който ясно говореше, че онзи му е много приятен. Гостът бе с валчеста фигура. Жълтите увиснали бузи даваха да се разбере, че не е свикнал да живее в оскъдица. Малките му очички сега имаха дружелюбен блясък, но вероятно можеха да гледат и съвсем другояче и въобще цялата му външност бе на човек, който много добре осъзнава своята тежест и достойнство.

— Аа, добре дошъл, хиляди пъти добре дошъл, сеньор Арастро — изрече Хиларио, протягайки и двете си ръце към влезлия. — Не ви очаквах, трябва искрено да си призная.

— Нося ви добра вест!

— Откъде? От Главната квартира на Хуарес?

— О, не, не. Какво добро може да дойде от леговището на хиената!

— От лагера на френския маршал?

— Също не. От Имперската главна квартира.

— Ах, лично от императора?

— Не. Императорът е тръстиково стебло. Държано от крепка ръка, то ще израсте и наедрее, незакриляно обаче следващата зима ще го скърши и то ще легне в прахта. Аз идвам от Главната квартира на нашата лига и от нейно име имам да ви поставя няколко въпроса.

— Готов съм да отговоря. Но няма ли преди словото да отпием от най-добрия извор на словата?

Хиларио отвори едно малко шкафче и извади някаква бутилка, от която напълни две чаши. Чукнаха се и поднесоха чашите до устата. Странно бе с какво внимание отправи очи гостът към чашата на стария, за да се убеди дали онзи наистина ще пие. Едва когато забеляза, че Хиларио я преполови, остави сладката, силна напитка да се процеди между устните му. Човек би казал, че се опасява да не би виното да съдържа някоя вредна съставка. За отровител ли считаше той стария доктор Хиларио, към когото иначе проявяваше такава любезност? Те оставиха чашите си на масата и седнаха. После малкият дебелак поде:

— Тук сигурни и ненаблюдавани ли сме?

— Няма да бъдем смущавани.

— И никой не може да слуша думите ни?

— Нито могат, нито ще ни подслушват, тъй като моят племенник е инструктиран да стои на пост, когато имам посещение.

— Тогава нека поговорим за политика или по-скоро за едната страна на политиката.

Погледът на Арастро падна върху разтворената книга, която Хиларио бе оставил на масата. Той секна думите си, взе я в ръка, прочете заглавието, след което се усмихна, кимайки одобрително:

— Вие ли четете тази книга? Знаете ли, че е забранена в някои страни?

— Да. Но авторът прокарва една великолепно житейска мъдрост.

— Следователно е ценна, поне да се прочете. Аз също я притежавам и мога да кажа, че ми достави голямо удоволствие. Какво ще кажете за главата върху избора на средствата, водещи към посочената в заглавието цел?

— Хм — изрече с предпазлива въздържаност докторът, — смея да мисля, че тук авторът нещо твърде много свобода си е позволил.

Шишкавият впери изпитателен поглед в Хиларио и заговори:

— Във всички нас, във всеки отделен човек обитава Духът Божи, който разговаря с индивида по начин, разбираем от него. Напътствията и правилата, които дава на един, няма как да са подходящи за друг или за всички. По този начин се сформира субективен правилник и закони, които, тъй като са внушени от Духа, са по-свети и ненарушими,

отколкото всички онези закони, създадени от господа юристите. Човекът, осенен от Божия дух, е отговорен единствено пред себе си. Той не е длъжен да дава никому сметка какво мисли, говори и върши. Ето следствието на единствено правилната философия. Всички ние никога няма да стигнем в Царството на свободата, в което всеки е свой собствен съдник и законодател. То принадлежи по-скоро на малцина избраници. Авторът на книгата доказва, че е един от тях.

Това бе една ужасна философия, която се гавреше с всички закони и позволяваше на всеки един да прави тъкмо онова, което му е угодно. Това бе философия на злото и престъплението.

Тантурестият се загледа пред себе си привидно замислен и като че подреждаше продължението на речта си. В действителност обаче с паузата целеше единствено да визира впечатлението, което бяха направили думите му на Хиларио. Нещо наподобяващо граблива птица бе залегнало в чертите на това тлъсто, блеснало от вътрешно доволство лице. Ако е вярно, че понякога от името на даден човек, може да се вади заключение за неговите душевни качества, то със сигурност бе такъв случаят при този мъж. Хиларио го бе назовал „Арастро“. Това име би могло да се преведе приблизително като „Промъквация“, а нали в действителност е такъв маниерът на едно хищно животно — да обикаля с нечути, промъкващи стъпки жертвата си, както пък този мъж незабележимо приближаваше своята цел. По-нататъшният ход на разговора щеше да покаже, че тоя подпухнал, на пръв поглед толкова добродушен човек, прави чест на своето име. Сега той продължи:

— Мога ли да приема, че сте съгласен с тези съждения?

Хиларио присви рамене:

— В общото — да, ала в частност — не. Ласкае ме мисълта, че всеки индивид, следователно и аз, е просветлен от Светия дух. Но презумпцията, че това просветление е различно според дарованието, ме кара да допусна, че двама души никога не биха могли да бъдат изцяло на едно и също мнение, а само в най-общ смисъл. Ето защо пък съм длъжен да пазя самостоятелността на своите мисли и действия.

Дали Хиларио подозираше, че другият не без преднамереност е повел разговора на тая територия? Дали предугаждаше, че онзи преследва с това някаква опасна цел? Отгатваше ли я той и беше ли решил някак да се противопостави?

Другият изглежда бе на това мнение, понеже очичките му се смалиха още повече и минута-две погриза горната си устна, преди да каже наглед безразлично:

— Че кому би хрумнало да посегне на вашата самостоятелност? Та нали само подхвърлихте, че авторът на тази книга изглежда отива твърде далеч, а аз счетох за свой дълг да го защита от упрека.

— Това бе гледище, не упрек — оправда се доктор Хиларио.

— Радвам се за вас и особено заради обстоятелството, че ние много често, да, повечето пъти, сме принудени да действаме според възгледите, залегнали в тази книга. И доказателството за това твърдение ще ви се приведе още понастоящем. Предоставя ви се възможност за едно дело на Духа, с което можете да се гордеете, дело, водещо след себе си голяма отплата.

— Готов съм да изслушам мисията.

Малкият посегна към чашата, накваси устни, сякаш имаше нужда първом да се подсили, намести се по-удобно на стола и подхвана наново:

— На вас е известно положението в нашата страна и знаете ние — това означава нашите съмишленици — какво можем да очакваме от него. Или вероятно вярвате да намерите благополучие при Хуарес?

— О, в никой случай.

— А при тоя австриец Макс, както се противи да признае и задоволи справедливите ни искания или кой да е друг вожд, също така отстоящ от нашите максими?

— Абсолютно никакво.

— Е добре, да преценим тогава дали наистина всичките ни надежди са рухнали! Какво мислите за бъдещето на френската окупация?

— Французите ще бъдат принудени да се оттеглят.

— А за по-нататъшното съществуване на империята?

— Тя ще и няма как да не рухне, веднага щом изгуби единствената си опора, което ще рече французина.

— И какво ще се случи сетне? — продължи да подпитва през полуспуснати клепачи шишката конспиратор.

— Хуарес отново ще застане на кормилото.

— А какво можем да очакваме от тая личност?

— Единствено незнаещо милост отмъщение и най-безпощадно потисничество.

— Виждам, че сме единомдушни. Ние трябва да направим опит да предотвратим предстоящата ни съдба. Това е задача, в която сме длъжни да хвърлим всички сили.

— Няма да ни се удаде да я разрешим — рече старият.

— Защо? — попита Арастро, а на устните му заигра усмивка на превъзходство, граничеща с подигравка.

— Искаме и можем ли да задържим французите?

— И през ум не ни минава — натърти Арастро.

— Или да лелеем безумната надежда, че ще успеем да направим Хуарес наш приятел?

— Това пък най-малко. Знаете ли как се изразил неотдавна за нас публично? Рекъл, че в страната има една партия, която можел да нарече на дявола. Нито с републикански, нито с имперски или някакви други убеждения, тя се състояла от хора, стоящи извън всякакви Божи и човешки закони, които са се отрекли от църквата и само за заблуда се сбират под стяга на християнството. Сама незнаеща милост, тя следователно също не бивало да очаква такава от него. Въпреки религиозните й порядки да не се бъркала с партията „Ултра“ на църковната идеология. Включвала неголям брой членове, ала проявявала активност и безогледност, които я правели направо опасна за страната.

Преди да отговори, доктор Хиларио остана за известно време доволно усмихнат.

— Тоя Хуарес изглежда добре ни познава — рече сетне. — Неговата оценка не се различава много от истината.

— Аз дори съм принуден да я окачавам като напълно правдива. Та лесно можем да си направим равносметка, че ако от другите нямаме никаква изгода, то от Хуарес не можем да очакваме пощада. Стане ли отново президент, подлежим на неизбежна гибел. Ето откъде следва и вътъкът на нашата настояща политика — другите да си заминават, Хуарес да се провали.

Старият поклати глава.

— Тая политика щеше да е добра, само ако имаше някакви изгледи за успех.

По устните на малкия отново заигра онази иронична, самоуверена усмивка. Без да губи време в размисъл, той рече:

— Който не знае какво да стори, не може да му се помогне. За щастие начело имаме човек, комуто никога не липсват средства. Следователно може да се приеме, че все пак ще си помогнем.

— Хм, аз зная едно-единствено средство: Хуарес трябва да умре. Ето как човек сетне би бил освободен от него.

— Действително ли смятате това средство за единственото възможно? Вашият скъсен хоризонт ме опечалява! Нима никога не сте чувал, че дори когато даден човек е мъртъв, духът на неговото дело все така продължава да действа? Умре ли Хуарес, ще застъпи някой друг, който ще продължи да работи в неговия дух. Значи можем да си помогнем само тогава, когато Хуарес е оставен да живее, но е умъртвен неговият дух.

Иначе човек с пъргав ум, Хиларио направи слисана физиономия.

— Говорите твърде иносказателно, думите ви за мен са чиста загадка и не разбирам какво искате да кажете.

— В такъв случай съм принуден още веднъж да изразя съжалението си към вас, сеньор. Самият Хуарес трябва да се остави жив, на него не бива да се посяга, тъй като той ще стане наше оръдие. Но неговият дух, душата на неговото дело трябва да умре, трябва да бъде морално и политически умъртвен. В мига, в който той сметне делото си за коронясано, тая корона трябва да метаморфозира в качулката на престъпник, а тя да избуи в клада, чиито пламъци ще лумнат високо от всички кътчета на земята.

— Както разбирам, пред очите си имате определен план, който обаче не ми е възможно да отгатна.

— Е, тогава нека ви обясня накратко: император Макс е един нещастен добър човек, който наистина допусна грешката, като поиска да направи Мексико щастлива страна, но пък има симпатиите на цял свят. Неговата съдба бе абдикацията. Само че това не е залегнало в нашите планове. Участиа му трябва да е много по-лоша и тъкмо Хуарес трябва да бъде виновникът. С една дума Хуарес трябва да стане убиецът на император Максимилиан.

Доктор Хиларио подскочи от стола.

— Diablo! Тогава Хуарес действително би бил изгубен. Цял свят ще го осъди, ще бъде свършен във всяко едно отношение.

— Да, така е. И после? Нито Наполеон, нито Базен, нито австриеца, нито Хуарес! А ние бихме спечелили играта!

— Чак толкова далеч никога няма да стигнем. Никой не е в състояние да накара Хуарес да стане убиец на императора.

— О-о, и все пак аз познавам един човек, който би съумял да се справи и ще го направи! Доктор Хиларио от Сантяго!

Старият направи физиономия, която не подлежи на описание. Но се виждаше, че е по-скоро уплашен, отколкото удивен да чуе тъкмо своето име.

— По дяволите! Че какво бих могъл да сторя по въпроса? — извика той безпомощно.

— Наистина ли нищичко не ви хрумва! Е, съществуват не един и два изискани, похватни пътя.

— Аз виждам само един — императорът не може да умре другояче, освен да бъде убит от засада.

— Кое то отхвърляме. Та не ви ли е известен неговият прословут декрет, в който повелява всеки патриот да бъде считан за разбойник и разстрелван?

— От само себе си се разбира, че ми е известен.

— Но не знаете, че действието на декрета може и да рикошира към автора?

— И това зная. Ако Макс попадне в ръцете на републиканците, много-много няма да му се церемонят. Хуарес не може да постъпи по друг начин: не бива да го помилва, ако не иска сам себе си да погуби.

— Е добре. Най-сетне започвате да схващате! Не е необходимо да правим нищо повече, освен да се постареем Макс да падне в ръцете на републиканците.

— И как ли да се залови човек с тая работа? — продума замислено Хиларио.

— Вие не отчитате, че французите ще се изтеглят.

— Максимилиан ще тръгне с тях. Наполеон има върховния дълг да си прибере жертвата, която домъкна тук. Той не бива да го зареже, ако не иска да бъде осъден от цял свят.

— Това действително е вярно. Но какво ще стане, ако самата жертва се възпротиви да си тръгне?

— Би било направо безумие!

— Естествено. Но безумието, дето поиска да става наш император, бе не по-малко. Макс лесно се води и е мечтател. Нарисувай му корона и той ще ти сметне боите за чисто злато! За осъществяване на плана са необходими само двама мъже. Единият вече имаме, другият ще сте вие.

— Аз? — запита отново изплашен Хиларио. — Аз да посъветвам императора да не се изтегли с французите? Не мога да се справя.

— О, в ръката ще ви бъдат дадени всички средства, нужни да се убеди Максимилиан, че имате право.

— Той така или иначе няма да ми повярва.

— Зле го познавате, ала за нас е прозрачен.

— Значи да напусна Сантяго и да хукна към Макс? Не мога да го сторя. Имам си тук големи задължения, които ме задържат.

— Представете сметката си и ще бъдете компенсиран.

— Не се чувствам подходящ за решаването на подобна задача!

— Заблуждавате се. Ние знаем, че тъкмо вие сте подходящият човек.

Доктор Хиларио видимо се намираше в страшно голямо затруднение. Не бе истина действително, че не се смята дорасъл за такава задача, ала от друга страна мислеше за затворниците, които бе тикнал в подземието и които трябваше да наблюдава и храни. Можеше ли да замине?

— Не! — произнесе. — Откажете се от мен. Има и други, заслужаващи такова отличие.

— Тези други са вече заети. Аз имам задължението да ви връча категоричната заповед до десет дни да сте пристигнал в столицата Мексико, считано от днес.

— Мислех, че Макс пребивава в Куернавака!

— В Мексико сити ще получите покана да се явите при него. Както виждате, нещата са се задвижили и нищо не може да бъде върнато назад.

— И въпреки това съм принуден да откажа.

Арастро се изправи. Физиономията му изведнъж прие безпощаден израз, а очите му се фиксираха пронизващо върху Хиларио.

— Наистина ли смятате да откажете? Въпреки строгата заповед, която ви нося?

— Просто съм принуден.

— Известни ли са ви законите на нашата лига?

— Известни са ми.

— Какво очаква някой, който отказва да изпълни заповед?

— Без съмнение наказание.

Дебелият подигравателно имитира тона на стария, като повтори и думите:

— Без съмнение наказание, по-точно смърт!

— Смърт! — извика Хиларио, пребледнявайки. — Кой има право да налага такова наказание? Аз не го признавам.

— Ба! Признал сте го с вашето встъпване!

— Една такава суровост би била ужасна, безчовечна.

Дебелият го изгледа втренчено отстрани.

— Ужасна? Безчовечна? И тъкмо вие да употребите тия думи? Та това почти забавно, нещо повече смехотворно. Може ли да има по-ужасен, по-безцеремонен мошеник от вас? И вие смеете да наречете другите ужасни и безчовечни?

Старият отстъпи крачка назад.

— Какво ви дойде на ума? Какво пък знаете за мен?

— Ако не всичко, то поне много. Или си въобразявате, че начинът на живот на нашите членове не се наблюдава и знае? Не го ли вършим, изобщо не бихме могли да оцелеем. Често ние познаваме хората си по-добре отколкото те самите себе си. Та що се отнася до наказанието, повтарям, че може да има едно-единствено, и то е смъртта. И тъй, ще се подчините ли на заповедта?

— Оставете ми поне време да обмисля!

— Какво има толкова за обмисляне, като всичко е твърдо решено? Вие сте длъжен да се подчинявате също така сляпо, както всеки друг член. Искане ми се да ви предам и друга блага вест — при нас единственото наказание наистина е смъртното, ала ние знаем и някои утежнения. Вашата смърт например ще е много тежка. Ще бъдете езекутиран в столицата от държавния палач. Ние ще се погрижим за тая работа.

По тялото на стария пробягаха ледени тръпки.

— По кой начин ще го постигнете? — изговори със затруднение Хиларио.

— Хмм! Ще ви кажа, макар и да не съм длъжен всъщност да проявявам такава откровеност... Но ето че ми хрумна още един въпрос, който не ми се ще да забравя. Сигурно има някаква отрова, която убива духа?

Докторът наистина помисли, че посетителят му случайно се е сетил тоя въпрос. Любознателността на специалиста веднага се пробуди в него и нищо неподозиращ, той отвърна:

— Хм, тук би могло да се спомене кураре. Чисто приложена, тя парализира двигателните нерви. Въпросният лежи неподвижно, привидно мъртъв, но знае всичко, което му е сторено. Долавя и най-малкия полъх, усеща и най-лекото убождане с игла. В определена комбинация тя предизвиква моментална смърт, а в друга смес въздейства само на духа — предизвиква безумие, без да наврежда на тялото.

— Знаете ли състава на тази смес?

— Не.

— Няма ли друга отрова, която да причинява само безумие, без някакъв страничен ефект?

— Не — произнесе резервирано Хиларио.

— И все пак съвсем неотдавна ми бе споменато името на една такава. Нарича се толоаджи.

— Толоаджи? — даде вид, че се замисля старият. — Хм!

— Позната ли ви е?

— Не, изобщо.

— Много учудващо наистина. У нас толоаджи е доста често срещано растение.

— Възможно, но аз не познавам въздействието му.

— То има голяма прилика с вълчето мляко^[1]. Няколко капки от този млечен сок предизвиква неизлечимо безумие, докато тялото може да достигне до почтена възраст. Обикновено се обезвреждат политически противници, съперници и какви ли не неприятели и конкуренти, да, случва се дори... ах, сигурно и вие вече сте чувал, че с няколко капки толоаджи и коронован глава може да се доведе до безумие?

— Не зная нищо такова — отвърна старият възможно по-непринудено. На другия обаче не се изплъзна, че неговият глас внезапно бе придобил една леко напрегната нотка.

Дебелият продължи с повествователен тон:

— Така се говори за една императрица, за която народът не искал и да знае, защото тя и императорът му били натрапени. В един бивш манастир живеел стар лекар, който обичал да се занимава с отрови и бил отличен познавач най-вече на толоаджи.

Хиларио не успя да потисне една кашлица.

— Вие кашляте? — запита другият насмешливо. — Да не сте болен?

— Не.

— Или ви доскучава от моето бърбене? — забеляза иронично Арастро.

— О, не, не.

— Значи мога да продължа разказа си за този крайно любопитен случай. Та при тоя стар сеньор дошли двама мъже и му поискали някаква отрова, причиняваща безумие. Те не скрили, че била определена за императрицата, ала въпреки това я получили, разбира се, срещу заплащане на съответната сума, чийто размер дори аз не зная.

— И това не е приказка или фантазъмство? — вметна старият, по чието чело бе почнала да избива пот.

— О, не. Императрицата получила отровата. Малко по малко се проявявало въздействието и подготвяло почвата за пълното безумие. Висшата дама била принудена да посети един друг император, от когото зависела короната ѝ, за да поиска изпълнението на едно желание, ала било напразно. Късо време след това безумието я връхлетяло.

— Може би е била така развълнувана от безполезността на пътуването си, че това е станало причина за заболяването ѝ.

— Така се говорело навремето и така още се говори навсякъде. Посветените по-добре знаят. Имате ли представа кои са посветените?

— Не.

— Няколко велики майстори на нашата тайна лига. Аз също принадлежа към тях. И знаете ли коя императрица имам предвид?

— Аз... досещам се — изтръгна се от стария.

— В такъв случай не е необходимо да казвам. А може би се досещате също и кой е отровителят?

— Това не знам.

— Отровата била налята в едно шишенце от черно стъкло.
Старият изохка от страх.

— Била поръчана в понеделник, а в петък той я доставил на сеньор Ри...

— За Бога! — простена Хиларио, разпервайки отбранително ръце.

— Ама какво ви става?

— Не мога да слушам подобни разкази!

— А сте лекар? Би трябвало всъщност да имате здрави нерви!

— Въпреки това ми прилошава.

— Вярвам! — ухили се Арастро. — Колко ли пък би прилошало на истинския извършител, ако чуеше да се говори по въпроса! Сигурно си мислите, че ще бъде разкъсан на четири части, в случай че нещата стигнат до властите?

— Доказателството ще е основният проблем.

— То си е налице. Нямайте грижа. Но от тия истории за убийства се отклонихме от първоначалния разговор. За какво говорихме всъщност?

Докторът избърса потта от челото си.

— Напоследък май говорехме за заповедта, която сте ми донесъл.

— А, да, за нея говорехме. Е, как стоят нещата? Ще ви бъде ли приятно това поръчение?

— Хмм! Приятно точно не. — Хиларио едва процеди между зъбите тези думи.

— Но не и неприятно?

— Не — изрече оня със затруднение.

— Добре, при това положение съм доволен от вас. За тая история с толоаджи и безумната императрица повече няма да става дума. Надявам се, че няма да ме принудите да се върна пак към нея. В общи линии задачата вече знаете. Подробни указания ще получите в столицата. Искам да направя няколко предварителни забележки. Мислите ли, че Хуарес таи лична омраза към императора?

— Мисля тъкмо обратното.

— Аз също, да, имам и доказателство. Хуарес ще пощади императора, стига това да е възможно. Той дори е влязъл в тайни преговори с него, за да го спаси.

— Нима има агенти при него?

— Един-единствен. Една дама. Тя е крайно опасно същество. Красива, духовно надарена, ловка, хитра, както само една жена може да бъде, тя е действала като таен политически агент. За нас вече е демаскирана, ала за други още не е. Пламенна привърженичка на Хуарес е, но кара французите да вярват, че държи на тях.

— Една такава жена познавах и аз.

— Подобни жени са рядкост. Тази, която аз имам предвид, например измами французите и предаде Чиуауа на Хуарес.

Старият подскочи.

— Caramba! Да не се казва Емилия?

— Да — отвърна Арастро. — Сеньорита Емилия се нарича. Тя ли е, която и вие познавате?

— Да. Къде се е дянала сега?

— В Куернавака.

— В такъв случай сигурно има достъп до императора?

— Не, но преговаря с лица, общуващи с него.

— Задачата, която имам да реша, ще ме доведе ли до досег с нея?

— Разбира се! Тя ще стои насреща ви като противник. Та нали действа за Хуарес, а вие срещу него. Тя ще прави всичко възможно да подтикне императора към възможно по-скорошно заминаване, докато пък вие ще правите всичко, за да го задържите.

Държането на Хиларио внезапно бе станало съвсем друго. Мисълта, че ще се срещне с Емилия го примири с поставената мисия и той забрави дори страха, който му бе навял споменът за безумната императрица. Когато двамата съзаклятници се разделиха, това стана по съвсем приятелски начин.

Тайнственият дебеланко бе оставил коня си в двора, който сега възседна и започна да се спуска по манастирската планина. Почти бе стигнал долу, когато срещна двама ездачи. Техните животни бяха изтощени, а самите те имаха вид на хора, оставили зад себе си напрежението на усилено пътуване. Спряха пред него и единият попита:

— Нали онова градче там е Сантяго, сеньор, а постройките горе принадлежат на Манастира дела Барбара?

— Да.

— Може би ви е познато там горе? Има ли някой обитател на Манастира, който да се казва доктор Хиларио?

— Действително има такъв — отговори Арастро, оглеждайки тайно двамата. — Искате да говорите с него? Той е в своята стая. Яздете направо към Манастира, чиято порта стои отворена и попитайте за него! Ще ви заведат. Той е способен лекар. Болни ли сте?

— Не. Защо смятате, че сме болни?

— Защото кожата на лицата и на двамата се лющи, а месната тъкан се е сбръчкала. Който страда от подобни лишеи, трябва колкото може по-малко да се показва, иначе хората ще помислят, че не е болест, ами изкуствено си е направил маска. А ако пък е такъв случаят при двамата едновременно, толкоз по-силно ще е подозрението. Адииос!

Дебелият продължи ездата си надолу по планината. По пътя промърмори:

— Лицата на тия хора бяха гримирани. Искат да отидат при стария. Хиларио според мен прави всевъзможни безчинства, за които ние останалите хабер си нямаме. Ще трябва да го отвикнем.

А двамата ездачи останаха да гледат стъписано след него.

— Тоя тип ни прозря — избълва Ландола.

— Нима толкова лесно се разпознава гримът ми? — попита Кортейо угрижено.

— О, не. По него има наистина няколко съвсем фини, нищожни напуквания, ала е нужно извънредно остро око, за да го забележи.

— При вас е същото. Трябваше да се предвиди.

— Да побързаме да стигнем Манастира!

Завариха манастирската порта отворена, влязоха в двора и попитаха един от прислугата за доктор Хиларио. Неговият племенник Манфредо беше наблизил и изяви готовност да ги отведе при чичо си. Старият все още седеше в стаята си, размишлявайки върху възложената му мисия. В този момент племенникът въведе двамата мъже и незабавно се отстри. Хиларио ги огледа изучаващо и подпита:

— Кои сте, сеньорес?

Взе думата Кортейо.

— Ще узнаете, сеньор, стига по-напред да позволите да получим едно сведение.

— Тогава говорете!

— Навярно ви е известно името Кортейо?

Хиларио стана внимателен и се надигна от стола.

— Защо питате?

— Не можем да ви кажем, преди да сме разбрали познавате ли го изобщо.

Предпазливият старец поклати полека глава и отвърна:

— Името ми е познато, но повече нищо.

— Не и лицето?

— Не.

Гаспарино Кортейо погледна Хиларио остро и изпитателно и рече:

— Странно!

Веждите на доктора се свъсиха.

— Сеньорес, самите вие ми се струвате меко казано извънредно странни. Нахълтвате тук и ме разпитвате, сякаш сте съдии, а аз престъпник. Удивлявате се на моята сдържаност, пък вие сте дошли гримирани. Как може да очаквате, че ще отговарям на въпросите ви?

— Гримирани? Не ви разбирам.

— Наистина ли? Ех, сеньор, вярно, че съм стар, ала се славя с остър поглед. От мен да го знаете, продължителният престой на грима и пудрата върху кожата винаги е свързан с риск. Такива неща по-честичко трябва да се отстраняват и нанасят наново. Човек лесно се поти, брадата пък расте, а оттам и фалшивият слой се лющи. Това при всички случаи е крайно неприятно. Бъдете така добри да измиете боите, и двамата! Сетне можем да разговаряме.

С тези думи той тикна една гъба в ръцете на Кортейо и посочи умивалника.

— Казвам ви, че се заблуждавате — намеси се Ландола, като тропна с крак от гняв.

Тогава старият бръкна в едно отделение на писалището и измъкна някакъв малък предмет. После пристъпи към вратата и прегради изхода с тялото си.

— Сеньорес, сигурно си давате сметка, че съм учуден, дето ме посещават мъже с фалшиви лица. Измийте се и може би ще ми стане ясно, че се касае само за шега. Не го ли сторите, ще приема, че се намирам в опасност и ще взема ответни мерки.

— Опасност? — обади се Ландола. — Никой не би го помислил! Какви мерки имате предвид?

— Тези тук. — Хиларио изпъна ръката с малкия предмет. Беше револвер. С другата ръка посегна към звънеца и заплаши: — Откажете ли, ще повикам помощ!

— Проклятие! — викна Ландола. — Ние също имаме оръжия!

— Преди да ги извадите, ще съм натиснал спусъка.

Ландола стисна пестници.

— Добре де, мътните да го вземат! — изръмжа той.

Те пристъпиха към мивката. Докато се миеха, възникна пауза, която даде на стария възможността да огледа още по-внимателно Кортейо. По устните му се разпростря странна, победоносна усмивка. Скоро двамата привършиха и се отдръпнаха от умивалника.

— Така — изфуча Ландола. — Сега доволен ли сте?

Думите бяха отправени с неприязън към доктора, ала онзи толкова пък по-любезно отговори:

— Да, сеньор.

— Страхувахте се... — промърмори Гаспарино Кортейо.

— О, не, бях само предпазлив — прекъсна го Хиларио. — Мога ли сега да ви помоля за имената?

— Казвам се Бартоломео Диас и съм хасиендеро от околностите на Салтильо — заяви Ландола.

— А вашият камарад?

— Нарича се Мигуел Лафета и е адвокат. В момента издирваме Пабло Кортейо, с когото имам едно дело. Сеньор Лафета ме придружава, защото хич не ме бива в юриспруденцията и ми е нужна неговата помощ.

— И защо променихте лицата си?

— Защото искахме да говорим като непознати с Кортейо за процеса. Смятахме, че като не ни познава, може да се подведе с някое изявление, което да ни улесни да го вкараме натясно и спечелим делото.

— С което доказвате, че сте доста умни хора. Но то не изключва възможността, че има по-умни от вас. И към тези по-умни бих желал да причисля преди всичко самия себе си. Да вземем най-напред вас, сеньор. Това, дето се представяте за хасиендеро, не го вярвам. Един

хасиендеро е много по-различен човек от вас. Вашите очи не са на съотечественик, на земеделец и скотовъдец.

— Че какви пък ще са? — запита Ландола, видимо развеселен от познанията по психология, които старият искаше да демонстрира.

— Те са толкова остри, така... така взряни в далечината, каквито се срещат само при прерийните ловци и... моряците. Бих се заклеял, че спадате към последните.

— Тук страшно много се лъжете.

— Ще видим! И после казвате, че сте от околностите на Салтильо. Аз доста добре познавам този град и местностите около него. Хасиендеро да се казва Бартоломео Диас там няма. Вашата хасиенда вероятно се намира някъде другаде. Може би е някой пустинен остров в Тихия океан.

Последните думи бяха произнесени с особено натъртване и обърнаха внимание на Ландола.

— Какво искате да кажете с това?

— Че ви познах: Вие се казвате Хенрико Ландола, а този сеньор Гаспарино Кортейо.

Тези слова оказаха неописуемо въздействие върху двамата мъже. Магьосник ли беше старият, или мошеник от класа, който ги познаваше и опитваше по този начин да ги блъфира? И в двата случая положението им бе крайно неприятно. Да излъжат им се стори най-доброто.

— Не, не е тъй — заяви Кортейо.

— Фалш, не е такава истината — прибави Ландола.

Докторът поклати сериозно глава.

— Сеньорес, нима си мислите, че можете да ме заблудите! Всичко, което казах, е вярно. В състояние съм да докажа, че говоря истината.

Той издърпа едно малко чекмедже на писалището си, взе някакъв портрет и го поднесе на онези.

— Смърт и Сатана! — изруга Ландола.

— Поврага! — изплъзна се от Кортейо.

Старият се наслаждаваше на сацисания израз на лицата им.

— Не го познавам този тип! — рече Ландола.

— Аз също! — присъедини мнението си Кортейо.

— Наистина ли? А нещо да ви направи впечатление в този портрет?

— Действително — призна Кортейо. — Малко прилича на мен.

— Само малко?

— Е-е... — запъна запитаният, — от мен да мине, нека е повече от малко. Но в крайна сметка не съм аз!

— В такъв случай ние свършихме един с друг — обяви старият спокойно. Сетне пъкна, без да бърза, портрета обратно в чекмеджето, тикна го и продължи: — И тримата се заблудихме. Вие не очаквахте, че ще зная имената ви, а аз не вярвах, че би могла да съществува една такава забележителна игра на природата, една такава прилика. Портретът бе на онзи адвокат Гаспарино Кортейо от Манреса ли, Родриганда ли. Но така е то, когато човек се предоверява на предубеждения — заблудата не закъснява. И тъй, да се разделим в мир! Адюс, сеньорес!

Учтиво усмихнат, Хиларио им помахаше с ръка и се обърна да се оттегли в съседното помещение. Двамата се спогледаха смутено, сетне Кортейо пристъпи напред.

— Почакайте, сеньор! Преди да си тръгнем, ще ви помоля да ми позволите още един въпрос.

Старият се обърна учуден.

— Въпрос ли? Какъв смисъл? По моему ние приключихме помежду си и всеки следващ въпрос е безцелен.

— И все пак може би не, сеньор доктор. Портретът, който ни показахте, ваше притежание ли е?

— Да. Сдобих се с него от един мой пациент, който го носеше в себе си и ми го подари.

— Мога ли да узная кой беше той?

— Някой си Мариано.

— Мариано? — намеси се бързо Ландола. — Той откъде е?

— Роден испанец е и има зад себе си страшно необикновена съдба. По-рано за известно време се наричал Алфред де Лотрьовил.

— Как се озова при вас?

— Един колега ми го предаде за лечение.

— Лекар?

— Да, един немски лекар на име доктор Стернау.

— Доктор Стернау? — трепна Кортейо. — Знаете ли къде се намира в момента този ваш колега?

— Разбира се. Да не би да го познавате?

— Слушал съм за него. Хората го величаят като...

Кортейо бе прекъснат. Ландола го бе уловил за ръката, после тропна с крак по пода и извика, докато очите му буквално мяхаха светкавици към Хиларио:

— Спрете, не произнасяйте нито дума повече! Нима не осъзнахте най-сетне, че тоя дядка си играе с нас като котка с мишка?

Кортейо също бе стигнал до тоя извод, ала бе възнамерявал да продължи предпазливо. Само че подобно поведение не пасваше на горещата кръв на Ландола. Хиларио изгледа капитана с невъзмутима усмивка.

— Как го казахте, сеньор, играел съм си с вас? Нещо разменяте ролите. Вие сте, които си играят с мен! Не дойдохте с открито чело?

— Не посмяхме.

— Не ми ли разигравате театър, като се криете зад грим, наричате се с фалшиви имена и се правите, че не познавате нито едно от лицата, за които искате да изкопчите сведения от мен?

— Всичко това бе извършено само от предпазливост. Но вие защо не ни казахте истината?

— Защото не бяхте откровени. Но надявам се, вече осъзнахте, че е по-добре да свалите картите. Вие сте Хенрико Ландола, бившият капитан Грандприз, нали?

— Е, в името на всички светии и дяволи, в края на краищата пък ми е все едно дали няма да попадна в беда: да, аз съм този Ландола!

— Хубаво! А вие, сеньор, сте Гаспарино Кортейо?

— Да — призна запитаният.

— Ех, най-сетне! Я ми кажете сега искрено, какво всъщност търсите тук в Мексико?

— Вие вече знаете — отговори Ландола. — Кой ви го е издал? Кой?

Той удари с юмрук по масата и лицето му прие заплашителен израз. Докторът махна пренебрежително.

— Тия неща при мен не вървят. Няма да допусна да ми се крещи! Който иска да постигне нещо с мен, трябва да се отнася културно. Отбележете си това! Досега ние стояхме прави. Седнете! По този

начин странните ни въпроси ще бъдат обсъдени по-леко, отколкото ако стърчим и сипем закани едни срещу други.

Двамата съучастници последваха поканата, а старият продължи:

— Аз съм си у дома и както изглежда аз съм този, от когото се очаква някаква информация или услуга. Ето защо е напълно справедливо, по-напред аз да получа отговори на запитванията си.

Ландола кръстоса крака с мрачна физиономия и протътна:

— Питайте, сеньор!

— Да, да, питайте! Ние ще отговаряме според възможностите — добави Кортейо.

— Кой ви прати при мен?

— Ловецът Грандприз — отвърна Ландола.

— Къде се срещнахте с него?

— Във Веракрус при нашия агент Гонсалво Вердильо.

— Сетне накъде се отправихте?

— Към столицата, където той все още се намира.

— С какво се занимава там?

— С безобразия, които ще му костват живота. Впрочем глупаво е било от ваша страна да пратите този човек. Той не е честен и благонадежден.

Старият леко се усмихна.

— Според вас пиратът по-честен ли е от него?

— Да, по дяволите! — избухна Ландола. — Да не искате да кажете, че пиратът непременно трябва да е мошеник, мерзавец? Почтеният пират винаги е честен с хората си.

— А този Грандприз не е? Бил е нечестен спрямо вас? По какъв начин?

— Все още не ми е възможно да отговоря на този въпрос. Не ви познавам.

— Наричат ме доктор Хиларио.

— Това далеч не е достатъчно. До този момент така и не знаем какво да мислим за вас.

— Лесно бихте могли да го узнаете.

— Такова е и намерението ни. При всички случаи трябва да знаем дали да гледаме на вас като на приятел или като на враг.

— Само като на приятел! Не ви ли направи впечатление, че съм посветен в тайните ви?

— Наистина изглежда така, сякаш знаете някои неща:

— Някои неща? Ба! Аз знам всичко!

Ландола поклати невярващо глава.

— Като е тъй — отвърна той, — избройте го това всичко, дето го знаете!

— Ще го чуете — захвана старият усмихнато. — Някоя си Мария Хермоес и някакъв си Педро Арбелец трябвало да придружат едно момче. В Барселона хлапето било подменено със сина на някой си Гаспарино Кортейо и някоя си Клариса.

— Мътните да го вземат, кой ви го е издрънкарал? — запита Кортейо.

— Ще научите. Тоя подставен Алфонсо бил възпитан в Мексико от граф Фернандо. Но, нека бъда кратък! Известно ми е всичко! Мнимата смърт на графовете Мануел и Фернандо, престоят на последния в Харар, намесата на онзи Стернау, женитбата му с Розета, великолепното пътуване до острова в океана, спасението от един немски капитан, за всичко това съм осведомен.

Двамата слушатели не съумяваха да потиснат гнева си. Те се спогледаха. Накрая Ландола подпита:

— Но я кажете, сеньор, откъде ги знаете тези неща?

— Значи признавате, че отговарят на истината?

— Така е за жалост.

— За жалост? О-о, скоро ще разберете, че съм бил въвлечен в тайната само от ваша полза. Дон Пабло и доня Хосефа ми разказаха всичко.

— Тези двамата значи! Как стана това?

— Е, каква неблагоприятна политическа роля играеха, бездруго ви е известно. Бяха интернирани от страната. Главите им бяха заложени в играта. Тъй като не пожелаха да съблюдават повелята, си търсеха някое надеждно скривалище и...

— Намериха ли го? — рязко запита Кортейо.

— Да. При мен в Манастира.

— Слава Богу! — отдъхна нотариусът. — И се намират тук!

— Именно.

— Това ми бе голяма грижа на сърцето. Мога ли да поговоря с тях?

— Разбира се, сеньор.

— Тогава ги доведете, но бързо!

— Само не толкова темпераментно, сеньор! — предупреди докторът. — Не бива да ги водя в тая стая. Да не мислите, че живея в Манастира сам? Никой не бива да заподозре присъствието им.

— Ах, значи са толкова добре скрити?

— Толкова добре, че никой освен мен не ги вижда.

— Къде?

— Под земята.

— Пфу, дяволска работа!

— Другояче не върви, сеньор. Освен това не си представяйте нашето подземие толкова ужасно. Те имат в изобилие всичко, но за съжаление и скука.

— В това отношение ние вече ще помогнем. Но кажете, как стана тъй, че двамата ви посветиха в тайната?

— Много просто. Кортейо бил принуден да бяга с дъщеря си. Моят племенник се числеше към привържениците му, бил се на негова страна и спасил него и дъщеря му от смърт. Подпомогнал ги в бягството и ги доведе при мен. Аз взех дон Пабло и доня Хосефа под моя защита и ги скрих от преследвачите. Те бяха принудени да ги назоват, за да знам как да действам в дадена ситуация.

— Кои бяха преследвачите? — намеси се Ландола.

— На първо място ще спомена неговите политически противници, което ще рече всички привърженици на Хуарес и император Макс, отделно французите. Но те далеч не бяха най-опасните. Несравнимо по-опасни бяха личните му врагове: Стернау, Мариано, Бизоновото чело, Мечешко сърце и всички останали от тайфата им. Вашият брат реши да ми окаже доверие и ми разказа всичко. И добре стори.

— Напълно вярвам — произнесе Кортейо, като протегна ръка на стария. — Благодаря ви! Можете да бъдете сигурен, че ще се постареем на дело да покажем признателността си към вас.

— А Стернау и другарите му къде се намират? — поинтересува се Хенрико Ландола.

— О, немного далеч — усмихна се старият.

— Навярно в Главната квартира на Хуарес?

— Не, в моята.

— Във вашата? Как да се разбира това? Да не искате да кажете в Манастира?

— Точно така!

— Каквоо! — провикна се Кортейо, подскачайки. — Те се намират тук?

— Действително!

— Значи пленени?

— Да.

— Благодарности, хилядократни благодарности, отправени към Сатаната! Кой я свърши тая майсторска работа?

— Аз, сеньорес — заяви гордо старият и направи обстоен доклад за събитията.

— Великолепно! — ликуващо възкликна Гаспарино Кортейо. — Можем ли да слезем и да ги видим?

— То се подразбира, сеньор. След като поздравите близките си, ще ви покажа пленниците.

— Ах, какво удовлетворение ще бъде! Какво ли ще кажат, като ме видят?

— И мен — скръцна зъби Ландола.

— Радостта сигурно от всички страни ще е много голяма — изхили се старият.

— Та, я кажете, кои са персоните, които държите в плен!

Хиларио изброи, като спомена на гостите си и присъствието на Малкия Андре, който единствен им бе непознат. Ландола сведе замислено поглед.

— Всичко това е много добре. Вие сте си свършил чудесно вашата работа, само че за съжаление то не е достатъчно. Крайно необходимо е също така да не остане никакъв свидетел. Който е посветен в тайната за Стернау, Мариано, граф Фернандо или кой да е друг, за нас е не по-малко опасен от самите тях.

— Всички те трябва да изчезнат, всички — изказа съгласието си Кортейо.

— Какво означава всички? — попита докторът озадачен.

— Да помислим — рече Ландола. — Най-напред Ема и Каря — двете жени, които бяха с тях на острова. После иде ред на Педро Арбелец и дъртата Мария Хермоес. Следва да се поразузнае също

какво се е случило във форт Гуаделупа. Всеки или всяка, на които са станали достояние нещата, също така трябва да умрат.

— Значи при всички случаи отново се отваря много работа — подметна Хиларио.

— Така е. Но с това за жалост не се изчерпва всичко. По-нататък се касае да се изправи една ваша грешка, сеньор.

— Каква?

— Че пратихте оня Грандприз!

— Оня ли? О, той не знае нищо! От мен и дума не е научил.

— Може и така да е, но беше при нас, прозря ни и сетне ни издаде.

Тази вест бе лъжа. На Ландола му хрумна да погуби по тоя начин заварения си брат.

— Издал ви е? — запита старият. — В какъв смисъл?

— Ще чуете — отговори Ландола. — В Германия живеят лица, които изглежда също знаят всичко...

— А-а — прекъсна го Хиларио, — досещам се кои. Графиня Розета и всички близки на тия Стернау и Унгер.

— Правилно. С тези хора по-късно ще си оправим сметките. Синът на кормчията Унгер е дошъл насам да разбули тайните ни заедно с някакъв човек, наричан Лешоядовия клюн и още един друг. Нашето намерение бе да сложим подходящи тленни останки в празния ковчег на стария граф. Имахме нужда от трети и тъй като бяхте пратил тоя Грандприз, помислихме, че можем да му се доверим...

— Каква непредпазливост! — ядоса се старият.

— За жалост! Но нещата вече не могат да се променят. Взехме ние едни кокаляци от друга гробница и тъкмо стигнахме до тая, в която лежеше ковчегът на графа, бяхме нападнати.

— Колко добре, че ви виждам тук! — натърти старият.

— Как тъй?

— Е-е — ухили се Хиларио, — ами това е най-доброто доказателство, че сте офейкали.

— Така е. Но сега нещата са известни на цялата столица. А ония проклети типове Унгер и спътниците му ще ни следват насам.

— И откъде пък ще знаят, че тук е била целта ви?

— От Грандприз, това се разбира от само себе си.

— Неприятно наистина! — изръмжа докторът. — По този начин мога да изпадна в лошо положение. Тия хора при всички случаи трябва също да изчезнат!

— Да, после ще е късно. Освен туй има още един, когото бяхме забравили — оня проклетник сър Хенри Дридън.

— Ах, англичанина? Правилно! — съгласи се старият.

— Но къде ли може да се намира?

— Като пълномощник на Англия най-вероятно принадлежи към свитата на Хуарес.

— Тогава неговият ред ще дойде по-късно. За момента изглежда хасиендата е гнездото, в което са се събрали повечето наши оси. То трябва да се обере.

— Много трудно ще се уреди — отвърна докторът. — Хасиендата е с големи измерения и е съградена от камък.

— Какво да правим при това положение?

— Аз зная нещо — обади се Кортейо. — Та нали сте лекар, сеньор Хиларио?

— Какво общо има то с хасиендата?

— Твърде много. Някой ще се отправи с коня си нататък и... ох, не знам дали ще стане играта. Как се готви в една такава хасиенда. Сигурно отделно за различните лица?

Хиларио тутакси усети накъде бие Кортейо.

— Понякога за господарите се готви отделно от вакуеросите и пеоните — отвърна той, — но необходимата за гозбите вода винаги се взема от един голям казан, който е или вграден към огнище, или виси на синджир над открит огън.

— Много добре. Значи моят план е изпълним — някой трябва само да хвърли едно прахче в този котел.

Двамата — Кортейо и Ландола — погледнаха към лекаря, изпълнени с очакване. Онзи държеше главата си наведена и не продума нищо.

— Все ще има такъв прашец — подхвърли Ландола.

— Е, да, отрови има достатъчно — ухили се Хиларио.

— Тя трябва да е такава, че при една аутопсия да не може да се установи.

— И такива има. Ха! Идеята не е лоша, но изпълнението нещо куца. Кого би могъл да прати човек?

— Аз няма как да отида — заяви Кортейо.

— Аз също — прибави Ландола. — Ема Арбелец веднага ще ме познае... Хмм — промърмори той, мятайки кос поглед на лекаря. — Май ще се наложи да привлечем външен човек в тайната.

— Абсурд — отговори онзи.

— Значи трябва да иде някой от нас. Какво ще кажете за вас, сеньор Хиларио?

Запитаният поклати глава. Но странна бе наистина усмивката, която така и не съумя да прикрие.

— Или за вас? — отвърна лекарят.

— Аз вече изтъкнах моята причина. Ща ме познаят.

— И аз не мога да се отделя оттук. Не ви ли се намира още някое запасче от оня грим, с чиято помощ променяте лицето си, сеньор Кортейо?

— Да.

— Е, ето кое ще помогне и вие ще можете сами да сключите „сделката“!

— Значи ще ни дадете отровата?

— Да, но тоя въпрос ще обсъдим по-късно. — По чертите му отново заигра мъчително потисната усмивчица. — Сега да се позанимаем с настоящето. Къде сте отседнали? В града?

— Не. Направо в Манастира дойдохме.

— Значи конете ви са още тук? Хм! Само че никой не бива да знае за присъствието ви.

— Ще ни дадете ли подслон?

— С удоволствие.

— При моя брат и племенницата ми? — поиска да знае Кортейо.

— Ще съжителствате съвместно, и то още от днес. Но преди да ви отведа при тях, ще наредя на племенника ми да донесе нещо за ядене. Вие сигурно сте прегладнели от продължителната езда, а аз знам задълженията си към гостите. И тъй, позволете да се оттегля за известно време!

Хиларио тръгна и потърси племенника си Манфредо, комуто даде заръка да се погрижи за посетителите с храна и напитки. Онзи понечи послушно да се отдалечи, за да изпълни поръчението, ала лекарят го спря с ръка.

— Слушай, Манфредо, трябва да ти поставя един въпрос!

Старият облегна гръб на ръба на масата и кръстоса ръце на гърдите.

— Години наред ти ми служиш вярно, без да питаш защо искам това или онова. Аз винаги съм бил доволен от теб и дълго мислих как да те възнаградя порядъчно.

— Ще ми бъде приятно! — засмя се Манфредо.

— Не исках да отварям дума, додето не намеря нещо подходящо и достойно.

— И днес най-сетне му бе съдено да се осъществи чрез двамата мъже?

— Да. Заслугата е тяхна.

— И какво е то? — полюбопитства Манфредо.

Старият го изгледа с особен поглед.

— Искаш ли да станеш граф?

— Граф? — рече младежът, във висша степен смаян. — Чичо, днес си в много добро настроение!

— Вярно е. Но това, което ти казах, не се дължи на настроение. Та тъй, искаш ли да станеш граф?

— И какъв точно граф ще ставам?

— Този на Родриганда.

— Небеса! Че такива има вече четирима! Двама стари — обявени за покойници, един млад, който иска да стане такъв, ама още не е и друг един млад, който също не е, но всъщност от дълго време минава за такъв.

— Е добре, всички те са под въпрос и ето че ти се явяваш петият, който иска да стане такъв и ще стане!

Хиларио назова имената на своите посетители и проследи хода на целия разговор. В края на изложението Манфредо възкликна:

— Та това е направо необикновено! Какво ще правиш? Надявам се да тикнеш двамата мъже при останалите! Те са си го заслужили повече от всеки друг.

— Правилно. Ще им дам аз полагаемото им се възнаграждение и същевременно ще се погрижа за мен и за теб. Тая работа ще стане още днес. Но от утре ще трябва да поверя затворниците единствено на твоя надзор, тъй като заминавам за хасиендата дел Ерина.

— Ах, за хасиендата? Какво смяташ да правиш там?

— По-късно ще узнаеш. Сега не му е времето да се говори по този въпрос.

— Колко време ще отсъстваш?

— Пет-шест дни.

— Дотолкова все ще се погаждам с пленниците.

— О, ще се наложи да опиташ и за по-дълго, защото веднага след връщането си пак заминавам. В рамките на десетина дена трябва да съм в столицата.

— В столицата? — учуди се племенникът. — Каква работа те води там?

— Възложена ми е значителна политическа роля. Кой знае какво ще произлезе от всичко това. Засега съм убеден, че ще е за наше щастие. Аз може би ще стана министър, а ти граф де Родриганда. Какво искаш повече?

— Все светии, сега започвам да вярвам, че говориш сериозно, чичо! Ама как всъщност смяташ да подхванеш нещата, за да ме направиш граф?

— Много просто. Встъпваш на мястото на истинския граф.

— Който трябваше да е Мариано! А доказателствата?

— Ще ги получим принудително от пленниците, а сетне ще отстраним всички, които биха могли да ни попречат. Остави само чичо ти да се погрижи! Щом този Пабло Кортейо можа да направи племенника си граф на Родриганда, на мен сигурно ще се удаде по-леко. Сега върви при двамата, че да не им се стори дълго времето! Когато приключат с храненето, доведи ги долу! Аз ще ви чакам там, накъдето сега отивам, за да направя приготовленията за новите гости.

Хиларио се отдалечи, а Манфредо тръгна да изпълни повелята на стария. След няколко минути се върна при чакащите с поднос студено месо. Двамата бяха изгладнели и здравата си похапнаха. Когато се заситиха, Манфредо нареди:

— Сега ме последвайте, сеньорес! Чичо е вече в подземния затвор, за да ви покаже пленниците. Ще ви заведе при него.

— А какво ще стане с конете ни и другите неща?

— На първо време няма защо да се безпокоим за тях, пък сетне аз ще се погрижа за всичко.

Това „погрижа“ означаваше да продаде конете, а багажа да присвои.

Манфредо крачеше напред по безмълвните коридори, а Ландола и Кортейо го следваха, заглушавайки по негово нареждане стъпките си. После заслизаха по едно тъмно стълбище, където Манфредо извади и запали една свещ. Преминаха през няколко подобни на затворнически килии помещения и стигнаха накрая в някакви покои; лекарят чакаше там. Той също държеше запалена свещ.

— Пристигнахте, а? — запита с почтителна любезност.

— Да, както виждате — отговори Кортейо. — Но кажете, да не смятате да прекарваме времето си в такъв зандан?

— Как ви хрумна! Само ви водя при пленниците. Едва по-късно ще отидем до вашето жилище. Елате!

Хиларио закрачи напред, Кортейо и Ландола го последваха, а зад тях тръгна племенникът. Завил зад един ъгъл, Хиларио измъкна от джоба си известната вече гилза, запали я откъм единия край, обърна се и духна силно другия. В следващия миг бе избързал далеч напред, докато племенникът му отскочи назад. Огнена струя прониза въздуха срещу Ландола и Кортейо. Те поискаха да извикат, ала от обгърналата ги пушилка тутакси изгубиха дъх и не успяха да произнесат нито дума. Миг по-късно лежаха на земята в безсъзнание.

Когато Гаспарино Кортейо дойде отново на себе си, главата страшно му тежеше и едва бе в състояние да събере мислите си. Опипа около себе си и за свой ужас констатира, че се намира в някакво изградено от камък помещение, за чийто зид бе прикован с вериги.

— О, Небеса! — извика неволно.

— А, единият се свести! — чу странично напред да казва приглушен мъжки глас.

— Заговори — добави женски, който прозвуча срещу него.

— Кой е тук? — попита Гаспарино.

— Клетите затворници като теб — отговори мъжкият глас.

— Двама души ли чух да говорят?

— Аз и дъщеря ми бяхме.

— Ти кой си?

— Един злощастник. Повече не мога да ти кажа, защото не те познавам.

Гаспарино Кортейо още не съумяваше да се ориентира в положението си.

— По дяволите! Защо съм тук? — пожела да знае.

— Затворен си — гласеше отговорът.

— Затворен? Аз? Глупости!

— Попипай зидовете, хвани веригите си!

Кортейо издрънча с веригите и доколкото му позволяваха, разучи пространството край влажния зид. Напила стомна с вода и къшей сух хляб.

— Свещени Небеса! Но това може да е само шега!

— Шега? О, не, не! Тук долу всичко си е горчива истина. Навремето ние също го сметнахме за шега. Тогава клечахме в една ужасна дупка, докато ни дадоха сетне по-святна килия. Преди малко бяхме доведени от нея тук, където пак е лошо. Нашият мъчител каза, че ще ни докара компания, която много ще ни зарадва. Компанията сте вие, но къде остана радостта?

— Кой е този, когото наричате свой мъчител? — запита Гаспарино Кортейо.

— Хиларио. Той е и вашият.

— Докторът? О, не, той ми е приятел!

— Приятел ли? Значи и ти си му повярвал, както ние тогава. Не ти ли издуха отровен газ в лицето?

Гаспарино Кортейо все още не бе възвърнал напълно съзнанието си и способността за анализ. Отговори като някой, който се пробужда мъчително от сън. Приглушените гласове му звучаха като от гроб, а и имаше чувството, че самият той лежи в такъв.

— Хиларио не носеше свещ, когато ви докара — продължи онзи, — но разбрах, че бе той с племенника си. Кой си ти?

— Аз също не мога да ти кажа, преди да знам ти кой си. Но като спомена за още някой, кой е още тук?

— Някакъв, когото домъкнаха заедно с тебе и е прикован от дясната ти страна.

— Ах! Трябва да е Лан... — Гаспарино Кортейо се опомни навреме и продължи, поправяйки се: — Да не е моят спътник?

— Той ще е. Ще умрете с него, както и ние. Тук няма светлина, няма живот, няма милост и състрадание. Всичко тук е мъртвило и единственото, което все още храни живот, е неутолимата жажда за отмъщение.

Тогава нотариусът се изправи, доколкото го позволяваха оковите му.

— Тая работа може да се отнася за вас, но не и за мен. Аз не желая и няма да бъда затворник! — Той наблегна веригите и опита да ги разкъса. Не му се удаде, макар и да напругаше всички сили.

— Пъкъл, Смърт и Сатана! — изруга задъхан. — В такъв случай би трябвало аз да съм плененият, а другите свободни?

— Другите? Кой други имащ предвид?

— Хиларио каза, че държи враговете ми затворени тук долу!

— Да не е сторил както при мен? Моите врагове са също тук долу. Но не мисля, че те или твоите са свободни! Който е пристъпил в тая тъмница, никога вече няма да види светлината на слънцето. Кой са враговете ти?

— И тях не бива да ти откривам. Твоите кои са?

— Аз също не мога да ти ги кажа. Никой не трябва да знае кой съм.

В този момент във влажното помещение се разнесе продължителна въздишка. Ландола се раздвижи. Вървял напред, той пръв бе поел отровата. Ето и защо по-дълго бе лежал в безсъзнание.

— Оох! — простена и се протегна.

Веригите му издрънчаха. Той чу звука и се послуша.

— О-о-ох! — изстена отново. — Какво... какво... какво е това?

— Хенрико! Хенрико, вие ли сте? — подпита предпазливо Гаспарино Кортейо.

— Хенрико? — запита Ландола морно и повлечено. — Хенрико, да, така се казвам.

— Ах! За Бога, той е! Хенрико, вие ли сте наистина? — Кортейо преднамерено споменаваха само малкото име на Ландола.

— Хенрико? — изпъшка пиратът. — Кой, кой говори тук? Къде... къде съм?

— Аз май съм затворен, вие също.

— Зат... ворен? — изохка отново сред дрънкане на вериги. — А, какво... какво дрънчи тук? Кой ме дър... жи?

— Веригите са това, веригите!

— Веригите ли? Веригите? А-ха! Правилно! Та нали дъртият искаше да ни покаже плен... ниците, Стер...

— Тихо! — прекъсна го бързо Кортейо. — Не споменавайте никакви имена!

Ландола все още не можеше да се съвземе от упойката. Повтори като човек, който е бил хлороформиран:

— Никакви имена? Никак... ви? И защо не, Кортейо?

И ето че все пак спомена име.

— Спри! Стига! — предупреди нотариусът.

Но от другата страна бързо долетя:

— Чие име беше това? Кой ме вика?

Гаспарино наостри уши.

— Теб ли? — попита. — Тук никой не вика.

— О, напротив! Това бе моето име. След като той го издаде, можеш да го чуеш и ти. Аз съм Пабло Кортейо.

В същия миг Гаспарино обтегна и напъна веригите, които издрънчаха, а костите му изпукаха.

— Пъкъл, Дявол и Проклятие! — прогърмя гласът му. — Сега разбирам всичко. И знаеш ли кой е тоя, дето спомена името ти преди малко, идвайки в съзнание? Хенрико Ландола.

Отсреща оковите на Пабло задрънкаха — сигурен белег, че е обладан от ужас.

— Хенрико Ландола! — изкряска той гръмко.

— Да, аз съм този! Хенрико Лан... Ландола, капитанът.

— Възможно ли е? И това ли още! — ревна Пабло, тресейки от ярост веригите. — А ти, кой всъщност си ти с когото изпървом говорих?

— Аз ли? Чуй и проклинай земята и всичко що пъка от живот! Моето име е като твое. Аз съм Гаспарино Кортейо, твойт брат!

Два безумни крясъка се разнесоха — един мъжки и един женски. После отсреща настана тишина. Пабло и дъщеря му бяха изпаднали в несвяст. А от тази страна баламосаните продължиха да дрънчат вериги и беснеят.

---

[1] вълче мляко (*Euphorbia tithymalus*) — вид млечка (Б.пр.) ↑

7. ФРЕНСКИ ПРОИЗВОЛ

Често изглежда, сякаш Провидението е решило да провали благонамерените планове на Доброто и да остави злодея да се изплъзне. Но Божиите пътища не са наши пътища.

След като бе направил визитите си в Мексико сити, Курт Унгер бе възседнал коня и напуснал столицата, придружен от матроса Петерс. Достигнали с бърза езда градчето Тула, те се срещнаха там с Лешоядовия клюн и Грандприз и пътуването продължи. Курт се бе снабдил с хубави карти, а в лицето на двамата ловци притежаваше водачи, по-добри от които не би могло да има. Като преследвани Кортейо и Ландола не бяха поели по пътя, а бяха наели за водач един метис и поради лошите околни и планински пътища напредваха доста бавно. Курт яздеше по шосето, което му даваше възможност да оставя такива разстояния зад себе си, че по всяка вероятност щеше да пристигне в Сантяго преди двамата престъпници. За съжаление тази сметка се оказа погрешна.

На втората вечер Курт и спътниците му достигнаха град Сималан. Тук той се натъкна на войски. Градът бе зает от французи, които се подготвяха да се отправят под командата на един генерал към Керетаро, откъдето да стигнат през Мексико сити във Веракрус за натоварване на кораби. На север от града се бяха разположили императорските войски, които под командването на прочутия с мрачната си слава генерал Маркес на свой ред се готвеха да окупира града след изтеглянето на французите. Но дисциплината бе толкова разхайтена, че цели отряди от тях се отправиха вечерта в града да се побратимяват със своите френски бойни другари. През тази навалица трябваше да си проправя път Курт със спътниците си. Най-добре щеше да е тази нощ да остане да бивакува на открито, ала двамата ловци посъветваха да не го прави. По тоя начин биха попаднали между разпасаните и разюздани отряди, които в града иначе биха избягвали.

Само че тези мерки не се оказаха правилни. Градът гъмжеше от френски войници. Той наподобяваше червясало гърне брашно, което

бъка и мърда от буболечки, червеи, ларви и акари. От вента на вента, от посада на посада^[1], дори накрая от къща на къща обикаляха, без да намерят и най-малкото местенце, където да могат да разчитат на час почивка. Нуждаеха се от нея в същата степен, както конете им от фураж и вода. За щастие научиха от една стара индианка, която клечеше в парцалива мръсна риза пред разбутаната си колиба, че край града течала една баличка, по чиито брегове се намирало достатъчно трева. Решиха да лагеруват край тоя поток.

За съжаление и тук почти нямаше местенце. Беше се настанила френската кавалерия и ето как Курт трябваше да е радостен, когато най-сетне успя да си извоюва нищожно късче земя с ширина едвам две крачки, но стигащо до потока, така че можеше поне да напои животните си. Пред, встрани, зад малката група горяха лагерни огньове, които ярко ги осветяваха и даваха да се разпознаят чертите на лицата им. Това обстоятелство не само, че разваляше удобствата и нарушаваше почивката им, ами и привлече вниманието на войниците и стана съdboносно за тях.

Пред тях се търкаляха в тревата трийсетина кавалериста. Те опъваха силния мексикански тютюн и се развличаха с приказки за делата, които бяха извършили и прегрешили в тази страна за славата на Франция. Сред тях се намираше и един по-възрастен сержантмайор^[2], който водеше разговора с голямо достойнство. Тъкмо бе възникнала пауза, когато дойде Курт с хората си и се настани наблизо. Сред французите се надигна лек ропот.

— Какво търсят тия типове насам? — обади се един. — Имат ли някакво право да се навъртат тук?

— Ще търпим ли цивилни сред нас? — изръмжа втори.

— На мексикански скитници не им е мястото до синовете на нашата красива Франция — додаде трети.

А четвърти пък се обърна към фелдфебела:

— Сержантмайор, ще го изтърпим ли?

Заговореният поглади известно време дългите си рунтави мустаци и отвърна:

— Не би следвало!

— Е, тогава ваш дълг е да ни отървете от тези хора.

Тъй като старият се поколеба, един нахакан младок му рече:

— Или ви е бърз от някакви цивилни?

Фелдфебелът метна на говорителя поглед, който имаше целта да му въздейства съкрушително.

— Зелен галфон! Ти още не си носил панталони, когато аз вече бях нарамил мускета. На бърза ръка ще ти покажа как ще си плюят на петите пред мен тия цивилни.

Той закрачи към четиримата мъже. Курт почиваше в тревата, тикнал в устата си цигара. Другите трима лежах на брега на потока и наблюдаваха конете си.

— Какво търсите тук? Ставайте и се омитайте!

Старият прогърмя тези думи към Курт на испански, протегнал властно ръка. Немецът рече спокойно:

— Сержантмайор, къде ви е определена квартира за нощувка?

Въпросът възбуди негодуванието на стария. Той отвърна високо, та да се чуе надалеч:

— Каквоо? Разпитвате ме за квартирата ми? Кой ви е дал това право? И не знаете ли, че човек застава прав, когато го заговори един от героите на Негово Величество императора?

— Добре, ще стана, но си е ваша отговорността — безгрижно каза Курт. — Отбележете си обаче, че го правя в интерес на мира и повтарям въпроса си. Къде ви е определена квартира за тази нощ?

— Тая работа хич не ви интересува!

— О, и все пак! Ако вашите войски имат заповед да лагеруват тук, а на вашето отделение е посочено от коменданта именно това място, ще се отдръпна. Но ако ви е определена квартира в града, аз имам същите права като вас и оставам.

Старият погледна учудено младия мъж.

— Кой сте вие? От приказките ви направо личи, че си имате някакъв хабер от военен устав.

Около двамата и другите трима цивилни се бе образувал широк кръг от войници, които слушаха с любопитство.

— Можете ли да четете, сержантмайор — запита Курт.

— *Nom d'un chien!* — изруга старият. — Как смееете изобщо да се усъмнявате?

Курт отвърна невъзмутимо:

— Познавах мнозина сержантмайори, които не умееха да четат. Въпреки че бих могъл да поискам да разговарям с вашия командир, ще благоволя да говоря с вас. Ето, камарад, четете!

Той извади паспорта си, който бе изготвен на френски и го подаде на сержантмайора.

— И много ще е разумно — изръмжа старият. — Той го приближи до огъня, за да може да чете по-добре. Но едва свършил, се върна бързо, отдаде чест в права като свещ стойка и заговори, изпълнен с почителност: — Извинете, мосю оберлейтенант! Не бих могъл да го зная!

— Трябваше, както е редно, предварително да се осведомите. Къде сте разквартирувани?

— В града.

— При това положение оставам тук. Свободен сте!

Старият се обърна стегнато и отмарширува обратно до мястото си, където седна унило. Около него започна да се шепти:

— Защо оня не си тръгна?

— Защото нямаме право да го изгоним. Той е офицер, а аз го навиках. Цяло щастие, че утре потегляме.

— Французин ли е?

— Не, немец, прусак!

— Дяволът да ги отнесе всички тях! Какъв чин има?

— Оберлейтенант.

— Само? Ха!

— Но от хусарската гвардия! И на всичкото отгоре е към Генералния щаб!

Последното вдъхна почит. Но хората все пак ги беше яд, че един стар сержантмайор е ял калай от някакъв цивилен. Събитието бързо се разнесе наоколо. Разлютени, децата на френската слава извървяха нещо като поклоннически пътеки до мястото, където лежеше немецът и до групата, в чиято среда седеше сержантмайорът. Сред тях се дотътри и един драгун, който бе участвал в боеве из северните и западните области на страната. Той се осведоми за прецедента и огледа пътешествениците.

— *Sacrebleu*^[3]! — възкликна изненадано. — Тоя трябва да го познавам!

— Офицера? — заинтересува се сержантмайорът.

— Не, другия. Онзи с големия нос! Да ме застрелят, ако не съм заставал срещу него. Видях да падат от куршумите му много наши храбреци. Това бе в сражението при Синко сеньорес^[4].

Думите оказаха неимоверно въздействие.

— Какво? Враг ли е? — запита старият.

— Да. Той беше при Хуарес, американски ловец е и се нарича Лешоядовия клюн.

— Значи е шпионин! — обади се някой полугласно.

— Сигурен ли си в твърдението си? — прошепна сержантмайорът на драгуна.

— Сигурен. Ще отида да доведа и Малу, и Ренар. Те се биеха до мен и ще го разпознаят.

— Върви, синко! Стана ми ясно. Един немски офицер в цивилно облекло с някакъв шпионин на Хуарес и още други двама, които вероятно също са шпиони — ето ти улов, по-добър от кой да е.

— После ще дадем на тоя немец да разбере, че трябва да си обира крушите от водата. Но накъде! Ха-ха-ха!

— Тихо! — заповяда старият. — Тези хора не бива да заподозрят какво става, иначе като нищо ще опитат да ни се изплъзнат, а това би било много жалко.

— Да ни се изплъзнат? — попита младокът, който преди туй бе толкова припрян. — Не е възможно.

— Затваряй си човката, момче! — тросна му се старият. — Опознаеш ли някога ловците, тогава ще разбереш какво означава такъв един мъж. Ако Хуарес завоюва отново страната, то ще е само благодарение на дисциплината, издръжливостта и непоколебимата храброст на тези хора.

В този миг се върна войникът с двамата си бойни другари и съобщи:

— Ето това са Ренар и Малу. Нека видят имам ли право или не!

— Да — рече старият, — я огледайте човека отсреща с дългия нос! Вашият камарад спомена, че тоя нос ви е познат.

Двамата солдати последваха подканата. Едва погледнали Лешоядовия клюн и Ренар възкликна:

— Parbleu! Познавам го. Това е Лешоядовия клюн, прочутият американски ловец.

— Той се числи към войските на Хуарес — добави Малу. — Видяхме да падат под куршумите му някои от нашите.

— Какво? Значи го познавате? — запита сержантмайорът, който смяташе за препоръчително при такива случаи да е от сигурен по-

сигурен.

— Той е! Няма никакъв начин човек да се заблуди. Който е видял веднъж това лице, за заблуда не може и дума да става, мосю сержантмайор.

— Хмм — изръмжа старият. — Положението на тия хора не е изключено да стане дяволски опасно. Познавате ли още някой от обесниците?

— Не.

— Е, в края на краищата това не променя нещата. Дългът сега ни повелява да сложим ръка на тези хора. Но тая работа трябва да стане с такт, тъй като единият от тях е офицер. Необходимо е да се доложи на генерала. За това ще се погрижа аз, а вие тримата ще дойдете с мен. Останалите не давайте нищо да се забележи, но ги дръжте зорко под око!

Той се отдалечи с тримата войници, които щяха да служат като свидетели. Настъпи изпълнена с напрежение пауза, по време на която Курт така и не подозираше какво предстои на него и хората му.

Трябва да бе минал около половин час, когато се появи един ротмистър с въоръжен конвой. Сержантмайорът служеше като водач, ала другите бяха задържани при генерала като свидетели. Оставяйки конвоя няколко крачки назад, ротмистърът пристъпи към Курт, който се надигна от тревата, заинтригуван какво ли иска човекът от него. Офицерът оглежда немца няколко мига мълчаливо и запита сетне на френски:

— Мосю, изглежда не сте жител на този град?

— Действително не съм — обясни Курт вежливо.

— На пътешествие ли се намирате?

— Да.

— Откъде идвате?

— От Германия.

Офицерът присви очи и рече:

— От Германия? Гледай ти! Вероятно искате да кажете от Австрия?

— Не, от Прусия.

— Прусия? Хм! Смятате, че това обстоятелство ще е благоприятно тук за вас?

Курт хвърли озадачен поглед на човека.

— Позволете да кажа, че не проумявам въпроса ви!

— Твърде скоро ще го проумеете. А сега ще ви помоля да ми кажете накъде води пътуването ви.

— Най-напред до Сантяго и после до хасиендата дел Ерина.

— Аха, спомням си това име. Хасиендата май се слави като превъзходно място за почивка?

— Не зная, защото никога не съм бил там.

— Каква цел преследвате с това пътуване?

— То е от чисто частно естество. Очаквам да срещна там роднини.

— Мъжете, които виждам при вас, слуги ли са ви?

— С удоволствие ги наричам скъпи свои приятели.

— А-ха! Хмм! Приятели! Единият от тях не се ли казва Лешоядовия клюн?

— Да.

— В такъв случай ще помоля всички вас да ме последвате до генерала.

Курт вдигна недоумяващ поглед.

— Какво трябва да значи това?

— Не ми е в компетенцията да дам разяснение — отбеляза ротмистърът хладно.

— Означава ли, че съм длъжен да ви последвам в качеството си на арестант?

— Не ми се иска да употребя тази дума. Генералът ме изпрати да ви отведа при него заедно с вашите спътници.

— На вашите услуги, мосю ротмистър!

— Добре! Следвайте ме!

Те тръгнаха, водейки конете за юздите, пазени от войниците и ротмистъра.

— Проклятие! За какво е всичко това? — прошепна Лешоядовия клюн на ловеца Грандприз, като изплю дъвката си и пхна в устата си нов огромен къс.

— Кой знае! — отвърна запитаният. — Може би хранят подозрението, че сме шпиони!

— Ще бъде чуден коледен подарък, няма що! Чух войника да споменава моето име. Какво се е загрижил генералът за името ми?

— Във всеки случай скоро ще разберем.

— Е, поне ще се насладим на върховното щастие да разговаряме с френски генерал. Мътните го взели!

Пътят поведе приятелите обратно през многобройните отряди из града, додето стигнаха построяката, в която се бе установил на квартира главнокомандуваният. Бяха незабавно въведени. Неколцината намиращи се при него офицери измериха с мрачни погледи влезлите. Ротмистърът остана с хората си до вратата да държи арестантите под око. Генералът насочи вниманието си най-напред към Лешоядовия клюн, чието необикновено лице проучва няколко мига с видимо забавление. После запита на френски:

— Вашето име?

Лешоядовия клюн му кимна извънредно любезно:

— Да, да, моето име!

Генералът направи учудена физиономия и повтори на испански:

— Вашето име?

Тонът му сега бе по-рязък, ала ловецът изглежда не забеляза. Той се ухили, пропит от доверчивост към генерала и кимна:

— Разбира се, така е! Моето име!

— Човече, какво ви скимна! Искам да зная името ви! — викна разгневено офицерът.

— А-а! Искате да го знаете! Хич не го и подозирах. При въпроса си вие гледахте любовно моя нос и тъй като дължа името си на него, приех, че ви е известно. Но сега виждам, че случаят не е такъв.

— Кой сте по дяволите? От само себе си се разбира, че искам да знам как се казвате!

— О, не! Ако някой ми каже: „Многоуважаеми сеньор, бихте ли имал благосклонността да ми кажете как гласи скъпоценното ви име?“, веднага ще разбера какво иска. Ама когато някой просто рече: „Вашето име?“, мога само да гадая, че преследва някакво намерение по отношение на името ми. Какво, дявол знае!

Генералът не знаеше какво да мисли. Човекът пред него нагъл ли беше, или духовно ограничен? Все още съумяваше да се владее.

— Е, сега знаете, че искам да чуя името ви.

— Истинското или другото?

— Истинското.

— Истинското? Хмм! Трудно ще се уреди тая работа! — продума замислено Лешоядовия клюн.

Генералът свъси чело.

— Как така? Сигурно имате причина изобщо да не си служите с истинското! И носите фалшиво име? Много подозрително!

— Едва ли! — отвърна безгрижно Лешоядовия клюн. — Само че хората от толкова дълго не са ме наричали с истинското име, че почти съм го забравил.

— Е-е, тогава си го спомнете! Как гласи?

— Хм! Струва ми се, че се казвам Уилям Саундърс.

— Откъде?

— Откъде се казвам така?

— Не, а откъде сте! — сопна се генералът.

— От Съединените щати.

— И как гласи другото ви име?

— Лешоядовия клюн.

— Аха! Nom de guerre^[5], каквито имат помежду си престъпниците. Кой ви е нарекъл така?

— Моите другари.

— Така си и мислех! Тези другари навярно са обитателите на най-задните квартири?

— Най-задните квартири? — попита Лешоядовия клюн учуден.
— Никога не съм го чувал тоя израз. Звучи доста многообещаващо. Какво означава?

— Искях да кажа, че това са били хора, които се боят от дневната светлина.

— Охо! Сигурно имате предвид мошеници, крадци и друга подобна сган?

— Да — кимна генералът.

— По дяволите, пфу! Пхтзиххххххх!

Той се изплю толкова близо край главата на офицера, че оня се дръпна стъписан настрана и повече изненадан, отколкото разгневен извика:

— Какво ви хрумна! Знаете ли кой стои пред вас?

— Да — поклони се не принудено Лешоядовия клюн.

— Тогава си дръжте сметка. Та кои бяха вашите апапи?

— Апапи? Да бъда катраносан и овален в пера, ако разбирам тая дума! Да не искате да кажете моите бойни другари?

— Да.

— Храбри момчета бяха, кадърни мъжаги, на които бе все едно дали разговарят с генерал или папагал. Ловци бяха, трапери, скватери и индианци. И трябва да знаете, че в прерията почти няма ловец, който да е без прозвище. Един го получава следствие някакво достойнство, друг — поради недостатък. Моето най-голямо достойнство е носът. Учудващо ли е при това положение, че ония дяволски типове са ме нарекли Лешоядовия клюн?

Генералът все още не знаеше как да класифицира този странен човек. Той премина към главния въпрос:

— Значи сте прериен ловец? Само с лов ли сте се занимавал винаги?

— Не само с това. Наред с лова съм ял,пил, спал, кърпил панталоните си, тютюн съм дъвчил и още различни други неща.

— Mille tonnerres de Brest!^[6] Да не искате да си правите шеги с мен?

— Не.

— И не ви съветвам. Познавате ли Хуарес?

— Да. Дори много добре.

— Бил ли сте се под негово командване?

— Не, само съм стрелял.

— А срещу нас заставал ли сте?

— Срещу французите? Да. Аз срещу тях и те срещу мен.

— Убивал сте французи?

— Напълно възможно. По време на сражение не можеш да търчиш подир всеки куршум, за да видиш дали е улучил.

— Участвахте ли в сражението при Синко сеньорес?

— Да.

— Познавате ли тези мъже?

Генералът посочи тримата войници, вързани тук като свидетели. Лешоядовия клюн ги огледа изпитателно.

— Да, познавам ги. Одеве ги видях на полето.

— Преди туй не?

— Не мога да се сетя. И ми е напълно безразлично.

— Тези трима мъже са ви видели при Синко сеньорес.

— Възможно е.

— Те твърдят, че вашите куршуми много добре са улучвали!

— Тъй ли? Това много ме радва. За един стар ловец е адски досадно да узнае, че е гърмал напосоки.

— Не се шегувайте! — ревна ядно генералът. — Касае се за живот и смърт!

Лицето на Лешоядовия клюн придоби удивен израз.

— За живот и смърт? Че как тъй?

— Не го ли осъзнавате и сам? В такъв случай сте достоен за съжаление заради изключителната ви недосетливост. Уличен сте в застрелване на французи. Следователно сте убиец.

— Убиец ли? — рязко запита Лешоядовия клюн.

— Да. А с убийци човек много-много не се церемони.

— Така е, дарява ги с куршум или въже — кимна траперът. — Но кой може да докаже, че съм убиец?

— Вече е установено.

— Охо! Аз съм ратник, не убиец. Сега ми просветна. Тези трима мъже са ме видели в боя, познали са ме тук и са съобщили за мен.

— Точно така. Един императорски декрет повелява да се разстрелва всеки метежник.

— Метежник? Пхтзиххххххх! — Той се изплю край главата на генерала към масата, където кафявият сос угаси една восъчна свещ. Сетне повтори: — Мастър генерал, ще имате ли добрината да прочетете тая хартийка?

Измъкна от джоба си няколко документа и подаде един на офицера. Онзи го прочете.

— Виж ти! Значи сте драгунски капитан от Съединените щати?

— Да. Човек може и такъв да стане, макар да му е дълъг носът.

Генералът се престори, че не е доловил забележката.

— Това все пак не може да ви спаси. Вие сте се присъединил към една мексиканска банда.

— Армията на Хуарес банда ли е? Ето! Прочетете и това, моля!

Той подаде втори документ. Генералът го прегледа и изрече, свивайки рамене:

— От името на Хуарес ви е изготвено свидетелство за възпроизвеждане в чин капитан на доброволни ловци.

— Да, вярно е. Аз се натъкнах на Хуарес. Той имаше нужда от мен и тъй като пътят му случайно съвпаднаше с моя, присъединих се към него и получих командването на рота ловци.

— Значи сте дезертьор?

— Кой го казва?

— Аз! Сражавал сте се за Хуарес, въпреки че сте офицер от Съединените щати.

— Дезертьорство ли го наричате? Дори и да съм дезертирал, то си е работа само на моя президент, а не на някакъв французин. Аз съм в безсрочен отпуск и имам разрешение от президента да се бия под командата на Хуарес. Не съм нито дезертьор, нито убиец.

— Постарайте се да промените тона! Дори да пренебрегна всичко останало, все пак си остава обстоятелството, че като ратник на Хуарес вие сте заловен в нашия лагер, а сам знаете какво означава това.

— Да не би военнопленничество?

— О, не! Нещо много по-лошо. Вие сте се промъкнал тук, значи сте шпионин!

— Охо! — провикна се Лешоядовия клюн. — Вече не съм негов ратник. Ето доказателството! — Той връчи трети документ.

— Вярно, че това е заповед за освобождаване, подписана от Хуарес — каза генералът, след като го прочете. — Само че нещата с нищо не се променят. Заловен сте в лагера, значи сте шпионин!

— При това положение всеки чужденец, озовал се в селище, в което се намират френски части, трябва да е шпионин!

— Не са ви духовити аргументите. Впрочем нямам нито време, нито желание да разговарям повече с вас. Цитираният императорски декрет гласи, че всеки, който се е надигнал срещу войските на императора с оръжие в ръка, е бунтар и се третира като такъв, което ще рече да бъде разстрелван. Вашата присъда е произнесена.

Траперът изпъна гордо снага.

— Генерале — подхвана, — вие сте поданик на императора на Франция, който признава ерцхерцог Макс от Австрия като император на Мексико, следователно за вас е валидно онова, което ще постанови Макс или Наполеон. Аз обаче съм поданик на Съединените щати, чийто президент не е признавал никога и никакъв император на Мексико. Следователно какво е разпоредил ерцхерцогът на Австрия, на моя президент и на мен е свършено безразлично.

— Ще си покаже, че няма да ви е баш безразлично. Вие се намирате в обсега на нашата власт и ще бъдете третиран според

законите, които са валидни тук.

— Само опитайте! Повдигам протест срещу всяко грубо посегателство. Моят президент ще поиска удовлетворение.

— Ха! Президент на бакали — подигра се генералът.

— Пхтзихххххх! — избълва Лешоядовия клюн една струя, която се стрелна през цялата стая и се разлетя на пръски от отсрещната стена. — Бакали? — викна той. — Генерале, я ми кажете, защо французите си заминават от Мексико? Тоя президент на бакали събщи на Наполеон, че повече няма да търпи нито един французин в Мексико и вашият „Велик император“ ви нареди да си дигате чуковете. Значи все пак тези бакали трябва да са мъже, които не са си паднали на главата и които в Париж са принудени да уважават.

По тоя начин още никой не бе дръзвал да говори с генерала. Лешоядовия клюн стоеше пред него със самочувствие, сякаш той бе командирът, а генералът арестуваният. Ако останеше на този, той веднага би наредил да се разстреля неустрашимия ловец, ала много добре осъзнаваше силата на приведените доводи. Ето и причината да каже надменно:

— Ще благоволя да разследвам вашия случай. Засега сте длъжен да мълчите и да чакате развоя!

— Любопитен съм какъв ще е — отзова се Лешоядовия клюн.

Генералът се обърна към Грандприз.

— Как се казвате?

— Грандприз.

— Откъде?

— От Ню Орлеънс.

— Значи също поданик на Съединените щати?

— Да, първоначално, после не, сега отново.

— Как да го разбирам това?

— Аз съм ловец и живея на тексаския бряг на Рио Гранде дел Норте.

— Сражавал ли сте се под предводителството на Хуарес?

— Не.

— Какво правите тук?

— Причислен съм към хер оберлейтенант Унгер.

— А вие? — запита французинът моряка Петерс.

— Матрос съм, казвам се Петерс и изпълнявам частно поръчение в Мексико. Ето документите ми.

Това бе една както кратка, така и точна информация. Генералът прочете документите и попита:

— Но навярно и вие се числите към този хер?

— Да.

— Въпреки частното ви поръчение?

— Да. Нашите частни цели съвпадат.

— В такъв случай вероятно сега ще получа разяснение.

При тези думи той се обърна към Курт. Последният до този момент се бе държал спокойно, не давайки вид, че разговорът го засяга. Сега бе запитан:

— Вие се казвате?

— Ето легитимацията ми! — с рязка лаконичност каза Курт. Той подаде документите си. Генералът ги прочете, задържа ги в ръка и известно време оглежда младия мъж с любопитен поглед. После запита:

— Казвате се Курт Унгер и сте оберлейтенант от хусарската гвардия в Берлин?

— Да.

— Командиrowан към щаба на толкова прочутия сега Молтке?

При последния въпрос на устните му цъфна иронична усмивка. Курт отвърна съвършено спокойно:

— Защо са тези въпроси, генерале? Вие прочетохте легитимацията ми. Следователно персоналните ми данни са ви известни. Всяко повторение е излишно.

— Гледай ти, та вие сте умеех да говорите с голямо самочувствие — засмя се генералът. — Този тон изглежда е станал втора природа на господата прусаците. При мен обаче не върви. Зададох въпросите, защото не хващам много вяра на вашите документи. Един офицер, какъвто искате да се изкарате, пък... шпионин!

Страните на Курт промениха цвета си, но той все пак запази самообладание.

— Генерале, вие произнесохте дума, която ви предоставя единствения избор — да докажете, че сте прав или да ми дадете удовлетворение.

— О, не толкова гордо, млади ми лейтенанте! Кажете, ако обичате, откъде идвате сега!

— От столицата Мексико.

— Посетихте ли там немеца?

— Да. Шарже д'афер на Прусия.

— Аха! И навярно със служебен характер?

— Не, частен.

— И накъде смятахте да отидете оттук?

— Към Сантяго и хасиендата дел Ерина.

— Sacre! Към тази прочута или по-скоро прословута в лош смисъл хасиенда. Знаете ли, че сега тя се намира в ръцете на Хуарес?

— Да.

— Това стига. Вие идвате от столицата и искате да отидете при Хуарес.

— Идвам от столицата и искам да отида до Сантяго по частна работа — отговори Курт. — По-късно вероятно ще отида до хасиендата. Кой ви е казал, че съм се запътил към Хуарес?

— Следва да се очаква.

— Предположение значи! Не мисля, че едно голо предположение е достатъчно да се оскърбява и арестува един офицер и честен мъж.

— Ще намеря доказателства — изсъска генералът. — Да се претърсят тези хора!

— Протестирам срещу подобно отношение — викна Курт възмутено.

— Протестът ви не важи. Заповядал съм и хората ще се подчинят!

Пътните чанти на пътешествениците бяха донесени, а сетне пребъркаха дори джобовете им. Колкото и да се противеше Курт на това държане, нищо не помогна.

— Даже да не сте шпионин — обърна се рязко към него генералът, — и дори да се смиля да помилвам този Лешоядов клюн, пак трябва да ви задържа в ареста.

— Защо? — поиска да знае Курт.

— Мислите ли, че ще ви пусна да отидете при Хуарес и той да научи по тоя начин какво става при нас? Ротмистър, покажете на четиримата мъже жилището им! Останалото бъдещето ще си покаже.

Последва сприхава размяна на реплики. Четиримата пътници бяха заставени да свалят всичко от себе си, нещо, което бе абсолютно ненужно и после бяха заключени в едно помещение, от което бягството бе невъзможно. Французинът бе принуден да изтърпи твърде много. Сега започна неговото отмъщение.

На другия ден Курт и спътниците му бяха помъкнати с войските. Той се бе надявал на бързо уреждане на тази работа — напразно. Искаше да говори, настояваше за разследване — никой не го слушаше. Едва след редица дни четиримата видяха отново свободата и получиша обратно, каквото им бе отнето. Въпреки всичките си заплахи, генералът не се бе осмелил да предаде на военен съд трапера Лешоядовия клюн.

Човек може да се досети какъв гняв бе овладял четиримата мъже. Те решиха наистина незабавно да се обърнат към представителите на своите правителства, но онова, което бяха изгубили, вече не можеше да се навакса — скъпоценното време. С ярост в сърцата си казаха, че Кортейо и Ландола им се бяха изплъзнали. Какво ли не би могло да се случи от онзи ден! Размениха изтощените коне срещу по-добри и препуснаха в галоп към местността, която бяха принудени да напуснат по такъв нечестен начин.

---

[1] посада (исп. *posada*) — хан, странноприемница (Б.пр.) ↑

[2] сержантмайор (фр. *sergeantmajor*) — междинен чин във френската армия между сержант и подофицер (Б.пр.) ↑

[3] *Sacrebleu* (фр.) — Бога ми! (Б.пр.) ↑

[4] Синко сеньорес (исп.) — Петимата сеньори (Б.пр.) ↑

[5] *nom de guerre* (фр.) — псевдоним (Б.пр.) ↑

[6] *Mille tonnerres de Brest!* (фр.) — Хиляди бретонски гръмотевици! (Б.пр.) ↑

8. ПРАВО В ЦЕЛТА

Който вярва в Бог и Провидението, често стига до извода, че Кормчията на събитията събира техните нишки точно тогава, когато човек ни най-малко очаква и когато вече смята надеждите за изгубени.

Във форт Гуаделупа сега бе самотно. Апачите бяха заели за Хуарес граничните райони, а ловците и всички боеспособни мъже, които иначе в празници циркулираха по улиците, бяха последвали запотека. Ето защо нямаше никакво оживление из форта и като някой зъл гост бе отседнала тук суката.

Беше късен следобед. Резидиля седеше до прозореца на пивницата, където ѝ бе обичайното място и плетеше. Беше малко бледа, ала тази бледнина ѝ придаваше нещо особено нежно и мило. Очите ѝ бяха хлътнали, а на устните се бе отпечатала тиха робкост, което отнемаше нейната жизнерадост, но сякаш я правеше по-красива и женствена.

На другия прозорец седеше Пирнеро. Държеше в ръката си книга, но не четеше, а блуждаеше поглед натам, където слънцето приближаваше земния свят. Той също се бе променил. Главата му сякаш бе по-олисяла. Челото му бе покрито с бръчки, устните бяха стиснати, а очите гледаха помръкнало.

В помещението тегнеше нерадостна тишина, която никой от двамата не желаше да прекъсва.

Най-сетне старият се прокашля.

— Хм! — обади се той. — Мизерно време!

Резидиля не отговори.

— Ама че мизерно време! — повтори след известно време.

Тя и сега толкова отговори, колкото преди.

— Ее? — викна оня гневно.

— Какво, татко?

— Мизерно време!

— Та навън е чудно хубаво!

Той тутакси извърна лице към нея, изглежда я удивено, като че бе казала нещо непонятно и изръмжа:

— Как? Какво? Хубаво ли било?

— Ами само погледни навън! — подкани красивата девойка със замечтана усмивка.

— Това правих целия ден, но нещо хубаво не видях. Ей къде е слънцето, там дърветата и храсталаците, там пък реката, няколко къщи и птици, но люде не забелязвам. Хора, които да се отбиват при мен и пийнат нещо или да купят едно друго от дюкяна, хора, с които човек може да побъбри, хора, с които да направи някоя сделка!

— А, това ли било! В такъв случай ти давам право, тъй като при нас действително няма никой — каза тя с отсянка на печал.

— Да, никакъв човек, ни един-единствен, нито пък някой зет.

При тези слова Пирнеро метна зорък поглед към дъщеря си. Тя сведе лице и по него се разпростря гъста червенина.

— Е? — подхвърли онзи. — Какво ще кажеш за думата зет?

Лека въздишка долетя откъм мястото на Резидиля. Бащата я остави без внимание и тъй като не получи отговор, подвикна:

— Е-е? Къде ти са пак умът и ушите, а? Какви старания съм полагал, за да се сдобия със зет! Знаеш ли изобщо?

— Да — съгласи се тя, колкото да не влоши настроението му.

— Тук беше онзи Малкия Андре. Един симпатичен, свестен мъж!

— Хм!

— Та какво имаш против? Човекът идеално подходдаше. Беше пивовар и имаше цели торби пълни с нъгитс. После дойде следващият.

Резидиля не попита кого има предвид. Затова той викна към нея:

— Е-ее? Следващият! Знаеш ли кой беше?

— Кого имаш предвид?

— Е, да, да, така е то! Нашего брата хвърля какви ли не усилия да доведе зет, а тя хич и не знае кой й е бил обожателят. Американеца имам предвид, дето пристигна по реката с кану.

— Лешоядовия клюн?

— Да. Той прочут скаут, пратеник на лорда. За носа нямаше какво да се грижиш. Него щяха да наследят дъщерите, а не синовете ти. Така се предават наследствените черти — от баща на дъщеря и от майка на син. А после дойде третият.

Тя сведе още по-ниско глава.

— Е-еее! — изръмжа старият. — Дойде третият! Кой беше той?

— Имаш предвид... Жерар? — изрече тя със запъване.

— Да, разбира се. Той ми беше най-легнал на сърцето. На теб?

— Да — прошушна дъщерята, позабавила се малко с отговора.

— По дяволите! Един прочут ловец! Храбрец! Силен и хубав! И при това нежен като дете и кротък като агне. И богат! Тая пушка с приклад от чисто злато. Знаеш ли само какъв къс издяла от него?

— Та нали присъствах.

— И знаеш ли още как пречука французите там горе в мансардата, макар самият да беше вече полумъртъв! Клетият! Толкова дълго вита между живота и смъртта! Беше ни голяма грижа! Нали?

— О, татко, много голяма!

— Да. Най-после, най-после надеждата бе отново тук. Знаеш ли какво си бях въобразил?

— Да?

— Че той ще ти направи предложение за женитба.

Резидиля предпочете да премълчи.

— Или поне ще се обясни в любов.

И сега не последва отговор.

— Е? — викна Пирнеро. — Нищо подобно не се случи, а?

— Не.

— Нито целувка по ръката или бузата?

— Не.

— Или леко пощипване по ръката или ухото?

— Също не.

— Гръм и мълния! Нима нито веднъж поне не ти помачка дясната или лявата ръка?

— Когато заминаваше.

— Тогава е било твърде късно. Но с очи барем веднъж не ти ли намигна?

— Не мога да се сетя.

— Хората така правят. Какво пощипване и намигане, приклещване, щипане и сръгване е падало, когато се запознах с майка ти! Ние старите я разбираме любовта къде-къде по-добре от вас младите. Тоя Жерар! Такъв фин и изискан мъж! А чак на края да ти

помачка ръката. Магарето! Божичко, и това ми било зет! И не ти ли каза накъде смята да тръгне?

— О, да.

— Каквоо? Казал ти е? А на мен не? Мътните го взели? Забранявам! Разни там тайни, такива ми ти шушу-мушу няма да търпя и позволя. Че от тия скрито-покрито излиза, като че сте любовна двойка. Ти винаги си казвала, че не знаеш накъде е тръгнал.

— Знаех го.

— А-а, ама това е направо нечувано! Защо не си ми казала?

— Ами тайна беше!

— Стихии небесни! Имате тайни помежду си? Тая няма да я бъде. Никога не бих търпял подобни неща от моята дъщеря и зет. Аз трябва да знам всичко, всичко, дори колко целувки си разменяте на час. По този начин човек получава вярна и цялостна представа за картинката, което е крайно необходимо, когато поиска да сравни брака на дъщеря си със собствения. Та що за тайна е казваш?

— Не биваше да разкривам, татко, но времето, когато трябваше да се върне, отмина и сега изпитвам страх.

— Страх? Чума да го тръшне, звучи лошо! Значи начинанието е опасно?

— Да, особено като се има предвид, че той беше още толкова слаб, когато тръгна.

— Хайде казвай, за какво всъщност се касае?

— За... той искаше... о, Боже мой!

Резидиля спря посред изречението. Очите ѝ се впериха в прозореца. Лицето ѝ бе приело неподвижността и бледността на смъртта, ръцете ѝ се бяха стрелнали към сърцето, където сега здраво ги притискаше. Пирнеро забеляза посоката на нейния поглед. Приблужи до прозореца и погледна навън. Един конник изкачваше бавно улицата, а зад него пристъпваха четири тежко натоварени мулета.

— Бомби, гранати, събувалки за ботуши... та това е той! — изкряска съдържателят и се втурна през вратата навън.

Тогава и Резидиля отново получи живот. Ръцете ѝ се смъкнаха, ала тутакси се стрелнаха към очите, от които рухна поток сълзи на облекчение.

— Той е, той — изхълца тя. — Слава Богу! Ох, така не бива да го виждам, не, така не!

Тя почувства, че ще се втурне ликуващо към гърдите му и ето защо побягна нагоре към стаята си.

А Пирнеро застана на външната врата и протегна ръце да посрещне ловеца.

— Добре дошъл, хиляди пъти добре дошъл, сеньор Жерар! — извика той. — Ама къде се дяхахте?

— Скоро ще чуете, драги ми сеньор Пирнеро. Позволете само да сляза от коня!

Да, това беше Жерар, старият, предишният! Висок, силен и плещест, почти така исполински сложен като Стернау, той не показваше в стойката и движенията си ни най-малка следа от болестта. Облеклото му бе изпокъсано, трябва да имаше зад себе си неимоверни трудности. Но загорялото от слънцето лице сочеше свежест, а очите блясък, което не даваше да се разбере, че до неотдавна се е борил със смъртта.

Той скочи от коня и вместо да подаде ръка на стария, го притегли в обятията си, притисна го към себе си и дори го дари със звучна целувка по страната.

— Дал Бог добро! — викна щастливо. — Сърдечно се радвам, че съм отново при вас!

Такова нещо на стария още не се бе случвало. От радост и вълнение очите му се навлажниха. Той стисна крепко ръцете на ловеца.

— Наистина ли? Радвате се? Даже ме прегърнахте от радост? Дарихте ме със звънка целувка и ме притиснахте до себе си, както сте помачкал на тръгване ръката на Резидиля! Сеньор, вие сте способен мъж и имате добра душа. Бих си пожелал единствено... е, тоя въпрос пред вас човек не бива да зачеква, тъй като вие сте решил на всяка цена да останете незадоволен.

— Много правилно. Но я кажете, сеньорита Резидиля добре ли е.

— Добре ли? О, за жалост не! Трябва да си е повредила стомаха, тъй като почти нищичко вече не може да вкуси. Изпосталя и линее и така стене и въздиша, така писука и се тресе, сякаш скоро ще угасне. Аз ѝ препоръчах синапово тесто. Да наложи със синап корема си, а плешките да натрие с маточина. Но тя не слуша, преди да е станало твърде късно. Тъкмо при такива случаи му е мястото на един свестен

зет да ѝ разясни становището какво е значението на синаповото тесто и маточината, когато човек има болен или задръстен стомах.

Черния Жерар познаваше стария. На него тези думи не подействаха, както щеше да е при някой друг.

— Тя къде се намира сега?

— Вътре в салона.

— Тогава позволете по-напред да я поздравя! — Жерар влезе в коридора, отвори вратата на кръчмата и надникна. — Тук няма никой — каза той.

— Вътре е наистина — продължаваше да твърди старият.

— Ами. И къде? — попита Жерар засмян.

— Тук! Ето!

Старият дойде до вратата да покаже мястото, където бе оставил Резидиля. Но то бе празно.

— Бог знае, защо не е тук — възкликна учудено. — Излязла е, офейкала! Ама че държане! Гръмотевични бури! Какво пък всъщност толкова сте ѝ сторил?

— Сторил? Как тъй?

— Е, ами защото хич не може да ви търпи.

— За мен е също необяснимо.

— Да, трябва да сте си развалил отношенията с нея. Когато ви видя да идвате, сякаш жлъчката ѝ отиде в гърлото. Така я почувствах аз. Ето защо е духнала. Изобщо не ще да знае за вас.

— Жалко! Но кажете, драги ми сеньор Пирнеро, мога ли да подслоня при вас коня и мулетата си? А и товара също?

— То се подразбира.

— Но не мога да го оставя да се търкаля на открито, бих искал да е под ключ.

— О, толкова ли е ценен?

— Доста. Състои се от олово.

— Олово? По дявола, та това е добре. Оловото страшно се търси. И къде смятате да го помъкнете?

— Засега ще го оставя тук. Мислех да направя с вас една малка сделчица. Знам една оловна мина там горе в Сиера. И тъй като на първо време ще съм в положение да се нуждая от много пари, качих се и взех толкова, че да ми стигне.

— Ее, мисля, че няма да ми предложите прекалено висока цена. Но защо са ви необходими толкова много пари?

— Хайде отгатнете, де!

— Да отгатна? Хм, я по-добре ми кажете!

— От мен да мине. Ще се женя.

От удивление старият отскочи крачка назад.

— Ще се жените? Глупости!

— О, напротив — отговори Жерар.

— И кога пък?

— В най-скоро време.

— И за коя пък?

— За една сенъорита, която живее недалеч оттук.

— Мръднал ли сте или от много акъл ви скимна да се жените?

— Е, на човек все пак му се дощява някой ден да стане щастлив.

— Щастлив? Бесовете ви взели! Та може ли човек да се ощастливи чрез женитба? Той само губи свободата и независимостта си, неговата същност и чувство за чест се провалят вдън земи, а самият все повече и повече се превръща във вещ, с която жената прави каквото ѝ е угодно. Съветвам ви да не го правите.

— Твърде късно е.

— Никак не е късно. Пратете я по дявола! Има ли тя всъщност родители?

— Само баща, който за съжаление не иска и да знае за мен.

— Значи при всички случаи вие двамата трябва да се махнете. Ами че с тая женитба вие никога няма да имате един тъст на място. За какво всъщност се жени човек? За да си има тъст, с когото добре да се погажда.

— Принуден съм да го призная. Но както казах, вече е твърде късно.

— Еех, тогава ви съжалявам от цялото си сърце.

— Ще можем ли да наместим товара в склада? — отклони темата Жерар.

— Да. Ще повикам моите хора. По дяволите, много сте предпазлив! Дори сте ги запечатал тия торби с олово.

— Сигурното си е сигурно! Наглеждайте да не ми повредят печатите и се погрижете после за една добра вечеря!

Жерар отиде в салона, Пирнеро свика хората си и побърза сетне към кухнята да даде на дъщеря си необходимите разпореждания.

— Къде е Резидиля? — попита той старата слугиня, която беше там сама.

— Не зная — обясни запитаната, — но я чух да се качва по стълбите.

— Значи си е плюла на петите — рече той. — Хм, хич не ѝ се сърдя. Тоя тип все пак се оказа прекалено глупав!

— Защо? — запита старицата, на която рядко се случваше господарят ѝ да проявява към нея общителност и начаса се възползва от отдалата се възможност.

— Защото се жени — поясни онзи.

— О, Мадона, нима наистина това е глупаво? Аз в никой случай не намирам за глупост да вземеш сеньорита Резидиля за жена. Първо тя е мила, второ чаровна, трето състоятелна, четвърто...

— Първо, второ, трето и четвърто си стисни муцуната — прекъсна я той свирепо. — Та Резидиля не е тази, за която оня иска да се жени.

— Не е ли? — пребледня слугинята.

— Не. И ако е вярвал той някога, че ще му дам моята Резидиля за жена, жестоко се е лъгал. И от главата до петите да беше обсипан със злато, пак нямаше да получи дъщеря ми. Другояче съм си представял зета и такъв ще имам. Не съм възпитавал аз така изискано дъщеря си, предавайки от баща на дъщеря, че да я задомя за някакъв си ловец. Тя ще има мъж, достоен за нея.

Приказките на Пирнеро го бяха увлекли до гняв, който от дума на дума все повече нарастваше. Обстоятелството, че Черния Жерар иска да се жени за друга, бе разбило надеждите му и го бе довело до бяс, какъвто от дълго време не бе чувствал. Сега си даваше вид, сякаш онзи никога не е бил обект на домогванията му и в заключение изръмжа:

— Радвам се, че Резидиля не иска и да знае за него. Тя е драснала. Нека я оставим, където си е. Той поръча наистина ядене, но ще получи онова, което ще му занесем, макар и не с нейния изкусен майсторлък.

Ето как съдържателят се зае с приготвянето на вечерята с помощта на старата. Междувременно неговите хора подслониха

животните и товара на Жерар. А той пък от своя страна пое нагоре по стълбите. Та нали горе се намираше стаята на Резидиля. Почука тихо. Едно също така тихо „Влез!“ прозвуча отвътре и той се вмъкна. Резидиля стоеше до прозореца. Красивите ѝ очи все още бяха влажни. Той приближи.

— Сърдите ли се на моята дързост, сеньорита?

— Не — прошушна тя.

— А, вие сте плакала?

— Малко — прошепна с полуусмивка.

— О, само да знаех защо сте плакала!

Тя не отговори. Ето защо той продължи:

— Вие сте била долу, когато дойдох?

— Да.

— И сте избягала по най-бързия начин. А и сега не отронвате нито дума за добре дошъл. Нима не знача нищо за вас?

Той го каза толкова печално, че девойката тутакси пристъпи към него и му протегна ръце със сърдечен израз на лицето.

— Добре дошъл, сеньор!

— Наистина ли? — попита ловецът, сграбчвайки отривисто ръцете ѝ.

— Да. Сърдечно добре дошъл!

— И при все това избягахте? От мен, нали?

— Да — отвърна му колебливо.

— Защо?

Резидиля се изчерви чак до тила.

— Защото не биваше да ме видите веднага, защото... защото... о, моля ви, спестете ми отговора, сеньор!

Жерар я погледна изпитателно в очите.

— И все пак какво ли не бих дал, да можех да го чуя. Моля ви, моля, сеньорита! Няма ли да имате добрината да ми кажете?

Тя сведе главица и плахо обясни:

— Ами нали не бях сама.

— Не бяхте сама? Какво искате да кажете?

— Татко беше там.

Обхвана го радостно предчувствие.

— А защо не биваше да присъства баща ви, сеньорита Резидиля? В този миг тя бързо издърпа ръце от неговите и обви врата му.

— Той не биваше да види колко те обичам и с каква тревога съм те очаквала!

За малко силният да се развика ликуващо от радост, но се овладя. Взе я в обятията си, притисна я към себе си и запита с тон, издаващ цялото щастие на сърцето му:

— Вярно ли е наистина?

— Да — пророни тя, облягайки глава на гърдите му, — повярвай ми.

— Резидиля моя! — Само тези две слова изрече, след което се сляха в сърдечна прегръдка, а устните им се намериха.

— Значи наистина ме обичаш и си се безпокоила за мен? — нашепна ѝ.

— Много.

— За бедния, обикновен ловец? За непознатия, гибелен човек, който в родината си не е бил нищо друго, освен един...

— Недей говори за това! Никога вече! Бог ти е простил! Бог ще те направи щастлив!

— Чрез теб, единствено чрез теб! — увери я той тържествено. — О, какви тревоги брах по теб! Особено в последно време. Струваше ми се, че съм протегнал ръка към благо, което никога няма да получа.

— Ето имаш го! Нали съм твоя.

— Да, моя — ликуваше той, като отново и отново я целуваше. — Ами баща ти?

Закачлива усмивка се ширна по хубавичкото ѝ лице.

— Ти се страхуваш от него?

— Да, почти!

Тя присви уста в забавно нацупване и възкликна, оглеждайки го с разширени очи:

— Ти, прочутият ловец? Ти се страхуваш от стария Пирнеро?

— Да — повтори усмихнат Жерар.

— Е, нейсе. Но ти не си сам. В мое лице ще намериш подкрепа. Впрочем нали знаеш какво мисли татко за теб. Той е буквално влюбен.

— Значи смяташ, че трябва да говоря с него?

— Да.

— Кога?

Тя се изчерви леко, после отвърна:

— Когато искаш.

Ловецът я притисна отново до себе си.

— Още днес?

— Още днес — кимна, дигайки лъчистите си очи към него.

— Благодаря ти! Преди малко вече подхвърлих на баща ти, че ще се женя. Той ме попита за коя. Отговорих му: за едно момиче, което живее недалеч оттук. И той незабавно ме посъветва да се откажа.

Резидиля се разсмя, но викна после:

— О, горко! Той смята, че искаш да се жениш за някоя друга. Сега ще е в лошо настроение. Къде е?

— В кухнята. Поръчах ядене.

— Тая работа няма да отиде на добре. Къде ще се настаниш? Ще ти бъде ли приятно да си в предишната си стая?

— Онази, в която спях навремето, съсипан от умора?

— Да — засмя се тя. — В която проучих дали прикладът на пушката ти е от злато. Устройва ли те тази стая?

— За нея мислех да те помоля.

След известно време Резидиля отиде в кухнята, където баща ѝ домакинстваше сред купи и чинии със старата прислужница. Забелязвайки дъщеря си, запита:

— Къде беше?

— Горے в моята стая — отвърна тя.

— Качвай се бързо пак горе! Нямаме нужда от теб.

— Ама нали трябва да приготвя яденето.

— Глупости! Ние вече го приготвихме. Тоя Черен Жерар да не си точи зъбите за някакви големи вкусотии.

Резидиля знаеше на какво се дължи злостното му настроение. Тя прикри усмивката си и рече:

— Според мен, доста държиш на него, а?

— Дрън-дрън та пляс! Тия времена отминаха.

— Че защо?

— Това хич не те интересува! Къде е тоя тип?

— В неговата стая.

— Всъщност може да спи при вакуеросите на сеното. Не един мизерен джулеп е поискал да му се даде. Ето ястие, което ще му дойде добре дошло. Вместо масло, сложих лой, вместо пипер — захар, вместо оцет — мляко и наместо някое хубаво парче месо — един стар

говежди дроб. Всичко това ще стои на огъня, додето загори, пък нека сетне оня си троши зъбите и се наслаждава на вкусното ядене.

— Но, татко! Какво смяташ...

— Млък, нито дума — прекъсна я той. — Който е толкова гламав да му щукне да се жени, за него и един прегорял и подлютен в повече волски дроб е деликатес, какъвто изобщо не заслужава.

Пирнеро хвана Резидиля и я избути през вратата. Тя остави това да се случи с тайна усмивка и се отправи да предупреди любимия за прелестния говежди дроб. Сетне се шмугна в салона на кръчмата до прозореца си.

След известно време влезе слугинята и започна да подрежда масата. Пирнеро надзираваше действията ѝ, след което я прати горе да повика госта на трапезата. После се настани до прозореца, но така, че масата да му е под око. Предвкушаше физиономията, която щеше да има възможността да види.

Жерар влезе и зае мястото със сериозна физиономия. Посегна към вилицата и набоде дроба. При това се наложи да употреби доста усилия.

— Отлично — похвали, подсмивайки се и мляскайки с език. — Какво сочно и нежно печено! Какво е всъщност, сеньор Пирнеро?

— Печен телешки дроб — отговори тя.

— Мм, любимото ми ястие. Но студено то е десет пъти похубаво. Нека се вдигне за по-късна вечеря. В кобура на седлото си имам още едно парче печено бизонско филе. Поддържате ли огъня, сеньор Пирнеро?

— Не — отвърна онзи разочарован, че очакваното удовлетворение не се получи.

Жерар обаче не се остави да бъде заблуден. Отвори кухненската врата и надникна вътре.

— Та той все още буйно гори. Отивам да донеса филето. Сеньорита Резидиля, ще бъдете ли така добра да го вземете под свой надзор?

Старият стрелна дъщеря си с повелителен поглед. Заставяше я да отговори отрицателно на въпроса, но вместо това тя се надигна от стола и отвърна:

— Наистина не мога да ви откажа, сеньор макар и жалко за хубавия дроб.

— Да — рече Пирнеро. — Да яде телешкия дроб студен! Никога не съм чувал подобно нещо — ни тук, ни там в Пирна, където най-добре знаят кое как е вкусно.

Но той нищо не можеше да промени. Жерар донесе печеното, връчи го на Резидиля и тя изчезна с него в кухнята. Настъпи тишина, която никой не искаше да прекъсва. Жерар знаеше, че така старият дълго няма да издържи. Беше му известна неговата чудатост. И не сгрещи, защото след пет минути Пирнеро се размърда насам-натам на стола си, след което каза, хвърляйки поглед през прозореца:

— Калпаво време!

Жерар не отговори. Ето и причината Пирнеро да повтори след минута-две:

— Мизерно време!

Когато и тоя път остана тихо, той се полуизвърна и викна:

— Е?

— Та какво? — запита усмихнат Жерар.

— Скапано време. Тая жега!

— Не е чак толкова лошо!

— Не е ли? По дяволите! Да не искате да е още по-лоша сушата?

— Преживявал съм къде по-лоша. Оттатък в Ляно Естакадо например.

— Да, ама по тия места тя хич не удисва. Видяхте ли реката? Рибите изнемогват и с хората е кажи-речи същото. Проклетата страна! Но аз вече реших. Дигам си парцалите.

Изявлението дойде изненадващо на Жерар.

— Гледай ти! Наистина ли? Накъде ще тръгнете?

— Хм! Знаете ли откъде съм родом? От Пирна в Саксония. Натам заминавам.

— Каква е причината?

— Вчера получих едно писмо, от Пирна именно. Там имам един приятел от училище, който полака-лека стигнал до таен щатгерихтзамтсвахтмайстерсоберхелфер. Та тоя старши помощник има син, който бил на служба първо в железниците, после в марината и накрая при главния прокурор. Сега той е фактическият таен оберландесшпортелайнцалунгскасенпрюфунгсфелдфебел и в писмото иска ръката на моята Резидиля.

— Хмм! Че той познава ли я?

— Щур въпрос. Такива знатни хора се женят винаги само от разстояние.

— Вие отговорихте ли?

— Да. Приех предложението за женитба и дадох благословията си.

— Доста бързичко е станало.

— И защо не? Този зет произхожда от една от най-знатните фамилии на страната. Службата му си я бива. А тук иначе кого ще вземе Резидиля? Най-много някой заклет голтак от траперите и ловците, комуто ще е приятно да си плюска сито при мен.

— Може би имате право. Моите благопожелания!

— Благодаря — изрече старият с изключително милостиво и благосклонно кимване с глава.

— Но — продължи Жерар, — щом смятате да заминавате, какво ще предприемете с имуществото си.

— Ще го продам. Предприятие като моето ще си намери човека. А и от няколкото имота, които ми принадлежат, скоро ще се освободя.

— В такъв случай сигурно вече имате купувач?

— Да.

Старият изобщо не възнамеряваше да заминава някъде, ала ядът го караше да подразни Жерар. Тоя направи най-невинната физиономия на света и каза:

— Жалко. Всъщност аз дойдох тъкмо, за да ви питам дали нямате желание да продавате.

Старият рязко се обърна към него.

— Вие?... Вие? И как пък ви хрумна подобен въпрос?

— Защото знам един купувач, комуто много добре биха дошли дюкяна и имотите ви.

— Тъй ли? Кой пък ще е той?

— Можете да го узнаете, макар и сега без всякаква полза, тъй като вече си имате купувач.

— Това далеч не е причина да премълчите информацията. Има ли човек двама купувачи вместо един, ще може да избере онзи, който предлага повече. Та кой е той?

— Аз самият.

— Вие самият? Нима смятате да се явите като купувач? Ами че вие само съдовете ми не бихте могъл да купите. Вярно, прикладът на

пушката ви е от злато, възможно е също да знаете къде още се търкаля някое и друго нъгит. Имате, разбира се, със себе си няколко торби олово, но всичко това все пак е нищо пред сумата, която бих поискал.

— Хм. Може пък и да съм в състояние да платя. Колко искате?

— Шейсет и пет хиляди долара. Набройте ли ги, получавате всичко, що се намира тук, включително и складовите запаси.

Жерар поклати замислено глава.

— Хмм. Действително нямаше да е лошо! Но за съжаление не разполагам с тази сума.

— Така си и мислех! Колко всъщност бихте събрал?

— Дванайсет хиляди долара.

— Това е нищо, това не чини нищо. Само бедняци има тук. Друг момък е моят таен изпълнител. С покупката значи нищо няма да излезе, дори и да получите още няколко хилядарки за оловото, което ще откупя.

— Уви за жалост! Но кажете, как го плащате оловото?

— Според качеството.

— Тогава ми се ще да зная колко ли ще дадете за моето.

— Нека го видим!

Без дума да обели, Жерар се отдалечи. След малко донесе една от кожените торби, които бе докарал с мулетата.

— Защо тук? — попита Пирнеро. — Та тая работа можем да я свършим и оттатък в дюкяна.

— Тук или оттатък е все едно — отвърна ловецът. — И бездруго няма да купите оловото.

— Защо да не го купя? — попита този.

— Защото не бихте могъл да го платите.

— Аз и да не мога го платя! Дотолкова пари старият Пирнеро все ще има!

— Да видим! Отваряйте! — Жерар измъкна ножа си и го подаде на Пирнеро.

Старият изчегърка печата с острието, направи един напречен срез и дръпна кожата. Откри се втори, че и трети слой нещавена кожа, които Пирнеро отстри. Сетне се наведе да огледа метала, ала тутакси отскочи като попарен.

— Та това е злато, чисто, самородно злато! Нъгитс с големина на лешник!

— Ascuas! — изруга ухилен Жерар. — Ама какви съм ги свършил! Вместо оловото май съм грабнал и опаковал моите нъгитс!

Пирнеро се бе вцепенил от изумление. Държеше пълните с нъгитс шепи пред очите си, вторачен отсъстващо в златото. Резидиля не бе изпуснала от кухнята нито дума от разговора. Сега бе дошла и стоеше удивено също като баща си.

— Взел погрешка! — извика този най-сетне. — Ради Бога! Колко тежи всъщност тая торба?

— Шейсет фунта — отбеляза ловецът.

— И всяко от мулетата ви мъкне две такива торби?

— Да.

— И кому принадлежи всичко?

— На мен.

— Човече, ами че вие сте баснословно богат! Много, много по-богат от мен!

— Напълно възможно.

— Ама кажете, откъде пък го имате това злато?

— От планините. Там горе впрочем има много повече.

— Много повече? И го казвате с такова душевно спокойствие, сякаш се касае за дръжка от глухарче!

— Pshaw! Златото не прави човека щастлив. Аз отидох да си взема малко, понеже ми е нужно, за да се оженя, както вече ви казах.

— Жалко, жалко. Не ми се сърдете, сеньор, но в случая си погаждате най-лошия номер в живота! На вас се полагаше съвсем друга жена, някоя, която барем един свестен тъст да ви доведе.

— Кое то е нещо ценно наистина — засмя се Жерар. — Първоначално аз действително си бях набелязал една девойка, която щеше да ми доведе тъст, ала стигнах твърде късно. Баща ѝ я беше обещал на друг.

— Нима не ви познаваше?

— Напротив, много добре.

— Значи е някой ужасен тъпанар! Който ви познава, знае цената ви.

— Толкова ценен, колкото другия, дето ще получи момичето, все пак не съм.

— Хайде бе! Наистина ли? Че чак толкова важна птица ли е оня?

— Много важна — заяви сериозно Жерар. — Той е фактическият таен оберландесшпортелайнцалунгскасенпрюфунгсфелдфебел.

Пирнеро се отдръпна и дълго време се взира в ловеца.

— Как го рекохте? Какво искате да кажете с това?

— Какво представлява другият исках да кажа.

— Гръм и мълния! Да нямате предвид онзи от Пирна?

— Да.

— Нима сте бил хвърлил око на Резидиля?

— Да, двете дори!

Тогава старият избухна гневно:

— А годеницата ви?

— О, сеньор! Аз ви казах само, че искам да се ожения за едно момиче, което живее наблизко. Не живее ли вашата дъщеря от близо, по-близо?

— Значи шега? — изтъкна Пирнеро. — С такива вицове някой честен човек като нищо може да изпадне в крайно неприятно положение! Впрочем Резидиля изобщо не ви иска!

— Със сигурност ли го знаете?

— Да. Тя се измъкна от вас!

— Това нищо не означава. Аз я последвах и се осведомих дали е избягала от мен от омраза, или от любов.

— Глупости! От любов никоя не бяга.

— И все пак е било така. Резидиля ми каза, че ме обича и е готова да стане моя жена.

Пирнеро удари юмрук по дланта си.

— Ами всичко това минава всякаква граница! Бяга му, пък иска да се омъжи за него! Значи вие се обичате?

Лицето му внезапно бе станало друго. То сияеше от доволство.

— Да — отговориха двамата.

— Еех, ами че вземете се тогава в името Божие!

Пирнеро понечи да улови ръцете им, ала Жерар отклони:

— Благодаря, сеньор! С тая работа нищо няма да излезе! Та нали трябва да удържите думата си пред вашия таен изпълнител!

— Глупости! Такъв изобщо няма!

— Но вие все пак го казахте!

Пирнеро се намери в неловко положение, но ето че му дойде спасителна мисъл.

— Да, казах го, но само за да ви накажа, сеньор Жерар. Да не мислите, че съм такъв загубеняк и не съм ви прозрял? Аз отдавна знаех как стоят нещата между вас и Резидиля и не съм и мислил, че имате друга годеница. И понеже се занасяхте с мен, съчиних за наказание фабулата за оня тайния. А сега като си признахте, нека ви издам, че за мен сте зет, най-добре дошъл. Искате ли наистина да имате моето девойче?

— С цялото си сърце!

— А ти, момиченце, толкова ли си влюбена в мъжагата, че искаш да се омъжиш за него?

— Да — засмя се през сълзи Резидиля.

— Елате тогава до сърцето ми, деца! Най-сетне, най-сетне си имам зет! И то какъв!

Той притисна здраво двамата към себе си и после ги тикна един-друг в обятията им.

Когато щастливците седяха заедно на вечеря, на Пирнеро ненадейно хрумна идеята за сватбено пътешествие. И тогава предложи да посетят неговия шурей Педро Арбелец. При него сигурно щяха да имат и възможността отново да видят Стернау и спътниците му.

Жерар от сърце прегърна идеята. Единствената мъчнотия се състоеше, че за самия Пирнеро бе трудно да се откъсне от работата си. Но той смееше да се надява, че може да разчита на своите хора.

— Деца! — каза. — Спохождала ли ви е някога такава величава идея? Какви очи ще облещят Педро и Ема Арбелец, когато ги посетя и при това... със зет!

9. ИЗДИРВАНЕТО

Известно време след гореописаните събития старият хасиендеро Педро Арбелец седеше до прозореца в една от стаите си и гледаше към равнината, където неговите стада отново можеха да пасат спокойно, тъй като военните действия се бяха изтеглили на юг. Арбелец изглеждаше добре. Беше се възстановил, ала лицето му носеше отпечатъка на меланхолия — отражение от настроението на неговата дъщеря, която бе покрусена от безследното изчезване на своя съпруг.

По едно време той видя да приближават от север известен брой конници. Начело яздеха двама мъже и една дама, а отзад ги следваха няколко товарни коня, подкарвани от един мъж.

— Кои ли може да са? — обърна се Арбелец към своята болногледачка Мария Хермоес.

— Скоро ще видим — рече тази, поглеждайки също навън. — Тези хора идват към хасиендата и навярно ще подирят тук подслон.

Дошли в такава близост, ездачите смушиха конете да увеличат бързината и след малко влетяха през портата в двора. Човек може да си представи удивлението на хасиендерото, когато съгледа Пирнеро и радостта на Ема, забелязала Резидиля и Черния Жерар, когото знаеше от форт Гуаделупа. Настъпилото в хасиендата вълнение се уталожваше доста бавно, а разказите и вестите сякаш не знаеха край. Гостите бяха очаквали да заварят тук Стернау и приятелите му или поне да чуят добри новини за тях. Когато научиха, че онези отново са изчезнали, изумлението им бе безгранично. Разказал събитията от пристигането на Стернау и придружителите му до тяхното загадъчно изчезване, старият хасиендеро завърши със забележката, че трябва самият Сатана да е поел играта в ръцете си.

Жерар бе слушал, без да отрони дума. Но когато Арбелец свърши, се осведоми:

— Нищо повече ли не се е чуло за тях?

— Не.

— Но хората все пак са ги търсили?

— Сториха го, ала без успех. Дори Хуарес си даде труда да издири местонахождението на изчезналите, като натовари с тази задача Лешоядовия клюн, но и този прославен ловец не постигна нищо. Наистина, той откри и проследи дирите им до Сантяго — как е успял да се справи, не зная, — но повече нищо не постигна. В Сантяго следите прекъснали.

— Хм. Значи са тръгнали за Сантяго. Това поне е нещо, макар и немного. Трябва да се почне още веднъж отначало.

— Но кой ли ще се нагърби с издирването?

— Трябва да е мъж, който разбира от такива неща. Аз самият ще тръгна!

В същия миг се чу гласът на Пирнеро:

— Ти? Не! Моят зет няма да се впуска пак в опасности.

— Това означава да приема за безвъзвратно изгубени всички тези, които търсим и които толкова обичаме.

— По дяволите! Ама че проклета история. Те трябва и ще бъдат намерени. Но аз толкова се радвах, че си имам най-сетне зет, а сега из един път съм принуден да го заложа на карта! Какво ще кажеш по въпроса, Резидиля?

Всички погледнаха към чаровната девойка.

— Моята годеница е добра и храбра — подметна Жерар.

Тогава тя му протегна радостно ръце.

— Никак не ми се иска да те пусна, Жерар, но зная, че може би ти си този, който е в състояние да постигне нещо. Върви в името Божие, но ми обещавай да бъдеш предпазлив и да се пазиш!

— Не се безпокой! Вече не принадлежа единствено на себе си. Сега имам и други, свещени задължения и постоянно ще мисля за тях.

— Ето кое наричам аз реч, сякаш е написана в книга — похвали Пирнеро. — Щом Резидиля е храбра и аз ще съм. Кога тръгваш, скъпи зетко?

— За днес е твърде късно — отговори Жерар. — Вечерта скоро ще настъпи. Но утре призори се мятам на седлото. За ваше спокойствие ще взема със себе си двама вакуероси, по които бих могъл да ви пратя новини.

В стаята си Жерар още дълго крачи напред-назад, размишлявайки, не би ли могло да има още нещо, което да го улесни при решаването на задачата. Той беше угасил свещта и отворил

прозореца. Звездите блестяха отгоре и пръскаха ярка светлина. По едно време му се стори, че долавя някакъв шум. Като скитник из прериите, бе свикнал да не оставя нищо без внимание. Пристъпи до прозореца и надникна надолу. От разположения под него прозорец слизаше някакъв човек. Би могло да е някой вакуеро, поднесъл своята преданост на някоя слугиня. Но в тази къща твърде много се бе случвало вече, та Жерар да се задоволи с подобно предположение.

— Стой! Кой е долу? — викна той.

Човекът не даде отговор, а хукна бързешком през двора към оградата.

— Стой или ще стрелям!

Тъй като човекът не се вслуша и в този позив, Жерар бързо се дръпна от прозореца да сграбчи заредената си винаги пушка. Светлината на звездите не бе достатъчна да вижда все още силуета на подозрителния субект, но нали знаеше приблизителната посока, в която онзи се бе втурнал към палисадата. Той изстреля една след друга двете цеви, ала никакъв кръсък не отговори. Да беше заредил със сачми, сигурно нямаше да даде погрешен изстрел. Опитният ловец обаче стреля само с куршуми, а така лесно би могло да се пропусне една толкова несигурна цел.

Двата изстрела отекнаха из цялата къща. Но той не се задоволи само с тях. В миг затыкна револверите и ножа и върза бързо края на ласото за крака на стабилното легло. Със същата бързина се спусна от прозореца в двора и още не бе минала и минута от втория изстрел, когато се метна през оградата и се заслуша за някакъв шум в нощта. Ето, вляво от себе си и съвсем не толкова далеч, долови пръхтенето на кон. Измъкна револвера и се втурна в тая посока. Но още преди да е стигнал мястото, се разнесе шумен конски тропот. Мъжът, когото искаше да залови, препусна в галоп.

Жерар тутакси спря. Да търси сега мястото, където бе стоял коня, би било голяма грешка, тъй като щеше да заличи с краката си дирите, а те по-късно щяха да са му от полза. И в двора не се върна от мястото, където бе скочил от оградата, а от друго. В случая отново се касаеше да се съхранят следите на непознатия. Обитателите на хасиендата се бяха разбудили от изстрелите. Жерар побърза да заобиколи постройката и се отправи към предния вход. Насреща му тръгна един вакуеро.

— А, сеньор Жерар — каза той, — търсихме ви и открихме, че липсвате. Хората се щурат насам-натам и не могат да си обяснят какво означават тези изстрели.

— Как би могъл човек да ги свика възможно най-бързо?

— До вратата на трапезарията виси една камбанка. Забие ли, всички ще се явят там!

Жерар последва съвета и обитателите на хасиендата започнаха да пристигат един подир друг в залата. Когато се събраха всички, Жерар разказа инцидента.

— Какво е помещението под моята стая? — попита той хасиендерото.

— Кухнята.

— Всичките ви вакуероси ли живеят в къщата?

— О, не. Повечето прекарват нощта при стадата.

— Някоя прислужница да остава нощем в кухнята?

— Не — поясни Мария Хермоес. — Кухнята е празна и заключена. Ключът е у мен.

— Бяха ли прозорците отворени?

— Да, за да може да се изтегли горещината.

— Допускате ли възможността някой вакуеро да влезе през нощта и да вземе нещо?

— Не. Нашите вакуероси имат всичко, което пожелаят. Не е нужно да крадат и не познавам някой, способен да го стори.

— Питам само, за да съм сигурен. Най-напред трябва да проверим дали кухненската врата е все още заключена. Побързаха към приземния етаж и се установи, че вратата не е отваряна. Мария Хермоес поиска да отключи и влезе, ала Жерар я задържа.

— Стойте! — каза той. — Трябва да бъдем предпазливи. Чакайте тук, сеньора Мария! Ние ще отидем първо да огледаме двора и видим какво може да се открие.

Запалиха фенери. Тъй като пълнеха сегиз-тогиз вода от кухненския прозорец, почвата под него беше мека. Когато Жерар освети, забеляза ясно различни стъпки на мъж, който се е качил и слязъл тук.

— Нещата си съвпадат — рече той. — Този човек не е влязъл в кухнята през вратата. Не е вакуеро, както може да се разпознае от отпечатъците. Мъжът, оставил тези следи, има малко стъпало и носи

изискани ботуши. По-късно ще нанесе стъпката на хартия. Не се знае дали няма да му бъде на човек от полза. А сега да вървим в кухнята!

Жерар нареди наистина да се отвори кухненската врата, ала поиска другите да останат вън. Въпросът бе да се разбере какво си е бил наумил да прави тук мъжът. Ловецът влезе и прегледа всеки инч от каменния под. После освети всички тгли и масите и накрая нареди на Мария Хермоес да провери дали не е задигнато нещо.

Тя намери всичко в обичайния порядък и каза:

— Не проумявам какво е правил той човек тук. Сигурно така и няма да узнаем.

— О — отзова се Жерар, — надявам се до две минути да знаем. Кой е бил последен в кухнята, сеньора?

— Аз.

— Да сте държала в ръката си някакви малко шишенце?

— Не.

— Хм. Да се сещате за някое, на което би станала тази тапа?

Жерар се наведе и вдигна малка коркова запушалка, която се търкаляше на земята в непосредствена близост до големия казан за вода. Мария поиска да я вземе и да я огледа по-внимателно, ала той отклони намерението ѝ:

— Стойте! По-предпазливо! С такива неща човек винаги трябва да внимава. И така можете да я виждате.

— Нямаме подобно шишенце — отсъди Мария.

— Хмм! — изръмжа замислено Жерар, като спря още веднъж поглед на корка. — Тапата е още влажна, но въпреки това тази част, която е била затъкната в гърлото, ни най-малко не е набъбнала. Залагам си главата, ако преди половин час не си е била в шишенцето. Непознатият я е изтървал и или изобщо не я е търсил, или пък не е могъл да я намери в тъмното.

— Какво ли ще е правил с това шишенце? Извънредно странно — продума Арбелец.

— Да се надяваме и това да узнаем — ведро отвърна траперът. Сетне пристъпи към прозореца и го огледа. — Тук се е качил. По ботушите му е полепнала кал, част от която е останала тук.

— Той освети до казана, където имаше едно стъпкано влажно парченце почва.

— Какво следва от факта, че калта лежи край казана, сеньор Арбелец?

— Че човекът е стоял до него — отговори хасиендерото.

— Правилно! Тапата също се търкаляше тук. Следователно човекът е отпушил тук шишенцето. Но с каква цел? Възможни са само два случая. Първо: Чужд човек влиза в непозната кухня с нищожно малко празно шишенце, за да го напълни от котела с вода. Какво ще кажете за това?

— Тая работа на никой няма да му хрумне. Навън тече достатъчно вода.

— Правилно! Вторият: някакъв непознат се вмъква тайно през нощта в чужда кухня, за да излее в казана шишенцето си! Какво ще кажете?

— За Бога, това е по-вероятно! — отвърна Арбелец. — Но какво може да е съдържало шишенцето?

— Е, аз огледах внимателно водата в котела. Сеньора Мария, нещо мазно да е вряло вчера в него?

— Не — отвърна запитаната. — В този котел никога не се готви ядене. Той служи само за подгриване на вода, която ни е необходима другаде. А и сме го пълнили от извора. Водата трябва да е чиста.

— Е, тук на няколко места по периферията са се събрали дребни прозрачни мазни капчици. Да се намира някое безполезно куче или котка?

— Сaramba! Отрова? — извика Арбелец, който веднага схвана за какво се касае. — Донесете старата глуха кучка и две зайчета!

Поисканите животни бяха доставени. Жерар попи мазните капчици по водата с парче хляб и го даде на животните да го изядат. След две минути двете зайчета умряха, без да покажат никакви признаци на болка, а след още две минути падна внезапно като покосено и кучето. Опъна крайници и почина, без да издаде и най-малък звук на болка.

— Отрова! Наистина отрова! — разнесоха се наоколо възгласи.

— Да — потвърди Жерар. — Това е масло от страшното растение менелбале, както го наричат индианците дигър, което означава Лист на смъртта. Често съм чувал за ужасното действие на тази отрова.

— Господи Исусе, каква низост! — извика старата Хермоес. — Влезли са да отровят някого от нас.

Ловецът поклати сериозно глава.

— Някой от нас? — повтори той. — Заблуждавате се, сеньора! Онзи, който сипва отрова в казан, от който се черпи вода за всички, няма намерение да отрови отделен индивид, а всички едновременно.

Не е трудно да си представим какво въздействие оказаха тези думи.

— Как да благодарим на Бога, дето ви прати при нас! — възкликна Арбелец, потрепервайки от страх. — Без вашата проникателност утре до един щяхме да сме мъртви. Кой може да е бил тоя човек? Кому е изгодно да погуби за един ден всички обитатели на къщата?

Жерар дигна рамене почти състрадателно.

— И още питате, сеньор? Нима не забелязвате, че са взети на мушка близките на фамилията Родриганда?

— Боже мой, да! Но никой от нас тук не принадлежи към тази фамилия.

— Но пък всички сте посветени в тяхната тайна. Стернау, двамата Унгер, другите, всички те знаеха тайната и изчезнаха. Оставаха само обитателите на хасиендата. И всички тях са искали да отстранят с един удар с помощта на менелбале, Листът на смъртта.

— Това осветлява нещата. Но кой може да е извършителят?

— Кой друг, освен Кортейо? — реагира старата Мария Хермоес.

— Кортейо — кимна Черния Жерар. — Самият Кортейо или някое негово оръдие. За мен сега остава най-главното, че са искали да изотровят обитателите на хасиендата. Аз ще заловя злодея и той ще бъде принуден да се изповяда.

— А ако не признае нищо?

— Ба! — отговори ловецът, като махна пренебрежително с ръка. — Ще ми се да видя човека, който нещо ще премълчи, когато го разпитвам. Ние хората от прерията имаме непогрешими средства за развързване на езици.

— Следователно вярвате, че наистина ще заловите тоя човек? Той има голяма преднина.

— Няма да му помогне. Сега язди същия кон, с който е дошъл до хасиендата. Животното е изморено, а аз се надявам, че ще предоставите на мен и двамата вакуероси, които ще ме придружават, най-бързите коне.

— Ще получите най-добрите ми бегачи. Но може би това нищо няма да ви помогне. Ако човекът е от околността, той ще си е у дома още преди да сте се метнал на седлото. Какво ще ви помогне тогава бързината на конете?

Жерар поклати усмихната глава.

— Вие сте общувал много с прерийни ловци и би трябвало най-сетне да знаете, че тръгне ли някой от тях по следата на човек, оня надали има шанс да му се изплъзне. За спокоен сън вече и дума не може да става. Аз ще се подготвя за ездата. Когато се съмне, ще потърся следите.

Щом утрото почна да сивее, хората се отправиха най-напред в двора под кухненския прозорец, където Жерар сне на лист хартия точно копие от отпечатъците. Сетне се отправи с приятелите в полето към мястото, където бе чул пръхтенето и тропота на коня. Не се наложи дълго да търси. Посочи една дупка в затревената почва:

— Тук е бил вързан за колче един кон. Значи човекът носи със себе си въже с колче. Това също е отличителен знак. А сега погледнете този кактус!

Споменатото растение се намираше в непосредствена близост до останената от колчето дупка. Арбелец го огледа внимателно.

— Хм! Не забелязвам нищо необичайно.

Другите също прегледаха кактуса, без нещо да им направи впечатление.

— Да — засмя се Жерар, — един прериен ловец все пак вижда малко повече от някой хасиендеро или вакуеро. Какво всъщност е това, сеньорес? — Той вдигна нещо от бодлите на кактуса.

— Косъм от опашката на кон — рече Арбелец.

— Какъв е на цвят?

— Черен, но все пак не изглежда да е от вран кон.

— Тук имате право — отбеляза Жерар. — Не е нито вран, нито от кафяв. Цветът му е особен, какъвто се среща само при бели коне с тъмни червеникави петна. Конят е удрял около себе си с опашка и ето как се е закачил този косъм на кактусовите бодли. Животното е бял кон с червеникави петна. То е отъпкало тук тревата, но за съжаление ясна следа не се вижда.

— Жалко наистина — изрази съжалението си и Арбелец. — Бели коне с червени петна има колкото щеш и следователно е възможна

заблуда. Ако имахте от копитото такъв точен рисунък, както от ботуша на ездача, разпознаването щеше да е по-лесно.

Жерар се усмихна по свойствения си спокоен начин.

— Значи смятате, че няма да се сдобия с такъв рисунък? Погледнете, той е яздил нататък! Там е трябвало да прекоси потока и там навярно ще се намерят по-ясни отпечатъци.

Прав беше. Останалите го последваха до водата и когато стигнаха там, той им показва в меката почва на брега рязко очертани копита, които позволяваха да се преснемат на хартия.

— Така! — рече Жерар. — Събрах всичко и не бива да се мая с тръгването.

Ловецът се отправи обратно към стаята да си вземе оръжията. Резидиля дойде да се сбогува. Бързо му се удаде да я успокои, така че тя го съпроводи с цялото си доверие, когато препусна най-сетне с двамата вакуероси през портата. Той засне дирята там, където пресичаше баричката и продължи по нея с най-голяма бързина през целия ден, додето се спусна нощта и тя вече не се различаваше.

— Тук ще нощуваме — каза, посочвайки малък храсталак.

— Няма ли да е грешка? — попита единият вакуеро. — Съвсем наблизо е разположена естансията на сеньор Маркуезо. Човекът сигурно е отседнал там.

— Мислите ли? Хмм! Кой убиец ще ти отсяда, когато идва от арената на своето престъпление. В негова полза ще е да не го види никой. Впрочем ние го наближихме. Преди малко разбрах от следите, че престъпникът е отдалечен едва на час от нас. Конят му е изтощен. На заранта ще спипаме мерзавеца!

С това убеждение Жерар се изпъна в тревата да спи. На утрото, пътят бе продължен още с първия светлик. Конете си бяха починали и галопираха бодро по равнината.

Внезапно Жерар установи животното си.

— Тук е спирал — посочи той едно доста отъпкано място в тревата. — Да видим! — Скочи и прегледа почвата околоръст. — *Ascuas!* — викна по едно време. — Къде се намира естансията, за която споменахте вчера?

— Вдясно зад храсталаците, на десет минути оттук.

— Той се е отправил пеша натам, а се е върнал на кон. Вижте, тук е бил вързал своя за колче! Отишъл е да се снабди с кон, сетне се е

върнал да си вземе ласото и е пуснал петнистия на свобода. Ето къде са следите на това животно. Те водят обратно. То е свободно. А ето дирята на другия кон — насочена е на юг, следователно в посоката, която онзи държеше първоначално. Яздете по тази следа в тръс! Аз трябва да отида до естансията.

Те се подчиниха. След десетина минути Жерар видя постройката пред себе си. Скочи от коня и влезе в стаята. В един хамак лежеше възрастен мъж и пушеше цигара.

— Вие ли сте естансиерото сеньор Маркуезо? — Поздравявайки, попита Жерар.

— Да — гласеше отговорът.

— Да сте продавал вчера кон?

Човекът изскочи от хамака.

— Да съм продавал ли? Не. Но рижавият ми някъде се е заблудил. Тая заран го нямаше.

— Заблудил? Хм! Не би ли могло да е откраднат?

— Действително е възможно. Виждате ме сам, понеже всичките ми хора препуснаха да го търсят.

— Бърз кон ли беше рижавият?

— Най-добрият ми бегач.

— Проклятие! Преследвам от хасиендата дел Ерина насам един убиец. Той яздеше изтощен бял кон с червеникави петна и смятах днес в предобедните часове да го стигна. Но щом ви е отмъкнал рижавия, трябва...

— Demonio! Значи все пак откраднат! — прекъсна го хасиендерото.

— Така е. Имаше ли рижавият някакъв отличителен белег?

— Един много гаден. Дясната половина на муцуната му беше бяла, а лявата черна.

— Благодаря! И последно да ви кажа, че отсреща при храсталаците ще намерите следата на петнистия. Ползвайте го наместо рижавия. Сбогом!

Жерар бързо излезе, скочи на седлото и препусна в галоп. Не се наложи да язди много далеч, когато забеляза двамата си спътници и скоро ги застигна. Сподели какво бе научил и обърна внимание, че сега трябва да разгърнат възможно най-голяма бързина. Вследствие трите коня полетяха напред, ала чертите на Жерар, приковал очи към дирята,

оставаха мрачни. Личеше, че скоростта на уморените коне не задоволява очакванията му.

— Тоя тип е по-умен, отколкото очаквах — изръмжа той.

— Май изобщо не е спал? — попита единият вакуеро.

— Не. Откраднал е коня и незабавно е продължил. Тази заран имаше преднина от четири часа. Ние го наближаваме, но не така, че да го настигнем до свечеряване.

Оказа се, че сметката му е правилна. Обяд мина, а сетне и следобедът. Привечер, когато започна да се здрачава, приближиха Сантяго.

— Да се надяваме, че безделникът няма да язди през града — рече един от вакуеросите, — защото ще изгубим по тоя начин следите му.

— Ами. Тогава толкова по-лесно ще съберем информация за него. Впрочем аз мисля, че само ще влезе в града, но няма да излезе. Подозирам, че е негов жител. Възможно е тук да намерим решението на загадката.

Преследването продължи. Приблизително на десет минути от Сантяго се натъкнаха на един мъж, който крачеше бавно нататък край тежка волска каруца. Жерар поздрави и се осведоми:

— Колко остава още до града?

— Имате да яздите не повече от четвърт час — увери запитаният.

— Градът познат ли ви е?

— Смея да твърдя, роден съм там и там живея.

Почти целия следобед Жерар бе гледал пред себе си следите от колата. Ето защо продължи:

— Идвате от север? Срецнахте ли много народ по пътя?

— Нито един.

— Но някакъв ездач ви е задминал? Може би сте го разпознал?

— Хм — отвърна човекът, като смигна лукаво. — Да, може би съм го познал.

— Вие подчертахте думите „може би“. Каква е причината?

— Ее, защото сеньорът вероятно не би желал да съм го познал. Той описа завой, за да не мине близко до мен.

— Гледай ти! Що за кон яздеше?

— Някакъв рижав.

— Но въпреки всичко вие сте го познал?

— Да, по стойката му. Така, както седеше на седлото, седи само един-единствен.

— И кой е той?

Коларят намигна пак хитро.

— Вие май много държите да узнаете. Сеньор, аз съм беден човек, а всяка услуга си иска възнаграждението.

— Ето — засмя се Жерар, като бръкна в джоба и подхвърли на онзи една сребърна монета.

— Благодаря. Сега и вие ще узнаете името. Доктор Хиларио.

— Кой е тоя човек?

— Един лекар от Манастира дела Барбара край града.

— Лекар? Аха! — трепна Жерар. — Далеч от вас ли мина?

— Немного далеч. Теренът не го позволяваше.

— Да забелязахте нещо по рижавия, по което човек би могъл да го разпознае?

— Да. Животното беше фенерлия — границата минаваше през дясната половина на муцуната.

— Благодаря. Буенас ночес!

Жерар продължи със спътниците си ездата. Хиляди мисли нахлуваха в него. Накрая се обърна към придружителите:

— Това, което узнахме, е много важно. То потвърди моето мнение, че убиецът живее в града. Отсядаме в някоя вента и оставаме тук.

10. СПАСЯВАНЕ ОТ ЗАТВОРА

Хиларио се наслаждаваше на убеждението, че неговият престъпен замисъл е успял. Той не подозираше, че има зад себе си опасен преследвач и слезе, доволен от резултата на далечната езда, пред портите на Манастира, когато се спускаше вечерният мрак. А че бе отвлякъл чужд кон, това не му създаваше никаква грижа. Тъй като бе отсъствал няколко дни повече, отколкото бе определил, бе очакван от племенника с голямо нетърпение.

— Най-сетне! — провикна се онзи, като го видя да влиза в стаята. — Хайде разправяй, за Бога, къде се забави толкова!

— Хм, не можех да знам, че ще трябва да дебна три ноци край хазиендата, преди да постигна нещо.

— И как мина?

Хиларио разказа какво бе сторил. Племенникът бе навикнал на убийства, ала все пак потръпна.

— Брр! — изрази чувствата си. — Това е ужасно!

— Защо? — подметна равнодушно старият. — Всекиму е писано да умре! Тези хора бяха сполетени от най-красивата смърт, която може да съществува. Те са се опънали кротко и са заспали безболезнено.

— Сигурен ли си също, че вече не остава никой?

— От фамилията никой!

— А другите, които знаят тайната, пък държим долу.

— Неколцина все още не. Но и те ще ни паднат. В Мексико сити все ще ми се удаде възможност.

— Кога заминаваш?

— Веднага, само да похапна.

По лицето на племенника се изписа удивление.

— Веднага? Че не си ли уморен?

— Страшно. Но изгубих цели три дни. Трябва да тръгвам. Да яздя няма да мога. От преумора направо бих рухнал от коня.

— При това положение навярно ще вземеш стария манастирски файтон?

— Да. Пригответи го и запрегни пред задната порта! Не е нужно всеки да знае, че едва дошъл и пак заминавам.

Хиларио се нахрани, преоблече се и даде на племенника необходимите инструкции. Така че все пак минаха още няколко часа, преди да отпътува тайно. Племенникът остана заслушан след колата, докато скрибуцането на колелата престана да се чува. Сетне се упъти обратно към стаята на чичо си да вземе ключовете, тъй като трябваше да обслужи държаните в тайна затворници. На път за работния кабинет на стария се налагаше да прекоси предния двор. Портата все още бе отворена. Тъкмо в този момент влизаше някакъв мъж, който се насочи към него. Беше ниският, тантурест съзаклятник, промъкващ се насам с коварна усмивка.

— Доктор Хиларио вкъщи ли е? — попита.

— Не. Ах, сеньор Арастро, вие ли сте?

— Да, Манфредо. Значи чичо ти замина? Кога?

— Току-що.

— Сaramba! Защо толкова късно?

— Не можеше по-рано, но все пак смята да пристигне навреме — отвърна успокоително довереникът на Хиларио.

— Дано е така. Имаш ли достъп до стаята му?

— Да, нали живея там, когато пътува.

— Да идем в нея, но без да ни забележи някой! Имам да говоря с теб за нещо важно.

Междувременно Черния Жерар бе стигнал с двамата вакуероси града и се бе осведомил за най-добрата вента. Беше му посочена. Слезе там от коня и попита съдържателя дали може да получи помещение за нощувка. Бе му отговорено положително и той се настани в указаната стая. Хапна няколко залька и се изправи с намерение да поразпита за Манастира. Угаси лоената свещ и отвори вратата. В нея се блъсна някакъв човек, който тъкмо минаваше отвън в тъмнината.

— The devil! — изохка удареният.

— Нямам вина — отвърна лаконично Жерар. — Внимавайте!

— Каквоо? Аз да внимавам? The deuce! Ето ти тогава!

При тези думи Жерар получи такава плесница, че искри изскочиха от очите му.

— Hell and damnation!^[1] — извика той. — Негоднико, как посмя?

Исполински сложеният ловец докопа другия с лявата ръка и му нанесе с дясната една плесница, която най-малкото беше толкова силна, колкото получената. Скоро двамата се вкопчиха здравата. Никой не бе в състояние да надвие другия или да се освободи от него. От друга страна пък никой не можеше поради мрака да се добере до десницата на противника си. И двамата бяха твърде горди да повикат помощ и се носеха само възгласите „На!... Ето!... Така!... Още една!... Ето ти!...“, придружавани от плющене в най-жив такт отсам и отсреща.

По този начин се вдигаше невъобразим шум. Някаква врата се отвори в близост и от нея излезе млад мъж, облечен в мексиканска носия, със свещ в ръка.

— Какво става тук? — попита учуден, забелязвайки двамата мъже.

— О — поясни другият, — искам само да лепна новия шамар на тоя лунгур!

— А аз на тоя дангалак неговия дванайсти! — присмя се Жерар.

— Ама за какво е тая работа, Лешоядов клюн? — продължи да разпитва изумен младият мъж.

Неговата свещ не пръскаше достатъчно светлина, така че двамата налагащи се петли не бяха се познали веднага. Но сега Жерар тутакси освободи другия.

— Лешоядовия клюн? Какво? Наистина ли?

А Лешоядовия клюн обърна противника към свещта и възкликна:

— Деветдесет и девет дявола! Ето че се случват знамения и чудеса! Нима е възможно да пердаша теб?

— А аз да налагам теб!

— Откъде идваш всъщност?

— От хасиендата дел Ерина. А ти?

— От столицата.

Сега младият мъж се намеси в разговора.

— Как? Господата се познават? — разсмя се той. — В такъв случай сигурно мога да попитам кой е този сеньор и как стана тъй двамата да се поздравяват по такъв начин.

— Работата е много проста! — изхили се Лешоядовия клюн. — Той искаше да излезе от стаята си, тъкмо когато минавах край нея. Ето как запрати вратата право в носа ми. Аз му зашлевих една и той ми отвърна. Сетне започнахме да си разменяме шамари и се забавлявахме, додето вашата свещ не се намеси в нещата, мистър Курт. А кой е, ще ви кажем вътре. Ела старо!

Лешоядовия клюн улови Жерар и го тикна в стаята, от която бе излязъл Курт. След като заключи вратата, запозна набързо Унгер и Жерар. Скоро тримата мъже се бяха осведомили какво ги води в Сантяго. При това го сториха по начин, без да губят време в излишни приказки.

— Къде са Грандприз и морякът? — попита Жерар.

— Взеха си помещение долу — отговори Курт.

— Странно. Аз съм нацелил този доктор Хиларио и вие също. Познат ли ви е Манастира?

— Не, но Грандприз е бил в него.

— Аз тъкмо се канех да отида и поразузная.

— Аз също. Тогава ти връхлетя ласкаво с вратата по носа ми — ухили се Лешоядовия клюн.

В този момент на вратата се почука и бе пуснат Грандприз. Той идваше да подбере Лешоядовия клюн за рекогносцировката, която бяха смятали да предприемат съвместно и остана немалко учуден, когато видя тук Черния Жерар. След като го въведоха в най-необходимото, той рече:

— Каква щастлива среща. Един способен трапер е много поценен от други десетина и бих се учудил, ако Кортейо и Ландола ни се измъкнат повторно.

— Бил ли сте в жилището на доктор Хиларио?

— На няколко пъти. В стаята му има само една софа, три-четири стола, маса, писалище и няколко етажерки за книги. По стените висят картини и множество ключове.

— Тия пък ключове за какво са?

— Знае ли ти някой?

— Хмм! Може би в Манастира има скрити помещения и ходници. Що за форма имат ключовете?

— Някаква старинна.

— В такъв случай съм почти убеден, че под Манастира ще намерим онова, което търсим.

— Имате предвид нашите безследно изчезнали приятели? — вметна Курт.

— Да, стига да не са ги пречукали. А може да намерим също така Кортейо и Ландола.

— Боже мой, тогава не бива да губим време. И защо се е замесил тоя Хиларио в работите на Родриганда, също ще се разбере. Кой обитава Манастира?

Грандприз можеше да даде информация.

— Там има няколко лекари, към които спада и старият. Една от постройките е пригодена за телесно-, а друга за душевноболни. Останалите служат за домакински помещения. Няколко слуги, освен пациентите, съставляват цялото население.

— Значи изобщо няма от какво да се страхуваме. Ще хвърлим едно око дали доктор Хиларио си е вкъщи. Един от нас трябва да отиде при него.

— Правилно — обади се Жерар. — Но аз не мога да го сторя. Той е бил тайно в хасиендата и е напълно възможно да ме е мярнал там.

— И аз няма как да отида — отбеляза Грандприз, — защото той ме познава.

— Също толкова малко и аз — добави Лешоядовия клюн. — Моят нос е доста известен.

— Тогава нека е Петерс — реши Грандприз.

— Защо Петерс? — попита Курт. — Толкова важна работа не мога да му поверя. Аз самият ще отида. Грандприз, как се стига до стаята на стария?

— Преминава се през портата, пресича се двора и после по стълбите нагоре — вратата е право насреща. Всички стаи на Манастира са номерирани. Тя е номер 25.

— Накъде гледат прозорците?

— Два към един страничен двор, но един навън към фронта. Ние останалите ще чакаме вестите под него.

— Така ще сме сигурни, че на сеньор Унгер няма да се случи нещо.

— Остава само да се изненада дъртия. В двора не бива да се разпитва за него. Сеньор Унгер ще влезе при него без предизвестие. Останалото зависи от обстоятелствата. Ние ще стоим под прозореца. Появи ли се някаква опасност, необходимо е само да ни повика. Хайде да тръгваме!

Те напуснаха вентата и се заизкачваха по планината към Манастира. Пристигнаха горе, чуха трополенето на някаква кола, която завиваше зад ъгъла на манастирския зид. Нямаха представа, че в нея седи онзи, когото търсеха — Хиларио. Сетне Грандприз показва на другите прозореца от стаята на стария. Портата беше отворена и Курт влезе. Въпросният прозорец бе осветен и тримата ловци впериха погледи в него, готови да действат при най-малкия знак. Малко покъсно доловиха приближаващи крачки. Отстъпиха назад и се снишиха. Покрай тях мина някаква фигура и се промъкна към портата. Беше ниският, шишкав съзаклятник Арастро, който се натъкна в предния двор на Манфредо и се отпрати с него към стаята на Хиларио.

Но Курт още преди това бе прекосил двора и изкачил стълбището, без някой да го забележи. Видя на вратата срещу него номер двадесет и пет и влезе, без да чука. Вътре гореше лампа, но нямаше никой. Втора врата водеше към спалнята на стария. Курт предположи, че онзи е там и отвори. Тук също нямаше никой. Тъкмо се канеше да се върне в предната стая, когато отвън прозвучаха стъпките на двама души. Ръководен повече от внезапен импулс, отколкото от някаква преднамереност, той се дръпна в спалнята и притвори вратата. През пролуката видя да излиза едно охранено човече и след него помлад мъж с вид на служител. Според описанието, което му бе дадено за Хиларио, онзи не можеше да бъде тук. Дебелият се намести тромаво на един стол и запита:

— Значи чичо ти едва преди малко пое пътя си? Не знаеш ли какво го е задържало толкова дълго?

— Не.

Малкият метна един светкавичен, пронизващ поглед на племенника и продължи:

— Ти беше май единственият сродник на Хиларио, а?

— Да, единственият.

— Хм! Човек би рекъл при това положение, че все пак ти има доверие.

— Та той си го има.

— Че защо тогава не ти е казал какво толкова го е задържало да не изпълни час по-скоро заповедта ми?

— Защото не съм го питал.

— А причината чичо ти да замине за столицата знаеш ли?

— Задачата му там е да действа императорът да не се изтегли заедно с французите и така да бъде даден под съд от Хуарес и осъден.

— Добре. След което пък Хуарес ще минава за убиец и ще изгуби цялото си влияние. По този начин ние ще се освободим и от императора, и от президента и цялата власт ще се окаже в ръцете ни. Чичо ти си има съответните инструкции, обаче няма да срещне Макс в Мексико сити, а в Керетаро. До момента всичко върви гладко. Но знае ли се на дявола какво може да му скимне. Каква да е случайност може да накара императора да напусне незабавно страната. Здравомислещи приятели биха могли да му обяснят, че вече няма никаква опора, подкрепа и привърженици. Ето защо е необходимо да се накара да повярва, че масите все още държат на него.

— Няма да е леко.

— Леко или трудно, както го възприеме човек. Аз съм се погрижил императорът да узнае, че негови привърженици са се надигнали в тила на Хуарес — най-върлият му враг, за да поведат имперското знаме към победата. Чуе ли го Макс, със сигурност ще остане в страната и също така сигурно е изгубен. Утре в няколко селища ще възникнат размирици, но най-големи — тук в Сантяго.

— Тук ли? — изненада се племенникът. — Как тъй? Та тук има кажи-речи само привърженици на Хуарес.

— Ба! Остави тая работа на мен! — произнесе самоуверено Арастро. — Ние сме вербували отряд от двеста храбреци, които ще пристигнат тази нощ в Сантяго да развеят имперското знаме.

— И които населението ще прогони.

— Няма да му се удаде. Манастирът е строен в онези времена, когато всяка къща е трябвало същевременно да бъде и крепост. Той има здрави, високи зидове и наподобява форт. Нашите хора ще се загнездят тук. Какво биха могли да сторят при това положение гражданите?

— Така начинанието действително има шансове за успех — изрече Манфредо замислено.

— И тъкмо обстоятелството, че въстанието е избухнало тук, ще е най-добрата препоръка на чичо ти пред императора.

— Чичо знае ли за тая работа?

— Не. Аз самият още нищо не знаех, когато разговарях с него последния път. А днес нямаше как да му кажа, тъй като вече бе заминал. Но когато го чуе в Керетаро, ще има и инструкциите ми и ще знае как да действа.

— Войници ли са онези, които идват?

— Хм! Човек би могъл и така да ги нарече. Това са въоръжени типове, на които е безразлично кому служат.

— Кога можем да ги очакваме?

— Тая нощ в четири часа ще излязат долу на манастирския път, откъдето ти ще ги поведеш към Манастира, но така, че в града никой нищо да не усети.

А когато се разсъмне, имперското знаме ще се вее над стените, пък гражданите нека си роптаят.

— Предводителят ще ме последва ли?

— Да. Ти ще му кажеш паролата „Мирамаре“, с което той ще разбере, че ти си определеният човек.

— Вие няма ли да присъствате?

— Не. Тази нощ ми предстои продължителна езда по една подобна работа. Окажеш ли се верен като чичо си, възнаграждението няма да се забави! А сега ще вървя. Ето указанията за предводителя на отряда! Предай му ги още щом се срещнете. Лека нощ!

— Ще ви придружа до долу — рече племенникът, като пхна в джоба получените листа. — Може междувременно да са заключили портата.

Едва бяха напуснали стаята и Курт влезе. Той побърза да отиде до прозореца, отвори го и запита надолу полугласно:

— Тук ли сте?

— Да отговори Жерар. — Какво има?

— Старият е отпътувал. Всичко върви добре. Дръжте се спокойно, докато ме видите пак! Но сега се отдръпнете! Край вас ще мине някакъв мъж.

Той затвори прозореца и се шмугна отново в спалнята. След няколко минути Манфредо се върна в кабинета и закрачи замислено из стаята. Курт вече възнамеряваше да изскочи от вратата и спипа младия

мъж, за да го принуди да направи признания, когато видя, че онзи взе няколко ключа и това го наведе на друга мисъл. Манфредо пхна ключовете в джоба, запали един потаен фенер и напусна стаята, като само притвори вратата. Курт незабавно влезе, измъкна от светилника една свещ, тикна я в джоба и извади ножа си. Сетне отвори възможно най-тихо вратата и видя Манфредо да слиза по едно друго стълбище. Бутна вратата и го последва.

Светлината на потайния фенер падаше само напред, поради което Курт вървеше в сянка. По тази причина лесно можеше да се спъне в нещо и да предизвика издайнически шум. Ето защо спря за миг да събуе ботушите си, чиито шпори вече бе обезшумил с тикнати в колелцата дръвчета. После отново продължи. Тъй като бе обвит в мрак, трябваше да се придържа достатъчно близо до предния, за да не го изгуби из очи. Но от друга страна пък мексиканецът можеше да се обърне и Курт бе готов всеки момент да се хвърли на земята. Ето как преминаха през няколко врати, които Манфредо отваряше и прекосиха разни влажни ходници, без на оня да хрумне да се обърне. Галерията, в която в момента се намираха, имаше пет-шест врати.

Мексиканецът спря пред една от тях. Избута две здрави, железни резета и отключи катинара. После влезе. Нов ходник ли почваше зад вратата, или се криеше там някаква тайна? Това се запита Курт. В първия случай трябваше незабавно да се вмъкне, а във втория да остане. Той се послуша. А, ето че чу да се говори! Вратата следователно водеше към някакъв затвор. Промъкна се тихо по-напред. Никой не го чу. Тогава се осмели да протегне леко шия и съгледа правоъгълна килия, към чиито стени бяха приковани няколко души. Манфредо стоеше в средата на помещението, фенера бе оставил в един ъгъл. Той не осветяваше достатъчно килията, така че да се различат чертите на затворниците бе невъзможно.

— Има един път към спасението ви — чу Курт гласа на Манфредо.

— Какъв? — попита някой от заден план.

— Известно ли ви е, че този Мариано тук е вашият истински племенник, а сегашният граф Алфонсо е просто синът на Гаспарино Кортейо?

— Да.

— Е, тогава поставям две условия. Изпълните ли ги, всички сте свободни.

— Нека ги чуем.

Старият граф Фернандо бе онзи, който говореше. Манфредо продължи:

— На първо място обявявате тоя Алфонсо за измамник и искате да накажат него и близките му.

— На това съм готов.

— Но сетне трябва да се отречете от Мариано и признаете мен за момчето, което е било отвлечено и разменено.

Последва мълчание на удивление.

— Е-е, отговорът! — повели мексиканецът.

— Я гледай ти — възкликна дон Фернандо, — значи искате да станете граф Родриганда?

— Да — отвърна запитаният с безсрамна откровеност.

— С подобно условие никога не бих се съгласил.

— В такъв случай си оставате затворник до кончината. Давам ви половин час за размисъл, додето отида да ви донеса хляб и вода. Не кажете ли после „Да“, няма да има вече ни вода, ни храна и ви очаква окаяна смърт!

— Бог ще ни спаси!

— Зарежете го тоя мерзавец, дон Фернандо! — прозвуча отстрани дълбокият бас на Стернау.

— Каквоо? — извика Манфредо. — Мерзавец ли ме наричаш? Ето ти наградата!

Той пристъпи към окования и замахна за удар, ала не се стигна дотам — вдигнатата ръка бе сграбчена изотзад. Обърна се стреснат и видя чифт святкащи очи и дулото на насочен към него револвер. Смъртна бледност покри лицето му.

— Кой сте вие? Какво търсите тук? — попита, заекващ от страх.

— Веднага ще разбереш! — отвърна Курт. — На колене! — смъкна го той на земята. — Така, мошенико, сега да те обезопасим!

При тези думи сне ласото от кръста си и го омота около тялото и ръцете на надзирателя. Онзи не бе снабден с оръжие и примиращ от ужас се остави да бъде вързан без да окаже съпротива. Курт вече не можеше да се сдържа. Пое дълбоко дъх и възкликна ликуващо:

— Слава Богу! Провървя ми най-сетне! Вие сте свободни!

— Свободни? — извикаха наоколо. — Кой сте вие, сеньор?

— И това ще узнаете. Само да се измъкнем от тая смрад! Това е най-належащото. Ще можете ли да вървите?

— Да — отговори Стернау.

Курт съумя да се наложи временно над себе си и сърцето да стори онова, което му нареждаше разумът.

— Как се отварят веригите ви?

— С един малък ключ, който този човек носи в джоба си.

Курт пребърка джобовите на Манфредо и намери ключето.

Тръгна бързо от човек на човек да отключва веригите, които падаха с дрънчене. Всички поискаха да се втурнат към него, ала той отклони желанието им, макар от очите му да се стичаха радостни сълзи.

— Още не! По-напред неотложното. Всички ли сте тук, или има и някъде другаде събрата по неволя?

— Тук сме всички — потвърди Стернау, който притежаваше необходимата сила да запази хладнокръвие.

— Но и Кортейо и Ландола трябва да са тук!

— Тук са. Двамата Кортейо, Ландола и Хосефа Кортейо.

— Слаба Богу! Това за мен наистина е загадка, но всичко ще се изясни. Последвайте ме на малко по-друг въздух!

Курт отне всички ключове на вързания Манфредо, тикна го в ъгъла и взе фенера. Измъкна се в ходника и другите го последваха. Сетне заключи и зарези вратата и закрачи в посоката, от която беше дошъл. Само че бе принуден да върви много бавно. Неколцина от спасените бяха толкова слаби, че едва съумяваха да се държат на краката си. Въздухът с всяка крачка ставаше все по-добър и в най-първата килия Курт най-сетне спря. Запали донесената свещ, закрепил я на една гредка и сега стана достатъчно светло двете страни да различат чертите си. Тогава Стернау сграбчи ръката му и помоли:

— Сеньор, тук можем да си поемем дъх. И сега трябва да ни кажете също кой сте.

— Да, ще научите — отвърна Курт, почти хлипайки от вълнение.

— Но има един, комуто съм длъжен да го съобщя по-напред от всички останали!

Той започна да притегля един след друг брадатите мъже към светлинния кръг и да ги оглежда. Когато в ръцете му се озоваха тези на

капитан Унгер, запита:

— Достатъчно силен ли сте да чуете всичко?

— Да — отговори този.

Тогава Курт обви ръце около него и извика хлипащо:

— Татко! Мили мой, скъпи татко!

Притисна го към себе си и го зацелува по устата, челото и страните. Не осъзна, че бе говорил преди това на испански, а последните думи извика на немски.

Морякът стоеше като онемял. Беше се отпуснал едва ли не в безсъзнание в обятията на сина си. Другите също не продумаха. Стернау пръв се окопоти.

— Курт? Вярно ли? Ти си Курт Унгер? — попита развълнувано.

— Да, да, чичо Стернау, аз съм — отвърна Курт, като бавно и внимателно плъзна баща си на земята и се втурна с разтворени обятия към Стернау.

— Боже мой, какво щастие, каква милост! — викна този. — Сега няма да питам как си ни открил и как ти се е удало да ни спасиш. Само едно искам да знам. Как са в Райнсвалден?

— Добре! Всички са живи и здрави.

Могъщият, силен мъж, запазил се най-здрав и силен, се свлече на колене, склочи ръце и започна да се моли:

— Господи Исусе в небесата, ти за втори път ни спасяваш! Забравя ли го някога, пропъди ме, когато покойната ми ръка почука за влизане на дверите на твоето небесно царство!

В този миг Курт отново се почувства обгърнат от две ръце.

— Ах, ти ли си, чичо Гърмяща стрела? — възкликна ликуващо.

От тези ръце младият мъж попадна в други. Всеки искаше да го прегърне.

— Не е възможно сам да си дошъл насам — прекъсна излиянията Стернау.

— В Манастира съм сам, ала отвън стоят Черния Жерар, Лешоядовия клюн и ловецът Грандприз. Елате, господа, да вървим горе! Все още не сме в пълна безопасност. Знае ли се дали тоя сатана Хиларио няма съучастници. Нека вдигаме по възможност по-малко шум.

Взел с десницата баща си под ръка, Курт вдигна фенера с лявата и закрачи напред. Останалите го последваха бавно. Стернау заемаше

ариергарда със свещта. Както винаги мислещ за всичко, той бе взел ключовете със себе си и заключваше всяка от вратите, през които минаваха. Стигнаха до жилището на стария. Беше станало късно. Хората на Манастира бяха отишли да си легнат, а дежурните болногледачи се намираха в другите постройки, така че спасените достигнаха помещението, без някой да ги види. Тук една лампа пръскаше ярка светлина и имаха възможност ясно да се огледат. Поздравленията и въпросите се подновиха.

— По-късно, по-късно — отклони Курт. — Чичо Стернау ще ми даде право, че най-напред трябва да помислим за нашата сигурност.

— Пълно право — потвърди исполинът. — Къде се намират тримата ловци?

— Ще ги извикам.

При тези думи Курт пристъпи към прозореца и го отвори.

— Жерар! — повика полугласно. — Нещо да се е случило долу?

— Не. Но горе как стоят нещата?

— Добре. Подхвърлете ми ласото си! Тримата трябва да се изкатерите по него. Другите пътища сигурно са затворени.

Жерар хвърли ласото и Курт го улови. Когато бе надеждно закрепено, тримата се вмъкнаха един след друг през прозореца. Бяха немалко учудени да заварят тук една такава многобройна компания.

— Neigh-day! — провикна се Лешоядовия клюн и зейна широко уста. — Та това са те!

— Да, ние сме — отзова се Стернау, изпълнен с радост. — Дължим ви безкрайна благодарност, дето сте се заели с нашето спасение.

— Глупости. Ама как пък, по дявола, се е оправил тоя млад човек?

— Ще чуете по-късно — рече Курт. — Сега останете тук да се погрижите за сигурността на тези господа, които все още не са въоръжени. Чичо Стернау, мислиш ли, че другите обитатели на манастира се намират в тайни връзки с Хиларио?

— Освен племенника, навярно никой.

— В това веднага ще се уверим.

С тези думи Курт се отправи бързо към вратата, като не се остави да го спрат уплашените възгласи на другите. Слезе по стълбите в двора, чиято предна врата бе заключена. На светлината на фенера видя

втора врата, която водеше в друг двор. Упъти се нататък и забеляза пред себе си една постройка с осветен в партера прозорец. На вратата на стаята прочете „Регистратура“. Влезе и седящият вътре пазач го зяпна слисано.

— Кой сте вие? Какво искате? Как попаднахте тук? — подскочи онзи.

— Не се стряскайте! — успокои го Курт. — Идвам с най-миролюбиви намерения. Отседнал съм при Манфредо, племенникът на доктор Хиларио. Кой се грижи за болните в негово отсъствие?

— Другите двама лекари.

— Кой от тях е дежурен тази нощ?

— Сеньор доктор Менусио.

— Събудете го незабавно!

— Наложително ли е? Иначе не бива да го правя.

— Извънредно необходимо. Доложете за непознат офицер!

Човекът тръгна и едва след време се върна да отведе Курт при лекаря. Онзи бе по пижама и не го прие с радушна физиономия.

— Толкова ли е неотложна работата, че да смущавате съня ми? — изръмжа той.

— Да, дори опасна, особено за вас.

— За мен? Сеньор, не съм предразположен за шеги!

— Аз още по-малко. Дойдох да ви покана при един значителен брой пациенти.

— В това обаче не съзирам никаква опасност за себе си.

— И все пак е така. Я кажете, известни ли ви са мистериозните и престъпни кроежи на сеньор Хиларио!

— Сеньор, кой сте, че се осмелявате да говорите за престъпления?

— В правата съм си. Слушайте!

Съвсем пестеливо Курт го осведоми за освобождаването на затворниците. Лекарят бе толкова изумен, че само поклати глава.

— Сеньор, ще дойда с вас да се уверя.

Менусио се облече набързо и последва Курт. Изумлението му нарасна още повече, когато съгледа многобройното събрание, при което бе въведен.

— Ето един от лекарите — извести Курт. — Ние се нуждаем от голяма стая и силна храна и напитки.

Медикът все още се намираше като в сън. Но когато погледът му се спря на дон Фернандо, който лежеше на софата изтощен до смърт, започна да вярва на действителността. Присъстващите самите не бяха узнали в подробности събитията около спасението си, така че и лекарят бе принуден да се задоволи с беглите сведения. Но и те стигаха да го убедят, че е негов дълг да вземе радикални мерки. Компанията бе настанена в една уютна стая, където скоро всеки получи каквото бе необходимо — баня, свежо бельо, чисти дрехи, подсилващо вино и храна, каквато навярно рядко се консумираше в помещенията на болницата. Спасените обаче малко мислеха за физическата си слабост. Те искаха преди всичко да знаят какво се бе случило навън. Всеки имаше многобройни въпроси, така че мина доста време, докато възцари пълна яснота. Тогава Стернау се надигна от стола:

— Приятели мои, не можем все още да се отпуснем, чака ни доста работа. Тъй като аз съм най-силният, ще ви изоставим с Курт за кратко.

Другарите по нещастие подозираха какво е наумил Стернау, ала бяха омаломощени от изтърпените мъки и настоящето вълнение. Бизоновото чело и Мечешко сърце поискаха да отидат с тях. Стернау ги помоли да останат. Двама обаче не се оставиха да бъдат уговорени — Грандприз и Лешоядовия клюн. След като се снабдиха с оръжия и свещи, четиримата се отправиха отново долу към подземните галерии да подирят Манфредо. Той бе така здраво опакован, че не бе могъл да мръдне от ъгъла си. По природа си беше роден страхливец. Понеже виждаше, че играта е изгубена, направи опит да се оправдае.

— Аз не съм виновен, сеньор, ама хич — изхленчи той. — Нали трябваше да се подчинявам на чичо.

— Това не те оневинява! — обърна се рязко към него Стернуау — Но ми се иска да видя ще направиш ли откровени признания. Защо ни заловихте?

— За да стана граф Родриганда.

— Ама че безумие! Къде са нещата, които ни откъгнахте?

— Под ръка са ми. Само конете прогонихме.

— Ще ни върнеш всичко. Знаеш ли къде са тикнати семейство Кортейо и Ландола?

— Да. Заедно с другите ключове този сеньор ми взе и онзи от тяхната килия.

— Те са у нас и ти ще ни покажеш тези четири персони. Познати ли ти са всички подземни ходници и тюрми на Манастира?

— Всички. Чичо държи в писалището си един план на подземията.

— Ще ни го предадеш. Има ли тайни изходи?

— Искате да кажете на открито? Има само един такъв.

— Къде излиза?

— В една каменна кариера, източно от града.

— Ще ни заведеш дотам. Чичо ти къде е?

— Замина при императора.

— Какво смята да прави там?

— Иска... да го задържи да не напусне Мексико.

— Причината вече зная. Кой е дебелият с когото говори тази вечер?

Манфредо отново се изплаши. Значи и това бе известно.

— Казва се сеньор Арастро — продума той. — Идва от време на време при чичо да му предаде някоя заповед.

— От кого?

— От тайното правителство.

— От що за хора се състои то?

— Не зная.

— Къде се намира седалището им?

— Също не ми е известно.

— Хм! Чичо ти получава ли секретни документи?

Манфредо се поколеба с отговора.

— Ако не говориш — заплаши Стернау, — ще наредя да те налагат, докато ти се развърже езика. Питам, получава ли секретни документи?

— Да.

— Съхранява ли ги?

— Да. В една скрита килия.

— Ще ни заведеш и там. Ставай да ни покажеш къде сте напъхали ония Кортейо!

Стернау разхлаби вървите на краката на пленника дотолкова, че да може да върви бавно.

— По-напред ще взема указанията, които послушният племенник получи днес от дебелия — рече Курт.

Той измъкна инструкциите от джоба на Манфредо и ги пхна в своя. После напусна килията и онзи ги отведе до вратата, зад която се намираха враговете им. Курт отвори. Светлината проникна в тъмното помещение, в което се различиха четири сгушени фигури.

— Идваш да ни изведеш ли най-сетне, мошенико? — ревна охрипнял глас. Беше Гаспарино Кортейо, който си мислеше, че е дошъл Манфредо.

— Да те изведа? Теб, мерзавцо? — извика Грандприз, като взе фенера от ръката на Стернау и влезе.

Гаспарино Кортейо се втрени в него.

— Грандприз! — изпъшка.

— Да, Грандприз и най-сетне те спипах, теб и моя верен брат! О, този път няма да се оставя да бъда измамен, този път няма да ви се удаде да офейкате.

— Как се озовахте насам? — осведоми се Гаспарино. — Дъртият да не ви е направил тъмничар на мястото на Манфредо? Пуснете ни да избягаме и аз ще ви възнаградя с един милион долара.

— Един милион долара? Избий си го от главата! Ти и един цент имущество нямаш. Ще ти бъде отнето всичко, дори жалкия живот.

— Защо? Аз нищо не съм сторил.

— Нищо ли, мерзавцо? Попитай този тук!

Грандприз остави светлината на фенера да падне върху Стернау, който бе влязъл зад него. Кортейо го позна.

— Стернау! — скръцна зъби той.

Тогава се размърдаха и брат му и племенницата. Извърнаха се и съгледаха Стернау.

— Той е свободен! — изкряка Хосефа.

— Значи Сатаната ни подведе! — изсъска Ландола и добави едно ужасно проклетие.

— Да, подведе ви — викна Стернау — и Бог започна своя съд! Ще напуснете този зандан, само за да бъдете разпитани и наказани.

— Ба! — присмя се Ландола. — Кой ще ни принуди да признаем?

— Ние не се нуждаем от признанията ви. Вината ви е доказана. Но все пак има средства да ви се развържат езиците.

Стернау напусна с Грандприз килията и отново заключи.

— А сега ще ни покажеш най-напред плана на тези подземия и ходници — каза после на Манфредо и се отправиха обратно към стаята на Хиларио, в чието писалище намериха плана.

Онзи, който го държеше в ръка, не се нуждаеше от водач. Толкова обърканите отделни части също се съединяваха една с друга. Стернау сега поиска да види секретните книжа на стария. Той бе отведен от безволевия Манфредо в килията, в която сеньорита Емилия бе направила своите преписи. Исполинът прехвърли отгоре-отгоре наличните документи, след което прегледа куфарите и сандъците. Ето как откри накитите и скъпоценните съсъди, на които вече се бе дивила Емилия. Гледайки искрящите скъпоценности, попита:

— Кому принадлежи всичко това?

— На чичо! — пророни треперещ Манфредо.

— Хайде бе! На него? И откъде го има?

— Манастирът престана да съществува и нещата останаха без господар.

— Тъй, тъй! Те ще си намерят истинския. А сега да видим галерията, която води на открито.

Манфредо отново бе принуден да се подчини. След десетина минути стояха пред тайния изход, който бе препречен от сякаш случайно попаднали тук каменни отломъци. Беше достатъчно да се отърколят три-четири блока, за да се открие достатъчно голям отвор за удобното преминаване на един човек.

— Всичко се нарежда чудесно! — рече Курт на Стернау, разбира се, на немски, за да не бъде разбран от Манфредо.

— Кое? — попита докторът.

— Този таен изход и двестата войника, които трябва да дойдат точно в четири часа.

— Къде трябваше да ги срещне Манфредо?

— Долу, където започва манастирският път. Замислена е привидна размирица, само за да се подведе императора да не напусне Мексико. Длъжни сме да я предотвратим, както заради него, така и заради Хуарес.

— А и заради жителите на това градче, защото така наречените войници при всички случаи ще са насъбрани с барабан разбойници и грабители.

— Това следва и да се очаква. Но как да я свършим тая работа? Да посветим гражданите в тайната? Тогава бихме се подхвърлили на опасността да бъдем издадени.

— За жалост е така. Трябва да опитаме да се справим сами. Съгласен ли си да посрещнеш нехранимайковците вместо Манфредо?

— Разбира се! — кимна Курт.

— Хубаво! Но те ще очакват да бъдат въведени в Манастира през портата.

— Ще им кажа, че явно е изтекла известна информация за плана и Хуарес и изпратил малък отряд да заеме Манастира.

— Добре! По този начин ще им стане ясно, че без бой няма как да се вмъкнат през портата.

— И че ще е къде по-умно да ме последват през тайния вход, при което лесно ще изненадат гарнизона.

— Убеден съм, че ще те последват. Само че как ще успеем да ги надвием?

— Да ги заключим — предложи Курт.

— Ами, те са въоръжени. С изстрели ще строшат вратите. Трябва по някакъв начин да им отнемем оръжията.

— Със сила няма да стане. Но тук се сещам как този Хиларио е разоръжил пленниците си.

— Имаш предвид онази подобна на барут смес, с която ни отне съзнанието? При толкова народ надали ще може да се употреби.

— Защо не, чичо? Главното е да се снабдим с такъв прах. Представям си случая така: Влизаме в някоя галерия, която се затваря от две врати и има достатъчна дължина да побере двеста крачещи един зад друг мъже. По земята ще е поръсена ивица от този барут. Аз вървя отпред, ти отзад, а помежду нас хората. Когато достигна предната врата, ти ще си минал през втората. Навеждаме се и палим праха. Пламъците за миг ще се съберат. Ти отскачаш от своята врата, аз през моята. Тикаме резетата и безделниците изпадат в безсъзнание.

— Хмм — продума замислено Стернау. — Изпълнението на този план е възможно. Но имаме ли барута? — И обръщайки се към Манфредо, подпита: — Кой приготви праха, с чиято помощ ни направихте неспособни за отбрана?

— Чичо.

— Знаеш ли състава му?

— Не.

— Влагата поврежда ли го?

— Не. Влажен гори също така добре, както сух. Държим го в едно избено помещение и той е абсорбирал много влага, но нито веднъж не е отказал.

— Значи гори лесно като възпламенителен барут?

— Още по-лесно.

— Имате ли запас?

— В едно малко буренце.

— Покажи ни го!

Тръгнаха обратно. Докато крачеха по един от ходниците, Стернау рече на Курт:

— Тази галерия е май с подходяща дължина.

— Ще побере двеста души. Когато стигна вратата отпред, ще трябва да изчакам с някой знак да ми дадеш да разбера, че си влязъл и си готов.

— Просто ще се престоря, че трябва да ти кажа нещо и ще извикам високо името ти, по-точно това на Манфредо, тъй като нали ще си се представил за племенника на стария.

— А с конете им какво ще стане? Защото при всички случаи ще дойдат ездаци.

— Те ще оставят животните под надзора на неколцина свои другари, а за тези хора сигурно ще сме достатъчно.

— Правилно! Значи уговорено! А сега да пробваме барута!

Манфредо ги отведе до малък, нисък зимник, в който имаше едно буренце с около петнадесет литра вместимост. То бе наполовина пълно с дребнозърнест, безмирисен прах с тъмнокафяв цвят.

— Да опитаме! — рече Стернау, взе щипка от него и се върна на известно разстояние, където го пусна на едно влажно място на земята. Изчисти свещта и остави малко нагар да падне там. В миг лумна жълто-син пламък и тутакси се разпространи миризма, която ги принуди незабавно да побягнат.

— Ужасен е тоя барут и проектът ни ще успее — заяви Курт. — Тук долу вече свършихме. Да се връщаме при приятелите!

Манфредо бе отведен обратно в килията и заключен. Четиримата мъже тръгнаха нагоре. Стернау се обърна горе към Лешоядовия клон:

— Както чух, идвате от столицата? Къде е Главната квартира на Хуарес?

— В Сакатекас. Всички селища северно от този град са заети от неговите войски.

— Кое е най-близкото селище, в което има войници на президента?

— Гранидера. Един добър ездач би стигнал дотам за четири часа.

— Ще съумее ли да намерите пътя през нощта?

— Neigh-day! Лешоядовия клюн и да не може да намери никакъв си път! Та то ще е толкова лошо, както да не мога да намеря дъвката в устата си.

— Имате ли желание да се наемете с ездата?

— Да. А-а, сигурно заради двестата безделници, които ще бъдат опушени там долу?

— Така е. Ще кажете на коменданта на селището каквото знаете и ще го помолите да отдели достатъчен брой войници, на които да можем да предадем пленниците.

— Хубаво! Утре преди обяд ще сме тук.

— Но дали ще ви повярват?

— Със сигурност! Та нали минах с мастър Курт през селището и посетихме коменданта. Той ме познава персонално. Беше при Хуарес, когато този се натъкна на лорд Дридън при Рио Гранде дел Норте. По онова време беше само лейтенант, сега е майор. В тази благословена страна човек бързо прескача от един чин на друг. Още сега тръгвам за вентата да си взема коня. След десетина минути ще съм на път.

Лешоядовия клюн се отдалечи с бързи крачки. Стернау отиде да уведоми другите какво е видял и открил под Манастира. Когато спомена, че има намерение да залови цяла чета гверилияси, почти всеки поиска да присъства. Той отклони предложенията със забележката, че ще бие на очи, ако се появят толкова много хора. Забележително бе, че с изключение на дон Фернандо, който лежеше в леглото, останалите се чувстваха сравнително добре. Радостта от спасението сякаш беше отстранила всички последици от затворничеството.

Хората бяха весели, бодри, донейде дори в лека еуфория, което се дължеше в немалка степен на оказваното им от болничния персонал внимание. На последния бе почти невъзможно да повярва на случилото се. Служителите знаеха, че едно строго съдебно разследване ще си има

своите последици и се надпреварваха да докажат колко са били далеч от деянията на престъпния лекар.

Така преминаваше нощта и наближи четири часът. Стернау се отпрати към подземната галерия. Оставаше му достатъчно време да посипе барута. Половин час по-късно Курт потегли. Промъкна се през отворената манастирска врата и заслиза по пътя. Сигнал долу, му се стори, че долавя леко подрънкване на оръжие. Спря и се вслуша в мрака. В същия миг се викна толкова близо до него, че той почти подскочи стреснато.

— Стой! Кой е там?

— Добър приятел — отговори той.

— Паролата?

— Мирамаре!

— Добре. Ти си истинският. Ела!

Курт бе уловен за ръката и отведен встрани от пътя на едно значително разстояние. Въпреки тъмнината там видя голям брой мъже и коне. Приблужи една фигура и запита:

— Тук ли е?

— Да — отвърна човекът, който бе довел Курт.

— Кой си? — поиска да знае предводителят, който си бе присвоил чина полковник.

— Името ми е Манфредо, племенник на доктор Хиларио.

— Отговаря. Портата горе отворена ли е?

— Не. Зле бих си изпатил, ако бях пожелал да я отворя!

— От кого?

— От коменданта.

— Че комендант ли има там горе? Нищо не ми е споменавано по тоя въпрос!

— Може да се помисли. Та типовете са горе едва от полунощ.

— Какви типове?

— Ее, хората на Хуарес. Петдесет човека. Дали не са надушили нещо? Защото предводителят им ме запитва подигравателно дали случайно не очакваме тая нощ гости.

— Виж ти! Значи таят някакво подозрение. Ама на оня скъпо ще му струва подигравката. Ще препуснем нагоре и на бърза ръка ще се разправим с типовете.

— Де да станеше, сеньор. Можете ли да прехвъркнете през зидовете и да минете през залостените порти?

— Не. Но да разбием портите можем.

— И да бъдете преди туй изпозастреляни от ония, дето стоят там.

— Ба! Те са само петдесет души!

— Но зад стени тия петдесет са по-опасни, отколкото десетократно по-голям брой в открито поле.

— Това е вярно. Поврага! Имам заповед на всяка цена да завладея Манастира.

— Моята заповед е пък на всяка цена да ви вкарам. Ония умници републиканците са забравили, че Манастира има тайни, подземни галерии. Ще се вмъкнете във вътрешността, без жива душа да ви види. Републиканците лагеруват в двора и градината.

Предводителят се изсмя късо и доволно.

— Ама че сюрприз ще е като се разсъмне и ни видят господари на мястото, което е трябвало да бранят! Къде е тайният вход?

— Съвсем наблизко, там отсреща вляво.

— Фенери ще ни трябват ли?

— Не повече от два и те са налице.

— Тогава ни води! А с конете какво ще правим?

— Оставете няколко души при тях! След като ви вмъкна, ще дойда да ги отведа на сигурно място.

Предводителят не хранеше и най-малко недоверие. Той действаше според предложенията на Курт. Когато дългата върволица гверилияси стигна каменоломната, насреща им прозвуча едно „Стой!“

— Добър приятел — отговори Курт.

— Паролата?

— Мирамаре.

— Всичко е наред!

— Кой е този? — прошепна предводителят.

— Мой камарад. За да ви водим все пак трябва да сме поне двама.

— Хм. Къде е входът?

— Тук — поясни Стернау, като влезе и отвори потайния фенер да падне светлината наоколо. Втори фенер подаде на Курт.

— Кой ще върви отпред? — попита офицерът.

— Аз — заяви Курт.

— А тоя тук отзад?

— Да.

— В такъв случай светлината е прекалено малко. Но твърде късно е нещата да се променят. Напред!

Курт застана начело и навлезе в ходника. Предводителят тръгна непосредствено след него. С бавни крачки шествието се придвижваше от един ходник към следващия. Не мина много и бе достигнат онзи, в който бе посипан прахът. Курт вече го бе прекосил и застана до вратата, която Стернау бе оставил отворена. Само още една крачка и ходникът щеше да е зад него и нямаше да има възможност да подпали барута. Със Стернау се бяха уговорили, че ще е поръсен от дясната страна на галерията. Вървящ зад колоната, онзи още не бе стигнал до галерията. За да спечели време, Курт затули отвора за приток на въздух във фенера и той тутакси угасна.

— Saramba! Какви ги вършиш там? — изсумтя офицерът.

— Никакви. Не съм виновен аз — оправда се Курт. — От вратата стана някакво течение.

— Пали го тогава!

Курт клекна, сякаш така му бе по-удобно да запали фенера и щракна клечка кибрит. На затрептения пламък ясно различи посипаната от Стернау пътечка възпламенителен прах.

— Манфредо — за щастие се викна в този миг отзад.

— Да — обади се Курт.

Същевременно поднесе клечката към барута. По една синьо-жълта светкавица се стрелна от двата края към средата на галерията. Курт изскочи от вратата, тръшна я и тикна резетата. Сетне запали отново фенера и се послуша. Зад вратата се чува безредни викове, последваха стенания, които скоро замлъкнаха и настана тишина. Газът бе извършил своето.

Курт побърза да се качи да доведе помощ. Грандприз, Жерар, Андре, индианските вождове, всички, освен дон Фернандо, който бе твърде слаб, скоро го следваха. Когато пристигнаха на мястото, трябваше да останат на предпазливо разстояние, за да не бъдат засегнати от газа, когато Курт отвори вратата. Но след известно време лекият дим се разкара и можеше без риск да се влезе при пленниците.

— Курт — провикна се Стернау от другия край, виждайки фенерите.

— Да — прозвуча обратно.

— При теб наред ли е?

— Да.

— Тогава разоръжавайте бързо и заключвай пак!

Започнаха да действат с трескава бързина, докато Стернау от своя страна се зае да прикрие отново входа при кариерата. Когато отиде при другите, те бяха готови.

— Това се казва номер — обади се Малкия Андре, — който тия безделници никога няма да забравят.

— Все още не сме приключили — напомни Стернау. — Къде оставиха конете?

— Долу, недалеч от пътя — поясни Курт. — Ще слеза при пазачите да им кажа, че сме се вмъкнали благополучно в Манастира и надвили републиканците.

— Мислиш, че ще те последват с конете и сами ще ни се наврат в ръцете? Не е изключено да са толкова глупави. А мексиканските коне са послушни. Опитай!

Не след дълго Курт напусна Манастира през портата и закри надолу по пътя, подсвирквайки си високо. Когато стигна долу, свърна към мястото, където знаеше, че са конете.

— Е, ето ме най-сетне — изрече самоуверено.

— Ей, какво ти хрумна — отвърна един от хората — да свириш толкова високо?

— Че защо не? Републиканците няма да чуят свиренето ми. Всички са натикани в подземиято. Те не подозираха нищо и бяха обезоръжени, преди да им е дошло на ума да окажат съпротива.

— Ура, това е добре. Чувате ли?

Останалите приближиха и заликуваха заедно с него, като чува радостната новина. Някой запита:

— Какво правят всъщност сега нашите хора горе?

— О-о, развличат се. Насядали са в залата и пируват, други пък са се курдисали при големите бурета в зимника.

— Тия негодяи! А за нас какво?

— Трябва да останете тук при конете.

— Кой го каза? Да не би полковникът?

— Не, той е заседнал при лекаря и лочи. — Някакъв друг го каза.

— Какво казват другите, не ме интересува. Щом те ядат и пият и ние искаме. Манастирският двор голям ли е? Ще побере ли такъв брой коне?

— Много повече.

— Тогава да яздим нагоре. Мятай се на първия попаднал ти кон и ни посочвай пътя!

— Тъй да е! Но си умивам ръцете, ако не бъдете посрещнати така, както си мислите.

— Не дрънкай, а се подчинявай!

Курт яхна едно животно и пое начело. Конете ги следваха сами. Горе даде сигналът. Портата се разтвори и те навлязоха в двора, където гореше един-единствен фенер. Дверите се хлопнаха зад тях. Когато хората видяха двора толкова тъмен и безлюден, един запита:

— Е, къде са всъщност другарите ни?

— Само елате във втория двор! — извика Курт.

Те слязоха и го последваха. Другият двор бе по-добре осветен, ала едва стъпили в него, бяха обградени и разоръжени, преди някой да е съумял да изтегли ножа си или даде изстрел. Едва сега можеше да се каже, че замисълът е напълно сполучил. След като пленниците бяха настанени на сигурно място, бе събуден и доведен алкалдът. Той трябваше да протоколира всичко и на драго сърце даде разрешение двамата Кортейо, Хосефа и Ландола да останат в килията си, докато Хуарес даде някакво друго разпореждане.

Сетне обсъдиха какво следва да се прави оттук нататък. Беше ясно, че първият акт по процеса Родриганда трябва да се състои тук в Мексико. Но това не можеше да стане, преди да са се уредили отношенията в страната. Французите си бяха заминали, а императорският трон толкова се клатеше, че всеки миг би могъл да се сгромоляса. Едва сетне щеше да се разчита на ефикасната помощ на президента.

Ето защо след продължително обсъждане бе решено Курт, Стернау, Лешоядовия клюн, Бизоновото чело, Мечешко сърце, Гърмящата стрела и Малкия Андре да се отправят към Хуарес. Жерар, Мариано и другите трябваше да останат тук и да имат грижата да не избяга някой от четиримата толкова важни затворници. Дватама вакуероси бяха доведени от вентата и след като узнаха всичко,

препуснаха обратно към хасиендата да предадат радостната вест, че всички са спасени.

Предобедът още не бе минал, когато Лешоядовия клюн довтаса в галоп и извести, че майорът лично е поел насам с двеста улани и го следва по петите. Малко по-късно отрядът пристигна. Стернау веднага си спомни, че беше видял офицера при Хуарес край Рио Гранде дел Норте. Онзи остана немалко удивен, когато узна какво се е случило и по какъв начин са били надвити неприятелите.

Той разпореди пленниците да останат тук и разположи сто души гарнизон. Като чу, че Стернау отива със спътниците си при Хуарес, написа един доклад до генерал Ескобедо и помоли Стернау да му го предаде. Ескобедо командваше разположените в северната част на Мексико войски, докато Порфирио Диас настъпваше бавно към столицата от юг. Хуарес бе установил седалището си в Сакатекас, където понастоящем бе Главната квартира на Ескобедо. Дойде ред и на разчистването. Намерените в подземните помещения документи и скъпоценности бяха грижливо опаковани. И изобщо всичко, което би могло да представлява ценност за Хуарес бе взето.

---

[1] Hell and damnation (англ.) — Пъкъл и проклятие! (Б.пр.) ↑

11. В САКАТЕКАС

След обяд приятелите се сбогуваха с тези, които оставаха и възседнаха конете, а на по-следващия ден отрядът пристигна благополучно в Сакатекас.

Първата работа на Стернау и Курт бе да се отбият при президента. Той беше извънредно зает, ала като чу кой иска да говори с него, нареди незабавно да въведат немците. Силната фигура на запотека бе напето изправена край масата, когато те влязоха. Забелязвайки Стернау, в неговите иначе толкова сериозни очи, блесна радостна светлина. Той пристъпи към него и му протегна ръце.

— Как? Вие ли сте наистина, сеньор? Значи не е вярно, че ви е сполетяло ново нещастие, както бях уведомен?

— Действително е вярно, сеньор — отвърна сериозно Стернау. — Аз и всичките ми приятели се намирахме в едно направо отчаяно положение и за спасението си дължим благодарност на този млад човек. Нека ви го представя: оберлейтенант Курт Унгер от пруския полк на хусарската гвардия.

Курт се поклони вежливо. Хуарес му кимна приятелски.

— Не съм ли чувал вече това име?

— Действително, сеньор — потвърди Курт. — Чрез вашето посредничество получих едно ковчеже скъпоценности от Пещерата на кралското съкровище.

Хуарес си спомни.

— А, да, вие сте от Райнсвалден? Синът на капитан Унгер и племенник на Гърмящата стрела?

— Така е.

— Бъдете при мен добре дошъл! Но, драги Матава-се, кажете сега как и къде можахте да изчезнете.

Стернау заразказва преживелиците си. Лицето на запотека приемаше все по-напрегнат израз. Описал безнадеждното, отчайващо положение на затворничеството, немецът млъкна.

— Този доктор Хиларио не ми е непознат. Сеньорита Емилия го демаскира, за което ѝ дължа голяма благодарност. Каква цел е преследвал като е похитил и затворил всички вас? И как все пак се измъкнахте?

— На тези въпроси може най-добре да отговори моят по-млад приятел — рече Стернау, посочвайки Курт.

— Разказвайте! — помоли Хуарес.

Курт последва подканата. Започна от срещата си с Лешоядовия клюн в Райнсвалден и разказа всичко, което се бе случило до настоящия миг. Удивлението на президента растеше от секунда на секунда. Сетне безизразното му иначе лице се раздвижи.

— Вашият разказ, сеньор, за мен е от изключителна важност — изрече накрая. Гласът му звучеше като глух тътнеж. — Значи срещу мен има организирано съзаклатие, което възнамерява да ме смъкне, принуждавайки ме да стана убиец на ерцхерцога от Австрия? И онзи тайнствен дебелак принадлежи към него? Доктор Хиларио пребивава сега при Максимилиан в Керетаро? В такъв случай и сеньорита Емилия, чийто неприятел е станал лекарят, е изложена на опасност. Вие надали имате представа каква услуга ми оказахте. Майсторска работа е било от ваша страна осуетяването на този пуч. Но ето че забравих правилата на учтивостта. Седнете, моля!

До този момент тримата мъже бяха разговаряли прави. Сега Хуарес придърпа столове. Курт използва случая да извади портфейла си и връчи едно писмо на Хуарес с думите:

— Барон Магнус, представителят на Прусия в Мексико, ми предостави възможността да ви помоля да приемете тези редове.

Хуарес разтвори плика и прочете съдържанието.

— О, та това е една доста топла препоръка — каза той.

— Нуждаех се от нея, за да мога да ви предам тази втора.

Курт подаде на Хуарес голям плик. Онзи разчупи гербовия печат и се зачете. Лицето му прие израз на удивление. Когато приключи, възкликна:

— Dios mio^[1]! Толкова официален държавен документ! Вие сте ми препоръчан тук като лице, което ще ми предаде устно желанията на едно изтъкнато правителство. Преговорите върху съдбата на един мъж, допринесъл толкова много за унищожаване независимостта на

република Мексико, по официален път аз решително трябваше да отклоня. Но на една частна обмяна на мисли не мога да откажа.

Курт се поклони в знак на съгласие и отвърна:

— Всеобщото становище е, че при настоящите условия император Макс не е в състояние да се задържи. Мога ли да ви помоля за вашето мнение?

Хуарес махна пренебрежително с ръка и отвърна:

— Вие нарекохте този човек император? С какво право?

— Защото е признат като такъв от повечето правителства.

— Ами! Театралната постановка е изиграна. Аз никога не съм познавал Макс от Мексико, а и сега знам само някой си Макс от Хабсбург, който се остави да бъде подведен от Наполеон да ми се противопостави за своя собствена вреда. Банката спечели. А на вашия въпрос ще отговоря, че този сеньор действително не е в състояние да се задържи.

— А как смятате, ще протече съдбата му?

— Тръгне ли си този Макс навреме от страната, нека спасява живота си и честта, че е бил наричан император на Мексико. Забави ли се обаче, той е изгубен.

— Какво трябва да се разбира под думата „изгубен“?

— Правителството на Мексико ще формира процес срещу него.

— Кого да разбирам под думата правителство?

— Мен.

Курт се поклони учтиво.

— Вие ще бъдете президент на Мексико?

Хуарес повдигна вежди.

— „Да бъда“ президент? Нима не съм? Кой ме е свалил?

— Наполеон и Макс.

— На това и сам не вярвате. Заявявам, че до няколко седмици цяло Мексико ще ми бъде подвластно. И повтарям. Театралната постановка е изиграна!

— После ще съдите Макс? И какво ще гласи присъдата?

— Смърт чрез куршум.

— Не, мислите ли, че не е така просто да се разстреля член на кралско семейство?

— Ще бъде сформиран съдебен състав — натърти мрачно Хуарес.

— И все пак този съд не бива да изпуска из предвид кой е обвиняемият. Един ерцхерцог от Австрия ангажира съображения, които навярно не е нужно да привеждам.

— Един крадец, клеветник, фалшификатор, убиец, бунтовник или смутител на общественения ред ще бъде наказан, който и да бил той. А колкото по-високо стои по интелигентност, толкова по-сурово наказание заслужава, след като е престъпил законите, които би трябвало да познава по-добре от всеки друг.

— Това е аксиомата на един строг съдник, но не и на един суверен, имащ чудесната привилегия да помилва.

Хуарес се надигна от стола, прекоси няколко пъти стаята и спря сетне пред Курт.

— Млади човече, вие трябваше да ми съобщите, че желанието на вашето правителство е да проявя милост?

— Отгатнахте правилно.

— Знаете ли, че съм законно избран от мексиканците за повелител на тази страна?

— Да.

— Можете ли да кажете, че съм направил своя народ нещастен?

— Убеден съм в обратното.

— Свалил ли ме е моят народ?

— Не, макар че една депутация отиде до Париж при императора...

— Това беше една бутафория и шарлатания — прекъсна го рязко Хуарес. — Игра на кукловод, на която само деца могат да повярват. А знаете ли по какъв ужасяващ начин безчинстваха тук французите?

— За съжаление!

— Те бяха мои неприятели. Срещу Максимилиан фон Хабсбург имам само две неща. Първо, че лековерно се поведе по планове на един човек, самият станал император с кръв и преврат. И второ, че сега, когато и последният французин напусна страната, в някакво непонятно заслепление Максимилиан не последва незабавно по петите тези, които „крачат начело на цивилизацията“. Известен ли ви е прословутият Декрет от 3 октомври?

— Разбира се.

— Този Декрет костваше на мнозина живота! — избухна индианецът. — Дори моите верни генерали Артеага и Салазар бяха

убити без съд и присъда. Съдържанието на този кървав декрет не е нищо друго, освен онзи принцип на древните завоеватели „Горко на победените!“ Ние бяхме победените и това горко се стовари върху нас. Сега ние сме победителите. Сега ние можем да извикаме „Горко на победените!“ Но ние няма да го сторим. Не искаме да бъдем пристрастени и жестоки. Но ние си искаме нашето право, а щом го искаме ще бъдем консеквентни и към всеки друг, следователно и към угнетителите на нашата страна и тяхното право...

— Великите народи — подметна Курт, — имащи претенции за благословията на цивилизацията...

— Я ме оставете на мира с тая цивилизация! — прекъсна го Хуарес. — И французите ли причислявате към тези цивилизовани народи? И аз го правех по-рано. Те обаче без всякаква причина нахлуха като разбойници в Мексико! Това ли е тяхната цивилизация, тяхната култура? Ако Пантерата на Юга плякосва и убива, то е защото просто е едно хищно животно в човешки облик и ще намери своята клетка. Ако тоя Пабло Кортейо е обявил, че смята да става президент, това си е чисто безумие или най-малкото смехория.

Ако Наполеон и Максимилиан от Австрия са нахълтали с военна сила в една страна, чиито жители нищо не са им сторили, то те са сравними само с ботокудите^[2], команчите и другите диви племена, които аз причислявам към варварите. Броил ли сте капките кръв, проляти по време на окупацията в Мексико?

Курт поклати печално глава.

— Това не са капки, а реки. Не съм ли в правото си да осъдя на смърт виновниците за тези реки, при положение, че всеки съдия предава на палача убиеца, отнел един-единствен човешки живот? Какво биха казали хората в Австрия, ако нахлуя там с някоя армия, за да докажа на народа, че съм по-добър владетел, отколкото...

Хуарес бе прекъснат. Вратата се отвори и вътре нахълта някакъв мъж, чието облекло веднага издаваше висшия офицер. Нито висок, нито дребен, нито сух или пълен, неговата външност носеше отпечатъка на истинския мексиканец. Цветът на лицето бе с жълтеникав оттенък, чертите остри, очите черни и блестящи, а устремните крачки, с които се отправи към Хуарес, говореха за огнен нрав и голяма волева сила.

— Сеньор Хуарес — извика той, протягайки и двете ръце за поздрав.

— Генерал Порфирио Диас, вие тук в Сакатекас! — викна президентът, като сграбчи ръцете му, а сетне го прегърна. — Предполагах, че сте още отвъд столицата! Някаква беда ли се е случила?

— О, не, не! Напротив, дойдох да ви донеса една добра вест.

— Ах! Говорете тогава!

Диас изгледа другите двама.

— Това са сеньор Стернау и сеньор Унгер, пред които можете да говорите открито — обясни Хуарес.

Тримата се поклониха мълчаливо един на друг, след което генералът уведоми:

— Вие не сте получил последните ми две известия! Те са били прихванати от противника. Ето защо идвам лично. Че французите напуснаха страната, знаете ли?

— Да.

— Че Макс е в Керетаро, също?

— Да, така е.

— В негово притежание са само три града — столицата, Керетаро и Веракрус. В Мексико сити командва генерал Маркес, онзи негодник, който кожи смъква на гражданите.

— Дълго няма да командва!

— Надявам се. Аз очаквах новини от вас. И като не получих, тъй като куриерите биваха залавяни, действах на своя глава. Трите града, които все още принадлежат на Максимилиан, трябваше да бъдат откъснати, връзките им да бъдат прекъснати. По тая причина обсадих Пуебла и я овладях с щурм.^[3]

— Наистина ли? — запита зарадван Хуарес. — Това е голям напредък. Сеньор Диас, ето ръката ми! Благодаря ви от все сърце.

— А сега — продължи Порфирио Диас — идвам лично, за да се посъветвам с вас и генерал Ескобедо за по-нататъшните действия. В момента съм при вас само да се обадя. Наредете да ми съобщят, когато можете да ме приемете!

— Ще ви осведомя, както и Ескобедо. А сега бъдете мой гост и оставете да ви вода!

Радостта изцяло бе променила сериозния запотек. Той се извини на Стернау и Унгер, хвана под ръка жънещия победи генерал и го поведе. Върна се едва след доста време. Лицето му сияеше от доволство.

— Сеньор Стернау, вероятно сте слушал за Порфирио Диас?

— Твърде много — отговори запитаният.

— Когато си мисля за него или го видя, винаги се сещам за един друг генерал — на Наполеон I, когото този наричал обикновено най-храбрият сред храбрите.

— Ах, да, имате предвид маршал Ней?

— Да. Диас е моят маршал Ней. Той е не само добър и извънредно надежден офицер, а и изкусен дипломат. Аз съм твърдо убеден, че един ден той ще стане мой приемник^[4]. Известно ли ви е местоположението на Пуебла?

— Преди много години минах през този град.

— Той е разположен между столицата и пристанището на Веракрус. След като сме го превзели сега, Макс е отрязан от пристанището и не може да ни се изплъзне.

Курт вдигна умолително ръце.

— Сеньор, коленопреклонно ви умолявам за милост към него.

— Аз също се присъединявам към тази гореща молба! — прибави Стернау.

Хуарес ги изглежда, поклащайки глава. Лицето му бе възприело израз на благост, нещо, което при него рядко се забелязваше.

— Мислех, че ме познавате, сеньор Стернау — каза той.

— О, и действително ви познавам! — откликна докторът. — Вие сте твърд, непоколебим характер, който при всякакви обстоятелства изпълнява онова, което си е наумил.

— И повече нищо?

— Чието сърце не стои напълно под владичеството на своя строг разум. Ето защо се надявам, че нашата молба няма да е съвсем безполезна.

— Хм. Всъщност какво изисквате от мен?

— Оставете ерцхерцога да избяга!

— А ако не съм в състояние да го сторя?

— Тогава нека поне присъдата да не гласи смърт!

Запотекът поклати глава.

— Сеньорес, искате прекалено много от мен. С онзи кървав декрет Максимилиан сам си произнесе присъдата. Все пак аз не съм само президент, а и човек и понеже Максимилиан е също човек, му говорих като човек на човек. Той обаче не се вслуша в мен.

— Какво заслепление! — изрази съжаление Стернау.

— Не остава ли все още някакъв изход? — попита Курт.

Хуарес го изгледа изпитателно.

— Може би — отвърна замислено. — Вероятно бихте се заел с нещата?

— Веднага — потвърди радостно Курт.

— Но и това ще е също така напразно. Впрочем вие сте единственият човек, комуто бих дръзнал да поверя тази задача. Мислите ли, че ще минете през аванпостовете?

— Имате предвид аванпостовете на имперските войски?

— Да. За моите ще ви издам документ за свободен пропуск.

— Аз имам добри легитимации. Няма да ме задържат.

— И вярвате, че ще се доберете до Максимилиан?

— Съвсем сигурно.

Хуарес изгледа още веднъж Курт с цялата си проникателност. Сякаш искаше да надзърне в най-дълбоките глъбини на душата му. После се обърна рязко и седна до масата, на която до разните документи имаше и прибори за писане. Пригответи си лист, натопи перото и започна да пише. Когато привърши, връчи го на Курт и се осведоми:

— Това достатъчно ли е?

Курт прочете:

„С настоящето запрещавам да се поставят каквито и да било препятствия по пътя на предявителя и неговите придружители. Напротив, заповядвам да бъдат оставяни да прекосяват всички линии, какъвто и да е случаят, без никакви задръжки и всячески да им се съдейства да стигнат бързо и гарантирано целта си. Който наруши тази заповед, ще бъде наказан със смърт.

Хуарес“

— Напълно достатъчно! — извика Курт зарадван.

Той вече се виждаше в родината си спасител на императора и когото навсякъде ще величаят.

— Аз пък не вярвам — отвърна ледено Хуарес.

— О, нали хората ще съблюдават заповедта?

— Определено. Но един, до когото ще стигне, няма да я зачете.

— Максимилиан? Би бил безумец!

— Опитайте!

— Мога ли да му покажа пропуска?

— Да.

— А на друг?

— Не. Ще си служите с тоя документ само в краен случай. Освен това ви обръщам внимание, че съм изгубен и моите привърженици със сигурност ще ме напуснат, разберат ли, че със собствената си ръка предлагам спасение на ерцхерцога. Въпреки младостта ви се оставям във вашите ръце, но все таки се надявам да оправдаете моето доверие.

Курт понечи да каже нещо, ала Хуарес пресече рязко думите му със забележката:

— Сега направих всичко, което ми е по възможностите. За по-нататъшния развой не съм отговорен и си умивам ръцете. Но падне ли веднъж Макс в наша власт, нищо не може да го спаси. Аз не съм неограничен господар на страната, а свързан с волята на народа. Зависим съм от условията и не мога да ги игнорирам. Дано намерението ви успее!

Хуарес подаде ръка на Курт и се обърна после към Стернау:

— Вашият млад приятел сега ще бърза. Нека опътува, та час по-скоро да стигне в Керетаро. Може би ще му се удаде случай да стори нещо за сеньорита Емилия, за която малко ме е страх, тъй като тоя доктор Хиларио е отишъл при императора. Що се отнася до вас, знайте, че с удоволствие ще направя всичко, което ми е по възможностите. А днес имам една голяма молба към вас.

— Ако мога да я изпълня, имате предварителното ми съгласие, сеньор.

— Първо изчакайте! Как ще разполагате с времето си оттук нататък?

— Още нищо не съм определил. Дойдох, за да ви докладвам какво се е случило. Та нали зная, че без вашата любезна помощ нещата

на Родриганда няма да се уредят.

— Това е вярно. Двамата Кортейо, Хосефа, Ландола, Хиларио и неговия племенник, всички те трябва да бъдат привлечени под наказателна отговорност. Желателно е да се добият пълни признания от тях. Но дори и тогава е невъзможно да се издаде една валидна присъда.

— Защо?

— Помислете за настоящите условия! Нали все още не знаем какво може да се случи. Къде има меродавен съд за вашите работи?

— По моему при вас.

— По вашето дело се нуждаем от съдебно решение, което сетне да бъде признато от другите власти и най-вече от Испания. Значи трябва да изчакаме, докато отношенията в Мексико що-годе се уредят.

— Това е крайно неприятно.

— Аз се надявам до юни нещата да са приключили. Дотогава не остава кой знае колко време. Вие как смятате да го прекарате?

— Бихте ли ми позволили да остана край вас?

— С най-голямо удоволствие! Тъкмо това беше молбата, която възнамерявах да ви отправя. Нямате ли желание да постъпите на служба при мен като лекар? Ние се бием. Лекарите са ни необходими, а те за съжаление тук са рядкост. И какви ли лекари имаме? Надали и един, който да съумее да проведе някоя операция.

— С какво време бихте ме обвързал?

— Срокът няма да е определен. Не искам да ви преча. Ще можете да си тръгнете веднага, щом сметнете за необходимо.

— Добре, при това положение приемам.

Те удариха ръце. Сетне Хуарес каза:

— Уговорено! Вие принасяте за мен жертва, за която ще ви бъда благодарен. Кой е още с вас?

— Бизоновото чело, Мечешко сърце, Лешоядовия клюн, Гърмящата стрела и Малкия Андре.

— Те с какво смятат да се занимават?

— Оставете аз да се погрижа. По отношение на Андре имам една идея. Сеньор Унгер се нуждае от придружител. Бих предложил Андре.

— На драго сърце ще го взема! — отзова се бързо Курт.

— Много добре. И още нещо. Не споменахте ли някакви предмети, които сте плякосали от подземията на Манастира?

— Да. Политическата кореспонденция на стария и съкровищата, които си е присвоил.

— Ще ми покажете ли нещата?

— Моля за разрешение.

— Имате го. От сега ще живеете в моята квартира. Веднага ще ви посоча необходимите стаи. А после, когато си отпочинете, ще се видим отново.

---

[1] *Dios mío* (исп.) — Боже мой! (Б.пр.) ↑

[2] ботокудите — езиково изолирана група индиански племена в девствените гори на бразилските крайбрежни планини, наречени така (от порт. *botoque* = тапа за бъчва), заради дървените украшения деформиращи долните устни и ушите им. През 1960 г. в Сера дос Аimore все още живеят стотина души (Б.пр.) ↑

[3] 2 април 1867 (Б.нем.изд.) ↑

[4] От февруари 1877 до ноември 1880 Порфирио Диас е за първи път президент на Мексико. От юли 1884 до 1911 година, в която бива прогонен от революцията на Мадеро, непрекъснато е бил на този пост (Б.нем.изд.) ↑

12. СЪДБОНОСНО РЕШЕНИЕ

Самотен конник яздеше в тръс по пътя от столицата към Керетаро. Между двата града е разположено градчето Тула. Мъжът го прекоси, без да спира, въпреки че конят му изглеждаше много уморен. Но когато остави Тула зад гърба си, напусна оживеното от военни шосе и свърна към полето. Там се виждаха развалините на някаква къща. Почернелите зидове издаваха, че постройката е станала плячка на пожар. Това вероятно се бе случило по време на настоящата война, тъй като развалините не бяха стари. Човекът слезе от животното, остави го да пасе свободно и седна в сянката на една полусрутена стена. Едва го бе сторил и трепна.

— Пст! — ето какво бе чул.

Огледа се, ала не можа да види нищо.

— Пст! — чу отново.

Извади револвера и обходи с очи всички видими ъгли — напразно.

— Сеньор Хиларио! — повика се сега полугласно.

Тогава той скочи. Кой го познаваше тук?

— Сеньор Хиларио! — повтори се.

По звука сега разбра посоката, от която идеше гласът. Обиколи стената, до която беше седял. Там стоеше... дребният, охранен съзаклятник, който го посрещна ухилен.

— Какъв сюрприз, а? — попита той.

— Вие тук? — смая се лекарят. — Как се озовахте насам?

— Тайната лига е вездесъща. Вас изчаквах тук. Бях още веднъж в Санта Барбара и говорих с вашия племенник Манфредо. Вие бяхте заминал едва преди час. Да яздя след вас, беше несигурно, тъй като не знаех по кой път сте поел. Следователно лесно бих могъл да ви пропусна. Но аз знаех, че отивате в столицата и понеже нямаше как да срещнете там императора и по принуда щяхте да се насочите към Керетаро, то предпочетох да си подиря някое местенце между двата

града, където бях убеден, че ще ви пресрещна. Това местенце трябваше да лежи на открито и ето как избрах тези останки от пожар.

— Значи имате да ми съобщите нещо крайно необходимо?

— Да.

— Как стоят нещата в Санта Барбара?

— Тоя пък въпрос защо? — Арастро изглежда стария с удивен, изпитателен поглед.

— Ее, че той си е съвсем естествен. Когато човек е отдалечен от домашното огнище, ратува да научи нещо за него.

— Я стига! Та нали казах, че бях там само час след вашето тръгване. Какво толкова би могло да се случи за това кратко време?

— Знае ли човек.

— Вие май се занимавате там с някакви мистериозни дела, за които не бива да знам нищо.

— Тук се заблуждавате. Ние обаче живеем във война и всеки миг може да внесе някаква промяна.

Малкият огледа остро Хиларио.

— Да не ви се е доцяло да си поиграете на криеница с мен? Би могло да ви излезе през носа.

— Нямам нищо за криене. Какво искахте да ми кажете?

— От деня, когато ви връчих заповедта, едно-друго се попромени. Дойдох, за да облекча съществено вашата мисия. Лигата изпрати отряди в няколко намиращи се зад гърба на републиканците селища, за да подхванат там военни действия.

— Аха! Това ще забави хода на президента.

— Да, но и нещо повече. На вас то ще допринесе голяма полза при императора. Тези начинания привидно ще са подети в негов интерес.

— А-а, разбирам. Вследствие Макс ще повярва, че броят на неговите привърженици е по-голям, отколкото е предполагал. Куражът и доверието му ще пораснат и няма да помисли да напусне Мексико като беглец.

— Така е. Максимилиан ще сметне положението си за по-добро, отколкото е в действителност и по тоя начин ще се предостави в ръцете на републиканците. Заради декрета му те няма да го помилват и той ще бъде разстрелян. Сетне Хуарес ще се яви негов убиец и ще бъде клеймосан от цял свят.

— Къде ще се проведат тези действия?

— Първото в Сантяго.

— В Сантяго? — шокира се старият. — Защо точно там?

— Тайната лига така реши.

— Ще бъде ли засегнат от това Манастира дела Барбара?

— Дори по забележителен начин. Манастирът е строен като крепост. Той предлага защита срещу всякаква атака. По тая причина бе окупиран от нашите хора в нощта на вашето заминаване.

— Сaramba! И аз не съм там!

Хиларио направи физиономия, която не остави съмнение за тягостното му състояние.

— Защо се вълнувате чак толкова? — стрелна го с поглед дебелият.

— Ее, според мен е лесно за отгатване. Известно ви е все пак, че съм управител на манастирската болница. Значи нося отговорността за всичко, що се отнася до болничното заведение.

— На мен това не влиза в работата.

— Но на мен толкова повече пък. Колко войници разположихте?

— Към двеста.

— Е, там аз имам пациенти — едни в тежко състояние, други в по-леко, оздравяващи, слабоумни. Можете да си представите какво влияние ще им окажат данданията и безредиците, неизбежни при едно военно присъствие в Манастира.

— Ами нека си мрат!

— Репутацията на моето заведение ще пострада!

— Ба! Вие виновен ли сте за окупацията?

— Не, но последиците все таки ще паднат върху мен.

— Я виж ти! — изхили се Арастро. — Че откога пък станяхте толкова чувствителен и угрижен? По моему вашето униение се дължи на съвсем друга причина!

Тлъстият съзаклятник имаше право. Старият мислеше за затворниците, които бе принуден да остави под надзора на племенника си. Какво ли не би могло да се случи! Колко лесно би могла да излезе наяве тайната! Въпреки това той отвърна:

— Не знам каква друга причина бих могъл да имам.

— Е, тогава няма защо да се вълнувате. Та, тия военни се настаниха в Манастира, а на утрото завладели Сантяго за императора.

— Това сигурно ли е?

— Да. Аз наистина не съм присъствал, но съм убеден в успеха на замисъла, та нали там нямаше кой да окаже съпротива. Подобни псевдоразмирици са се състояли и в други селища. Ето списъка им. — Тантурестият измъкна един лист и го подаде на стария.

— Мога ли да го задържа? — попита Хиларио.

— Да. Трябва да го покажете на майор Орбанес, адютантът на генерал Мирамон в Керетаро.

— Орбанес също ли членува в нашата лига?

— Това не ви засяга. Явете се при него, а останалото ще си дойде от само себе си.

— Дали и другите нападения са успели?

— Да. Можете да се закълнете в това.

— Е, в такъв случай съм сигурен, че ще задържим императора.

— Аз също. Някакъв друг въпрос да имате?

— Не.

— Тогава продължете спокойно ездата си! Когато стане необходимо, пак ще се видим.

— Накъде поемате оттук?

— За Тула.

— Значи също към Керетаро?

— Не. Няма да яздя през Керетаро, а ще го заобиколя.

— Защо? Бихме могли все пак да пътуваме заедно.

— Не. Заедно не е нужно да ни виждат!

В следващия миг Арастро изчезна зад купчина отломъци, след което се появи с един кон, яхна го и препусна. Хиларио също така продължи пътя си, като се насочи отново към шосето. Това, което беше чул, не му създаваше розово настроение. В Керетаро той се отправи към майор Орбанес, чието жилище лесно узна с питане. Онзи го изгледа проучвателно.

— Вие ми се представихте като доктор Хиларио. Аз ви познавам от доста време.

— За съжаление нямам честта да си спомня кога и къде...

— О-о — прекъсна го адютантът, — имах предвид, че ви познавам само по слухове, и то като заслужил лекар.

— Засрамявате ме.

— И като верен привърженик на Негово Величество императора. Или в това отношение се заблуждавам?

— Не. Аз съм готов да жертвам живота си за императора.

— Така и очаквах — натърти Орбанес с пронизващ поглед. — Впрочем за вашата визита вчера бях уведомен от един приятел, който също ви познава и чието име сега не ми се иска да споменавам. Какви новини носите, сеньор доктор?

— Нося ви както добрата, така и важна вест, че няколко селища са въстанали за императора.

— Ах! Та това е изключително ценно. Кой са тези селища?

— Ето списъка им.

Офицерът взе листа и прочете имената.

— Ама това са все градове, разположени в тила на армията на Хуарес — възкликна с добре изиграно удивление Орбанес. — Могат ли тези бунтове да се окачествят като успешни?

— Да, всички. На един от тях аз бях свидетел.

— Имате предвид Сантяго?

— Да. Присъствах, когато военните се настаниха там и побиха императорското знаме на зъберите на Манастира.

— Как се държеше населението?

— Отлично. Когато настъпи утрото, то ликуваше към имперския флаг.

— Бихте ли повторил тези думи в присъствието на императора.

— На драго сърце.

— Веднага ще ви отведа при него. Почакайте за миг!

Орбанес влезе в съседната стая привидно да се приготви за визита при императора. В тази стая обаче стоеше... Арастро.

— Е, как се държа той? — прошепна този.

— Безукорно!

— Потвърди всичко?

— Хиларио направо твърдеше, че е присъствал на пуча в Сантяго.

— Я го гледай, не очаквах да се окаже толкова покорен. Той е оръдието, което човек строшава, след като си е послужил с него.

— Искате да го жертвате?

— Какво друго? Или да пропаднем ние вместо него? Нека ви обърна внимание, че всички тия настъпления, чийто списък той

притежава са измислица, с изключение на онова в Сантяго. Впрочем не е жалко за този тип. В Манастира той крие някакви тайни, до които тепърва предстои да се добирам. Или той ще умре, или двамата сме изгубени.

— Следователно трябва да отведа Хиларио при императора — рече адютантът.

— Или по-напред при Мирамон, а той да го въведе в работния кабинет на императора в манастира Ла Крус.

— А къде ще се срещнем пак с вас? — попита офицерът.

— Аз тозчас напускам Керетаро — отвърна дебелият. — Всички известия пращайте до моето жилище в Тула!

Арастро напусна помещението през една странична врата. Адютантът пък се върна в стаята, в която чакаше Хиларио. Физиономията на Орбанес беше на радушен доброжелател, когато се обърна към него:

— Най-напред ще отидем при генерал Мирамон. Нали знаете, че човек не може да се добере до коронованите особи, без съответната церемония.

— На ваше разположение съм.

Излязоха от стаята и тръгнаха по един коридор, където офицерът отвори някаква врата. Влязоха и се намериха в своего рода вестибюл. Сетне Орбанес почука на една от вътрешните врати и отвори на високо прозвучалото, властно „Влез!“. Когато затвори след себе си грижливо вратата, застана пред прочутия генерал. Мирамон хвърли въпросителен поглед на Орбанес.

— Някакви новини?

— Трябва да ви представя един човек — доктор Хиларио от Сантяго.

— Какво желае той от мен?

— Доктор Хиларио съобщава за едно успешно въстание в Сантяго на верни на императора мексиканци.

— Странно и едва ли е за вярване. Пуснете човека да влезе!

Хиларио бе пропуснат. Генерал Мирамон го огледа остро:

— Казаха ми, че сте от Сантяго. Какво имате да съобщите за ония места?

— Там се настани императорска войскава част и развя знамето на империята.

Челото на Мирамон се сбърчи.

— Искате да кажете група безумци. Защото една такава проява си е чисто безумие, не е ли подкрепена от други подобни офанзивни.

— Та тъкмо такъв е и случаят.

— Как? И на други места ли са предприети такива ходове?

— Да. Ето списъка, генерале. Освен това съм уверен, че движението все повече ще се разпространява.

— Ах, вие ми носите една много добра новина! Бихте ли могъл да отстоявате нейната истинност?

— Залагам главата си за нея.

Генералът прочете списъка.

— Тези офанзивни навсякъде ли са успешни?

— Да, напълно.

— И казаното от вас е предназначено за мен?

— Не само за вас, сеньор. Аз се надявам моята радостна вест да ми осигури достъп до Негово Величество.

Лицето на Мирамон прие учуден израз.

— Искате да отидете при императора?

— Моля за разрешение.

— Достатъчно е, дето донесохте новината на мен. Сигурно ви е известно, че тук съм главнокомандващ?

— Зная, сеньор. Но нали всеки честен поданик има желанието да види поне веднъж своя владетел лице в лице и аз лелея надеждата, че моята вест е подходяща да допринесе за изпълнението на това желание.

— Признавам — рече разколебан Мирамон, — че това, което чух от вас, заслужава награда. И тъй, в състояние сте да гарантирате всичко?

— С главата, с живота си!

— В такъв случай съм склонен да ви осигуря достъп до императора.

Мирамон препаса сабята, която бе облегал в един ъгъл и каза на стоящия до вратата в очакване майор Орбанес:

— Благодаря ви! Ще се видим отново!

Офицерът отдаде чест и изчезна, а генералът даде знак на Хиларио да го последва.

Император Макс се бе установил на квартира в манастира Ла Крус в Керетаро. Той стоеше до прозореца и гледаше със сериозен израз надолу към манастирската градина. А в средата на стаята стоеше неподвижно мъж с набита фигура в богатата мексиканска униформа на генерал. Лицето му — също така сериозно като на императора — беше до тъмно обгоряло и оцавено от слънцето и вятъра. Човекът, чийто индиански произход лесно се догаждаше, беше... генерал Мехиа.

Споменал пред Стернау за маршал Ней, най-храбрият сред храбрите, Хуарес бе дал тази класификация за своя генерал Порфирио Диас. Но и император Макс със същото право би могъл да нарече генерал Мехиа най-храбрият сред храбрите. Както Ней за Наполеон, така и той жертва своя живот за Максимилиан. Двамата очевидно бяха имали много сериозен разговор, прекъснат сега от пауза. В един момент императорът я наруши, като каза, без да се обръща:

— Значи Пуебла също е загубена?

— Безвъзвратно, Ваше Величество.

— А аз мисля, че все пак ще си възвърнем това селище. Нямаме ли петнадесет хиляди души на разположение?

— Не можем да се лишим от нито един, защото сме застрашени от Ескобедо.

— Станът му е все още в Сакатекас.

— Но пък е изнесъл толкова далеч своя авангард, че може да ни достигне за три дни.

Императорът рязко се обърна.

— Охо! Вие се страхувате от Ескобедо?

Мехиа не отговори.

— Е? — попита нетърпеливо Максимилиан.

— Не се страхувам от него — заяви мрачно Мехиа.

— Но сте угрижен.

— Не за себе си, а за своя император.

— Е, да, но вашата грижа се състои в това, завинаги да отпишем Пуебла.

— Защото не виждам средство да си я върнем.

— Е, ами щом се нуждаем тук от войските си, заповядайте тогава на Маркес в столицата. Той разполага с достатъчно сили.

— Той също се нуждае от тези сили. Заплашва го Диас.

— Следователно вие считате Диас за толкова опитен генерал като Ескобедо?

— За по-опитен!

— На Маркес е по силите да се справи с него.

— Нека Негово Величество позволи да се съмнявам. Маркес е ненавиждан. Той управлява столицата със страх и ужас. Твърде муден е и не е верен. Тъкмо неговата мудност, неговото протакане носи вината за сполуката на Порфирио Диас да завземе Пуебла.

— Мили Боже! Каква перспектива само ми откривате!

— За жалост! Ваше Величество, ние сме обкръжени.

— Искате да кажете, че не можем да стигнем до морския бряг?

— Сега вече не.

— Също и да се съединим? Аз разполагам с общо над тридесет хиляди души подбрана войска. Ако реша да изоставя столицата и Керетаро, тези войски ще ме отведат в безопасност до Веракрус. Какво ще речете? И в това ли се съмнявате?

— За съжаление, да.

— Каква е причината? — попита Макс негодуващо.

— Първо. Аз не вярвам на тези „добри войски“. И второ, Порфирио Диас ни е препречил пътя.

— Ние сме по-силни от него. Ще го унищожим.

— Ескобедо веднага ще му се притече на помощ с един флангов марш.

— В такъв случай ще ударим първо единия и после другия.

— Помислете, Ваше Величество, ще ни чакат открити сражения, без каквото и да е укритие, а тук поне това имаме!

Макс не беше военен. Неговите съждения се лутаха ту до най-високите стъпала на стълбата на надеждата, ту се снижаваха отново и рязко до най-долните.

— Значи вашето мнение е, че всичко е изгубено? — попита той обезкуражено.

— Всичко! — потвърди сериозно Мехиа.

Императорът започна трескаво да глади брада. Изпълнени с упрек, очите му се спряха на генерала.

— Знаете ли, че не сте никакъв придворен?

— Никога не съм бил такъв, Ваше Величество. Аз съм войник и обичащ истината, верен на императора си поданик.

Тогава Макс му подаде ръка и каза радушно:

— Зная го. Вярно, винаги сте бил вестител на нещастия, но сте го правел с добър умисъл.

— Вестител на нещастия? — попита Мехиа с преливащо от чувства сърце. — Не, не, Ваше Величество! Аз предупреждавах, откак кракът на Негово Величество стъпи на земята на тази страна. Моите предупреждения оставаха без отглас. Сега аз ще загина със своя император.

Отново настъпи пауза, по време на която Макс със свито сърце гледаше през прозореца. После се обърна бавно.

— Генерале, ще ми се да призная, че сега желая от време на време да се бях вслушвал в мнението ви.

Мехиа сграбчи ръцете на императора и ги целуна, оросявайки ги със сълзи.

— Благодаря, хиляди благодарности за словата, Ваше Величество. Това ме обезвъзмездява за всичко, което тихо съм понасял.

— Да, да. Вие сте верен и благонадежден. И наистина ли смятате, че трябва да отстъпим?

— Да отстъпим? О, не, няма как да го сторим. Накъде изобщо бихме могли да отстъпим?

— Хм! Не зная.

— Изход няма. Неприятелят ще завземе Мексико сити и Веракрус и ще ни смаже тук.

— Значи ще се бием.

— Ще се бием и умрем!

— Последната дума не ми се нрави. Аз не се боя от смъртта на героя на бойното поле. Все таки никой няма да се осмели да сложи ръка на живота на един син от дома Хабсбург.

Мехиа протегна ръка във възпиращо движение.

— Ще се осмелят, Ваше Величество!

— Мислите ли? — попита Макс почти заплашително и изпъна гордо снага. — Това би било убийство на император.

— Жителите на страната казват, че не познават никакъв император.

— За мен биха отмъстили.

— Кой?

— Великите сили.

— Англия и Испания съумяха ли да постигнат нещо? Те изтеглиха войските си още в първия миг. Постигна ли нещо Франция? Наполеон навреме се измъкна от примката и ни изостави. Коя страна ще отмъсти за нас?

— Гласът на историята. — Тези думи бяха изговорени с най-дълбоко убеждение.

— Историята? — удиви се Мехиа. — Тя винаги ли е безпристрастна?

— Невинаги, ала бъдните поколения ще осъдят нашите съдии.

— А може и тези идни поколения да осъдят нас, заставайки на страната на мексиканците.

— Сиреч на страната на нашите убийци?

— Позволете ми, Ваше Величество, да разгледам тази точка обективно. Хуарес не признава никакъв император на Мексико. Той нарича ерцхерцога от Австрия нашественик, който е залял страната с кръв.

— Генерале, впускате се в силни изрази.

— Само че тези изрази охарактеризират много точно гласа на републиканците. И във връзка с това моля да си спомните Декрета от 3 октомври.

— Не ми го припомняйте! — извика Макс с протестен жест.

— И все пак съм длъжен да го сторя. Тогава аз ви посъветвах да не слагате подписа си, но това бе извършено. А от мига, в който окачествихме републиканците като убийци и ги третирахме като такива, от тяхна гледна точка те имаха двойно по-голямо право да постъпват също така с нас. Попадне ли в ръцете им ерцхерцог Макс, те ще го подведат под съдебна отговорност, без да се допитват до присъдата на Великите сили или гласа на историята.

— Това би било ужасно.

— Да, с нас ще се отнесат като към обикновени убийци и ще ни разстрелят.

— Преди туй ще съм загинал с шпага в ръка.

— Не винаги на човек се отдава възможност за такава смърт.

— Значи няма средство да се избегне тази ужасна съдба?

— Има едно.

— Имате предвид оттегляне?

— Оттегляне? Накъде? Изключено. Оттеглянето беше възможно, когато Базен чакаше да вземе на борда Негово Величество. Оттеглянето беше все още възможно, когато Пуебла ни принадлежеше и пътят към Веракрус бе още открит. Сега случаят вече не е такъв.

— Ее, тогава какво спасително средство имате на ума си?

— Бягството.

— Бягството? Не, никога!

— То е единственият път за спасение.

— Впрочем и бездруго считам този начин на спасение за невъзможен. Цялата страна е заета от моите врагове.

С блеснали очи Мехиа постави ръка на сабята.

— Няма ли Негово Величество няколко стотици унгарски хусари, които са готови да оставят живота си за своя владетел? С тези хора гарантирам да отведа Негово Величество невредим до морския бряг на някой кораб.

— Не мога да жертвам тези верни хора.

— Това ще се случи и ако Ваше Величество остане тук.

— А какво ще стане с моите генерали, ако ми се удаде да избягам? Те ще бъдат заловени!

— Такава е съдбата им.

— И ще е възможно ли после човек да се застъпи за тях?

— Никой няма да се вслуша в това застъпничество.

— В такъв случай биха били изгубени всички — Маркес, Мирамон...

Мехиа се осмели да прекъсне императора:

— Вярва ли наистина Негово Величество да спаси Мирамон с ходатайство? Той ще е първият, когото ще дадат под съд.

— Той стои под моя закрила.

— Никой няма да признае тази закрила. Мирамон е смятан от цялата страна за изменник.

— Генерале!

— Зная го и мога да го потвърдя.

— Генерале! — извика още веднъж строго Макс.

Мехиа не го взе под внимание. Той продължи:

— Хората стоварват върху него вината за всичко, което се е случило.

— Докажете го!

— Слушал ли е Негово Величество за Джекър?

— От само себе си се разбира!

— Този имигрирал във Франция швейцарец зае през 1859 на тогавашния президент на Мексико Мирамон седем милиона франка. Той му връчи три милиона в брой, а останалите в ценни книжа. После Джекър получи от Мирамон полица, издадена от името на република Мексико, и то на сума седемдесет и пет милиона франка. Следователно над шестдесет и осем милиона са били придобити чрез мошеничество.

— Генерале!

— Този шарлатански дълг купи несъщият брат на Наполеон мосю Морни.

И понеже Хуарес не пожела да плати сумата, то...

— Генерал Мехиа! — извика още по-заплашително Макс.

Ала Мехиа не се подведе от неговия плам.

— ... то Наполеон нахлу с войска в нашата красива страна!

— Аха, вие ме правите съпричастен на Наполеон! — разгневи се Макс.

— Не, далеч съм от тая мисъл! Нека Бог ме пази от нея! Считам само за свой дълг да обърна внимание на Негово Величество върху гласа на страната, на народа, който може би един ден ще стане... гласът на историята.

— Вие сте повече от дързък!

— Такъв съм, само за да спася Негово Величество. Трябваше да докажа, че Мирамон не може да очаква нищо, нито милост, нито състрадание. А Маркес, Видаури и останалите, под чийто гнет пъшкат жителите на столицата, също няма да се отърват, ако Негово Величество се жертва за тях. Главата на Негово Величество е много по-ценна, отколкото всички тези мъже събрани заедно. Аз присъединявам своята жарка молба към тези на всички ваши верни слуги и поданици, Ваше Величество. Думата бягство в случая няма онова грозно звучене, както се струва на пръв поглед! Ваше Величество, доверете се на мен! Върнете се в Европа, за да съберете сили да подхванете наново Голямата игра, за която разумът ни съветва, че засега е изгубена и тогава ще спечелите.

Мехиа беше коленичил пред Макс и притискаше ръцете му.

— Аз... не мога! — промълви императорът.

Тогава Мехиа изигра своя последен, най-добър коз:

— Нека Негово Величество помисли за нашата височайша императрица! Може би спасението за нея все още е възможно. Може би нейните очи пак ще се оживят, когато паднат върху човека, комуто принадлежат душата и сърцето ѝ. Дали не е изпаднала в мрака на неспасяема душевна гибел, приемайки, че този човек е починал, умрял в някой тъмен ъгъл от ръката на престъпник?

Императорът издърпа ръцете си от генерала и захлупи смъртнобледото си лице.

— Коя... кого споменахте?

— Нейно Величество императрицата, която Ваше Величество вероятно би могъл да спаси, спасявайки сам себе си.

— Шарлот, о, Шарлот!

При този болезнен вик между пръстите на императора покапаха сълзи. Той беше дълбоко развълнуван. Гърдите му се издигаха и спускаха, а иззад скриващите лицето ръце се чу хлипане.

— Ваше Величество! — прошепна умолително все още коленичещият Мехиа.

Тогава Макс смъкна ръце и пророни под обилни сълзи:

— Мехиа, вие докоснахте една струна, на чийто акорд никога не бих могъл да противостоя.

Преданият Мехиа подскочи.

— О, милостиви Боже, нима си насочил сърцето на моя император?

— Да, Той го насочи — отвърна Макс. — Моята съпруга, моята Шарлот не бива да остава в безумието си, ако съществува възможност да върна светлината на нейния дух. Значи считате спасението за възможно?

— Да, но единствено чрез бягство!

— Имате предвид тайно бягство?

— Не. Тайно да бягам, аз също съм твърде горд. Наистина не е необходимо всеки да знае предварително, че Негово Величество се кани да напуска страната. Начело на верните хусари аз ще отведа Негово Величество в безопасност до морето.

— А републиканците?

— От тях не се страхувам!

— Те ще се научат и ще ни преградят пътя.

— Те ще ни оставят да се изтеглим.

— След като сме ги отблъснали, да. Но аз искам да се пролее по възможност по-малко кръв.

— Няма да се пролее нито капка. Хуарес ще ни закриля.

— Хуарес? — смая се императорът. — Що за гатанка! Хуарес да закриля моето бягство?

— Да — отвърна изпълнен с упование Мехиа. — Мога ли да припомня за онази сеньорита Емилия, която на няколко пъти говори с Негово Величество?

— Тя действително неколkokратно направи настойчиви предложения за бягство.

— Мога ли да попитам дали същевременно се е позовавала на Хуарес?

— Стори го, но аз я считах за авантюристка!

— Може и такава да е. Но Хуарес си служи с нея при мисии, които не бива да носят официален характер.

— Аха! Значи е негова шпионка?

— Не, негов емисар.

— Поддържате ли все още връзка с нея?

— Да.

— За вас това би могло да се яви подозрително, генерале!

— Хуарес не желае смъртта ви, Ваше Величество. Той знае, че няма да е в състояние да направи нищо, попаднете ли в ръцете на републиканците и е упълномощил тази дама да изрази негласно неговото желание. Тя се обърна към мен.

— Има ли тя ясно определени нареждания?

— Възможно е още да ги няма. Но разбере ли, че Негово Величество иска да я изслуша, ще помоли за кратка аудиенция.

— Все пак съзнавате, генерале, че никак няма да е умно, да се уведоми една довереница на Хуарес, че проектирам бягство. Но да видим какво има да ми съобщи. Наредете да я доведат!

— Тя е вече в градината.

— Подозирам, че сте й назначил среща или сте я довел с вас.

— Прощавайте, Ваше Величество! Аз се молих на Всевишния, моите горещи молби да бъдат чути от моя император. Бях убеден, че Бог ще каже „Да“ и „Амин“ и поръчах сеньорита Емилия да дойде в градината, та в случай на нужда да е под ръка.

— Добре! Вървете да я доведете!

Мехиа се отдалечи. Вън срещна Мирамон, който идваше насреща му с някакъв непознат. Двамата генерали се поздравиха хладно и се отминаха равнодушно.

— Почакайте тук! — рече Мирамон на Хиларио.

Той нареди да съобщят за него и после влезе. По лицето на императора бе отпечатано нещо, което генералът не бе в състояние да си обясни. Мехиа беше тук. Въпросът така или иначе бе да се заличи впечатлението, което онзи бе оставил.

— Нещо ново ли носите? — запита императорът сериозно.

— Една твърде важна новина, Ваше Величество — захвана генералът с дълбок поклон.

— Важна? Но и навярно нерадостна?

— Напротив, извънредно радостна.

— На което за жалост отдавна съм отвикнал.

— О, Негово Величество скоро пак ще си върне щастието и още дълго ще продължи управлението за благото и славата на народа. Хуарес ще се откаже от Керетаро.

— Ах — възкликна във висша степен удивен императорът.

— А Диас от столицата и Пуебла.

— Би ми било непонятно.

— Хуарес ще бъде принуден поради въстанието на нашите верни хора.

Императорът устремно приближи.

— Има въстание? Въстание срещу Хуарес?

— Да. На много, много места.

— Назовете ги!

— На първо място за споменаване е Сантяго.

— Не беше ли разположен този град доста на север от Сакатекас? Но това означава, че въстанието е в тила на Хуарес.

— Така е.

— А другите селища?

— Всички те също се намират в гърба на републиканците.

— Откъде имате тези вести?

— От достоверен източник.

— Той къде се намира?

— Пред вратата на Негово Величество.

— Ах, вие сте го довел?

— Казах си, че може би Негово Величество ще има желанието да чуе една толкова важна новина от неговите собствени уста.

— Благодаря ви. Кой е човекът?

— Той е известен лекар, доктор Хиларио, управител на болницата дела Барбара край Сантяго.

— Пуснете го да влезе!

Странно! Поведението на императора в миг се бе променило. Той вече не мислеше за оттегляне и бягство. Неговите очи блестяха, страните му бяха поруменели, а погледът, с който огледа влезлия бе доброжелателен.

— Вие се наричате доктор Хиларио?

— На вашите услуги, Ваше Величество — поклони се кажи-речи до земята старият.

— И сте политическа личност?

— Занимавал съм се само с моите пациенти.

— Това е много похвално. Казаха ми, че сега спокойствието на вашето лечебно заведение е силно нарушено?

— Негово Величество има предвид въстанието, което избухна в Сантяго?

— Да. То значително ли беше?

— Бе подхванато от около двеста души, но после взе участие населението на целия град и околностите. Хората се въоръжиха, развяха знамена и флагове, забиха камбаните и изпратиха вестители до съседните енории, за да сформират роти, батальони и полкове, които да потеглят на помощ на нашия император.

— На какъв брой възлизаше числото на въстаниците в Сантяго?

— Изпървом двеста, а вечерта може би три хиляди.

— Говори се, че и други селища са се разбунтували?

— Имам у себе си техния списък.

— Покажете го, добри човече!

Старият подаде листа. Максимилиан прочете имената и обръщайки се към Мирамон, отбеляза:

— Всички в тила на Хуарес.

— Толкова по-добре за нас.

— Тези бунтове също така успешни ли са, както този в Сантяго?

— Определено. Вълнението се разпространява като огън. По мои пресмятания в гърба на Хуарес стоят трийсет хиляди души, които от

час на час стават все повече.

— Трябва да им се прати изпитан предводител.

— Моля за разрешение да обсъдя въпроса с Негово Величество. Но ние виждаме, че идеята за империя е пуснала дълбоки корени и трудно могат я откъсна разни републикански увлечения.

— Само военните последици от тези прояви са неоценими — заяви сияещ от радост подлъганият император.

— А те няма да се забавят. Републиканците ще бъдат принудени да се обърнат на север към новия неприятел. На нас това ще осигури въздух и пространство за нови действия.

Докато императорът разговаряше с Мирамон, въодушевен от наново възкръсналите надежди, от градината дойде Мехиа с Емилия.

— Негово Величество сам ли е още? — попита генералът един лакей.

— Не — отвърна този.

— Кой е при него?

— Генерал Мирамон и някакъв непознат.

Челото на Мехиа се намръщи. Той предугади опасност и решавайки бързо като войник, каза на Емилия:

— Елате! Влизайте заедно с мен!

Действията му бяха в разрез с етикецията. Поради това Мирамон навъси лице, като забеляза Мехиа. Императорът обаче бързо пристъпи към него.

— Генерале, разбрахте ли, че провеждането на нашия план вече стана безсмислено?

При тези думи Мирамон се озадачи. Що за план е бил скроен без негово знание?

Мехиа се поклони студено.

— Щастлив бих да чуя, че са настъпили събития, които правят този план ненужен. Мога ли да помоля за информация?

— О, нещата са много прости! Хората са се надигнали срещу Хуарес, и то в десет селища в неговия тил. Сега той ще е принуден да се отправи с войските си назад, което ще ни позволи да предприемем настъпателни действия и да го притиснем между два огъня.

Разсъдливият Мехиа поклати глава.

— Има ли Ваше Величество доказателства?

— Да. Ето пратеникът.

Генералът се обърна към Хиларио. Онзи не бе посмял да извърне лице към вратата, когато тя се отвори и следователно не беше видял Емилия.

— Кой сте вие? — попита го Мехиа.

— Това е един сеньор, когото аз представих на Негово Величество — остро отвърна Мирамон.

По устните на Мехиа заигра невъзмутима усмивка.

— Кое то не изключва възможността аз също да се запозная с него — възрази той. — Негово Величество не беше така милостив да ми назове името, следователно трябва сам да се осведомя.

— Този сеньор е доктор Хиларио от Манастира дела Барбара край Сантяго — обяви императорът.

Мехиа не съумя да прикрие един израз на изненада. Погледът му прелетя към Емилия и после обратно към стария, върху когото се спря сурово и пронизващо. Сетне се обърна към императора:

— Ще позволи ли Негово Величество да отправя няколко въпроса на този човек?

— Говорете! — кимна Максимилиан.

— Кой ви изпрати в Керетаро? — запита Мехиа лекаря.

— Населението на Сантяго. Заедно с населението на други градове то се обяви за Негово Величество императора. Ние броим над трийсет хиляди души и сме готови да нападнем Хуарес.

— Кой е вашият предводител?

— Все още нямаме и молим за такъв.

— При подобни случаи хората пращат депутация, а не един-единствен човек. Къде са удостоверенията ви?

— Една депутация с документи би попаднала в ръцете на Хуарес. Ето защо дойдох сам.

— Надявам се да сте честен човек. Познавате ли тази дама?

Старият се обърна. Той позна Емилия, но притежаваше достатъчно сила да не изгуби самообладание.

— Да — отвърна спокойно. — Тя е шпионка на Хуарес, която не съм очаквал да видя тук.

— Я гледай ти! — възкликна Мирамон, визирайки Емилия.

Мехиа го изгледа студено.

— Негово Величество знае коя е дамата. От нея аз научих, че е била в Манастира дела Барбара. Изглежда там не всичко е наред.

Тогава Мирамон се изстъпи напред. Той предусети какво е било възнамерявано и вметна бързо:

— Частните отношения на този сеньор не ни интересуват. Нас ни касае преди всичко неговата вест.

— На която аз не вярвам — отсече Мехиа.

— Сеньор! — викна Мирамон.

Мехиа приближи плътно до него.

— Що за тон в присъствието на нашия всемилостив император! Аз повтарям, не вярвам на думите на този човек, освен ако приведе доказателства.

Императорът махна с ръка и се обърна към Мирамон:

— Генерале, вие въведохте човека. Убеден ли сте в достоверността на онова, което той извести?

— Напълно.

— Това е достатъчно. — И обръщайки се към Мехиа, продължи: — Искам да ви съобщя, че повече не се нуждая от тази дама. Можете да я придружите.

Мехиа стисна пестници, но се въздържа. Поклони се дълбоко, ала само пред императора и се отдалечи с Емилия, оставяйки противника си при властелина. Едва час по-късно и Мирамон напусна жилището на императора с Хиларио. Той препоръча на последния една вента, в която да се настани.

13. ПРОВАЛЕНО ПОКУШЕНИЕ

Емилия се прибра в жилището си. Тя съзнаваше, че ролята ѝ вече е изиграна и жадуваше час по-скоро да си тръгне. По едно време отвън отекнаха мъжки стъпки, които спряха пред вратата. Старата прислужница, предоставена ѝ от нейната хазайка, отвори, подаде глава и извести:

— Двама сеньорес желаят да говорят с вас, сеньорита. Единият е сеньор Унгер, а другият се казва Щрау... Щрау... бер... а, да, Щраубенбергер.

— Не ги познавам. Е, нека влязат!

Двамата влезли бяха Курт и Малкия Андре. Веднага щом погледът на Емилия падна върху последния, лицето ѝ се разведри. Тя се впусна към него и му протегна ръце.

— Каква изненада! Вие, сеньор Андре? Как попаднахте насам?

Андре се огледа предпазливо и установявайки, че слугинята се е оттеглила, отговори тихо:

— Идваме от Хуарес.

— От Хуарес? Това е много опасно. А кой е вашият спътник?

— Не сте ли чувала за двамата братя Унгер, които бяха със сеньор Стернау?

— О, напротив, имате предвид Гърмящата стрела и капитана?

— Да. Сеньор Курт е синът на капитана. Той дойде чак от Германия да ни спаси. Всички ние бяхме мизерно пленени и затворени.

Двамата бяха поканени да седнат и разкажат. Думата взе първо Андре. Сетне Курт съобщи целта на пребиваването си тук.

— Как? — попита го тя. — Искате да говорите с императора? Мога ли да попитам какво е предназначението на визитата ви при него?

— Не ми е позволено да говоря по този въпрос, макар и да съм убеден, че мога да ви доверя.

— Сигурно, сеньор. Колко време ще останете тук?

— Още не се знае. Зависи от отговора, който ще получа от императора. После отново тръгвам за Хуарес.

— О, бихте ли ме взел с вас? Тук се чувствам в такава несигурност, толкова зле.

— Ще ви вземем! — викна разпалено Малкия Андре.

— На драго сърце присъединявам съгласието си към своя камарад — добави Курт.

— Кога отивате при императора?

— Веднага.

— После ще мога ли да узная още колко време ще останете тук? Кога ще ви видя пак? Тази вечер? Може би към девет? Трябва да знаете, че хората тук си ходят на гости доста късно.

— Ще дойдем, сеньорита. Нали, драги Андре?

— С най-голямо удоволствие!

— Бих искала още утре да отпътувате.

— Навярно ще имам радостта да ви донеса този отговор.

Двамата си тръгнаха. Докато Андре се върна във вентата, Курт се отпрати към манастира Ла Крус. Пропуснаха го наистина, но бе подложен на строг разпит. Едва след като представи документите си, получи разрешение да влезе в антишамбъра. Незабавно бе съобщено за него, макар няколко други лица да чакаха за аудиенция. Надали минаха и десет минути, когато му казаха да влезе. Ето как застана пред човека, за когото говореше цял свят, когото мнозина възвисяваха до небесата, но още повече бяха онези, които го осъждаха. Макс отпрати големите си очи към Курт:

— Бе ми доложено за вас като оберлейтенант Унгер?

Курт отдаде чест.

— Това са името и чинът ми, Ваше Величество. Аз съм пруски офицер.

— Ах! В столицата бяхте ли?

— Преди известно време.

— Идвате от страна на хер фон Магнус?

— За съжаление не.

Следствие на горното предположение лицето на императора бе приело дружелюбен израз. Сега обаче отново стана сериозно.

— В такъв случай вероятно при мен ви води някакъв частен въпрос?

— Частен въпрос? Да, почти бих могъл и така да го нарека.

— Което означава въпрос, отнасящ се персонално до вас?

— Не, Ваше Величество. Аз идвам от Сакатекас.

Императорът тутакси отстъпи крачка назад.

— От Сакатекас? От Главната квартира на Хуарес? Бяхте ли при него?

— Разговаряхме.

— Как се озовахте като пруски офицер при Хуарес?

— При него не бях като офицер, а в качеството на частно лице. Той от години е приятел и закрилник на няколко членове на моето семейство и тъкмо във връзка с някои семейни въпроси се наложи да отида при него.

— А как стана тъй, че оттам поехте за Керетаро?

— Той ме изпрати при Ваше Величество.

Чертите на императора ставаха от студени по-студени.

— Считате ли ме за човек, който поддържа връзки с Хуарес?

— Съвсем не — увери Курт. — Аз съм тук по разпореждане на няколко изтъкнати мъже, които наистина се намират край запотека, но въпреки това мислят само доброто на императора на Мексико.

— Каква чест? — иронизира Макс. — Е, и какво имате да ми кажете?

— Трябва да връча на Негово Величество един документ, но съм дал честната си дума, че ще го унищожа, в случай че Негово Величество не изяви желание да си послужи с него.

— Което означава, че мога да прочета документа, но трябва да го върна?

— Само при споменатия случай.

— Та това звучи направо мистериозно. Покажете го!

Курт измъкна портфейла си, извади от него изписания от Хуарес лист и го предаде на императора. Онзи го прочете. Отначало по лицето му се изписа изненада, ала сетне събра мрачно вежди.

— Какво е това? Кой го е писал?

— Хуарес — отвърна хладно Курт. Беше достатъчно проницателен да констатира, че мисията му е обречена на неуспех.

— Подписът достоверен ли е?

— Ваше Величество, аз съм офицер!

От очите на императора се стрелна светкавица към събеседника му.

— Имах предвид — додаде той, — дали сте присъствал, когато Хуарес е съставял документа?

— Да.

— По какви причини го стори?

— Беше помолен от вече споменатите лица.

— Значи допуска, че имам намерение да бягам?

— Не, но убеждението на всички негови привърженици е, че Ваше Величество единствено по този начин би могъл да се спаси.

— Млади човече, не забравяйте пред кого стоите!

— Моето положение изключва тази възможност.

— От контекста излиза, че бих могъл да се поверя някому?

— Да. На притежателя на този свободен пропуск.

— Ах! Но това сте вие! — възкликна императорът, по чието лице се изписа изумление. — Вие сте този, който иска да ме спаси?

— Аз съм този!

— Един млад оберлейтенант!

— Убеден съм, че Негово Величество може да ми се довери. Хуарес храни същата увереност.

— Това би било безумие! Ето ви обратно хартийката.

Курт взе документа и го прибра отново в портфейла.

— Считам за свой дълг да обърна внимание на Негово Величество, че това е последната стъпка, която Бенито Хуарес може да направи по този въпрос.

— Забележката е свършено ненужна.

— Тя идва от гълбините на едно доброжелателно немско сърце, Ваше Величество. И ако тя е действително ненужна, ще си позволя втора. Образувано е съзаклатие, което иска да свали Хуарес, принуждавайки го да стане убиец на Негово Величество.

— Звучи доста романтично.

— И все пак е вярно. И тъй като Хуарес може да стане убиец само, ако Негово Величество попадне в ръцете му, съзаклатието прави всичко възможно да накара Негово Величество да остане в Керетаро.

— Откъде го знаете в такива подробности?

— Разрешете преди това един контравъпрос. Не се ли е появил някой си доктор Хиларио от Сантяго?

— Ще гледам на този въпрос, сякаш не е отправен към мен.

— В такъв случай мога само да отбележа, че този лекар е инструментът на онези хора и ще бъде постъпено добре, ако се приеме с недоверие всичко онова, което той казва.

— Разбирам. Хуарес не иска да бъде свален. Ето защо той не желае да ме залови и ми предлага бягство.

Император Макс изрече тези слова оскърбително. Курт остана равнодушен и отговори спокойно:

— Засвидетелствам с честната си дума, че не от тази сметка, а от гласа на своето сърце и нашите обединени молби бе заставен Хуарес да напише редовете, които имах честта да представя на Негово Величество. Хуарес не е човек, чиито действия се влияят от задкулисни машинации. Мъж на твърдите, непоклатими постулати като него, вероятно би могъл да бъде победен, да пропадне, ала никога не би бил способен на една такава низка сметка. Той знае своята цел, уверен е, че ще я достигне. И ако по време на своята титанична борба понякога показва, че в сърцето му обитава не само една направо достойна за възхищение сила, а и едно чисто човешко чувство, то човек толкова повече трябва да уважава този велик мъж.

Курт се поклони и излезе. Императорът сякаш не бе на себе си. Той не се сети да попита дали Курт ще остане в Керетаро или ще напусне града. Забрави по-нататък, че военното благоразумие изисква да бъде арестуван този човек, който е видял вътрешността на града и би могъл да предаде сведенията на Хуарес. Той мислеше само за последните чути думи. Те звучаха в ушите му като тътен на далечна гръмотевица, ала бе оставил... Часа на спасението да се изниже неизползван.

Курт не се чувстваше разположен да се върне във вентата. Следобедът клонеше към края си, а той се скиташе замислено и бавно из града, докато се спусна мракът. Едва тогава се отправи към Андре, който го очакваше с вечерята.

— Успешно? — попита онзи късо.

— Неудачно! — гласеше отговорът. — Както изглежда императорът все още храни някаква надежда да се справи с Хуарес.

— Ще му стане дяволски трудно.

Наближаваше девет и Емилия очакваше своите гости. Ето че отвън се разнесоха стъпки, вратата се отвори на педя ширина и вътре предпазливо надникнаха чифт очи. Когато застаналият вън се убеди, че е сама, влезе.

Отначало Емилия се бе леко шокирала, ала сега го позна. Беше адютантът на Мирамон.

Орбанес поздрави вежливо.

— Извинете сеньорита, че нахълтах при вас по такъв начин! Но се касае за една секретна работа. Днес вие бяхте с генерал Мехиа при императора. Негово Величество нямаше възможност да ви окаже съответното внимание, понеже там присъстваха Мирамон и едно друго лице. Тъй като сега императорът желае да чуе някои конкретни предложения, както и може би нещо за онова лице, надява се, че ще има възможността да ви види при себе си.

— Вие ли сте натоварен да ме отведете при него?

— Да, и при това Негово Величество желае още никой да не знае за тази визита.

— Мой дълг е да се поставя на негово разположение. Преди това обаче трябва да кажа на моята прислужница...

— Стойте! Тя също не бива да знае къде отивате.

— О, не. Аз само ще ѝ наредя да каже на лицата, които очаквам, че съм принудена да ги приема едва след един час.

— Добре! Слугинята ви е долу при сеньората. Аз отивам пред къщата и там ще ви чакам.

Майор Орбанес тръгна. Емилия се преоблече възможно по-бързо и слезе по стълбите. Долу даде на дуенята споменатата заповед и излезе на улицата, където видя офицера. Упъти се към него.

— Така, сега съм на ваше разположение — рече тя.

— И никой не подозира къде отивате? — подпита онзи.

— Никой!

— Тогава елате!

Емилия го последва, но едва направила и пет крачки, бе сграбчена изотзад от две здрави ръце.

— Пом...

Повече не успя да извика, защото на устата ѝ легна кърпа и едновременно с това бяха вързани ръцете и краката ѝ. Втора кърпа опасва главата ѝ през очите и тя почувства, че я вдигат на някакъв кон.

Ездачът, който седеше на него, я взе и после потеглиха. Емилия не бе в състояние да се помръдне — държеше я яка прегръдка. Чуваше как конете препускаха първо в тръс по улиците на града, а сетне полетяха по широкото шосе в бърз карьер. Едва можеше да диша. Така се носеха, както ѝ се стори, цяла вечност, докато предводителят заповяда да спрат. Той сне кърпите ѝ. Сега поне можеше да вижда и диша.

— За Бога, какво означава това? — изстена тя. — Трябва да сте се заблудили нещо в мен, сеньорес.

— О, не! Много добре знаем кого сме спипали — изхили се ездачът.

— Какво всъщност искате от мен? — запита, изпълнена със страх.

— Затваряй си устата! Ще получиш отговор, чак като му дойде времето. С жени от твоята сган човек много-много не се церемони. За такива въжето е най-доброто. Ето ти кон! Не мога да те мъкна повече. Та ще те вържем значи за крантата. Но не се противи и не опитвай нито да говориш, нито да бягаш, иначе ще отнесеш някой куршум!

Емилия бе вързана за коня, предводителят взе поводите в ръка и галопът продължи.

Така яздиha може би около три часа, когато минаха край една самотно издигаща се до пътя вента. Видяха през зирките на капаците да мъждука все още светлина.

— Диего, надникни да видиш кой е вътре! — разпореди предводителят.

Войникът скочи от коня и погледна през зирките.

— Някакви вакуероси — извести той. — Виждам трима, може да са най-много петима.

— Тогава слизаме да ударим по глътка. Развържете коконата и я водете вътре!

Конете бяха вързани за наличната за целта хоризонтална греда и мъжете влязоха в постройката с доня Емилия.

Беше няколко минути след девет, когато Курт и Андре се отправиха към Емилия. Както всички мексикански градове от онова време и Керетаро не беше павиран, поради което стъпките им причиняваха малък шум.

Внезапно доловиха едно високо извикано „Пом...“. Спряха.

— Какво беше това? — попита Андре.

— Някой викна за помощ! — отвърна Курт. — Май беше жена.

— Да. Тя извика думата само наполовина. Значи са й запушили устата.

— Трябва да ѝ помогнем. Напред!

— Чакайте! Промъквайте се бавно и тихо! Така е много по-сигурно.

Опитвайки да заглушат доколкото бе възможно стъпките си, те се прокраднаха леко напред. Бяха отминали отворената врата на къщата, в която живееше Емилия. Тъкмо забелязаха малка група пред себе си, когато тя се понесе с шумен конски тропот.

— Добра езда до Тула! — извика същевременно един глас.

В миг Курт застана до изпращача и го пипна здраво.

— Какво се е случило тук, негоднико? — запитва той.

— Нищо — изсъска човекът.

Той направи рязко движение и... в ръцете на Курт остана някаква дреха. Ала онзи, който бе пхнат в нея, търти да бяга.

— Той се измъква! — викна Андре и се нахвана да се впусне след беглеца.

— Стойте! — повели Курт.

Андре се подчини, но промърмори сърдито:

— И ще оставим нехранимайкото да офейка?

— Може би това е най-доброто. И дори да се потвърди моята догадка, оня с нищо няма да ни е полезен.

— Как? Имате някаква догадка? Има си хас да мислите... сеньорита Емилия?

— Нека се убедим!

— Тогава рогатият ще отнесе тия мерзавци!

Дребничкият мъж се втурна през вратата и нагоре по стълбите. Там беше тъмно, а вратата на стаята заключена. Стъпките му бяха чути и тъкмо слизаше по стълбите, в коридора излезе слугинята. Курт Унгер също бе влязъл.

— При кого желаете да отидете? — попита жената.

— Сеньорита Емилия вкъщи ли е? — осведоми се Курт.

— Не — отговори дуенята. — Ах, вие сигур, сте сеньорес, които тя очакваше. В такъв случай трябва да ви помоля да дойдете пак след

един час.

— О, сега знам достатъчно. Сеньоритата е отпътувала за известно време, но ще се върне. Заключила е грижливо всичките си неща и не е дала никому ключа!

Курт остави старата да си стои в недоумение и закричи устремно към вентата, в която бяха отседнали. Малкия Андре се спусна подире му.

— По дяволите! — изръмжа този. — Сеньорита Емилия е отвлечена, това не подлежи на съмнение. И тъй като глупавият дявол сам се издаде накъде чрез онова дрънкало, значи ще яздим към Тула. Да си платим пиячката и после след тях!

— Знаете ли пътя?

— Да, вече съм яздил по него.

Докато си разменяха тези реплики, стигнаха страноприемницата. Съдържателят немалко се учуди, когато Курт плати припряно сметката и двамата оседлаха набърза ръка конете си и ги изведоха на улицата.

— Сеньорес, да не би да смятате да пътувате? Няма да можете да излезете от града, защото стъмни ли се никого не пускат.

— За теб може и да е тъмно, ама за нас е светло. Адюс, Божи човече!

След това полунежно, полураздразнено сбогуване на Андре двамата подкараха в тръс. Стигнали до градската порта, видяха в светлината на една лампа да стои часови.

— Стой! Кой е там? — провикна се той.

— Офицери!

— По каква работа?

— По заповед на генерал Мехиа.

— Можете да минавате.

— Кажи, драги, не минаха ли преди половин час оттук няколко конника? Ние сме от тяхната група.

— Да, така е. По нареждане на полковник Лопес.

— Правилно. И водеха една пленена дама?

— Да, да. Трябва много да бързаха, защото отвън препуснаха в галоп.

— Все пак ние ще ги догоним. Това е за теб!

— Благодаря, сеньор!

Докато войникът отключваше, Курт му бе подхвърлил една сребърна монета. Когато излязоха на открито и конете им бяха полетели в галоп, Малкия забеляза:

— Бива си я тая управия в Керетаро. Нито веднъж нямаха някаква парола.

— Това беше добре за нас.

— Аз вече се тъкмах да фрасна човека с приклада, за да му взема ключа.

— Щеше да си пострада за едната глупост. Хайде напред!

Яздиха в продължение на няколко часа, без да настигнат преследваните. По едно време видяха някаква вента край пътя, през процепите на капациите на която прозираше светлина.

— Дали не са отседнали тук? — попита Андре.

— Много вероятно. Ей там има шест коня.

— За Бога, така е! Алилуя! Пипнахме ги!

— Спокойно! Да вържем и ние конете си, но малко встрани. Ако видим вътре сеньоритата, ще се направим, че не я познаваме и нямаме понятие за нещата.

Слязоха от животните. От салона на кръчмата долитаха високи гласове. След като вързаха конете, приближиха до кепенците и надникнаха.

— Един офицер и четирима войници — прошепна дребосъкът.

— И няколко вакуероси на друга маса — попълни Курт. — Отзад до огнището седи сеньоритата.

— Вярно! Ех, радвайте се, безделници, Малкия Андре е тук!

— Нека ги щадим, доколкото е възможно!

— Ще се постараем.

— Те вдигат такава врява, че сигурно изобщо не са чули тропота от конете ни. Да влизаме!

Курт имаше право. Когато двамата мъже поздравиха, офицерът подскочи стреснато. Забелязвайки, че са само двама, седна отново. Но се обърна към тях и ги огледа остро. Те се отправиха към една свободна маса до вратата. Така бяха сигурни, че никой няма да им се изплъзне. Съдържателят ги попита ще желаят ли нещо.

— Три чаши вино — поръча Андре.

— Три? — учуди се онзи. — Та вие сте само двама.

— Какво влиза това в работата на леля ти?

В този миг се намеси офицерът:

— Кой сте вие, сеньорес?

Малкия седеше с гръб към него. Сега се обърна и изглежда питащия със заядлив поглед:

— Любопитник!

— Каквоо? Любопитник? — кипна офицерът. — Знаете ли кой съм?

— Pshaw! Хич и не ни е притрябвало да знаем. Нещо много умно няма да е!

— Струва ми се, че дъската ти хлопа, дребосък! — и човекът се надигна и пристъпи към масата.

Още с влизането им, Емилия разбра, че са дошли да я спасят, ала с нищо не го показва. Сега я обхвана страх за дребния мъж. Онзи обаче погледна неустрашимо предводителя и се отзова:

— Да, на един от двама ни му хлопа дъската!

— По-точно на теб!

— Ами да видим!

В същия миг Малкия нанесе на удобно застаналия му отдясно мексиканец такъв могъщ юмручен удар в стомаха, че оня рухна на пода. А миг по-късно бе коленичил върху него и го стискаше за гърлото. Четиримата войници поискаха да се впуснат на помощ на офицера, ала Курт се изправи пред тях с готов за стрелба револвер в ръката.

— Стой! — заповяда им. — Нито звук и никакво движение, ако не искате да опитате куршумите ми!

Видът му бе толкова застрашителен, че те се отказаха от съпротива. Насядаха отново, без изобщо да се сещат за оръжията си. Вакуеросите и съдържателят, навикнали на подобни инциденти, счетоха за най-уместно да не се намесват.

— Свършвате ли с предводителя? — запита Курт.

— Завчас — откликна Малкия, като стовари още един пестник върху главата на офицера. — Така, за тая вечер на тоя му е достатъчно.

— Тогава вземете въжетата там от стената! Да позавържем малко четиримата сеньорес.

Андре донесе въжетата и върза един след друг войниците. Те и сега не посмяха да се противят, защото Курт ги държеше с револвера

си в шах. Накрая бе вързан и предводителя, за да не може да създава главоболия, ако дойде на себе си.

— Тъй! — рече дребосъкът. — Отсега никой няма да напуска помещението без наше разрешение. На никому няма да се случи нищо, ала който не се подчини или той ще иде по дявола, или аз.

После пристъпи към Емилия.

— Какъв ли страх сте преживяла — каза и. — Ние дойдохме тъкмо, когато тези храбреци препуснаха в тръс с вас и потеглихме по най-бързия начин след тях. Елате, сеньорита, и пийнете една глътка!

Андре поведе Емилия към масата и ѝ подаде третата чаша.

— Виждате ли — обърна се към съдържателя, — че май имах право, като поисках три чаши.

Емилия благодари с преливащо от чувства сърце. В момента, когато поднесе чашата до устата си, се чу тропотът на кон, който спря отвън и минута по-късно влезе ездачът. Това беше... тантурестият пратеник на тайната лига. Съзирайки вързаните, Арастро понечи тутакси да се върне, ала Малкия бе по-бърз от него и го пипна здраво.

— Почакай, приятелю! Оставаш тук! Който веднъж влезе, ще трябва да остане поне колкото нас.

— Но, сеньор, аз нямах намерение да се бавя — загубил куража си, рече Арастро. — Искях само да изпия глътка вино и отново на път.

— Изпий десет глътки! Дотогава и ние ще сме свършили и ти ще можеш да вървиш, накъдето ти видят очите.

— Тая работа сигурно няма да стане — обади се ухилено Курт. — Сеньорът ще ни придружи до Хуарес.

Дебелият стана мъртвешки бледен.

— При Хуарес? Защо?

— Защото президентът на драго сърце ще пожелае да се запознае с вас. Къде бяхте днес?

— В Керетаро и околностите. Аз съм търговец и пътувам по мои сделки.

— Да, да вие търгувате с лъжи, а сделките ви са предателството.

— Господи, вие ме преценявате неправилно, сеньор — изпълнен със страх извика обвиненият.

— Не ви преценявам ли? Веднага ще разберем! В Сантяго познават ли ви?

— Не.

— И в Манастира дела Барбара също?

— Също не.

— Лъжете. Аз лично ви видях там.

— Заблуждавате се.

Тогава Курт замахна и лепна такава плесница на тлъстия измамник, че оня полетя с глава към стената. Удареният извика негодуващо:

— Наистина се отнасяте несправедливо с мен. Онзи, който сте видял, сигурно много прилича на мен.

— Да, толкова прилича, че това си самият ти, драги мой. Не разговаря ли сряда вечер в стаята на стария с неговия племенник? Не му ли каза, че ще дойдат двеста войници, които той трябва да поведе нагоре по планината до Манастира?

Арастро се втренчи стъписано в Курт.

— Не — излъга все таки.

— Тези войници трябваше да окупира Манастира, за да умре императорът и Хуарес да стане негов убиец?

— Не. Не съм си го и помислил.

— Лъжи, колкото си щеш! Аз не съм палач. Но така или иначе ще ти развържем езика и ще узнаем кои са членовете на вашата безукорно чиста лига. Ще те вържем на коня и идваш с нас. Да тръгваме!

Курт хвърли една монета на масата, плащайки виното и улови дебелия. Андре му помогна и скоро съзаклятникът бе вързан на коня си. Емилия се качи — сега свободна — на един друг и потеглиха. Трябваше да се върнат назад, заобикаляйки предпазливо Керетаро, за да стигнат аванпостовете на Хуарес.

Този, колкото благоразумен, толкова и деен запотек, междувременно беше извършил едно всеобщо придвижване напред. Той се намираше в много по-голяма близост, отколкото дори самият Мехиа бе предполагал днес следобед и не бе минал още обедът на другия ден, когато Курт се натъкна на значителен отряд гверилиси, числящи се към корпуса на генерал Велес.

Отведоха ги в неговата квартира. Този беше видял Курт при Хуарес и освен това много добре познаваше Емилия. Той бе суров, пламенен и често безцеремонен републиканец. Нареди да му се

разправи случилото се и извика Арастро пред себе си, като дълго време го оглежда мълчаливо и с навъсен поглед.

— Бил си отрекъл обвиненията на този, сеньор? — поиска да знае той.

— Отрекох, защото не отговарят на истината — отговори дебеланкото. Аз се казвам Пердильо и търгувам с понchos и серапета.

Лицето на генерала прие подигравателен израз.

— А ако те познавам по-добре?

— Сигурно се мамите, сеньор.

— Куче! Никога не съм се мамил в някой и още по-малко пък в такава обесническа мутра като твоята. Да си познавал някога някой си Тавера?

Дребосъкът пребледня като мъртвец.

— Не — изрече със затруднение.

— Който отведе под ножа на французите генерал Тонаменте?

— Не го познавам, сеньор.

— Нима? Може би ще ти е по-добре известно едно друго име. Да познаваш някакъв мъж на име Арастро?

Дебелият стана с един нюанс по-блед.

— Не, сеньор, не зная за кого говорите.

Разпитът се провеждаше на открито. Генералът стоеше заплашително пред съзаклятника като тъмен облак.

— Негоднико, за всичките си сатанинщини имаше кураж, ала за едно признание си твърде бързлив! — викна Велес. — Ти се нарече Пердильо, да се бе нарекъл по-добре Пердидо, Загубеният, защото си загубен! Нека ти смъкна маската. Преди няколко месеца ти беше осъден в Монтерей на смърт чрез обесване. Тогава ти се удаде да се изплъзнеш, ала сега ние ще наваксаме пропуснатото!

Арастро се разтрепери и издаде някакви нечленоразделни звуци.

— Присъдата ще изпълня аз — продължи неумолимо генералът. — Окачете мерзавеца на най-хубавия клон!

След миг всички бяха налице. Метнаха едно въже на шията му и го тикнаха към най-близкото дърво. Неговите вопли останаха нечути.

— Генерале — нашепна Курт, — бихме могли да го използваме! Може би ще направи признания и ще назове съзаклятниците си!

— За мен това е безразлично. Присъдите се издават, за да се изпълняват! Свършвайте! Изтеглете го нагоре да видят хората как

постъпва републиканската армия с изменниците!

Едно дръпване и Арастро се залюля между небето и земята. Кратки, все по-отслабващи гърчове пробягаха по крайниците му. После конвулсията утихна и той застина.

От този момент събитията започнаха да се развиват с главоломна бързина. Ескобедо настъпи стремително и обкръжи петнадесетте хиляди души, с които разполагаше Макс, с двадесет и пет хиляди републиканци. Обсадата на Керетаро започна. На свой ред Порфирио Диас обгради с армията си столицата, в която скоро настъпи глад.

Курт не желаше да стои бездеен. Той се включи към пионерното дело и под заповедите на коменданта на този корпус се занимаваше с обсадната дейност. Стернау се стараше да бъде полезен като лекар.

Хуарес бе установил седалището на правителството в Сан Луис Потоси. Дридън се намираше при него. Човек може да си представи колко се бе зарадвал на новината за спасението на затворниците и благопожеланията, които им бе отпратил.

Веднага щом пътят до морския бряг се бе освободил, Стернау бе писал до родината, че всички са спасени. Да имаше как само да присъства, когато писмото стигна в стария, обичан Райнсвалден!

Роденщайн седеше там в своето кресло и се ровеше в какви ли не книжа, натрупани край него. Остарял и побелял беше почтеният Главен лесничей, а тъкмо днес подаграта го измъчваше по ужасен начин. По едно време влезе Лудвиг, удари токове и зачака господарят му да го заговори. Онзи се обърна най-сетне към него и продума унило:

— Добрутро, Лудвиг!

— Добрутро, хер хауптман!

— Какво ново? Никакъв браконьер? Паднали дървета няма? Крава не се е отелила?

— Не.

— Мътните да те вземат и теб, стар опозиционен тромбон... ау!

Главният лесничей беше направил едно по-рязко движение, отколкото позволяваше подаграта и сега изкриви лице от болки.

— Ето ти на! — изруга той. — Ще ми се ти да беше Главен лесничей и да те въртеше подагра.

— А вие да бяхте Лудвиг без подагра, на този свят тук? Аз също си имам своите болки, хер хауптман.

— Че какви ли?

— Повишение на заплатата.

— Гръм и мълния! Какво ти скимна, проклет... ау! Човече, дигай се от очите ми, инак ще те замеря в муцуната с лулата и повишението на заплатата през носа ще ти излезе... хе, кой ли идва там?

Отвън се бе почукало.

— Кой знае, на този свят тук — рече равнодушно Лудвиг.

— Ами надникни де, магаре такова!

— На заповедите ви, хер хауптман!

Лудвиг се обърна, открехна леко вратата, подаде предпазливо глава навън, дръпна я отново и доложи:

— Пощальонът.

— Виж какво носи!

— Слушам, хер хауптман.

Лудвиг отиде до вратата и в следващия миг размаха някакво писмо в ръка.

— Откъде? — запита старият нетърпеливо.

— От Мексико, ураа!

— От Ме... Ме... Мекси... откъде, негоднико?

— От Мексико.

Роденщайн ококори очи като паници.

— Тогава нека начаса да ме изплюска опашатият от чиста радост! Дим да те няма, стар кюнец! От днес нататък ще си тъпча новата! Ясно, Лудвиг?

При тези думи старият метна лулата към прозореца и тя полетя надолу към двора заедно със строшеното стъкло.

— Тъй вярно! — изръмжа Лудвиг. — Първо в лицето ми, а после през джама, на този свят тук. По-добре щеше да е аз да бях получил подаръка.

— Слез и си я вземи! — ухили се старият и грабна писмото.

Но честният ординарец още дълго не тръгна. Нали и той трябваше да знае какво пише в писмото. Старият го отвори и се зачете. С пестеливи думи се съобщаваше, че всички са спасени благодарение

на Курт и че скоро ще последва по-подробно писмо. Главният лесничей прочете на себе си още веднъж малкото слова, след което подскочи, обръщайки стола и направи няколко радостни пируета.

— Спасени! Ура! Всички избавени! Благодарение на Курт! Благополучно отървани! *Gaudeamus igitur*^[1]! Скоро повече в обширно писмо! *In dulci iubilo*^[2]! Ваш Стернау!

Лудвиг стоеше и го зяпаше слисано.

— Ама, хер хауптман, че онуй не боли ли? Та хич ли не върти или хапе и щипе?

— Поврага! Кое пък?

— Ее, подаграта, на този свят тук.

Едва сега и на стария дойде на ума за неговата подагра. Той направи сащисана физиономия и се поразтърпка малко.

— Лудвиг, тя изчезна, направо офейка, да я благослови Бог!

— Забележителна работа — поклати глава ловецът.

— Да. Коя ли ще е причината?

— Радостта или писмото.

— Радостта, умнико! Помисли само, до мен го е адресирал, до мен! Чудесен човек е тоя Стернау! Лудвиг, тичай в кухнята и кажи да ви приготвят нещо специално за обяд! Аз пък ще отърча начаса до вила „Родриганда“ да им прочета писмото.

Куцукайки, капитанът замина. Неговата вест предизвика у всички небивал възторг.

---

[1] *Gaudeamus igitur, (iuvenes dum sumus)* (лат. начало на студентския химн) — Да се веселим, (докато сме млади) (Б.пр.) ↑

[2] *In dulci iudilo* (лат.) — В сладост да празнуваме! (Б.пр.) ↑

14. ПРИ „ДЯВОЛСКИЯ ИЗВОР“

Ако писмото на Стернау предизвика у неговите близки чиста радост и ликуване, то оставените в Сантяго затворници по същото време се намираха в едно далеч по-малко ведро настроение. Но това не можеше да се каже толкова за гверилиясите, които според замисъла на Арастро трябваше да заемат Манастира. Те бяха на мнение, че Хуарес надали ще ги съди прекалено строго. По-зловещо беше на двамата Кортейо, които редом с Хосефа, Ландола и Манфредо очакваха най-лошото — още щом нещата в страната се нормализираха, срещу тях щеше да бъде заведен процес.

Надалеч ширещите се подземия на Манастира притежаваха достатъчно помещения за подслон на военнопленниците. По тази причина петимата главни затворници не само можеха да бъдат държани в безопасност настрана от тях, но и за по-голяма сигурност ги бяха разделили и настанили в две тъмни, срещуположно лежащи килии, в които ги бяха приковали по същия начин, както преди туй Хиларио своите пленници. Всяко от тези сводести помещения наистина беше достатъчно голямо да побере и петимата, ала ги бяха отделили, за да не се споразумяват помежду си. Хосефа се намираше в едната килия с баща си Пабло, докато Гаспарино, Ландола и Манфредо в срещуположната, отделена от тази с ширината на галерията. Дните се нижеха за затворниците в тегнещо отчаяние. Те не разполагаха с душевната сила на немския лекар и неговите спътници, чиято вяра в Бога не бе разколебана нито от шестнадесетгодишното заточение, нито от нечовешкото отношение на Хиларио.

Гаспарино и Ландола скоро се бяха помирили с Манфредо — техния по-раншен тъмничар. Та нали подобна измет се понася толкова по-лесно, когато се касае да се действа срещу общ враг и се организира набързо, колкото и голяма да е била преди това враждебността. Вярно, през първия ден си бяха подхвърляли най-ужасни клетви, ала скоро обединиха проклятията си срещу сегашния тъмничар и прехвърлиха всички възможни планове за бягство и отмъщение, додето течащото

със смъртна бавност време не оказа своето въздействие. Те от ден на ден ставаха по-тихи и след три седмици бяха стигнали до състояние, граничещо с тъпота и пълно безучастие.

На Черния Жерар, останал в Сантяго с Мариано, стария граф Фернандо, капитан Унгер, Грандприз и Миндрело, скоро времето се видя прекалено дълго. Той реши да се отпрати към Главната квартира на запотека и се постави на негово разположение. За неговата дейна натура това бе къде по-подходящо, отколкото да пази затворници, за които смяташе, че и бездруго са под сигурен надзор. След кратко сбогуване, препусна. Де да имаше представа какво се мъти в подземията на Манастира!

Caramba! — изруга Ландола, който, привикнал на волния живот в морето, най-болезнено приемаше душния въздух на килията и постоянната тъмнина. — Ако продължава така, ще откача. Сега почти ми се иска да са ни отвели при съдията и произнесли присъдата. Тоя живот тук дълго няма да понеса. Колко време всъщност, откак сме в тая дупка? Да ме отнесе оня с копитата, ако мога да кажа! Загубих всякаква представа за времето.

— Тук сме двайсет дни — въздъхна с глух, морен глас Гаспарино. — Аз следях точно и броях. Всеки ден ние получаваме за обяд един самун хляб и стомна вода. Досега това е станало двайсет пъти, следователно сметката е съвсем проста.

— Двайсет дни! — рече Ландола. — На мен ми се сториха цяла вечност. Вече изобщо не мога да мисля. Тоя въздух и тая катраненочерна тъмнина изсмукват на човека мозъка от костите. Бих дал блаженото си отвъдно щастие, в което и без това не вярвам, само да можех още веднъж да зърна светлината на слънцето и почувствам под краката си палубата на някой кораб.

— Според мен, скоро изобщо нищо няма да чувстваш под краката си — даде да се чуе Манфредо, — тъй като палачът ще ти нахлузи една конопена примка на врата. Ех, ако можех само да си освободя ръцете! Тогава нямаше да се оставя задълго да слушам тук цвърченето на плъховете.

— Да, ако! — подигра се Ландола. — Това „ако“ дяволът го е изобретил. Как впрочем смяташ да се измъкнеш от тоя термитник? Ти

ни разказа наистина, че Манастира има някакъв таен подземен излаз, който води до някаква каменна кариера, но сам призна, че си бил принуден да предадеш плана на нашите неприятели. А при това положение можеш да се досетиш, че са взети необходимите мерки този изход да бъде препречен или поне така пазен, че бягството през него да е невъзможно.

— Вярно е! Но все още не съм ви съобщил, че има и втори таен път. Той не е отбелязан в плана, който трябваше да предам на оня проклет немец. Чичо нарочно не го е обозначил, осигурявайки си по тоя начин задна вратичка, в случай че някому се удаде да проникне в тайните на Манастира.

— И ти я знаеш тая задна вратичка?

— Да, знам я. Но няма смисъл да се говори за това, след като...

Манфредо спря по средата, защото отвън бе дръпнато резето. Обкованата с железа врата се отвори и влезе един мъж, носеше в едната си ръка фенер, в другата стомна с вода и под мишница самун хляб.

При неговия вид от Манфредо насмалко да се изплъзне вик на изненада, ала съумя да се овладее, виждайки човекът да свива предупредително вежди. После влезлият сложи донесеното между затворниците и се отдалечи, след като бе хвърлил един многозначителен поглед на хляба. В следващия миг ги обгради предишният мрак.

— Какво беше това? — попита Ландола. — Момъкът като че искаше да ни обърне внимание на нещо. Впрочем не беше оня, дето ни носи постоянно храната. Какво ли трябва да значи?

— Тихо! — предупреди Манфредо. — Не говори толкова високо, пазачът отвън би могъл да чуе! Аз познавам човека. Той е един от назначените в Манастира болногледачи. Веднъж му оказах услуга, която го избави от голямо затруднение и е възможно сега да иска да прояви своята признателност. Не зная само как си е осигурил да ни носи яденето. Той очевийно посочи хляба. Нека видим дали съдържа нещо, което ще ни е от полза!

Той се пресегна към хляба, който лежеше в краката му. Трябва да се отбележи, че скобите, обхващащи телата, бяха така зазидани, че за мъжете бе невъзможно да се докосват, но в замяна можеха спокойно да посягат към храната, която се поставяше помежду им. Разчупил хляба

по средата, Манфредо тутакси разбра как стоят нещата. Вярно, че не виждаше нищо, ала с опипване позна предметите, изпечени в него.

— Cielo^[1]! Огниво, и то такова, каквото се употребява в прерията — прошепна той, с мъчително потисната възбуда. — А тук напипвам някаква хартийка, навита около един молив.

Другите го слушаха със затаен дъх. Предразнял от вълнение, Ландола прошепна:

— Секни огнивото! Бързо!

— А ако светлината проникне през вратата и ни издаде?

— Глупости! Да не би да си забелязъл някаква светлина, когато ни носят храната? Толкова ще види проблясък и пазачът отвън. Хайде не се церемони!

Племенникът на Хиларио се вслуша в Ландола и скоро затрептя слабо пламъче. На неговата светлина той прочете следните, надраскани с молив върху листа редове:

„С големи мъчности успях да си издействам да винося храната. Имате ли някакво желание, Манфредо? Напишете го на това листче и го пхнете в празната стомна!“

— Valgame Dios! — извика Манфредо. — Ние сме спасени!

— Още задълго няма — обади се Ландола. — Как смяташ да се освободиш от тия окови? За целта неизбежно се нуждаеш от съответния ключ.

— Нищо работа! — изрече безгрижно Манфредо. — В стаята на чичо в едно шкафче има втори ключ. Предполагам, че не са му обърнали внимание и следователно си виси на същото място. В случай че на моя довереник се удаде да го задигне, ние сме свободни.

— А как ще ни измъкнеш от манастирските стени?

— Остави тая грижа на мен! Стига само да получим ключа и един нож!

— Тогава предлагам да напишеш още сега желанията ни на бележката. Трябва да пестим светлината. Останалото можем да обсъдим и на тъмно.

— Точно така! — обади сега и гласът на Кортейо, по чийто тембър се познаваше, че в сърцето му са свили гнездо нови надежди. — Напиши бележката!

Манфредо взе молива и използвайки свитите към тялото колене за подложка, написа на гърба на листа:

„В работния кабинет на чичо е закачено над писалището му едно шкафче. В него се намира малко ключе, с което могат да се отворят оковите ни. Доставете ни го и прибавете един остър нож! Това е всичко, което желаем.“

После скри написаното и другите намерени в хляба предмети в джоба на якето си. Да бе надзърнал сега пазачът, така и нямаше да разбере, че току-що бе осъществена първата стъпка за освобождението на затворниците.

— Сега какво? — прошепна Гаспарино, когато отново ги обгърна предната тъмнилка.

— Чакане! — даде Ландола едносричен отговор, — Какво друго можем да сторим?

— Но колко още? — продължи упорито Кортейо.

— Най-малкото три дни.

— Три дни! — изстена Кортейо. — Защо толкоз много? Имам чувството, че надали и три часа ще издържа.

— Ти си един глупак, иначе и сам щеше да си отговориш, че по-рано от три дни за освобождение не може и да се мисли.

— Как тъй!

— Ее, утре по обед нашият таен приятел, ако той ни донесе хляба и водата, ще прочете бележката. Сетне отново ще мине един ден, докато внесе нелегално желаните неща. Самопонятно е, че не можем да се освободим още щом ги получим. Ще трябва да изчакаме следващия обяд, по-рано е невъзможно да се измъкнем, защото няма как да минем през заключената врата. Когато тя се отвори за трети път, настава решаващият момент. Междувременно ние ще сме се освободили и се хвърляме върху пазача пред вратата.

— Какво ще правим с него? — поиска да знае адвокатът. — Жив ли ще го оставим?

— Не. Толкова глупави не сме. Ще трябва да хвърли топа.

— А нашият освободител?

— Нещата тук стоят другояче. Но и него трябва да вържем и да му запушим устата, ала само за очи, за което няма да ни се сърди, та да не попадне под подозрение, че ни е съдействал. Само че толкова далеч още не сме стигнали.

— За жалост! Биха могли да настъпят много обстоятелства, които да направят нашия план неосъществим. Но да речем успее, после какво? Ще вземем ли брат ми и племенницата? Достатъчно е само да издърпаме резетата на отсрещната врата и в следващия миг са свободни.

— Хмм! — продума замислено Ландола. — Наистина ли копнееш чак толкова за близките си?

— Хмм — изръмжа и Гаспарино. — Всъщност не. Според мен двамата не заслужават да ги вземаме с нас.

— Нашата роля в аферата фамилия Родриганда е изиграна — продължи Ландола. — Веднъж завинаги и окончателно! В това отношение съм напълно наясно. Сега се касае само да извлечем колкото се може повече от рухването на нашите планове. Какво ще кажеш по въпроса, сеньор Кортейо?

— Не зная откъде би ни донесла нещо тая история! Навсякъде, където погледна, виждам само непечеливш номер.

— Да, така е, на драго сърце ти вярвам — подигра го Ландола. — Само че ти си имаш Алфонсо, твоят син, забрави ли?

— Е, та? Какво искаш да кажеш с това?

— Е, хайде, хайде, ами че нещата са съвсем ясни! Синът ти и до ден-днешен е безспорен наследник на испанските имения на дома Родриганда. Въпросът е само да се изпреварят нашите противници. Обръщаме всичко в наличен капитал и се омитаме с милионите, каквито все още трябва да има.

— Тъй, ето какво значи си наумил! А ако Алфонсо не иска?

— Какво друго му остава? Сигурно не си толкова вдетинен и да вярваш, че Алфонсо ще може да продължи да си играе ролята на граф? Той трябва да се оттегли и ще ни е още благодарен, дето сме отишли да го предупредим, преди да е станало твърде късно.

— И как я виждаш подялбата от плячката, ако приемем, че нашият план успее?

— Та тя е съвсем проста! Ние сме трима, сиреч, ти, Алфонсо и аз. Всеки ще получи по една трета.

— Забравяш и един четвърти! — вметна тогава Манфредо. — Или смяташ, че ще искам да остана на сухо?

— Ще останеш доволен от нас — рече умирително Ландола. — От само себе си се разбира, че ти — комуто основно ще дължим спасението си, ако се удаде — ще получиш своя пай.

Думите звучаха чистосърдечно и почтено. Но ако Манфредо имаше как да пониже мрака, щеше да се ужаси от неизказано ехидната усмивка, която плъзна по коравосърдечните черти на пирата.

— Как си го представяш бягството? — попита Кортейо. — Кое пристанище ще подирим? Навярно Веракрус?

— И през ум да не ни минава! Това ще е най-голямата глупост, която бихме могли да захванем. Пътя за Веракрус ни препречват имперските и републиканските войски. Не, ние трябва да се доберем до някое пристанище на западното крайбрежие — Сан Блас или Мансанильо. Пътят нататък е кажи-речи свободен. Надявам се Максимилиан достатъчно дълго да създава грижи на оня индианец Хуарес, додето се намерим в безопасност. За нас сега е най-важно да спечелим време и изпреварим неприятелите. Докато войната свърши и до Испания проникне някоя вест за действителното положение на нещата, ние трябва да сме приключили нашата работа в Родриганда.

Посъветваха се още известно време, докато планът бе избистрен в подробности. От очакване и вълнение през тази и следващите нощи затворниците малко успяха да поспят.

Когато на утрото на четвъртия ден пазачът дойде да смени предишния, бе ужасен да го види как лежи в локва кръв. Намушкване с нож в сърцето бе отнело живота му. Изпълнен с мрачни предчувствия, човекът се насочи към близката врата и издърпа резето. Тук лежаха Пабло Кортейо и Хосефа. Оковите им бяха в ред. Другояче стояха нещата с килията отсреща. Резето беше издърпано и когато пазачът блъсна вратата и стъпи в помещението, едва не падна върху една неподвижно лежаща на земята фигура. Плъзна светлината на фенера

върху нея и позна човека, носещ храната на затворниците. Беше вързан, със запушена уста. Тримата бивши „квартиранти“ бяха изчезнали, а скобите — отворени.

Освободи набързо вързания от вървите и парцала на устата и узна какво се е случило. В мига, в който този отворил вратата вчера по обед, за да внесе обичайната храна на затворниците, онзи, когото наричали Ландола, се втурнал край него с вдигнат нож към часовия отвън и го намушкал в сърцето. Другите двама се нахвърлили върху него, вързали го, запушили му устата и го оставили после да лежи тук. Това било всичко, което можел да разкаже. Как са се освободили затворниците и как се е сдобил Ландола с нож, било загадка, която умът му не побирал.

Нямаше какво друго да стори пазачът, освен да докладва произшествието на командващия гарнизона майор. След пет минути онзи бе на мястото, но също така и мъжете, които бягството на престъпниците най-живо засягаше — дон Фернандо, Мариано, ловецът Грандприз, капитан Унгер и Миндрело. Грандприз веднага изследва килията, ала не откри нищо, което да подпомогне изясняването на случая. Поклащайки глава, той се обърна към майора:

— Сеньор, вярвате ли, че затворниците биха могли да се освободят без чужда помощ?

— Считам го за изключено.

— Добре. Тогава ще ви помоля, сеньор, да арестувате човека, намерен вързан в килията! Към него изпитвам силното подозрение, че е подпомогнал затворниците в бягството.

— Какви основания имате за това предположение?

— Няколко. Сам казвате, че затворените няма как да се освободят без чужда помощ. Под въпрос остават само двама души — пазачът и този човек, грижил се в последните дни за храната на затворниците. Не може да е бил никой друг, начинът, по който се пазят изходите, изключва възможността трето лице да си осигури достъп до килията. И защо бегълците са убили часовоя, а другия само обезвредили? Само защото са имали някакви съображения спрямо него.

— Имате право. — И обръщайки се към сащисания болногледач, офицерът произнесе заплашително: — Признай, че ти си съдействал на негодниците в бягството!

— Заблуждавате се, сеньор! — опита да се оневини онзи. — Определено не съм бил аз. Нямам и понятие как...

— Ще си проличи! Вържете този човек!

Обвиненият наистина поиска да се брани, ала срещу численото надмощие не можа нищо да постигне. В миг бе вързан. Следващият ход бе да се разпитат лицата, които са били вчера на стража на двата изхода. Никой от тях обаче не бе забелязъл нещо подозрително. Нито през каменоломната, нито горе през Манастира можеше да се мисли за минаване. Пабло Кортейо и Хосефа също бяха разпитани. Безгранична бе яростта им, когато узнаха, че съучастниците им са офейкали, без да ги вземат.

Въпросът за освобождението на затворниците щеше да си остане една неразрешена загадка, ако на майора не бе хрумнала една идея. В неговия отряд имаше едно английско куче-следотърсач, което би трябвало да открие дирята на някой беглец. Още след четвърт час животното бе на мястото и отведено в килията на бегълците. Човекът, водещ кучето, му поднесе под носа стиска слама, която вдигна от пода и то веднага възприе миризмата. С приведена към земята муцуна и увиснали краища на устните, така усърдно затегли каишката, че водачът с мъка го следваше. Обхванати от вълнение, непосредствено зад него тръгнаха и останалите.

Без и за миг да се колебае, кучето пробяга по галерията, сетне изкачи едно стълбище към сутерена и след късо време се установи пред някаква стена, по която започна да драска с предните лапи. Подложиха мястото на изследване, хората с изумление констатираха, че се касае за тайна врата, отваряща се по същия начин, както известната. На висотата на раменете се намираща малка вдлъбнатина. Грандприз постави ръка там и натисна — част от стената тутакси хлътна навътре.

— Ascuas! — възкликна удивен ловецът. — Доктор Хиларио е знаел още един изход, ала не го е отбелязал на картата. Тоя стар манастир е истинска лисича дупка! Бързо нататък!

Ходникът водеше на значително разстояние все направо и завършваше до отвесен зид, край който кучето започна да души. Проучиха го и отново откриха място, което поддаде под натиска на дланта. Зидът се отвори и ярка слънчева светлина засия срещу мъжете. Те се озоваха на открито, горе-долу на половината път край пътеката,

водеща от града към Манастира, чиито зидове се мержелееха горе между дърветата. Мястото бе така нагледено към каменистата околност, че за минаващия бе невъзможно да догади, че се намира в близост до таен вход. Когато всички излязоха навън, кучето поиска незабавно да се втурне по дирята, ала Грандприз го задържа.

— Стойте! — обърна се той към придружителите си. — Загадката е разрешена. Сега знаем как са се измъкнали мерзавците. И няма време за губене, ако не искаме да спечелят прекалено голяма преднина. Сеньор майор, ще имате ли добрината да ми предоставите кучето за преследването?

— На драго сърце. Но да не възнамерявате сам да се спуснете след престъпниците?

— Не! — заяви Грандприз. — Ще си потърся още неколцина способни мъже, на които се харесват хайките.

— Така няма да стане — намеси се тогава Мариано. — Забравяте, че ние също имаме сметки за уреждане с тези хора. Аз идвам с вас и се надявам да нямате нищо против.

— Аз също се присъединявам — додаде Миндрело с решителен тон. — Тия негодяи превърнаха години от живота ми в преизподня и хич и не мисля да оставам тук, щом се касае да се отведат демоните до заслуженото наказание.

— Миндрело е прав — намеси се в разговора дон Фернандо. — Аз също няма да допусна да ме упрекват, че съм гледал спокойно как тези вероломници...

— Стоп! — прекъсна излиянията му Грандприз. — Моите уважения към чувствата ви, дон Фернандо, но според мен преследването трябва да се предостави на по-младите. Заклевам се с всички клетви, че можете да разчитате на нас. Съпроводът на племенника ви и сеньор Миндрело приемам, ала в никой случай не бива да сме повече, защото така само би се забавила ездата. Освен това сте необходим за пазенето на другите затворници, та да не вземат и те да ни се измъкнат.

С тези доводи дон Фернандо, а и капитан Унгер трябваше да се съгласят. Майорът наистина опита да натрапи на Грандприз конвой от няколко драгуни, ала американецът го принуди да се откаже от намерението си. След един час тримата преследвачи се спускаха по планината на превъзходни коне, снабдени с провизии за осем дни.

Начело на малката група подтичваше в тръс кучето, душейки с нос земята, с такава бързина, че ездачите — поради стръмната пътека те можеха да се движат само ходом — изостанаха и когато стигнаха в подножието на планината, трябваше да препуснат в галоп, ако не искаха да изгубят от очи четириногия водач. Невидимите дири на преследваните описваха широка дъга около града. Ясно бе, че са искали да избегнат да бъдат видени. За учудване на ловеца, който смяташе, че престъпниците ще насочат бягството си към по-слабо заселените райони на севера, кучето свърна косо на юг.

— Сеньор, кога има вероятност да настигнем нехранимайковците? — обърна се Мариано към Грандприз, до чиято страна яздеше.

— Това изцяло зависи дали и кога ще се сдобият с коне. Случи ли се скоро, при преднината, която имат, трябва да се приготвим за една продължителна езда. Помислете, те са пред нас с един следобед и цяла нощ!

За нещастие неговото опасение се сбъдна. Към пладне пред тях изникна самотно ранчо и почти в същия миг кучето кривна по посока неговия двор. Заобиколи го и спря на едно място, където земята беше отпъкана от конски копита. Души известно време почвата, насочи се насам-натам, поемайки проучвателно въздуха и накрая легна на земята, махайки объркано с опашка. Беше ясно, че е загубило миризмата, та нали търсените вече не се намираха на земята, а на коне. От мястото тръгнаха на юг отпечатъците на три коня — очевидно следата, която трябваше да следват в бъдеще отмъстителите. Набързо решил, Грандприз обърна животното си и го подкара към ранчото. Пред вратата бе посрещнат от навъсено гледащ стар вакуеро.

— Буенос диас, сеньор! — поздрави вежливо ловецът. — Мога ли да запитам дали вчера не са се мярнали из тези местности трима мъже?

Очите на запитания станаха още по-мрачни.

— Да не принадлежите към тях, сеньор?

— Не, но ги търсим. Те са избягали престъпници и по всяка вероятност трябва да са минали оттук.

При тия думи недоверието изчезна от чертите на вакуерото.

— Щом е такава работата, на драго сърце ще ви дам сведение. Никого не сме видели, но трябва да са били трима, защото тази заран

ни липсваха три коня и три седла.

— Това са те, не остава никакво съмнение. Сега съм наясно. Благодаря за информацията. Адюос, сеньор!

— Няма защо да благодарите! Ако искате да ми окажете услуга, като спипате негодяите, потърсете някой хубав, здрав клон и ги окачете да се полюлеят!

— Ще се сетя за желанието ви, когато докопаме крадците — отвърна подчертано Грандприз. — Нищо добро не ги чака. В това отношение можете да разчитате на нас!

Ловецът се върна при спътниците си. Прегледът на дирята показва, че е от миналата нощ. Значи преследвачите не бяха се приближили много и следваше да се очаква, че и в скоро време няма да е такъв случаят. Престъпниците вероятно бяха яздили цялата нощ, така че сега преднината им възлизаше на една нощ и един предобед. Нямаше да е лесно на преследвачите да я стопят, та нали не можеха да яздят нощем, ако не искаха да изгубят дирята из очи.

Кучето бе взето от Грандприз за каишката и след кратка почивка продължиха на юг. Мъжете имаха бодър дух. Бяха убедени, че в края на краищата все пак ще настигнат смъртните си врагове, защото знаеха, че онези бяха без пари, оръжия и провизии. Набавянето на храна следователно не би могло да мине без голяма загуба на време, което отново бе добре дошло за преследвачите.

Ездата продължи в мълчание. Часовете на следобеда се изнизаха и вечерта започна да се спуска, а следата все още не показваше промяна, от която да се разбере, че са се приближили до преследваните. Миндрело ругаеше. Мариано изразяваше досадата си с мрачния поглед, забит неотклонно в халката на коня и все по-честото и нетърпеливо подръпване края на брадата. Само Грандприз оставаше външно спокоен. Но ако някой можеше да надникне в душата му, би се стъписал от вулкана на ненавист и жажда за отмъщение, който бушуваше там и чиято жарава като слой пепел покриваше привидното равнодушие, което надяваше през деня.

Късно вечерта, когато следата бе неразличима и за най-остроото око, най-после спряха и слязоха от конете. Намираха се на тучно пасище, принадлежащо на някаква хасиенда. Тя бе последната, която се срещаше в южна посока и по тая причина Грандприз и Мариано се

отдалечиха, за да сменят уморените коне с бодри. Оттук нататък навярно рядко щеше да им се удава да правят подобна смяна.

Преди да напуснем тази част на страната, нека кажем още нещо за хасиендас, които придават на Северно Мексико един своеобразен облик. Онзи, който иска да се запознае с мексиканското селско стопанство в неговата самобитност, не бива само, както правят повечето пътешественици в страната на ацтеките, да се задоволи с една визита на столицата и нейните красиви околности. Той трябва да се заскита по платото на Мексико на приблизително хиляда километра по на север, далеч извън планинските вериги на Сакатекас, додето стигне степите на Чиуауа и Коауила. Там е същинската територия на хасиендерос, мексиканските едри земевладелци, които човек по-скоро би могъл да охарактеризира като крале, крале по отношение големината на техните кралства, тяхното благосъстояние, тяхната независимост. Цялата земя между Рио Гранде дел Норте и град Чиуауа — една територия с обиколка около десет хиляди километра — принадлежи само на няколко дузини хасиендерос, чиито притежания са съизмерими с големината на някои малки немски държавици.

Ако някой в действителност поиска да потърси на картата на Мексико тези княжества, трудът му ще отиде напразно, защото между щатите Чиуауа и Коауила нагоре до тексаската граница ще открие едно голямо, бяло петно, върху което са обозначени едва няколко кръгчета на градове и водни басейни, а иначе единствено загадъчните думи „Болсон де Мапими“. Фактически ядрото на огромната територия на хасиендите в Северно Мексико в по-голямата си част е образувано от една бяла, безотрадна пустиня, простираща се на стотици километри наоколо, без ни най-малък признак на растителност, без каквато и да е следа от човешко и животинско присъствие. Горещият въздух трепти над искрящите, болезнени за окото солни площи, прекъснати само от две, в по-голямата част от годината напълно пресъхнали речни корита. Проследи ли ги по течението, човек ще се натъкне на сухи басейни, отбелязани на картата като езера, които съдържат вода единствено през дъждовния период, докато в горещите месеци се свиват до малки локви и оставят една бяла, покрита със солни кристали повърхнина. Ето защо картите на Мексико трябва да се ползват с предпазливост.

Някои малки, като незначителни русла нанесени рекички, през дъждовния период представляват могъщи, опустошаващи всичко стихийни реки. От друга страна във внушително изглеждащите на картата лагуни човек напразно ще дири лятно време капчица вода.

Тези широки речни долини следователно са тези, които доставят на отделните хасиенди най-плодородната земеделска почва, толкова благодатна, че при подobaващо напояване дава урожай на царевицата, четиристотин пъти надвишаващ семето за посев. Разположените между речните долини части на платото, са обрасли с груба, твърда пасищна трева — най-добрият фураж за стадата говеда. Взети заедно ниви и пасища покриват площ може би от около четвърт милион квадратни километра. Следователно тук е същинската страна на хасиендас, на тези дворянски имения или княжества, останали от ранните испански феодални времена до ден-днешен почти непроменени. В цяло Мексико човек никъде другаде не може така добре да опознае основните черти на мексиканския аристократ, такъв, какъвто е бил някога, както сред тези едри земевладелци, които от много поколения живеят на своите имения, откъснати от външния свят, настрана от политическия и светски живот.

Един немец, прекарал дванайсетина години по-късно от разказваните събития известно време в една хасиенда, дава за живота ѝ следното прелестно описание:

„Може би е вярно, че животът на един крал на хасиенда е като на отшелник, ала той все пак си има своето обаяние. На тези хасиендерос напълно липсва светското общество и досега с външния свят. На много часове наоколо няма никакво друго жилище, освен неговото собствено. Най-близкото окаяно индианско селце е отдалечено може би на половин ден езда и се стига само по непроходими пътеки. Хасиендерото е крал на цялата територия, която обхваща погледът му, неограничен господар на своите слуги и работници. Надали има на земята самодържавец, който да се радва на същата независимост, както мексиканският едър земевладелец. Но само ако е роден и възпитан в своята хасиенда, ще изпитва

радостта от този род независимост и дивия, суров живот, който в много отношения напомня онзи на рицарите от Средновековието. Както те са имали своите укрепени замъци, така и хасиендас тук имат подобни дворове, с пръстен от зидове и здрави кули, подвижни мостове и решетъчни порти. За по-раншните времена това е било необходимост, когато не е било рядкост от планините ненадейно да се появи някое диво индианско племе и да изчезне отново с плячка от жени, деца и говеда. От устата на хора, прекарали детството си като пленници при червенокожите и съумели по-късно да се спасят, съм слушал някои красноречиви описания на подобни нападения.

Тези опасности днес веднъж завинаги са отминали. От повече от едно поколение хората са започнали да преобразяват лагуните в орни земи и както навсякъде, така и тук номадът е отстъпил пред плуга. Това все пак не означава, че по този начин животът е станал по-спокоен и мирен. На онзи, който има влечение към приключенията, тук все още се предлага един широк фронт и дори на най-хрисимия не би му дошло и на ум да яхне коня невъоръжен.

Нека си представим, че сме на гости на някоя от онези, самотно разположени в равнината хасиендас! Господарската къща, каза, е едноетажна четириъгълна постройка с равен покрив, издигната наистина само от покрити с мазилка кирпичени тухли, но здрава и трайна, с неголеми зарешетени прозорци. Пред нея се простира просторна, открита стъгда, по която през деня се движи един през друг жизнерадостна компания от бикове, крави, свине, кокошки, магарета. Отвъд нея се издигат в неправилни групи сеплите, покрити с тръстика кирпичени колиби на вакуеросите. Тези селяни се намират в едни полукрепостни отношения с хасиендерото. Те получават от него средствата си за производство, като плугове, мулета, семена безплатно, но се нагърбват с цялостната обработка на нивите, както и поемат

задължението да предадат на имението половината от реколтата.

Още при първите зари на утрото хасиендата оживява. Мулетата потеглят на чарди към полето на работа. Още са бодри и силни и подобаващо на опърничавия си нрав, дават простор на своята жизненост във взаимни хапания. Едва отзвучал техният тропот, тръгват на коне различните служители — майордомо, капоралът^[2] на вакуеросите и ескрибиенте^[3] на работниците. Накрая следва и самият господар на имението — сабята отстрани, пищовите в пояса. В двора става пусто — останали са само надзорникът на склада и *tendor de libros*, книговодителят. После я някой селянин ще дойде в тръс с магарето си да получи плуг или нещо друго, я някоя волска каруца ще спре пред портата да натовари брашно. Но слънцето пече все по-жежко и постепенно всичко живо се изпокрива по сенките на хладната къща.

Следобед в хасиендата става най-оживено. Господарят на дома се е върнал и седнал на един белен дървесен труп пред портата, приема докладите на своите подчинени, дава разпорежданията си или пък се вслушва в молбите на вакуеросите, които приближават смирено към него с шапка в ръка. В дълги върволици се връщат работниците от полето и предават своя урожай. Също може да дойде на гости в запрегната с четири до шест коня кола някой живеец в съседство хасиендеро и след безчетен брой взаимни поздрави бива отведен в къщата. Но ето че започва едно от главните развлечения за младежта — на едно муле за първи път ще бъде сложена юзда. Най-напред го връзват и повалят на земята. Докато лежи с вързани четири крайника, му мятат оглавника. Сетне му освобождават двата крака да може да се изправи, на което животното се решава все таки едва след няколко здрави ритника. Въпреки енергичната съпротива сега му стъкмяват сбруята, за която прикрепят една лежаща на земята, тежка греда. Същевременно от двете страни на оглавника връзват по едно въже, всяко от които се вържи опънато от отстоящ на

около двадесет крачки, седнал на кон пеон. Сега може да се започва. Краката биват освободени и ужасеното животно хуква като подгонено от дявола, докато пък двамата пеони се грижат да го придържат към желаното направление.

Още по-вълнуващо е, когато се оседлава за пръв път някой млад кон. Той не бива повалян на земята, а вързан само за оглавника и единия заден крак. После ездачът се промъква отляво със седлото, пипва коня за лявото ухо и докато натиска така с едната ръка главата му надолу, мята с другата седлото на гърба му. Възбудата, в която изпада животното от този акт, е трудна за описване. Въпреки това то сега бива развързано, ездачът се мята и конят се понася бясно, накъдето му видят очите.

Неделята е възможно да добави към тези радости някое конно състезание или на някой бик, както се казва «да се плюе под опашката». Препуска човек в галоп отзад към бика, пипва го, както си е на седлото, здраво за опашката и от устрема на коня го премята презглава.

Сред хасиендерос има немалко европейци — испанци, а и... немци. Въобще немското влияние в Северно Мексико започна все повече да се разширява и навярно няма да е пресилено да се каже, че най-добре стопанисваните хасиендас и ранчос в тези области се намират в немски ръце.“

По Camino real, Кралския път, който води от Саюла през планините, образуващи южното продължение на Сиера де Наярит, язدهа трима мъже, на които личеше, че са оставили големи напрежения зад себе си. Конете им изглеждаха отпаднали и изнемощели и се движеха морно, с препъване през дълбоките цепнатини и неизброимите отломъци лава, които покриваха пътя. Човек в крайна сметка би могъл да изпадне в съмнение дали наистина се намира на някой път с оживено движение и трафик и при това „кралски“, или отдавна го е загубил под копитата на животното си. Обработваеми земи тук вече нямаше. Отделните растения, които се

появяваха във все по-голямо количество, бяха юка с дебели стволоче и тук-там някой гъсталак опопанакс, издигащ се два-три метра над земята и чиито великолепно ухаещи цветове бяха единственото, което възраждаше сетивата. А иначе слънцето сипеше зной като истинска фурна върху черния камънак лава и не бе за чудене, че тримата мъже от дълго време язدهа мълчаливо и навъсено един до друг.

Дори английското куче-следотърсач, което тепаше след ездачите, изглежда страдаше от лошо настроение, поне така би могъл да заключи човек от унило отпусната опашка и сънливия поглед на очите. Пътят водеше бавно, но постоянно нагоре. Да не беше тая ужасна жегата, изкачването нямаше да се изживява така неприятно, ала сега животните се мъкнеха с ездачите на гърба с такава мудност, че човек очакваше всеки момент да спрат.

— Сан Якобо де Компостела! — изръмжа единият и спря коня си. — Ако продължава така, няма да настигнем нехранимайковците до Мансанильо. Дяволът да я отнесе тая жегата и тоя Camino real! Какво не бих дал да знам в какво състояние са обикновените пътища в тази благословена страна, щом тоя Кралски път обръща вътрешностите на човек!

— Не ругайте, сеньор Миндрело! — утеши по-възрастният от неговите спътници. — Та помислете си, след като ние не се придвижваме достатъчно бързо, то можете да се закълнете, че Ландола и компанията също не се чувстват прекомерно добре. Те са дори в още по-лошо положение от нас, защото не разполагат с никакви средства и понастоящем трябва да се намират в състояние, в което не бих желал да се разменя с тях.

— И бездруго е учудващо — обади се Мариано, третият конник, — че досега нищо не сме успели да им сторим. Тримата изглежда притежават несломима природа. Десет дни сме на път и все още висим на техните дири, повече нищо.

— Повече нищо? Сеньор, не бива да сте несправедлив! Каквото изобщо можеше да бъде постигнато, бе постигнато. Размислете, до последните дни не знаехме коя е тяхната цел! Бяхме принудени да разчитаме следите им, не можехме да яздим напосоки. Самопонятно е, че преследваните бяха с предимство спрямо нас, защото не бяха зависими от дневната светлина и можеха да яздят и в мрака. Но сам кажете, не сме ли се приближили значително до тях, откакто от

посоката на тяхното бягство можахме да заключим коя е целта им? Тази заран установихме, че дирите им са само отпреди пет часа. Залагам си кемера срещу вашето графство, че довечера ще ги пипнем за перчема. Вие спокойно можете да приемете облога, сеньор, защото в сравнение с мен сте в по-изгодно положение. Спечелите ли, получавате кесията ми, докато аз евентуално бих останал с пръст в устата, в случай че в последния миг графството ви все пак отплува.

— Значи казвате, тази вечер ще ги спипаме? — попита с облекчение Миндрело.

— Със сигурност, ако междувременно не се случи нещо непредвидено — потвърди ловецът.

— После горко на тия мерзавци! Техният последен час ще е ударил. Хайде тогава напред, та вашето предсказание възможно по-скоро да се сбъдне!

Ездата продължи, а настроението бе по-добро отпреди. Но тяхното търпение скоро бе поставено на мъчително изпитание. Слънцето се изкачваше по-високо и по-високо над планините, а пътят ставаше все по-безутешен. От крачка на крачка теренът ставаше все по-вулканичен и изглежда почти всяка от планините бе угаснал вулкан. Навсякъде се виждаха кратери, а отстрани бяха струпани пластове лава. По едно време планините от двете страни се разстъпиха и образуваха широка долина, в чиято среда бе разположено някакво селце. Малкото къщи бяха изградени от блокове лава, а и оградите, с които хората бяха оградили хилавите си царевични нивици, се състояха от такива късове. Следвайки главната улица, която същевременно бе единствената в селото, след няколко минути тримата пътници стигнаха до една постройка, която се отличаваше от останалите само по това, че над дупката, която би трябвало да представлява вход, бе прикрепена една дъска с изрисуван най-вероятно със смазка за ботуши надпис „Хотел Долорес“.

Испанската дума „Долорес“ не означава само женско име, а както в латинския значи буквално „болки, мъки, скръб“. Едно подходящо име за своя хотел съдържателят — очевидно някакъв шегобиец — наистина не би могъл да постави. Тази къща бе най-скръбната страноприемница, на която бяха попадали някога тримата. Когато спряха конете си пред входа и повикаха „хотелиера“, се появи

един мършав, облечен само в панталони човек, който огледа мнително новопристигналите.

— Буенос диас, сеньор! — поздрави американският ловец. — Кажете, може ли при вас човек да сложи един добър залък между зъбите си?

— Стига да платите, защо не?

— За плащането нямайте грижа. Ние обаче искаме да получим от вас и една информация. Днес да са се отбивали при вас трима конници?

Недоверието в чертите на съдържателя се изостри.

— Вие да не би да принадлежите към тях?

— Не, но от доста време сме по следите им, за да разменим някоя по-тежичка думица с тях. Вие май сте си опатил от тези клиенти.

— Дано пукнат! — избухна хотелиерът. — Те се отнесоха с мен като към куче и ме заплашиха с бой, ако не съм им дадал незабавно да ядат. А след като изпълних волята им и поисках да платят, те се изсмяха и продължиха ездата си.

— Кога беше това?

— Преди не повече от два часа.

— Gracias a Dios^[4]! — извика ликуващо Миндрело. — Най-сетне ги спипахме!

— Още не съвсем — възрази Грандприз и се обърна към съдържателя: — Как е пътят оттук към планините?

— Лош, много лош! До подножието на планината там на запад, дето прилича на рог, все още се понася. После обаче става ужасен. Единствено отломъци лава и човешки бой дълбоки цепнатини, в които като нищо можеш да си строшиш врата и краката. Ама най-лош е пътят горе при Fuente del Diablo.

— При „Дяволския извор“? Това пък какво е?

— Сеньор, тук в околностите цялата земя е вулканична. Кратерите наистина са до един угаснали, ала въпреки това на много места излизат на бял свят извори, които са толкова горещи, че с водата им човек може да си приготви кафе. Най-големият и най-горещият от всички тях е тъкмо Fuente del Diablo. Той образува малък басейн, подхранван от силен подземен приток.

— Е, нас ни интересува най-вече как най-бързо да стигнем там горе.

— Хмм! — Съдържателят хвърли замислен поглед върху конете на ездачите. — С коне дотам има само един път — този, по който тръгнаха другите и той е, както казах, ужасен. Но за пеша знам един много по-кратък. Вярно, доста стръмен е, ала не така изморителен като другия. Само че по него вие сигурно няма да искате да поемете.

— Защо не?

— Защото трябва да изоставите конете си. А навярно възнамерявате да прехвърлите планините!

— Заблуждавате се, сеньор. Ние трябва само да си поговорим с онези мъже. Стане ли това, задачата ни е изпълнена и можем да се върнем.

— Е, в такъв случай добре! Яздите до мястото, където от пътя се отделя пътеката и оставяте там конете си. Или по-добре да дойда и аз дотам и да взема после животните със себе си.

— Ама ще можете ли да поддържате крачка с нас?

— Не се кахърете! Вашите коне са изтощени, а освен това ще яхна магарето си, така че няма да изостана. Но няма ли да влезете и се подкрепите?

— За това и по-късно има време. Друго ни тегне сега на ума. Трябва да тръгваме след онези мъже.

— Позволете, сеньор, да съм на друго мнение! Няма да пропуснете ни най-малко, ако направите половин час почивка и хапнете нещо. Давам ви гаранция, че ще отидете достатъчно рано. Пътят за ездачи извива толкова далеч на север, че ще стигнете при Дяволския извор един час по-рано от бегълците.

— Но трябва да отчетем, че ще загубим време в търсене на пътя. Ние не го познаваме.

— Това няма значение. Аз ще ви придружа до входа на багганса^[5], който ще следвате. Веднъж стигнали дотам, няма как да изгубите пътя. Поемате нагоре по пролома и като стигнете билото, ще се озовете при Дяволския извор, край който минава пътят за конници. А ако ви е удобно, мога да ви придружа чак догоре.

— Не, благодаря, сеньор, ще отидем сами, но ще ви бъдем задължени, ако ни придружите до пролома и се погрижите после за конете ни. А след като уверявате, че ще стигнем навреме, ако се отморим половин час, няма да проявим невежливостта да отблъскваме поканата ви. Да слизаме!

Докато посетителите се хранеха, можеха да се дивят през отвора на входа, служещ едновременно и за прозорец на животинското стопанство на хотелиера. То се състоеше от... дузина кокошки, които кълвяха на пътя някакви въображаеми зърна, като всяка от тях влачеше след себе си около два метра дълъг канап, вързан за крака ѝ. Поискаше ли човек да ги излови, не бе необходимо да търчи дълго след тях, просто трябваше да настъпва влачените върви. Гостите вече мислеха, че цялото стопанство на съдържателя възлиза на кокошките, ала тутакси бяха извадени от заблуждение. Един гол юноша тъкмо подкарваше известен брой едри пуйки към пуйчарника, служейки си за камшик с една пръчка, на края на която бе вързана кожа от белка. Белките тук са най-опасните неприятели на пуйките, толкова опасни, че те изпитват могъщ страх дори от кожата на смъртния си враг.

Докато се хранеха, Грандприз попита съдържателя:

— Когато тримата мъже бяха при вас, какво впечатление създаваха — в безопасност ли се чувстваха, или се бояха от преследване?

— Тук мога да ви осветля. Един от тях, когото другите наричаха Ландола, се изсмя на някакъв въпрос на спътника си и отговори, че хората сигурно вече отдавна се изгубили следите им. А преодолеят ли веднъж планините, изобщо нямало повече от какво да се страхуват, трябвало само час по-скоро да се снабдят с пари. Шансовете в това отношение отвъд били къде по-благоприятни, отколкото тук.

— Мога да се досетя какво е искал да каже оня. За да изпълнят намеренията си, се нуждаят от пари, които се надяват да сдобият от татък по някакъв престъпен начин, докато от тази страна на планините не могат да сторят нищо, без да обърнат вниманието на властите върху себе си. Ние обаче ще се погрижим да не им се представи възможност за провеждане на безобразните им планове. А сега да потегляме! Похапнахме, отпочинахме, нека не губим повече време!

Докато приятелите възсядаха конете си, хотелиерът издърпа иззад някаква ограда едно магаре, което бе толкова дръгливо, че живо да го оплачеш. Господарят му се метна и поеха на запад. Дългоушкото впрочем уличаваше в лъжа неугледния си външен вид, защото поддържаше бодра крачка наравно с конете, макар наистина те отдавна да не стояха на върха на физическите си възможности. За един час

стигнаха подножието на планината и пътят тръгна стръмно по нанагорнището. Последваха го на късо разстояние до мястото, където отляво един пролом се врязваше в планината. Той бе осеян със скални отломъци и водеше така внезапно нагоре, че само някой добър катерач би могъл да задържи крак. Едно ездитно животно тук би било напълно безполезно.

— Това е barranca — рече съдържателят, като посочи пролома. — След като сте се катерили два часа, стигате билото и право пред себе си виждате Дяволския извор. Пътят, към който трябва да се придържат преследваните, води от другата страна в много, губещи време завои и... Cielo! Какво е това?

При последните думи той беше обърнал поглед в посоката, която поемаше пътят и при това очите му се бяха спрели на кучето, чиято козина бе настръхнала, очите му святкаха и разкрачило широко предните лапи, то бе вдигнало неподвижно глава. Проследявайки посоката на погледа му, мъжете забелязаха някакъв предмет, който лежеше на двеста крачки нагоре наскрещаването.

— Santa Madonna! — извика съдържателят. — Прилича на кон.

— Кон ли? — попита Мариано. — Вярно, имате право, сега и аз го виждам. Трябва да проверим. Бързо нагоре!

Краткото разстояние бързо бе преодоляно и ездачите спряха конете си с вик на ужас пред гледката, която им се представи. Но не зеещата в гърлото на коня рана бе причината за ужасения вик на мъжете, а човекът, който лежеше до него в локва съсирена кръв. Беше Манфредо, мъртъв... убит. Потресени мъжете слязоха от животните и си разменяха забележки относно мъртвеца, докато Грандприз се наведе да прегледа дали все пак няма живот в него. Но един поглед го осведоми, че човекът отдавна е мъртъв. В областта на сърцето се виждат рана от нож. Тя трябва да бе причинила моменталната му смърт. Ловецът хвърли един проучвателен поглед и на коня, и се изправи.

— Сеньорес, случаят е ясен. Съсипаното животно е попаднало с предния десен крак в една пукнатина и се е сгромолясало. Не е могло повече да се вдигне, защото си е строшило крака. Сетне е възникнала разпра между Манфредо и един от другите. Предполагам, че всеки е претендирал за един от двата останали коня и в хода на свадата

Манфредо е бил убит. Само съм любопитен кой е убиецът — Кортейо или Ландола!

— В това отношение бих могъл да ви осведомя — рече съдържателят. — Нож видях само у един от тримата мъже — онзи, когото наричаха Ландола.

— В такъв случай е бил Ландола! Веднага си го помислих! Неговият спътник надали би могъл да направи един толкова добре преценен удар. А и сигурно ще е твърде страхлив за тая работа. Но това ще е последното злодеяние на Ландола. Кълна се във всички изчадия на пъкъла!

— Ужасен съм от безсърдечността на тези хора — подметна Мариано. — Та нали тъкмо на Манфредо с неговото познаване на тайния изход би трябвало на първо място да са благодарни за своето освобождение. Сега те проявиха своята благодарност, разбира се, по свой начин. Е, той беше техен съюзник и си получи възнаграждението, макар и да е заслужавал нещо друго от тях. Да го оставяме и да побързаме, та да ни паднат най-сетне злодеите в ръцете!

Тримата се сбогуваха със съдържателя, поверявайки му временно конете си. После се върнаха обратно при мястото, където се отклоняваше проломът и в следващия миг се изгубиха в него. Но съдържателят хич и не мислеше да се връща. Кортейо и Ландола си бяха отрязали от хълбока на коня едно голямо парче за провизии и той реши да вземе всичко що е годно. Прясното месо в онези местности е рядкост и хотелиерът много-много не му мисли. Измъкна ножа си и се нахвърли на конския труп. Средства да отнесе месото не липсваха — та нали имаше магарето си и конете на тримата гринго.

През това време двамата испанци и американецът, следвани от кучето, пъргаво изкачваха пролома. Пътят, както бе казал съдържателят, беше много стръмен и труден, ала въпреки това те напредваха добре и бързо, като на особено трудни и непроходими места се подкрепяха и избутваха един-друг. Скоро забелязаха също, че са в район, където подземните сили бяха в действие. На различни места струяха от някои пукнатини в земята с фучене и съскане фонтани и си търсеха път между черните камънаци лава. При едно такова поточе Миндрело спря и потопа ръка във водата, но в следния миг я издърпа с болезнен вик.

— Ауге! Та тая вода е направо вряла! Едва не си попарих цялата ръка.

Другите двама се засмяха, но не можаха да устоят да изпробват на свой ред температурата на извора. Бързо обаче се отказаха от този вид опити. Горещината на водата се понасяше само за кратък миг.

— Колко ли градуса може да има тоя извор? — понита Грандприз.

— Чувал съм, че има много горещи извори, чиято температура възлиза на седемдесет градуса по Целзий, че и повече. По моя преценка този е най-малко осемдесет градуса.

— Удивително! Каква ли температура трябва да притежават тези извори в недрата на земята! Но да не се задържаме повече, а да вървим нататък!

Според положението на слънцето беше някъде към четири часа след обед, когато преодоляха последния склон. Пред погледите на преследвачите, чиито лица пламтяха от катеренето, лежеше една седловина, осеяна с черни блокове лава с големината на човешки ръст. На много места бликаха горещи извори и понякога се налагаше да опипват почвата преди да поставят крак, тъй като поддаваше под стъпките и влизаха в неприятен досег с кипящата течност, клокочеща под земната повърхност.

Още няколко крачки и се намериха, според описанието на хотелиера, при Фуенте дел Диабло. В един черен басейн от вкаменена лава, с около десетина метра в диаметър, проблясваше катраненочерно водно огледало, което бе видимо само, когато някой полъх на вятъра преминаваше над повърхността и пропъждаше бялата мъгла, образуваща се от смесването на горещата пара със студения въздух.

Околността на Фуенте дел Диабло представляваше такъв зловещ хаос от скални отломъци и блокове лава, че създаваше впечатление, сякаш преди незапомнени времена Дявола е играл тук с канари на народна топка, като в пристъпи на бяс и ярост е трошал от планината късове с размерите на къща. Въобще околността с нищо не заличаваше настроението, породено от името и облика на Дяволския извор.

Но напусне ли човек този скален лабиринт и се насочи на запад, ще се наслади на една несравнима гледка. На погледа се предлага грандиозната панорама на западните склонове на мексиканските планински местности срещу Тихия океан. В по-нататъшните далнини

на човек се струва, че различава безмерната повърхност на Пасифика, макар че това би трябвало да почива на оптическа илюзия, тъй като въздушната линия от гребена на планината до периферията на океана възлиза най-малко на двеста километра. Тъмносините сиерас се изтегляха от изток на запад в няколко вериги, успоредно на тази, на която бяха застанали преследвачите. Между тях лежах плътни слоеве облаци, над които върховете им на някои места се извисяваха като скалисти острови от някое море. Преди всичко могъщият конус на Пик де Танситаро, докато в два конуса на юг се различаваха вулканите Невадо и Колима. Също така трябваше често да се вижда оттук и някога толкова ужасния, все още не съвсем угаснал вулкан Хорульо. Но вече бе късно следобед, мъглата бе паднала в долините и тази най-забележителна планина на западните скатове на мексиканските сиерас оставаше извън погледа.

След като тримата се насладиха на западния изглед, за което си позволиха само няколко минути, те се отправиха към източния склон на седловината, за да се огледат за очакваните. От техния наблюдателен пункт погледът обхващаше последната част от пътя, ала засега от тях нямаше следа. Грандприз нареди на Миндрело да се разположи така, че да наблюдава едно голямо разстояние от зигзагообразния път, без самият да бъде забелязан, а той и Мариано заеха позиция край водата, която местните жители толкова сполучливо бяха нарекли Фуенте дел Диабло, Дяволския извор. След известно време испанецът прекъсна мълчанието.

— Сеньор, какво ще правим с пленниците, ако наистина паднат в ръцете ни?

Запитаният му хвърли суров поглед. Неговият отговор се състоеше в насрещен въпрос.

— Кажете по-добре вашето мнение!

Мариано помълча минута-две и отвърна замислено:

— Всъщност би трябвало да ги вземем с нас и да ги отведем до Сантяго, откъдето избягаха.

— За да се измъкнат повторно и този път завинаги? Искате да овесите на врата си бремето, свързано с отвеждането на толкова опасни мъже? Сеньор, кажете защо сте на мнение, че трябва да връщаме тия мерзавци в Сантяго!

— Нуждаем се от техните показания за очаквания процес на фамилия Родриганда срещу всички тези Кортейо.

— На какво се осланяте от техните показания? Да не би да вярвате, че ще кажат истината? Впрочем имате си още Пабло Кортейо и дъщеря му. Задръжте си ги, щом като толкова държите на някакви показания пред съда, правете каквото искате, от мен да мине, и с Гаспарино, но от Ландола... — неговият толкова дълго стаяван гняв най-сетне се разрази и думите излизаха почти прецедени от устата, — ... от Хенрико Ландола, моят доведен брат, дръжте пръстите си далеч! Той принадлежи на мен, изцяло и единствено на мен!

Иначе толкова спокойният ловец сега бе едва ли не неузнаваем. Страните му се бяха зачервили, очите мяхаха мълнии, а в чертите му бе залегнала някаква зловеща решителност. Да беше съгледал сега Ландола смъртния си враг, когото наричаше свой заварен брат, би изтръпнал от ужас. По необходимост Мариано бе освободен да даде отговор, тъй като тъкмо в този момент Миндрело се върна от наблюдателния си пост с известието, че очакваните приближават.

Незабавно бяха направени последните приготовления за тяхното посрещане. Грандприз разпорежи на двамата си спътници да се скрият зад скалните блокове встрани от пътя, докато той самият щеше да чака с кучето неприятелите отпред. Щяха да стрелят само в краен случай, като дори тогава нямаше да се целят в главата или сърцето, защото искаха да заловят двамата живи. В следващия миг Дяволския извор отново лежеше самотен и изоставен като преди.

Търпението на чакащите бе подложено на дълго изпитание и ловецът вече мислеше, че Миндрело се е заблудил, когато чу шум от падащ камък. Малко по-късно откъм пътя прозвучаха гласове, след което стаените преследвачи видяха над скалните отломъци да се появяват главите на очакваните — Хенрико Ландола и Гаспарино Кортейо.

Но който не ги познаваше добре, надали би ги разпознал в тези измършавели фигури. Десетте дни преумора, лишения и глад бяха оставили ужасни следи по пращящите преди от здраве лица. Когато двамата стигнаха превала на прохода, Гаспарино нададе вик на радост и слезе от коня. Но това слизание по-скоро би трябвало да се нарече падане и дори несъмнено по-устойчивият от спътника си Ландола видимо се зарадва, като забеляза едно предлагащо почивка място.

— Ауте, това бе участък, който още дълго ще помня — въздъхна Кортейо, сядайки изнемогнал до езерцето. — Истински път към Голгота! Не може да се каже, че съм ти благодарен, дето не избра някой по-удобен.

— Така си и мислех, че ще чувам от теб само упреци и никаква благодарност! Глупак си ти, сеньор Кортейо, щом не осъзнаваш, че това бе най-сигурният за нас. Всеки друг щеше да е десет пъти по-опасен.

— А сега? Мислиш ли, че сега сме в безопасност?

— Напълно! Това, което остава пред нас, сиреч пътят до бреговете на Мансанильо, е детинска игра в сравнение с онова, което изтърпяхме. Разчитай на мен. От тая страна на планините ми е познато и знам как да намеря средства и пътища да станем отново шик.

— Стига само в крайна сметка случаят с Манфредо да не ни струва твърде скъпо. Дяволски бързо посягаш към ножа, сеньор Ландола!

— Ба! Малко ме е грижа за тая история. Кой ще седне да ти бере дерта за Манфредо! Дори считам, че има хора, които ще са ни благодарни, задето сме снели кахърите им за него. Ако го бяха спипали, така или иначе пак щяха да го окачат да се ветрее.

— Всъщност той беше в правото си относно коня. Твоето животно се строполи, така че имаше основание да претендира ти да вървиш пеша.

— Ама че глупак бих бил! В такива случаи всеки си е най-мил и аз много не му се церемоня.

— Добре, да го знам! Значи ако обстоятелствата налагат ще постъпиш и с мен като с тоя клет момък, който дори само заради нас заслужаваше по-добра участ.

— Я не дрънкай дивотии! За теб изобщо не ставаше дума, а за Манфредо. А що се отнася до участта му, тя само бе ускорена. Или може би щеше да проявиш добрата воля да делиш с него, както се бе загнездила в главата на оня тая идея-фикс? В това отношение те познавам много добре. Ти пръв щеше да го очистиш при подходящ случай. Но да не плещим глупости за неща, които вече не могат да се променят! По-добре се огледай дали не можеш да стъкнеш огън, та да напълним празните си търбуси!

— Конско месо! Брр! — потръпна Кортейо и стрелна с поглед коня, на който бе натоварен увития в някакъв парцал суров къс месо. Но в очите му освен погнусата се четеше и алчност. — Да не си въобразяваш, че ще се насиля да плюскам такава храна.

— Която далеч не е най-лошата. Впрочем имаш уверението ми, че това дълго няма да продължава. Скоро ще имаме нещо по-добро. Само че за тая работа ни трябва пари и пак пари. Първият, когото срещнем по пътя си, ще се прости с живота, стига да е само малко паралия. Не мога да му помогна.

— Тоя пръв, дето трябва да се прости с живота си, както казваш, в такъв случай съм аз — прозвуча глас иззад един камък нейде отпред и встрани от пътя и Грандприз излезе с насочена пушка.

Двамата се изплашиха до смърт при вида на ловеца, когото смятаха далеч отгук. Но докато Кортейо стоеше като парализиран от ненадейната поява, Ландола се окопоти.

— Грандприз! Ти! Дяволът те е довял насам! Значи и по дявола трябва да идеш!

В миг пиратът изтегли ножа и скочи като тигър към заварения си брат, но не било писано да го стигне. Следило с очи всяко негово движение, кучето се хвърли с грозно ръмжене върху нападателя и го срина на земята с тежестта си и силата на скока. Ножът падна от ръката му. Ръмженето на кучето подежда като сигнал за спътниците на ловеца. Те изскочиха от скривалищата си и се нахвърлиха върху двамата престъпници.

Гаспарино изобщо не помисли за отбрана. Беше така ужасен, че се остави безропотно да го вържат. А с Ландола бе още по-леко. Върху него стоеше кучето със зъби до гърлото му, така че не представляваше никаква мъчнотия да се надвие бившия пират. Вързани с ремъци, бяха замъкнати до водата и облеgnати на една канара в полулежачо положение. Победителите насядаха пред тях с кучето край себе си, което не изпускаше вързаните из очи.

— Е, сеньор Кортейо — подхвана Грандприз, след като плъзна един изпълнен с омраза поглед на доведения си брат. — Май не очаквахте втори път да ни паднете в ръцете?

Затвореният мълчеше и като Ландола държеше очите си затворени, сякаш нехаеше за говорителя.

— Искате да си играете на гордост и да не говорите? Толкова по-добре за нас, защото така набързо ще приключим с вас. Работата е там, че няма да вземем да ви помъкнем с нас. Не, просто ще съставим един прериен съд и на място ще произнесем присъдата.

Сега Ландола все пак се почувства длъжен да даде отговор.

— Не си въобразявайте, че можете да бъдете наши съдии! Тук не сме в прерията.

— Но се намирате пред един прериен скитник, за когото правото на прерията е закон и който ще съди според него.

— Това не ни влиза в работата! Искаме да бъдем отведени в редовен съд.

— И повече нищо? — присмя се ловецът. — Че защо избягахте, като сте искали да отидете на редовен съд? С това ясно дадохте да се разбере, че не искате и да знаете за него и сега щете не щете, ще се задоволите с нашето собствено законодателство.

— Вие нямате право да ни съдите.

— Наистина ли си убеден в това, Ландола, който се наричаш мой доведен брат? — отвърна Грандприз с режещ глас. — Ти уби моя баща, накара годеницата ми да се отвърне от мен и ми отне честта и имота. Ти си виновен, че в продължение на трийсет години бях принуден да се лишавам от полагащото ми се положение! И ти дръзваш да твърдиш, че съм нямал правото да бъда твой съдник? Не ставай за присмех, Ландола! Преследвах те през савани и планини, през езера и гори безспир, като Скитника евреин, който не знае почивка и сега най-после, най-после си в моя власт и няма сила на земята, която да те изтръгне от мен. Ти си най-големият изверг, който познавам и ще свършиш като изверг!

Ландола изслуша думите на брат си привидно невъзмутим, ала с таен страх. Той знаеше, че от страна на този човек, комуто бе причинил такива злини, не би могъл да разчита на пощада. Ето защо за него бе важно да печели време. В това се криеше единствената му възможност за спасение. То бе и причината да подхвърли с наглед безгрижна усмивка, когато Грандприз свърши:

— Няма да посмееш да ми причиниш някакво страдание. Сеньор Мариано няма да го изтърпи.

Но щеше да разбере, че бърка в предположението, защото Мариано обърна лице право към него и каза:

— Лъжеш се, Ландола, като си въобразяваш, че животът ти представлява някаква важност. Нямам ни най-малкото намерение да възпирам ръката на справедливостта.

— Но ако ни отнемете тук живота, после ще ви е невъзможно да докажете, че сте истинският Родриганда. Само по тази причина ще трябва засега да ни пощадите.

— Отново се заблуждаваш. За целта въобще не се нуждая от вас, тъй като имам достатъчно други доказателства, пък и Пабло Кортейо и дъщеря му са ни под ръка.

— Но нашите свидетелски показания са решаващи. Не си ли давате сметка, че само чрез нас можете да уличите Алфонсо, подставеният наследник!

— Не си прави труда, Ландола! Ти не можеш да схванеш, че нещата се промениха изцяло в наша полза и във ваш ущърб. Ние изобщо не се нуждаем от вашето свидетелстване. Събрани заедно, показанията на Родриганда ще доставят едно смазващо доказателство, което няма да остави място за съмнение. Вие при всички случаи сте изгубени и аз не мога, а и не желая да сторя нещо за вашето спасение.

— Тогава бъдете проклети за цялата Вечност! — изкряска пиратът, когото сега цялото самообладание бе напуснало. — И приключвайте най-сетне с тоя фарс!

— Само че за вас фарсът ще се превърне в трагедия! — взе отново думата Грандприз. — Нека последваме желанието ти и приключим. Сеньор Мариано, в какво обвинявате този мъж, който се нарича Ландола? Но моля да вземете предвид, че трябва да приведете такива прегрешения, които засягат вас и вашите приятели, тъй като ще съдим според закона на прерията, а не по гражданския наказателен кодекс.

— Добре, обвинявам Ландола в похищение и отвличане.

— Кого е отвлякъл?

— Мен и моите приятели.

— А вие, сеньор Миндрело, в какво обвинявате този човек?

— Обвинявам го в същите престъпления и освен това в търговия с роби, извършена спрямо мен и граф Фернандо де Родриганда.

— Това е достатъчно, сеньорес. Аз не искам да говоря за онова, което тоя човек ми е причинил. Но какво наказание се полага според закона на прерията за похищение и отвличане на човек?

Двамата, станали така неочаквано съдебни заседатели, достатъчно дълго бяха живели откъснато от цивилизацията, за да знаят какво трябва да отговорят. Ето защо на въпроса на американеца извикаха в един глас:

— Смърт!

— А какво наказание се налага за многократно отвличане на хора?

— Многократна смърт!

— Благодаря ви, сеньорес! Вие говорихте правдиво. Сега Гаспарино Кортейо! В какво го обвинявате, Мариано?

— Обвинявам го в подмяна на дете и отвличане, извършено спрямо мен, опит за убийство на моя баща и в едно направо въпиющо заграбване на имуществото ми. Обвинявам го също така в съучастничество във всички престъпления на неговия подсъдим другар, към които самият той го е подстрекавал.

— А вие, сеньор Миндрело?

— Аз го обвинявам в противоправно отнемане на свободата, извършено спрямо мен, също така в съучастничество в търговия с роби и за всичко неизразимо, което граф Фернандо и аз претърпахме в робството.

— Добре, сеньорес. А аз повтарям предишния си въпрос. Какво наказание се полага според закона на прерията за отвличане на човек и кражба?

— Смърт.

— А за многократно отвличане на хора?

— Многократна смърт.

— Вие чухте — обърна се след тези думи той студено към пленниците. — Вашата присъда е произнесена. Пригответе се да умрете!

Грандприз замълча и остави очите си да се плъзнат с безгранично удовлетворение върху престъпниците, за да види какво въздействие им е оказало разглеждането на делото. Ландола изглеждаше напълно равнодушен. Лежеше със стиснати зъби и отправяше жарещ поглед от един съдник на друг. Другояче стояха нещата с Гаспарино. Онова, което сега го бе обсебило, бе не гордост, а страх, неизказан страх. Намираще се в такова душевно състояние, че би предал и най-добрия си приятел.

Американецът се изправи. Очите му се озариха от внезапна идея и той пристъпи към езерцето да провери температурата. Пробата трябва да бе откликнала на желанието му, защото кимна доволен. После отново се намести срещу пленниците. Лицето му бе приело израз на неумолима решителност.

— Да свършваме набързо с мерзавците! — рече Мариано. — Вечерта приближава и трябва да помислим за връщането.

— Набързо? Какво ви хрумна? Сигурно и злото, което тоя тип ми причини, бе нещо мимолетно? Или бяха ефимерни шестнайсетте години, които бяхте принудени да изтърпите в мъки и лишения, заради низостта на тия демони? И казвате да приключа с тях набързо? Мога да ви уверя, че един куршум, довел живота им до бърз край, за тях ще е незаслужена милост, а аз съм последният, който ще им окаже тая услуга.

— Но какъв вид смърт им определихте? — поиска да знае Миндрело. — За Бога, за мен ще е върховно блаженство да изпълня пътуване на тези изчадия за пъкъла с възможно повече наслади.

— Не се ли досещате какво съм наумил? И все пак идеята е толкоз близо до ума! Забравихте ли болката, която изпитахте там долу, топвайки ръката си в горещия извор?

— *Per todos los Santos* — в името на Все светии! Тази идея е безценна! — провикна се възторжено Миндрело. — Имате право и така ще бъде направено! Ще метнем мерзавците във врящия Фуенте дел...

Той беше прекъснат от протяжен, грозен крясък. Беше го надал Кортейо. С широко отворени очи и обезкръвени устни, той се втрени в своите съдии, сякаш виждаше призрак. Неговият спътник притежаваше по-здрави нерви. Ландола не даде нищо да се забележи.

— *Valgame Dios* — Бог да ме пази! — изкрещя Кортейо ужасен. — Всичко друго, само това не, сеньор! Умолявам ви, за Бога, не го правете!

— Не реви и се вайкай и не замесвай Бога! Позоваването ти на Бога, в когото и бездруго не вярваш, звучи в устата ти като хула.

— Сеньор, ако го извършите, не сте човек, а зъл демон!

— Ние сме хора, които съдят демони. Не се позовавай на човечността, каквато никога не си проявявал през живота си!

— И все пак моля, да, да, умолявам ви, само този път проявете милосърдие и ни освободете! Заклевам ви се с всички клетви, че никога повече няма да пресечем вашите пътища. Заклевам се в отвъдния си живот! Сеньор Мариано, зная, че в гърдите си имате чувствително сърце и не може да искате по такъв ужасен начин да ни...

— Млъкни, бълзливоце! — бе прекъснат от Ландола, който бе слушал с привидна равнодушност сякаш цялата тая работа не се отнасяше до него. — Нима не виждаш, че при тия сатани всяка дума е безполезна и че ще им създаваш далеч по-малка радост, ако престанеш да скимтиш и хленчиш? Ти си мъж и понеси като такъв онова, което и бездруго няма да се промени!

Сетне обърна гръб на неприятелите, давайки с това да се разбере, че отсега нататък думица няма да обели. Кортейо продължи да циври. Тогава Мариано се изправи и даде знак на ловеца да го последва. Нотариусът замлъкна и се послуша. Мариано излезе извън обсега на слуха на пленниците и спря. Не се наложи да чака дълго Грандприз. След няколко мига той пристъпи към него с мрачно лице, защото не можеше да не се досети защо младият граф иска да говори с него без свидетели.

— Сеньор Мариано, зная какво искате от мен, но ще ви кажа също, че всяка ваша дума ще бъде напразна.

— Сеньор Грандприз, в такъв случай вие не сте човек, а сатана в човешки облик!

Едва ли не враждебен бе погледът, който ловецът метна на другия.

— Сеньор, зная, че сте на различно гледище от мен, въпреки неописуемата несрета, в която тези мерзавци са подхвърлили вас и цялото ви семейство, за което ви уважавам. Но не искайте от мен да променям за ваша угода становището си! Аз съм копнял за Часа на отмъщението ден и нощ. С охота живеях в нищета и гладувах, изнемогах и мръзнах, защото един вътрешен глас ми подсказваше, че ненапразно се надявам. Сега Часа на отмъщението настъпи. Да, ще ви кажа открито, аз искам отмъщение, не наказание. Не мога да сторя нищо, че съм устроен другояче от вас. За това е виновен негодият там отпред, който ме прогони в дивия пущинак, станал мой роден дом в

продължение на трийсет години и където няма друг закон, освен закона на dark and bloody grounds^[6], законът на безпощадната отплата.

— Е добре, нека по отношение на Ландола бъде волята ви. Но какво ви е сторил Кортейо, та искате и той да умре по такъв ужасен начин?

— С него аз нямам работа. Нейсе, теглете му куршума... в случай че сеньор Миндрело е съгласен с това. Но се опасявам, че словата ви и при него няма да намерят добра почва, защото доколкото познавам вашия съотечественик, той мисли точно като мен.

За свое съжаление Мариано трябваше да признае, че относно Миндрело ловецът има право, поради което не направи опит да разубеждава испанеца. Той рече помръкнал:

— Е добре, направих каквото можах, макар и безрезултатно. Но не можете да настоявате да ви съдействам в мероприятие, което не одобрявам.

— Кой го иска? Онова, което остава да се свърши, ще свършим и без ваша помощ.

Когато двамата се върнаха при другите, адвокатът започна да умолява отново с предразнял от страх глас и едри капки пот на челото:

— Сеньорес, ако е останала искрица човешко чувство у вас, не се отнасяйте така жестоко с мен. Аз не моля за живота си, а за един бърз край. Не ме измъчвайте, а ми пратете един куршум, сеньорес, един милосърден куршум! Вие трябва тази молба...

— Окаян страхливец! — Ландола беше, който изстреля презрително тази дума. Той се бе отърколил и гледаше спътника си с очи, в които се четеше изпълнено със злъчна подигравка презрение. — Ако някой път съм бил в неяснота по отношение на твоята същност, то сега съм във от заблуждение. Как само се влачиш по търбух пред тях, бълзльо! Целуни праха на стъпалата им, олижи плюнката им! Ти си толкова жалък негодник, че за теб изобщо няма подходящ вид смърт. Това е мнението, което имам за теб и всъщност винаги съм имал. Сега го знаеш, поплювко!

Тези думи накараха Кортейо за миг да забрави страха си. Лицето му се зачерви от гняв.

— И това ми го казваш ти, канала, мерзавец такъв, комуто дължа цялата тая злочестина! Тогава чуй и моето мнение! В името на всички дяволи от пъкъла, ако има човек, когото с радост в сърцето бих

гледал как се вари в оная вряща супа там долу, то това си ти, Хенрико Ландола! Ти ще предоставиш едно изискано блюдо на Сатаната!

От думите на съучастника си в злини лицето на Ландола започна до тъмночервено да се обагрят. На челото му набъбнаха синкави вени, връхлетя го безмерна ярост. Диво се изправи. От устата му се изтръгнаха откъслечни стонове и пъхтене. С огромна сила напъна ремъците си. Внезапно му се удаде да освободи дясната си ръка. Докопа стремително Кортейо, който ужасено опита да се хвърли назад. Пръстите на Ландола се вкопчиха с желязна хватка около ръката му.

— Щом аз съм изгубен и трябва да ида по дявола, то ще ме придружиш поне и ти, най-презрян от всички пъзливци! — изсъска той.

Отърколи се гъвкаво до ръба на басейна и повлече Кортейо със себе си. Преди някой от техните съдии да успее да се намеси, двете тела се изтърколиха през ръба. Чу се само пронизителния крясък на Кортейо, примесен със злорадия кикот на пирата. Веднага след това клокочещата вода пръсна зловещо. Беше свършено. Вече нищо не наемкваше за ужасната драма, която току-що се бе разиграла.

Дълго време тримата стояха безмълвно и неподвижно. Сетне Мариано сне шапка, прекръсти се и каза потресен:

— Това е краят. Ландола сам изпълни вашата присъда над себе си и своя съучастник. Не се налага повече да се караме доколко далеч се простира нашето право на отмъщение. Нека Бог се смили над душите им. Амин!

— Мерзавци! — Тази дума бе надгробното слово на непримиримия ловец.

Ноцта спускаше своя воал над пустата планинска долина, когато те влязоха в „Хотел Долорес“. Съдържателят пристъпи насреща им с порой въпроси, ала те не му сториха услугата, макар и на един-единствен да отговорят. Мълчаливо се настаниха край вечерята, която съпругата на хотелиера бе приготвила. Имаше „бизоново филе“ и печеното много се услади на изпитващите истински вълчи глад посетители. Когато и последното късче изчезна зад зъбите им, узнаха, че са яли... конско месо.

— Да — ухили се под мустак съдържателят, забелязвайки удивените, въпросителни физиономии на своите гости. — Моята жена умее да прави отлично асадо^[7] от конско месо, което не отстъпва по

нищо на някое говеждо печено, та затуй си помислих, че сигур ще е глупост от моя страна да оставя хубавото месо да се въргаля там горе на пътя. Надявам се това откровение да не подейства зле на сеньорес.

Е, сеньорес бяха свикнали на какви ли не теглила и веднъж консумирали печеното, не се почувстваха ни най-малко зле. Скоро след това легнаха да почиват и спаха до настъпване на утрото.

Конете им от вчера горе-долу си бяха отпочинали, така че нищо не пречеше на скорошното им заминаване. Двете прибрани животни на престъпниците съдържателят получи като подарък, от което бе така заплепен, че продължаваше да прави метани, застанал пред своя „хотел“, дори след като тримата гринго отдавна бяха изчезнали зад първия завой на пътя.

---

[1] Cielo! (исп.) — Небеса! (Б.пр.) ↑

[2] капорал (исп. caporal) — надзирател (Б.нем.изд.) ↑

[3] ескрибиенте (исп. escribiente) — писар (Б.нем.езд.) ↑

[4] — Gracias a Dios! (исп.) — Благодарение на Бога! (Б.пр.) ↑

[5] barranca (исп.) — пролом (Б.нем.изд.) ↑

[6] dark and bloody grounds (анг.) — мрачните и кървави поля (Б.пр.) ↑

[7] асадо (исп. asado) — печено (Б.нем.изд.) ↑

15. ОБСАДАТА НА КЕРЕТАРО

Обсадата на Керетаро бързо напредваше. Обсадените наистина не гледаха бездейно. До 6 май бяха предприели петнадесет вилазки, ала сега и средствата за отбрана бяха почти изчерпани. Макс бе опитал да завърже преговори с Ескобедо. Той предлагаше да предаде града при условие, че на него, европейските войници и придружителите му бъде разрешено свободно напускане на страната, а на неговите мексикански привърженици гарантират безнаказаност. Ескобедо отговори лаконично:

„Аз имам заповед да превзема Керетаро, а не с никакъв самозван император на Мексико — такъв аз не познавам — да преговарям. Впрочем кръвта на онези, които бяха избити заради така наречената империя и разстреляни вследствие Декрета от 3 октомври, креци до небесата за мъст. Освен това на ерцхерцога от Австрия многократно е предоставяна преднамерено възможността да избегне заслужената участ. А че той не е последвал тези предупреждения, си е негова работа.“

Отблъснат така от Ескобедо, Макс се бе обърнал лично към Хуарес, ала не получи отговор. Също толкова бе провървяло и на Мирамон. Той бе отправил различни предложения до Хуарес, Ескобедо и други лица, но надеждата да се измъкне от капана, досега бе напразна.

В момента се бе оттеглил в стаята си и пред него стоеше полковник Мигел Лопес. Той беше рицар на френския Почетен легион и минаваше за личен приятел на императора, тъй като този бе станал дори кръстник на неговия син. Макс първо го бе направил комендант и губернатор на крепостта и замъка Чапултепек, а после полковник на полка на императрицата, както и командващ нейната лична охрана.

Причина — достатъчна да прояви към своя император най-голяма благодарност и привързаност.

Сега стоеше пред Мирамон. Двамата мъже бяха мрачни, ала все пак изразът им бе различен. Генералът имаше вид на човек, който се счита за загубен, който вече не храни никаква надежда и все пак с готовност би се уловил за всяка сламка. Той осъзнаваше, че е безвъзвратно загубен. Напротив, полковник Лопес показваше мрачна решителност. Той изглеждаше на човек, който знае наистина своето положение, но за когото всяко средство да се измъкне от него е добро.

— Току-що се връщам от един оглед — рече Мирамон. — Ние сме в състояние да издържим най-много още няколко дни. Серо де лас Кампанас е напълно опустошен от снарядите на неприятеля, градът е разрушен, укрепленията унищожени и само форт Ла Крус все още оказва съпротива.

— Той се счита за непревземаем — заяви Лопес.

— Сега вече не е така. За късо време Ескобедо ще влезе тържествено и ние ще доловим страховитото ехо на Кървавия декрет.

— Нима няма спасение?

— Геройската смърт с оръжие в ръка.

— Ба! — изхили се Лопес. — Може да е красиво да умреш за императора си, но в действителност къде по-красиво е да живееш за себе си.

— Не сте неправ — отвърна Мирамон замислено. — А какво означава за нас смъртта! Това е отказване от всякакви придобивки, всякакви надежди и възжелания, всякакви проекти, върху които в продължение на десетилетие сме градили и работили. Не ми се ще да умирам с мисълта, че тоя Хуарес, тоя индианец е отново президент на Мексико и е величан като спасител на отечеството.

— Все трябва да има някакво средство да спаси всички нас.

— Има едно. То е средство, което човек едва ли и на себе си смее да довери, камо ли на някой друг.

— В такъв случай аз не бива да го чуя?

— Само, ако бихте бил ням.

— Е, тогава съм ням — увери полковник Лопес.

— Добре. Ще ви се доверя. Готов ли сте да станете мой пратеник до републиканците?

— Да — заяви Лопес след кратко колебание.

— Времето настъпи.
Лопес метна кос поглед на командира си.
— Вие вече сте мислил върху тази възможност?
— От няколко дни.
— Толкова по-добре. При това положение смея да се надявам, че всичко е зряло обмислено.
— Тъй е.
— Остава главното — да намерим някое лице, към което можем без риск да се обърнем.
— То е вече намерено, а и също така донякъде подготвено — генерал Велес, с когото наскоро влязох във връзка.
— Но ще бъде ли упълномощен да сключи един контракт като възнамерявания?
— На Ескобедо може само да е приятно да овладее града без по-нататъшни жертви и да ни остави да офейкаме с австриеца!
— Тогава би трябвало преди всичко да се предаде форт Ла Крус.
— Така е. Значи ще се наемете с тези преговори?
— Да. Решен съм.
— В такъв случай ето ключа от изходната портичка. Днес към полунощ Велес ще се промъкне до нея.
— Той лично?
— Да. Разчита на думата ми, че нищо няма да му се случи.
— Какви условия поставяте?
— Свободно изтегляне за императора и нас двамата.
— Какви гаранции искате?
— Какво ли бих могъл да искам! Да изисквам подпис, не мога. Никой генерал не би имал непредпазливостта да състави текста на един такъв пакт.
— И ще трябва да се задоволим с честната дума на този човек?
— Да. Велес никога не е нарушавал своята дума.
— Значи това е цялата ми директива?
— Цялата. Искам само още да добавя, че часът трябва да бъде точно фиксиран. Тази вечер няма да си лягам, додето не дойдете да ми съобщите резултата от преговорите.
Лопес едва бе в състояние да дочака полунощ. Струваше му се, че денят и вечерта пъплят като охлюв. Но все пак най-сетне времето дойде. Той се промъкна до изходната портичка, отвори я тихо и отново

заклучи, като се намери на открито. Недалеч от него се бе облегнала на стената една човешка фигура.

— Кой е там? — прошепна онзи.

— Пратеник на Мирамон — отвърна той също така тихо.

— Добре дошъл! — С тези думи фигурата приближи.

— Генерал Велес? — осведоми се полковникът.

— Да. А вие?

— Полковник Лопес.

— Аха! Познавам ви! Какви претенции предявява Мирамон?

— Свобода за императора и нас двамата.

— Хм. Тогава ми кажете, знаете ли точно къде и как живее дон Максимилиано.

— Обитава манастира Ла Крус тук над нас и добре познавам неговото жилище.

— Аз пък искам да бъда пуснат да вляза в определен час оттук.

— Определете го тоя час!

— Да кажем, в нощта на 14 срещу 15 май отваряте в два часа тази портичка. После ще имате пълен един час за свободно оттегляне, за изчезване. След това аз ще вляза с двеста души. С тези хора ще се уверя дали и вие сте си заминали. Повече човешки живота не бива да рискувам. Уверя ли се, че сте съдържали думата си и сте били дискретни, ще пратя за подкрепления. Съгласен?

— Напълно.

Двамата мъже си подадоха ръка, след което се разделиха. Генерал Велес се упъти към лагера си, а Лопес се върна при Мирамон, който го очакваше с копнеж.

— Е, как мина? — посрещна с тези думи той влезлия, преди онзи да е намерил време да поздрави.

— Ще бъдете доволен, генерале — отвърна полковникът. Сетне докладва как е протекла срещата.

— Слава Богу! — рече Мирамон с въздишка на облекчение. — Почти не ме свърташе от безпокойство. Намерението да се встъпи в преговори с вражи офицер на такива основания, е винаги едно рисковано начинание, което може да не сполучи и после човек трябва да си тегли неприятните последици.

Лопес повдигна вежди и отвърна:

— Рисковано начинание? И кой всъщност се зае с това рисковано начинание?

— Ние двамата, разбира се.

— Бих желал да го оспоря. Вие стояхте на заден план, а мен изпратихте напред. Следователно при една неудача на предприятието аз бих бил онзи, когото щяха да пипнат.

— Но пък аз съм този, който ви е натоварил с поръчението, поради което навярно щяхте да се позовете на мен. Виждате, че и двамата сме били подхвърлени на същата опасност.

— Нека е тъй — рече Лопес, съзнавайки, че трябва да се примири. — За щастие мога да окача моя рискован замисъл като успял.

— Каква гаранция получихте?

— Каква друга, освен честната дума на Велес.

— Хмм! Дали това ще е достатъчно?

— Съмнявате се в лоялността на генерал Велес?

— Още не съм чувал да е нарушил думата си, но в този случай... хмм!

Мирамон замълча. За момент му стана трудно да продължи подхванатото изречение. Лопес го разбра и попита усмихнато:

— Защо мислите, че точно в този случай ще направи изключение?

— Защото... защото... той ще ни счита... за предатели, които не се включват в нашето споразумение.

— Думата не е красива, но по същество е правилна. Има хора, които се водят по странната максима, че човек не е длъжен пред някой пре... Саганба, тая проклета дума!... че човек не е длъжен пред някой предател да спазва думата си.

— Дали Велес принадлежи към тези хора?

— Надявам се, не, пък и не би било възможно да се добие каквото и да е по-нататъшно поръчителство. Велес тогава би поискал и от наша страна такова. Ние обаче какво бихме могли да му предложим?

— Хм! Нищо, освен нашата дума.

— Следователно виждате, че не се намира в ни най-малко по-изгодно положение от нас.

— О, напротив! Ситуацията, в която сме изпаднали, за него трябва да е достатъчно поръчителство, че ще изпълним обещанието си.

Лопес разказа още някои подробности и си тръгна. Мирамон отиде да спи. За да събуди у Максимилиан някои радостни надежди за бягство от Керетаро, той беше пратил вестител до един негов привърженик, предводител на гверилияси, за когото знаеше, че се придържа към местността между Саламанка и Гуанахуато. Тайният пратеник носеше писмена заповед, която гласеше:

„След получаване на настоящето, потеглете с вашия отряд, за да предприемете в гърба на Ескобедо следващата нощ една атака и с викове огласявайте, че сте привърженици на императора. Тази атака за вас наистина ще е безполезна, но за нас ще има големи последици. Бийте се, докато е възможно и се изтеглете.

генерал Мирамон“

Куриерът бе инструктиран, в случай че не му се удаде да се промъкне през неприятеля или бъде заловен, да смачка на топче тази бележка и я погълне, за да не стане достояние нейното съдържание. С настъпването на нощта бе потеглил и преминал благополучно линията на обсадителите. През деня му провървя да издири получателя и онзи веднага се приготви да изпълни заповедта.

Курт беше назначен към една войскова част под заповедите на генерал Велес. Неговият щаб бе разработил нов план, който би трябвало да облекчи завладяването на града. Велес наистина го бе обявил за безполезен, защото знаеше, че крепостта по друг начин ще падне в ръцете му, но тъй като не биваше да казва нищо по въпроса, планът бе приет, въпреки възражението му, и сега провеждането му се нуждеше само от одобрението на генерал Ескобедо. За да бъде получено, трябваше да се изпрати до пълководеца куриер, който да съумее да представи плана във всичките му достойнства. Бе избран Курт Унгер.

Беше следобед, когато Курт потегли. Той скоро се срещна с генерал Ескобедо, установил Главната си квартира само на час път от Керетаро, и получи одобрение на предложенията, разбира се, след обстойно обсъждане и междувременно вечерта настъпи. Беше тъмно и за да се прибере по-бързо, Курт се отклони от правата посока. Тя щеше да го отведе сред обсаждащите войски, при което разни задръжки биха забавили ездата му. Ето защо реши да язди към фланга на обсадителите. Поради мрака и липсата на проправен път, човек лесно би могъл да сбърка възнамерявалата посока и Курт наистина се заблуди на известно разстояние в полето. Забелязал го, той спря да намери вярното направление.

Докато размишляваше сред тревистата равнина, стори му се, че чува пред себе си пръхтенето на кон — там, където се забелязваше една по-тъмна ивица в нощния мрак и в която не бе трудно да се разпознае гора. Последва второ, а после трето и четвърто изпръхтяване. Там навярно имаше няколко, може би много коне. А където има коне, има и ездачи. Приятели ли бяха, или врагове? По всяка вероятност врагове. Войските на Ескобедо бяха разположени отсреща вляво и при това нямаше нужда да се крият в гората.

Курт обърна коня си и се върна дотолкова, че ако животното изпръхтеше, да не бъде чуто от спотайващите се ездачи. Върза го за колче и закрачи обратно към гората. В нейна близост залегна в тревата и започна да се придвижва по маниера на прерийните ловци. Не мина много и проникна между дърветата в периферията на гората. Тогава чу отляво полугласно воден разговор. Запромъква се към този район, но скоро бе принуден да спре, тъй като бе стигнал до едно дърво, близо до което седяха двама мъже и разговаряха помежду си. Можеше да разбира всяка тяхна дума.

— Колко ли е часът? — запита единият.

— Дявол знае — изръмжа другият. — Трябва да е към единайсет.

— Значи още един час.

— Смяташ, че ще потеглим към полунощ?

— Да. За да започнем атаката в един часа. Всъщност един безумен план. Ние сме четиристотин, а неприятелят брой двайсет и пет хиляди.

— Глупости! Та нали ще си имаме работа само с една малка част! Но все пак не е нищо друго, освен тичане към смъртта.

— Аз не си представям толкова зле нещата. Докато стоях днес на пост, мина нашият коронел^[1] с пратеника на генерал Мирамон и ми се удаде да подочуя няколко думи от техния разговор. Коронелът негодуваше, че трябва да се жертва.

— А пратеникът?

— Оня го успокои, изяснявайки, че изобщо не се касае за сериозно сражение. Само трябвало да се покаже, че императорът има в тила на неприятеля си привърженици, готови да се бият за него.

— Ама че тъпотии! И какво би му помогнало това в неговото безнадеждно положение?

— Знае ли ти някой? Не съм генерал, нито пък министър. Нападаме и се изтегляме, щом засвирят куршумите на враговете.

— Да, да, и същевременно няма да правим нищо друго, освен да се оставим да ни трепят и да врещим „Вива Максимилиано!“. С охота бих останал тук, а да кряска който си ще.

— Да не би да те е бъз?

— Какво ти скимна! Все пак има голяма разлика дали ще се бия за някоя кауза, която има бъдеще, или някаква, дето предварително зная за обречена.

— Обречена? Имаш предвид каузата на императора? Само да не те чуе коронелът. Веднага би наредил да ти теглят куршума в главата.

— В такъв случай би бил достатъчно глупав. Истината човек не награждава с куршум.

— Ба! Истината! Понеже сега търпим безобразен неуспех, си мислиш, че и тъй ще продължава? Само че тук страшно се мамиш. Мирамон е способен. Нима не беше президент? Той навярно знае какво прави. И тоя номер, който днес трябва да скроим, сигурно влиза в неговите сметки. Може би се налага да насочим вниманието на Ескобедо към нас, та да се удаде на нашите от града възможност за вилазка, която ще е пагубна за обсадителите.

Към края на разговора Курт бе доловил приближаващи стъпки, което обаче се бе изплъзнало на двамата събеседници. Някакъв дълбок, властен глас запита:

— Какво ви хрумна да дрънкате толкова високо?

— Ах! Коронелът! — извикаха двамата, подскачайки.

Курт предполагаше, че същинският отряд станува във вътрешността на гората, а в окрайнината ѝ са разположени двойки

постове. Такъв пост вероятно представляваха и двамата, които бе подслушал. Че мнението му бе правилно, щеше веднага да разбере.

— Тихо! — повели коронелът. — Нали съм дал заповед на пост да не се говори!

Двамата се чувстваха виновни и премълчаха. Коронелът продължи:

— Нещо да се е случило?

— Не — отвърна единият.

— Тогава се дръжте по-мирно, отколкото досега! Говорите ли високо, вас ще чуят, вместо вие да чуете някой. Аз ще отида да поразузная наоколо. Възникне ли през това време нещо, докладвайте на майора!

Курт не можеше да види коронела, но по шума от крачките разбра, че идва към дървото, зад което бе залегнал. Ето защо се надигна и се сниши плътно и ниско до ствола на дървото. За да не се блъсне някъде, полковникът държеше ръцете си напред. Той напипа стеблото и поиска да го заобиколи, ала се закачи в крака на Курт и се просна на земята.

— Проклятие! — изруга. — Имам чувството, че се спънах в ботуша на някакъв човек. Бързо насам, вие двамата!

Курт едва има време да се отмести светкавично встрани и, промъквайки се край няколко дървета, да се притаи зад друго стебло — толкова бързо се отзоваха двамата мъже. Полковникът веднага се бе изправил.

— Имате ли кибрит? — попита той.

— Да.

Курт се шмугна още по-назад.

— Запалете! — заповяда офицерът. — Но няколко клечки едновременно! Да светне по-добре.

Курт долови драскането по кибрита и миг по-късно пламъчето освети мястото, където стояха тримата мъже. Щастие бе, че сиянието не можеше да проникне до него.

— Виждате ли нещо? — запитва коронелът.

— Не — гласеше отговорът.

— Осветете земята!

Двамата мъже се подчиниха.

— Ах! — въздъхна облекчено офицерът. — Има някакъв корен. Обрасъл е с мъх и неговата мекота ме заблуди, че е крак. На него съм се закачил.

— Сигурно, сеньор — подкрепи го единият часови.

— Човек винаги трябва да е много предпазлив — рече наставнически коронелът, — особено в положението, в което се намираме ние. Затова дръжете ушите си отворени, омбрес!

След това предупреждение офицерът закрачи към края на гората. За Курт опасността премина. Коронелът вероятно възнамеряваше да направи един обход по равната степ около гората. При тази мисъл в главата на младия мъж светкавично се оформи едно решение. Какво би станало, ако плени полковника? Начинанието сигурно нямаше да е лесно, но той се чувстваше достатъчно ловък да го осъществи.

Последва приведен офицера. Онзи действително бе излязъл в тревистата равнина и сега крачеше бавно край периферията на гората. Курт се промъква известно време след него, додето излезе от слуховия обсег на двамата постови. Сетне го настигна и склучи здраво пръсти около гърлото му. Офицерът изстена приглушено и размаха ръце във въздуха да улови нападателя, ала не му се удаде. Последва по-силно стягане на пръстите на Курт, едно хъркащо, постепенно стихващо стенание и офицерът се смъкна на земята.

Немецът незабавно извади носната си кърпа и я върза през устата на изпадналия в безсъзнание пленник, след което разви ласото от кръста си и го омота здраво около ръцете и краката на онзи, та като се свести да не може да мръдне. После го метна на раменете и побърза към коня си, когото въпреки мрака успя да намери. Намести пленника напреко пред себе си и подкара животното — отначало бавно и предпазливо, после толкова бързо, колкото позволяваха тъмнината и теренът.

Вместо да се придържа към първоначално избраната посока по протежение веригата аванпостове на републиканците, той се насочи към тях, докато му бе подвижнато и бе принуден да спре. След като изрече паролата, се осведоми за командващия офицер, който се оказа наблизо.

— Кой е вашият командир?

— Генерал Хернано — отговори запитаният.

— Заведете ме бързо при него! Около един часа ще бъдете нападнати.

— Demonio! Кого мъкнете на коня?

— Един пленник. Но нямам време за обяснения. Нека побързаме, моля!

Офицерът заповяда на хората си да поддържат най-голяма бдителност, върна се с Курт до поста си, където бе конят му, възседна го и двамата препуснаха към квартирата на генерала. Тя се намираше в едно селце отстоящо на може би половин час от Керетаро. Командващият седеше с щабните си офицери на среднощна закуска, когато му доложиха за Курт.

— Немско име — промърмори Хернано. — Вероятно нещо маловажно. Да влиза!

Без много-много да се церемони, Курт заметна пленника на рамо. При необичайния му вид офицерите подскочиха.

— Valgame Dios! Кого сте домъкнал? — запита генералът удивен.

— Един пленник, сеньор — отвърна Курт, като положи коронела на пода и отдаде чест.

— Това е видно! Кой е човекът?

— Един имперски полковник.

— Хм. Не изглежда на такъв тоя тип. Май сте уловил мишка вместо слон.

При тези думи по устните на генерала заигра присмехулна усмивка, а офицерите счетоха за свой дълг да я наподобят.

— Убедете се сам, моля — рече невъзмутимо Курт.

— Ами че той не носи императорска униформа!

— И все пак е от императорската армия. Аз също не нося униформата на Ескобедо или президента, а мексиканско облекло като тоя пленник.

— И при все това сте републиканец? Това ли искате да кажете?

— Не.

— А какъв иначе? Бяхте ми докладван като оберлейтенант.

— И съм такъв. Служа в кралската армия на Прусия, дошъл съм в Мексико по семейни работи и по известни причини понастоящем съм се присъединил към каузата на президента.

— Виж ти! И по какъв начин служите на президента?

— Като инженер по фортификационните съоръжения — поясни Курт спокойно. — Причислен съм към инженерните войски пред Керетаро.

— Хм. Аз ценя кавалерията. Инженерът е червей-дървояд, боящ се от дневната светлина. Бяхте ми докладван като оберлейтенант Уммер. За първи път чувам името.

Курт много добре разбра какво трябваше да значи това, ала все пак отвърна спокойно:

— В такъв случай въпросният офицер криво е чул или няма уменията да изговори едно немско име. Не се казвам Уммер, а Унгер.

Тогава генерал Хернано бързо дигна поглед.

— Унгер? — попита той. — Служите във войската на генерал Велес?

— Така е.

— А-а! Това е нещо друго. Прощавайте! Ако ми беше предадено правилно името, приемът щеше да е друг. Сеньорес, пред вас стои един от най-изтъкнатите представители на нашата обсадна дейност.

Офицерите пристъпиха към Курт и приятелски му подадоха ръка. Сетне генералът продължи:

— Сега нека се върнем към причината на настоящето ви присъствие. Наистина ли окачествявате този пленник като императорски полковник?

— Да, но съм на мнение, че се касае само за един бандитски главатар. Той беше наречен от хората си в мое присъствие коронел, следователно полковник.

Курт разказа преживелицата си, а присъстващите го изслушаха с внимание. Накрая генералът извика:

— Diableria — дяволски номер! Значи искат да ни нападнат, а ние си губим тук времето с безполезни реплики!

— Не е моя вината — рече Курт, дигайки рамене.

— Защо веднага не ми обърнахте внимание?

— Вие сте генерал, а аз само оберлейтенант — отговори Курт, сега на свой ред усмихнат иронично.

— Господа прусаците вежливи явно не са. Веднага ще наредя едно подразделение да се придвижи към гората. Ще имате ли добрината да им служите като водач?

— На драго сърце ще се поставя на ваше разположение, но ще помоля преди това да се позанимая за миг с този коронел.

— Защо? Времето напират.

— Не чак толкова, че да не можем да му зададем няколко въпроса и претърсим джобовете му.

— Това е вярно — съгласи се Хернано. — Казахте, че атаката ще се състои в един часа, поради което ще започнат приготовленията си към полунощ?

— Така е.

— Сега едва прехвърля единайсет, следователно има още доста време. Да го развържем!

Междувременно пленникът бе дошъл на себе си. Забелязаха го по тъмните очи, които беше отворил и плъзгаше с израз на ярост от един към друг. Освободиха го от носната кърпа и ласото и му казаха да се изправи. Той го стори, като протегна изтръпналите си крайници.

— Как се казвате! — попита го генерал Хернано.

Запитаният назова името си.

— Чухте ли какво ни разказа този сеньор?

— Да.

— Признавате ли, че е истина?

— Като генерал вие съзнавате, че не мога да отговоря на този въпрос.

— Искате да кажете, че вашият дълг ви налага мълчание? Добре, съгласен съм с това. Но все пак трябва да запитам дали в действителност се касае за нападение над нас.

— И сега не мога да отговоря.

— От кого получихте заповедта, тази нощ...

— Стойте! — викна в същия миг Курт, прекъсвайки генерала.

Пленникът предпазливо и както си мислеше незабелязано, бе мушнал ръка в джоба и се канеше да я поднесе към устата си. Ала Курт го бе държал под око и стисна китката на вдигнатата вече ръка. Пленникът отчаяно напрегна сили да я изтръгне, но не му се удаде. Тогава бързо се наведе. Държейки го здраво с лявата ръка, Курт го удари с юмрук под брадичката по такъв начин, че главата му се отметна. Втори удар по слепоочието прекъсна съпротивата му и го просна на земята, при което Курт продължаваше да стиска ръката на отново изпадналия в безсъзнание гверилия.

— Caramba! — извика генералът. — Това пък защо беше?

— Човекът измъкна нещо от джоба си, което искаше да поднесе към устата си и вероятно да го погълне.

Курт разтвори ръката му и намери една силно омачкана хартия, оглади я и я предаде на генерала. Онзи я прочете.

— Заповед на генерал Мирамон! — възкликна той.

Присъстващите дадоха израз на изумлението си къде с физиономии, къде с разните въпроси, които наваляха.

— Фактът, че тая хартия е попаднала в ръцете на този човек — рече генерал Хернано — е доказателство, че или градът не е обсаден както трябва, или че нашите постове не са достатъчно бдителни. — Той прочете гласно заповедта на генерал Мирамон и добави: — Значи Мирамон е съзнавал, че от тази атака няма да има непосредствена полза. Нашите предни постове биха вдигнали тревога. Но той загатва за някаква косвена изгода. Каква ли може да е?

Един от присъстващите офицери се обади:

— По мое мнение е лесна за отгатване. Мирамон е замислил някаква вилазка след полунощ и иска да отклони вниманието ни.

— Значи мнимо сражение?

— Но което все пак ще си изпълни предназначението. И друго, за невъзможно ли считате императорът да се измъкне тайно? На пратеника на Мирамон се е удало да се промъкне незабелязано. Кое то за оня не е било невъзможно, ще си е напълно възможно и за императора.

— Хм. Ще трябва да бъдем по-бдителни — заяви Хернано.

Курт Унгер вмъкна предупредително:

— Много добре зная, че от една определена страна все още се правят усилия императорът да бъде спасен. Но при всички случаи е необходимо незабавно да се изпрати на Главнокомандващия тази заповед на Мирамон, както и да се уведоми за проектираното внезапно нападение и взетите срещу него мерки.

— Ще бъде направено. Колко души броят тези гвериляс?

— Четиристотин, както подслушах.

— Кавалеристи или пехотинци?

— Чух да пръхтят коне и ми се струва, че двамата постови носеха шпори. Долових звънтенето им. Такива отряди обикновено са на коне.

— Според вас, да изчакаме ли атаката?

— Не, защото в такъв случай малко или много от нашите ще паднат.

— Значи ние да ги нападнем?

— Също не. Те са скрити в гората и ще ни награждават с куршумите си, макар и тъмнината да не предоставя възможност за добър прицел. Ще ги обградим.

Те ще направят опит за пробив.

— Няма да им се удаде, тъй като вие ще имате добрината да изпратите достатъчен брой хора!

— Разбира се! Но опитът за пробив ще ни коства убити и ранени, а вие нали тъкмо това желаете да избегнете.

— И ще го избегнем, като изобщо осуетим подобни опити. Ще обградим гората и просто ще ги уведомим с някой парламентьор.

— Diablo! Рисковано начинание! Тези хора не почитат никакви парламентьори. Ще го намушкат като нищо.

— Не бих се страхувал от това, ако се прати човек, който ще съумее да говори с тях.

— Забравяте, че нямате работа с редовна войска част, а с банда. Никой мой офицер не би дръзнал да се яви като парламентьор.

— Добре, тогава ще го сторя аз.

— Вие? Наемате се да преговаряте с тези гвериляс? — изуми се Хернано. — При това положение предварително ви обявявам за покойник.

Курт поклати глава.

— Не мисля да се оставя току-тъй да бъда разстрелян или обесен от тия типове. Само че съм принуден да поставя условието да ми дадете един препис от заповедта на Мирамон

— Веднага ще бъде изготвен, преди да сме пратили бележката на Главнокомандващия.

Хернано даде листчето на един офицер и за броени мигове то бе преписано. Генералът продължи:

— Какво ще кажете, сеньор Унгер, два батальона ще бъдат ли достатъчни?

— Сигурно — отговори Курт. — Подберете добри стрелци и раздайте факли и ракети, защото при всички случаи ще се наложи да осветим местността.

Генералът издаде необходимите заповеди, след което плененият коронел бе претърсен. Не се намери нещо друго значимо у него и той бе откаран в ареста.

Малко по-късно Курт се намираше с два батальона на марш, провеждан без много шум. Нямаше още дванайсет, когато стигнаха в близост до горичката и за десетина минути тя бе напълно обградена. Уговорено беше, че ако Курт изстреля една ракета, републиканците на свой ред ще възпламенят наоколо няколко, за да се уверят гверилияс, че наистина са обкръжени.

---

[1] коронел (исп. coronel) — полковник (Б.пр.) ↑

16. ОСЪДЕН

Курт пристъпи към действие. Закрачи към горичката и при това не си даваше труда да заглушава стъпките си.

— Стой! Кой е там? — прозвуча насреща му, когато почти бе стигнал първите дървета.

— Парламентъор — отвърна той.

— Спри или ще стрелям! — му бе викнато предупредително.

Курт спря. Настъпи пауза, по време на която не долавяше нищо друго, освен прашене на клони и пукане на съчки. Но въпреки тъмнината му се струваше, че вижда цевите на няколко насочени към него пушки. Едва след доста време друг глас подвижна:

— Кой е там?

— Парламентъор на генерал Хернано.

— Demonio! — чу да се ругае. — Как му дойде на оня на ума да ни праща парламентъор?

— Ще ти кажа, ако разрешиш да приближа.

— Колко души сте?

— Сам съм.

— Тогава чакай!

Макар да напругаше зрение и слух, след минута пред Курт изникнаха от земята осем-десет фигури, без да ги е усетил. Единият запита:

— Кой си?

— Това ще кажа на заместника на коронела. Моля да бъда отведен при него.

Курт бе сграбчен и повлечен от няколко ръце, което той спокойно остави да се случи. Не бяха проникнали кой знае колко навътре в горичката и се натъкнаха на група мъже, пред които спряха.

— Ето го човекът, майоре — доложи водачът.

Един гърлен глас отговори:

— Дръжте го здраво! Има ли оръжия у себе си?

— Хич и не сме го питали.

— Смотани типове! Претърсете го!

— В качеството на парламентър не нося оръжия — обади се Курт.

— Затъквай си муцуната! — повели майорът. — Претърсете го!

Това бе извършено старателно и понеже освен ракетата не намериха нищо друго, един лейтенант извести:

— Наистина не е въоръжен. Но в ръката си държи някаква странна вещ.

— Това е ракета — поясни Курт.

— Сaramba, ракета! С каква цел?

— Ще ти обясня, след като си ме изслушал.

— О, не, ще ти вземем ракетата, преди да сме те изслушали. Подобни неща са опасни. Вържете го!

Взеха на Курт ракетата и се натъкмиха да го вържат.

— Ще се оставя да ме вържете — каза той, — макар да не е международно правно да се поставя във въжета един парламентър.

— Не е възприето също така и парламентърът да носи в себе си ракети — изръмжа майорът.

— Признавам го. Взел съм фойерверка само от най-добри подбуди, както по-късно ще разбереш. А и обстоятелството, че ви се предавам посред нощ в тъмната гора, трябва да ви убеди, че храня честни намерения.

— Ще видим. Готови ли сте?

— Да — отговори един от тези, които бяха вързали Курт.

— Тогава можем да почваме. И тъй, кой те праща при нас?

— Генерал Хернано, както вече казах на сенър лейтенанта.

— Хернано? — удиви се майорът. — Как стигна този човек до идеята да те прати насам?

— Много просто. Той знаеше, че се намирате тук.

— Невъзможно! Как го е узнал?

— Днес при вас е дошъл един пратеник на Мирамон и ви е връчил заповед от генерала. Ние се запознахме с тази заповед, да, дори мога да ви покажа един дословен препис.

— Та това би било най-мръсното предателство в тая игра.

— Не мога да взема отношение по въпроса.

— У теб ли е преписът?

— Да. В десния джоб на панталона ми е пъхнат. При претърсването не бе обърнато внимание на малкото листче.

Курт почувства как вземат бележката от джоба му. Тя бе предадена на майора.

— Светнете! — заповяда този.

Миг по-късно загоря малък потаен фенер, на чиято светлина майорът прочете редовете.

— Това е най-непростимото предателство! — ревна яростно той.

Някакъв мъж, който стоеше до него, прошепна:

— Отговаря ли всъщност, майоре?

— Съвсем точно. Какво ще кажеш за това, сеньор?

— Че ми е напълно необяснимо, тъй като зная, че тя е известна единствено на Мирамон.

— Беше ли при него, когато я пишеше?

— Да, и никой не разбра, понеже веднага потеглих.

— Да не би Мирамон да е говорил с някого? Или той самият... а, не, това е немислимо. — И обръщайки се към Курт, подпита: — Знаеш ли как е попаднала тая заповед в ръцете на хората ви?

— Да, но ми е запретиено да говоря по този въпрос.

Странна бе тая картина. Пламъчето на малкия фенер осветяваше лицето на кипналия майор. Другите фигури, както и тази на вързания Курт, дърветата, с техните чезнещи в пълния мрак върхари, тънеха в тъматата на нощта.

— Вие сте обкръжени — наруши мълчанието Курт. — Да се измъкнете е невъзможно, така че се предайте и ще избегнете по тоя начин ненужното проливане на кръв.

— Смърт и Сатана!

Майорът хвърли на земята бележката, която пратеникът му бе върнал и я стъпка с крак. Стоящите край него офицери, както и онези от състава, които се бяха стълпили наоколо и чули думите на Курт, бяха обладани от същия гняв. Заплашително ръмжене пробяга по лагера.

— Тихо! — изсъска майорът. — Трябва да сме предпазливи. — И като се обърна към Курт, запита, докато всички останали се заслушаха с най-голямо напрежение: — Кой ни обгражда?

— Едно подразделение на генерал Хернано.

— Колко човека брой?

— Сеньор — отговори Курт, — аз съм офицер, не безумец. Само ще поясня, че Хернано е пратил подразделение, достатъчно силно, да срази петкратно по-голям брой от вашия. Ние сме уведомени за всичко. Вие сте ни повече, ни по-малко от четиристотин души.

— Demonio! Отново предателство!

— Ще признаете, че щом човек знае броя ви, то и ще има благоразумието да изпрати насреща ви отряд, срещу когото не бихте могли да направите нищо. Ние държим гората в такова обкръжение, че и един-единствен човек не може да се изплъзне. За ваша собствена изгода ще ви помоля да не затъвате в грешката, която е захванал вашият коронел!

— Коронелът? Ах! Той още не се е върнал.

— Напълно вярвам, тъй като той попадна в ръцете ни.

— Мария и Йосиф! Той е ваш пленник? Аха! Сега зная и как сте научили нашия брой, защото само коронелът би могъл да ви уведоми. Тъй ли е?

— Не съм упълномощен да ви давам информация.

— Но при всички случаи е така. Ние сме предадени от няколко страни. Знаеш ли, сеньор, това е много лошо за теб, тъй като няма да напуснеш жив това място!

— Хм! Значи да се считам за покойник!

— И го приемаш толкова спокойно?

— Че какво друго да сторя? Та нали се намирам във ваша власт! Само че нашите имат заповед да ви очистят до един, не съм ли при тях в рамките на един час.

— Трудничко ще им бъде. Ние ще се отбраняваме!

— Кое то няма да промени участието ви. Ние сме достатъчно силни. Впрочем при вас дойдох с убеждението, че ще преговарям с предводителя на един уважаван редовен войсков отряд, а не с някакъв бандитски главатар.

— Ако виждаш някаква разлика, моля за разяснение.

— То е много просто. Както се отнесете към мен, така ще се отнесат и с вас. Убийте ли ме, ще ви разстрелят като убийци. А ако съблюдавате спрямо мен международното право, съдбата ви ще е най-много да станете военнопленници, които след сключване на мира ще бъдат освободени.

— Значи изисквате от нас да се предадем?

— Да. Всяка съпротива би била безполезна, давам честната си дума, че говоря истината.

— И при положение, че се предадем, ще бъдем само военнопленници? Означава ли това, че ще ни оставят нашата собственост?

— То се подразбира. Вярно е, че ще бъдете обезоръжени, ала Хуарес не е кръволок, та да обяви някой военнопленник за убиец и да нареди да го разстрелят.

— Как ще докажеш, че всичко, което ни каза, е истина и да повярваме, че сме обградени от сила, срещу която съпротивата е безполезна?

— Тъкмо за тая цел трябваше да послужи ракетата. Щом я изстрелям нагоре, моите хора ще осветят целия кръг, който сме сключили около гората. Това ще е достатъчно да се уверите, че съм казал истината.

Дали ядът на майора, че е предаден, се оказа толкова мимолетен, дали бе подтикван от благоразумие или страх, ала евентуалната съпротива явно много не го очароваше. Поразмисли миг-два и после каза:

— Добре, ще се уверя. Сеньор Гарденас, умееш ли да боравиш с ракети?

— Да — отговори един от присъстващите офицери.

— Нека сеньорес се разпределят наоколо по периферията на гората, та обзорът да е пълен. После Гарденас ще изстреля ракетата и вие ще се върнете да ми докладвате. Напред!

Настъпи тишина, която трая може би пет минути, след което майорът даде знак на споменатия Гарденас. Ракетата изсвистя нагоре и същевременно се забеляза една тъмна линия, очертана не съвсем далеч на нощния хоризонт.

— Твоите хора ли са това, сеньор? — попита майорът, посочвайки линията.

— Да — отвърна Курт.

— Доста неясничко се виждат.

— Само изчакай! Ето, ето!

В този миг откъм равнината се чу да прозвучава висока заповед, която започна да се предава в кръга наоколо и секунди по-късно се

издигнаха пламъци, искри и ярки кълба, които осветиха почти като ден цялата околност на горичката.

— Diabolo! Вярно било! — извика майорът.

Той бе съгледал един кръг от войски, които стояха с насочени за стрелба пушки.

— Е, сега убеди ли се? — осведоми се Курт, когато отново настана мрак.

— Почакай още!

Не мина много и офицерите се върнаха. На всички бе направила впечатление огряната от ярките, цветни зари военна сила.

— Какво мислите, сеньорес? — поиска да знае майорът.

— Съпротивата е безсмислена — осмели се да каже един.

— Не съм толкова глупав да го оспорвам — рече майорът. — Не съм пропит също така и от безумие, та без полза да превърна себе си, вас и всичките ни хора в пушечно месо, толкова повече, че бяхме предадени. Свалете ремъците на парламентъора!

Когато това се случи и Курт отново стана господар на крайниците си и се приготви да се върне при генерал Хернано, пратеникът на Мирамон го улови за ръката.

— Чакайте, сеньор, само още няколко думи! Ще бъда ли включен и аз в споразумението?

— Вие не принадлежите ли към този отряд?

— Не.

— А, да! Чух, че сте куриерът, предал заповедта от генерал Мирамон? Щекотлив въпрос наистина! Навярно съзнавате с какво мерило се оценява човек, измъкнал се нелегално от някоя крепост със секретна заповед и мисия?

— И все пак се надявам, че не ме смятате за... за... за шпионин!

— Точно такава е мнението ми за съжаление.

— Аз не съм шпионин.

— Аха! Адютант на Мирамон ли сте?

— Не.

— Офицер ли сте? Ако не сте такъв, питам ви, военен ли сте изобщо?

— Не — промърмори пратеникът.

— И въпреки това доставяте военни заповеди?

Отговор не последва.

— Не отговаряйте, значи сам се осъждате.

— Сеньор, на мен не ми бе известно значението на моята мисия.

— Не ми правите впечатление, като да не сте съзнавал ясно важността на донесената от вас заповед. Оправданията ви са несъстоятелни.

Тогава майорът отбеляза:

— Сеньор, заявявам, че няма да се предам, в случай че бъде изключен някой от тези, които в момента се намират при мен.

— В такъв случай гарантирам да повлияя на моя командир да прояви снизхождение.

— Това не е достатъчно. Аз трябва да имам вашата дума.

— Е, не ми се ще да бъда коравосърдечен, напротив, вярвам, че действам според разбиранията на президента, включвайки този сеньор в контракта.

Курт тръгна. Той и понятие нямаше кому е подарил живота.

Що се отнася до републиканците, те още от самото начало бяха отписали Курт. Но когато видяха да се издига ракетата, започнаха да се надяват и сега той бе посрещнат с радост. Командирът даде съгласието си за всичко, което немецът бе обещал. Той съзнаваше, че за да се избегне кръвопролитие, все пак биха могли да се направят някои отстъпки.

Четвърт час по-късно той и Курт се срещнаха с майора и придружителите му да уговорят необходимите подробности. Главният резултат бе, че пленниците още през нощта предадоха оръжията си, след което трябваше да изчакат утрото, за да бъдат отведени в лагера на републиканците пред Керетаро.

За сън и дума не можеше да става. Офицерите на гверилияс бяха дали честното си слово да не бягат, поради което им бе позволено да се движат свободно. Какво не би дал да се радва на тази привилегия и един друг — пратеникът на Мирамон.

Той бе на мнение, че в лицето на Курт ще открие една снизходителна, милозлива натура и го помоли за разговор. Мислейки, че се касае за някое важно съобщение, оберлейтенантът се постави на негово разположение.

— Какво желаете? — попита Унгер.

— Позволете едно допитване. Офицерите са свободни под честна дума, нали? Не бих ли могъл да постигна същото и аз за себе си?

От изумление отначало Курт не обели дума, ала после запита с тон, който в никой случай не вдъхваше надежда:

— За вас...? Но, човече, с ума ли сте? Вече ви казах, че човек нагърбил се със задача, каквато сте изпълнил вие, се класифицира като шпионин. Вие дължите живота си на мен.

— Моят живот ви принадлежи.

— Ще се лиша от това притежание. Знаете ли също, че човек числи шпионите към хора, които нямат чест? А който няма чест, не може да даде и честна дума.

Това за онзи и бездруго бе от ясно по-ясно. Той отвърна:

— Сеньор, все пак вие не знаете кой съм. Считате ме за шпионин, само, че аз съм лекар, казвам се Флорес и живея в манастира Ла Крус в Керетаро.

— Напразно си давате труда! За мен вие сте куриер, поел по пътя на шпионина да отнесе една бойна заповед. Няма да ви разрешат свободно движение.

Бе започнало да се зазорява, ала все още беше тъмно. Въпреки това Курт видя очите на така наречения доктор, приковани с пламтящ поглед върху него. Бяха очите на дива котка, която се готви за скок. След къса пауза човекът смилено додаде:

— Съдите за мен погрешно. Аз вярвах, че служа на своя император.

— Лично аз бих уважил тези възгледи и чувства, ала иначе никой не би проявил охота да ги признае. Значи вие сте верен привърженик на императора?

— Да! И като го признавам открито пред вас, привърженикът на Хуарес, давам доказателство, че не съм страхлив шпионин.

Същевременно от очите на лекаря лумна странен, заплашителен огън. Разбрал това, той се опита да го потуши, ала Курт го бе забелязъл. „Какъв поглед! — помисли си. — Тоя Флорес е зъл и опасен човек. Трябва да се пазя от него!“

Най-сетне се развидели и шествието можеше да потегли. С пленниците по средата, тръгнаха към лагера на Керетаро. Победителите бяха взели под надзор конете на победените. Пътят бе преминаван в голям ред, докато стигнаха една клисура, която прорязваше вляво едно възвишение и бе обрасла с гъсти храсталаци.

Флорес беше бесен, дето не му бе разрешено да се присъедини към пленените офицери, на които бяха оставили конете. В дрезгавината на утрото, разбиващо обикновено всякакви илюзии, той виждаше бъдещето си в една не толкова благоприятна светлина, както в края на нощта. Щеше да бъде отведен в Главната квартира и по-късно навярно в Керетаро. Какво щеше да стане, ако някой го познаеше там? Ако се разбере, че не е лекарят Флорес от манастира Ла Крус, а доктор Хиларио от дела Барбара? Бягството беше единственото спасително средство за него. Само че напразно се оглеждаше за евентуална възможност.

Но когато стигнаха споменатата клисура, която трябваше да заобиколят, му се предостави случай да се измъкне. Пътят тук беше много тесен. Пешеходци и ездачи бяха принудени поединично да се следват. Хиларио плъзна поглед наоколо. Като че никой не му обръщаше внимание. Удадеше ли му се да достигне храстите, щеше да се шмугне в тях и никой куршум не би могъл да го улучи. Точно при входа на клисурата хвърли последен поглед около себе си. Миг по-късно се стрелна наляво.

— Дръжте го! — кресна човекът зад него.

Едва сега хората видяха беглеца да се носи с дълги скокове към храсталаците. Десет, двадесет пушки се вдигнаха. Изстрелите прокънтяха. Твърде късно! Клоните се бяха склучили зад бягащия пленник. Хиларио навлизаше в гъсталака. Радостта в сърцето му бе толкова голяма, че я изрази в силен вик.

Само че тоя вик бе прибързан. По-скоро интуитивно, отколкото умишлено, един го бе държал под око — Курт Унгер. Той яздеше встрани зад него и когато дойде въпросната местност, смуши коня си още по-близо, без лекарят да забележи. И веднага щом Хиларио драсна с най-голяма бързина по дерето надолу, дирейки прикритие в храсталаците, Курт рязко обърна коня наляво, смушка го с шпорите и препусна в галоп на известно разстояние по периферията на клисурата, додето прие, че е изпреварил проправящия си в гъсталака път беглец.

Слезе от коня, върза го и предпазливо се спусна през храстите в клисурата. Там се сниши и се ослуша. Не се наложи дълго да чака и ето че чу приближаващи крачки, все по-усилващо се прашене и учестено дишане. Няколко секунди по-късно гъсталакът се раздели и се появи бързачият Хиларио. Оставаха му броени крачки до началото

на същинската гора. Достигнеше ли я, щеше да е извън всяка опасност. Курт се изправи непосредствено пред него.

— Добро утро, сеньор Флорес! — поздрави го насмешливо. — Накъде така рано и толкова забързан?

Заговореният за миг остана като окаменял и с ококорени очи. Да види офицера пред себе си, след като предполагаше, че всички са зад гърба му, бе направо магьосничество.

— Поврага! — нададе възглас най-сетне и отскочи същевременно встрани да изкатери откоса на клисурата.

— Стой! — викна Курт, измъквайки револвера си. — Спри или ще стрелям!

— Стреляй, куче! — изкрещя Флорес-Хиларио.

Едновременно с това запъхтя с всички сили нагоре с надеждата, че несигурният револверен куршум може би няма да улучи. За минута щеше да стигне ръба. Курт замисли нещо друго. Вероятно би било по-добре да залови човечето живо. В миг бе свалил ласото и оправил примката. Вдигна ръка... късо завъртане... свирещо процепване на въздуха и примката падна върху жертвата.

— Demonio! — проплака лекарят.

Тъкмо бе достигнал ръба на клисурата и се виждаше спасен. Ръцете му внезапно бяха пристегнати с голяма сила към тялото и едно могъщо дръпване го свали презглава обратно в дерето. Стори му се, че от Рая се е сринал в Ада. Затвори очи. Когато ги отвори отново — лежеше горе до коня на Курт, с вързани ръце и крака. Насреща му се смееше загорялото лице на оберлейтенанта.

— Е, сеньор Флорес, как го намираш спускането?

— Върви по дяволите! — гласеше явният отговор. — Защо не ме остави да избягам?

— Защото един шпионин не го заслужава.

Заловеният сдържа яростта си.

— Ако хората не разберат, че си ме хванал, бих ти направил едно много приемливо предложение.

— Не мога ли да го чуя при настоящите условия?

— Първо ме развържи!

— Не, скъпи мой! Иначе може да се наложи пак да те залавям, а един път е достатъчно. При това не е изключено да не стане толкова нежно, пък мен ме боли да се отнасям грубо с теб.

— Подиграваш ли се? Да знаеше какво мога да сторя за теб, надали би го правил! Мога да те направя богат, като заплатя свободата си.

— Ба! Твоята свобода не чини нищо. Не давам и едно песо за нея.

— Но затова пък аз. Предлагам ти пет хиляди долара. Аз съм богат.

— Хайде бе! В такъв случай ще можеш да платиш и повече.

— Добре. Предлагам десет хиляди.

— Ascuas! Явно страшно ти е необходимо да си отново свободен.

— Това е вярно. Имам на легло няколко тежкоболни, които без мен ще трябва да умрат.

— Жал ми е за болните, ама за лекаря в никой случай. Според мен от нашия пазарлък нищо няма да излезе. Хайде, сеньор! — Курт дигна вързания пленник и го сложи на коня.

— Петнайсет хиляди! — викна оня.

— Глупости!

— Давам дваисет хиляди!

— Млъкни, не се нуждая от парите ти. — Курт се качи на коня и намести мнимия Флорес пред себе си.

— И все пак имай малко състрадание! — замоли в дълбоко отчаяние Хиларио. — Предлагам ти трийсет хиляди долара!

Курт подкара коня и нареди на пленника си:

— А сега се дръж кротко, иначе ще ти тикна в устата някой парцал. Фактът, че даваш толкова за свободата си, те прави крайно подозрителен пред мен. Ще се осведомя какви причини те подтикват да предлагаш такива суми само и само да офейкаш. Съвестта ти май е далеч по-обременена, отколкото съм си мислел.

С бърз тръс Курт последва другите и ги застигна малко пред лагера. Хиларио повече не бе отворил уста. Изглежда засега се бе предоставил на съдбата си. Свалиха го от коня, за да направи „тържественото“ си влизане пеша, при което не се мина без някой и друг удар и тласък. Със своя опит за бягство постигна единствено, че бе тикнат в един арест, докато останалите бяха отведени в пленническия лагер, където участието им бе по възможност облекчено.

Генерал Хернано беше много радостен от благоприятния изход на начинанието. При споменаването на мнимия лекар Флорес и

бягството му, той обяви решението си да събере най-подробни сведения за неговата личност. Курт бе освободен с голяма радушност. Той тъкмо възнамеряваше да възседне коня си, когато видя един ездач да препуска в бърз карьер насам. Позна го отдалеч — беше Стернау.

— Я гледай, ти тук? — викна насреща му. — Каква изненада!

— Теб търся, момчето ми. От известно време няма битки, няма сражения, така че разполагам с малко време и вчера реших да те посетя. Узнах, че си при Ескобедо, но щял си да се върнеш вечерта. Изчаках вечерта, чаках цялата нощ — напразно. Тогава потеглих. За да разгледам шанцовите работи, поех в настоящето направление и... те срещам.

— Което ми доставя огромна радост.

— На мен също. Но я кажи, къде се беше напъхал!

— Имах едно щастливо приключение. Но слез и да влезем тук за няколко минути! В квартирата на Хернано все ще се намери местенце да побъбрим, а и някоя глътчица за облекчаване на приказката.

— Да опитаме!

Намериха каквото търсеха и като се настаниха, Курт започна да разказва. Стернау го слушаше внимателно, без да го прекъсва. Когато Курт свърши, кимна леко на себе си.

— Странно! Осведомен ли си как стоят нещата понастоящем в манастира Ла Крус в Керетаро?

— Не.

— Е, в Главната квартира хората са по-добре осведомени. Пораншните обитатели трябвало да опразнят манастира. Доколкото зная също, там не е имало никакъв лекар. Не би ли имал добрината да ми опишеш тоя Флорес?

Курт изпълни желанието му. Лицето на Стернау придобиваше все по-нарастващо изумление и когато Курт приключи, той дори подскочи.

— Имаш ли изобщо представа кого си заловил? Това трябва да е старият Хиларио! Нямах ли вече достъп до него?

— Мога да вляза, когато поискам.

— Да вървим веднага! Но първоначално няма да влизам с теб. Ще ми се да го сюрпризирам. На първо време ще говориш сам с него.

— Добре! Горко му, ако е той! Незабавно ще изтичам да уведомя генерала.

Прекъснаха беседата си и се отправиха към ареста. Като такъв служеше приземният етаж на една отделно издигаща се къща, която произхождаше от по-раншни времена и бе много здраво построена. Стените ѝ бяха повече от половин метър дебели, а по всички прозорци се виждаха орнаментални решетки от ковано желязо. Войникът, комуто бе поверен ключът, позна Курт и без да се опъва му отвори килията на лекаря. Не заключи вратата и я остави откритата. Стернау застана отвън, за да може да слуша водения разговор. Хиларио се учуди, виждайки да влиза оберлейтенантът.

— Отново си тук? — изръмжа той. Сега не беше вързан и се надигна от голия под, на който седеше.

— Както виждаш — отговори Курт.

Погледът, който метна на затворника, бе съвършено различен отпреди. Това направи впечатления на онзи.

— Какво те води насам? — провлече.

— Един въпрос. Казах ти, че високата сума, която ми предлагаш събужда подозрения и че ще събера сведения. Няма ли да е по-добре, ако ми спестиш труда и си кажеш откровено каква е причината за страха ти да бъдеш разпознат?

— Да бъда разпознат? От кого? Аз не се страхувам от никаква среща. Който познава доктор Флорес само може да ми бъде от полза.

— Хм, ти жадуваше така заветно свободата си не защото те чакат болни, а затворници. Да речем на първо място някой си Гаспарино Кортейо и един друг, който се казва Хенрико Ландола.

Хиларио се видя демаскиран. Чувстваше се като ударен с боздуган по главата. Въпреки това на нехранимайкото се удаде бързо да се окопити.

— Не знам такива имена — отвърна с добре изиграно безразличие.

— Други сигурно ще са ти по-добре известни. Ще спомена Пабло Кортейо и дъщеря му Хосефа.

— Тия двамата действително са ми известни, но само като на всеки друг мексиканец, който знае окаяната роля, която играеха.

— Хмм! Те сега играят една още по-окаяна роля — в подземията на дела Барбара, приковани към стената.

Курт поднасяше сведенията лека-полека, на малки порции. Стариият стана тебеширенобял в лице. Гласът му забележимо

трепереше, когато попита:

— Как го каза? Не те разбирам. Не зная какво искаш.

— Наистина ли? Е, в такъв случай съм принуден да назова още неколцина други затворници, да кажем граф Фернандо де Родриганда от Севиля. Познаваш ли го?

Коленете на доктор Хиларио се разтрепериха.

— Не го познавам.

— Мариано, Унгер, Малкия Андре, Бизоновото чело и Мечешко сърце също не?

— Не. Те са ми свършено непознати.

— Сигурно и Стернау, а?

Сега старият се облегна в ъгъла. Той се опасяваше, че в противен случай ще се строполи. Все пак изрече на пресекулки:

— Това име... още... не съм чувал.

— Всички тези мъже бяха оковани в едно сводесто помещение, надзиравани от Манфредо, твоя племенник. Аз самият ги освободих.

— Ка... ка... квооо? — провикна се старият.

— И същевременно затворих племенника ти. Той очаква наказанието си, което и ти ще споделиш с него.

Вторачил поглед в говорителя, Хиларио не отговаряше. Кога се е случило това? Нямаше ли понастоящем войници в Манастира? Веднага получи информация, тъй като Курт продължи:

— А и другите ти машинации са разкрити. Твоят съзаклятник, дето те прати в Керетаро, след кратък разпит бе обесен. Сеньорита Емилия бе спасена от мен и Малкия Андре. Аз бях този, който плени проникналите в Манастира императорски войници. И най-главното. Онова масово убийство, което си бил замислил в хасиендата дел Ерина, било осуетено. Никой не е пил от сока на Листа на Смъртта, който си сипал в казана.

Това беше повече, отколкото дори старият бе в състояние да издържи. Очите му приеха изцъклен вид. Бе чул имена и дела, за които си бе въобразявал, че държи в най-дълбока тайна. Почувства се изгубен, ала с внезапно преминал почти във фалцет глас опита да се оневини:

— Аз не разбирам... не проумявам нищо.

— Наистина ли, мерзавцо? — прозвуча в този миг откъм входа.

Високата фигура на Стернау се появи в рамката на вратата. Хиларио го съгледа. Очите му станаха стъклени, устните се обезкръвиха. Започнала лови с ръце въздуха за опора.

— Стер... Стер... Стер... ер... — Искаше да извика името на влезлия, ала съумя само да повтори първата сричка. Запъваше чезнещите звуци, които преминаха в неразбираемо гъргорене. Ръцете се вдигнаха нагоре, олюля се насам-натам и рухна като чувал на земята, където остана да лежи с гъста пяна на устата.

Курт се извърна, а Стернау коленичи да прегледа стария. Когато бе свършил и отново се бе изправил, заяви:

— Този ние няма да съдим. Него го осъди Бог.

— Ах! Мъртъв ли е?

— Още не.

— Може ли да бъде излекуван?

— Не. Ще угасне бавно сред мъчителни болки и пълно съзнание.

Като съдя по погледа, духът му не е засегнат.

— Ужасно!

— Аз ще го наблюдавам дали няма някаква надежда да проговори.

— Той чува ли какво говорим?

— Сигурно. Не виждаш ли, че очите му са отправени със страх към нас?

— Да. Бог наказва справедливо. Но ако Хиларио умре, някои тайни ще си отидат с него загубени за нас.

— Това не ме безпокои. Имаме достатъчно свидетели и доказателствен материал. Хиларио най-много ще е в състояние да гъгне. Но и тази му способност постепенно ще чезне. В пълно съзнание ще чувства как догаря окаения му живот... Хайде! Да си вървим!

Повикаха ключаря да го уведомят за срина на стария. Малко по-късно затворническият лазарет прие жалките останки на човека, господствал неограничено над тайните подземни зандани на дела Барбара. Сетне Стернау побърза да отиде при генерал Хернано да му съобщи необходимото, а Курт яхна коня, тъй като от вчера отсъстваше от поста си и присъствието му вероятно бе наложително.

17. ДЕВЕТНАДЕСЕТИ ЮНИ

Утрото на 14 май настъпи. На Курт бе наредено да отиде при генерал Велес, с когото има продължителен разговор. След приключването му се върна необичайно сериозен в палатката си. И Малкия Андре се помещаваше в нея.

— Ама що за физиономия си направил, хер оберлейтенант? — попита той.

Курт не отговори, а известно време крачи умислен из тясното помещение. После спря пред ловеца.

— Къде е Стернау днес?

— В лагера на Ескобедо.

— Оседлавай! Трябва да отидем при него!

— Защо?

— Не питай!

След десетина минути двамата възседнаха конете и препуснаха в галоп към квартирата на генерала. Андре правилно бе предположил — дори завариха Стернау в неговото жилище. Той бе донякъде учуден, като видя да влизат двамата, сгорещени от бързата езда.

— Толкова стремително? Трябва да е нещо важно онова, което ви е накарало да препускате тъй.

— Така е — отвърна Курт. — Тук необезпокоявани ли сме?

— Напълно. Защо този въпрос?

— Защото имам да ти съобщя нещо извънредно важно.

— Добре. Да седнем!

Стернау зарези вратата, тикна към двамата една кутия „Кабалерос“, сам задали една цигара и зачака по свойствения си спокоен маниер началото на съобщението.

— През следващата нощ Керетаро ще падне в ръцете ни! — поде Курт.

Андре подскочи.

— Наистина ли? Най-сетне! Ах, как се радвам!

А Стернау запита:

— Някакъв генерален щурм ли е замислен? Ескобедо нищо не ми е казал по въпроса!

— Не се касае за щурм — отвърна Курт. — Градът ще падне чрез предателство. Полковник Лопес ще отвори на Генерал Велес излазната портичка. Споделям го с теб, защото се нуждая от помощта ти за провеждането на едно трудно начинание. Искam да спася императора.

Стернау поклати глава с лека усмивка.

— Как би могло да стане?

— При съществуващите обстоятелства, много лесно. В два часа след полунощ портичката ще бъде отворена. Велес ще се вмъкне с двеста души...

— Аха! — пресече го Стернау. — Хитрата лисица. Искa изпървом да се убеди дали не му е поставена клопка.

— Така е. Велес ми оказа доверие, предоставяйки ми командването на едно отделение от тези двеста. При портичката ще остане само един пост. Удаде ли се внезапното нападение, Велес ще прати за подкрепление. От мига, в който проникнем в манастира Ла Круc, до пристигане на подкреплението, ще имам достатъчно време да изведа инкогнито императора през портичката.

— А поста?

— Няма да създаде мъчнотии.

— Когато се разбере, че императорът се е изплъзнал, а ти си минал с непознат през портичката, подозрението ще падне върху теб.

— Има предостатъчно претексти да се отдалечи постът за минута-две, така че нищо да не забележи.

— Тъй да е, а после накъде с императора?

— Най-напред в моята палатка, където ще го чака Андре.

— Аз? — запита Малкия запалено. — Аз да спася императора?

— Да — отвърна Курт. — След като съм довел императора, все пак ще трябва да се върна във форта. А после ти ще го изведеш на първо време в безопасност извън лагера. Ще трябва да се посъветваме за мястото.

— То вече отдавна е определено — усмихна се Стернау.

— Кое място имаш предвид?

— Това мое жилище тук.

— Крайно рисковано е. Да пратя бягащия император в Главната квартира на Ескобедо?

— При наличните обстоятелства в леговището на лъва е сигурно, откъдето и да е другаде. Ти се погрижи за някакво предreshване и Андре ще го доведе при мен на кон.

— Но все пак е невъзможно императорът да остане тук — възрази Курт.

— И няма. Ще бъде подслонен само за пет минути. Връзките за едно сигурно убежище отдавна са създадени, а помощниците с нетърпение очакват указанията ми.

— Как го рече? Какво убежище?

— Не можеш ли да отгатнеш? То трябва да е някое уединено място, където никой няма да търси императора и където да може да живее в сигурност и неизвестност, докато му се отвори път към морето. Имам предвид хасиендата дел Ерина.

Тези думи въодушевяха другите двама.

— Да, хасиендата — одобри Андре.

— Аз още не съм бил там — рече Курт, — но мисля, че по-добър избор не би могъл да се направи. Кой ще го отведе дотам?

— Аз — отговори Стернау.

— Ти самият? Тогава трябва да си вземеш отпуск.

— Не се нуждая от такъв. Аз съм си сам господар и мога да идвам и си отивам, когато ми е угодно.

— Но Хуарес ще забележи липсата ти!

— Той няма да обели дума по въпроса и тайно ще се радва, че не съм му казал накъде съм заминал.

— Как? Според теб, той подозира, че...

— Хуарес все пак е много по-учен и човечен, отколкото си мислиш.

— Но ако другите надушат нещо или дори открият някоя следа?

— Тогава на императора остава на разположение една все още запазена част от Пещерата на кралското съкровище. Там никой няма да го намери.

— Нима вече си говорил по този въпрос с Бизоновото чело?

— Да, така е. Той и Мечешко сърце ще придружат мен и императора.

— Каквоо? Двамата не са ли се били срещу него?

— Докато беше император. Но като човек, нуждаещ се от помощ, моята препоръка е приета. Те ще го закрилят и бранят с живота си.

— Какъв разсъдък! — удиви се Курт. — Но ако заминеш, какво ще стане с нашите затворници в Сантяго?

— Та нали пак ще се върна, пък и в това отношение можеш да разчиташ на Хуарес.

Ето как планът бе нахвърлян. Оставаше само да се обсъдят подробностите. Сетне Курт и Андре се разделиха със Стернау, за да се върнат в лагера си.

Настъпи вечерта на този толкова важен за Мексико ден. Беше мека и войниците в Керетаро лагеруваха по улиците. Пушките стояха събрани на пирамиди, край които бяха насядали бойците и шепнеха помежду си. Скоро една след друга войнишките глави се отпуснаха да подирят почивка. Най-сетне заспа целият град и останаха да будуват само постовите, ругаейки наложените им задължения.

В покоите си Максимилиан не намираше почивка — принудил се бе да нареди да повикат лекаря за породилите се колики. Беше към два часа след полунощ. От манастира се прокрадна към задната портичка един силует. Леко изщрака ключ и портичката се отвори. Полковник Лопес се дръпна назад в сводестия ходник на вратника, където се чувстваше в по-голяма сигурност, измъкна един фенер и го запали.

Междувременно и вън при обсаждащите всичко бе утихнало. Никой не подозираше какво предстои. Вярно, назад един полк лежеше под въоръжение, но това не правеше впечатление — беше част от ежедневието, тъй като постоянно трябваше да се поддържа готовност срещу евентуална вилазка.

Но малко встрани се събра едно подразделение от двеста души — всички въоръжени до зъби. Тихи стъпки приближиха до палатката на Курт. Завесата бе избутана настрани и приглушен глас запита:

— Готов ли сте, сеньор?

— Да, генерале.

— Елате тогава!

Двамата поеха в посока към онези двеста мъже и застанаха начело. Генералът даде заповедите си и отрядът бавно и предпазливо потегли. Когато стигнаха задната портичка, тя бе само притворена. Велес я откряна леко и внимателно надникна под свода.

— Сеньор! — повика полугласно.

— Генерале! — отговори се тихо.

— Как стоят нещата?

— Добре! Всичко живо спи, без и понятие да има как ще се събуди.

— Императорът къде се намира?

— Отдавна потърси спалнята си.

— Следователно ще ни водите?

— Да.

— Сто души във вътрешността на манастира!

— Останалите накъде?

— Тях ще разпределя горе.

— Тогава хайде!

Велес обнажи сабя и стисна пистолета в лявата ръка. После отрядът се запромъква напред, начело с Лопес и генерала.

Разпределението започна. Курт получи командването на отделението, което трябваше да заеме градината, докато Лопес поведе генерала към постройката. Курт имаше на разположение само петнадесет войника. Когато стигна градината, разпредели ги и заповяда да пазят оградата ѝ, та от никоя страна да не е възможно бягство. Те изпълниха нареждането и сега оставаше да намери императора. Закрачи към сградата, на чийто главен вход тъкмо в този момент се появи владетелят с четирима придружители.

— Какво... — изплъзна се от Макс, когато забеляза Курт.

— Пст! За Бога, тихо! — прекъсна го немецът шепнешком, разпознавайки търсения. — Ваше Величество!

— Да — отвърна по същия начин императорът. — Какво желаете?

— Да ви спася! Последвайте ме!

— Да ме спасите? Кой сте вие?

— Аз съм оберлейтенант Унгер и...

— Вие? Вие ли сте това? Как се озовахте във вътрешността на града?

— Велес проникна с хората си чрез предателство. Умолявам ви, последвайте ме час по-скоро!

— Боже мой! Накъде?

— През задната портичка навън. Пътят е все още свободен. След минута може да е късно.

— И после какво?

— Отвън бдят приятели. Веднага щом оставите портичката зад себе си, сте в безопасност.

Макс не отговори. Чутото изглежда го порази. Тогава Курт улови ръката му и помоли настойчиво:

— Моля ви в името Божие, не губете нито миг, иначе ще стане твърде късно!

Императорът се овладя и отговори:

— Благодаря ви. Щом спасението е възможно, няма да се противя, ала не мога да тръгна без верния Мехиа и този тук — той посочи своя адютант принц Салм.

— Е, добре! А къде е Мехиа? — осведоми се припряно Курт.

— В Серо де лас Кампанас.

— В такъв случай той не може да бъде спасен.

— Тогава оставам и аз!

Дрънкането на оръжия се бе увеличило неимоверно. Курт чу как няколко души се втурнаха към задната портичка да повикат подкрепления.

— За Бога, тръгвайте незабавно! — увещаваеше Курт императора. — След броени мигове хората ще са тук, републиканците са вече в града.

— Не и без Мехиа! — гласеше непоколебимият отговор.

— Моля ви заради вашите привърженици, за всичко, което ви е мило, за отечеството, за Австрия, последвайте ме, Ваше Величество! Аз ще... ах! Ето че ни сполетя! Твърде късно, твърде късно! Елате, елате!

Той улови императора за ръката и го повлече към един вход. Принц Салм ги последва бързо. Генерал Велес бе дошъл със своята част в градината и извика:

— Максимилиано не е в манастира!

Същевременно откъм полето се чуха тичащите стъпки на устремилите се насам войнишки маси. Велес бе нахлул в градината и входът за няколко мига бе свободен. Натам увлече сега Курт императора.

— Боже мили, за бягство сега е прекалено късно! — простена той. — Бързо, бързо излизайте оттук и после към Серо де лас Кампанас, Ваше Величество!

Курт изтегли навън неохотно следващия го император. Но срещу тях се зададе нова чета републиканци.

— Стой! Кой сте? Накъде? — викна предводителят им, като насочи сабята си към бегълците.

— Какво искате, Орбехо? — отговори Курт. — Нима не виждате, че тези сеньорес са мирни граждани?

— Граждани? Дяволът нека го вярва! Кой си ти самият? — Той приближи до Курт да огледа лицето му и го позна. — А-а, вие ли сте бил, сеньор Унгер! Това е нещо друго. Но какво всъщност чинят тия хидалгос насам?

— Прибирали са се от вино вкъщи и притичали, като доловили някакъв шум.

— Аха, наистина са чули шум! Но следващият път нека все пак си останат по-добре кротичко вкъщи, наместо да се ослушват и търчат при всеки шум. Да ги оставим да си вървят!

Той се отдалечи. Подкреплението беше дошло и нахлуваше на талази.

— Напред, напред! Живо! — помоли Курт, като повлече императора на известно разстояние.

Но Макс спря.

— Оставете! — изрече монархът с удивително спокойствие. — Сега съзнавам, че трябваше да ви послушам. Вие искахте да ме спасите и не успяхте, защото не бяхте силен колкото съдбата, на която трябва да се подчинявам. Сега е твърде късно. Приемете най-искрената ми благодарност и сбогом!

Той стисна ръката на Курт.

— Ваше Величество, дано Бог ви закриля по-добре, отколкото аз съумях! — изхълца младият мъж.

Другите се изгубиха в мрака на нощта. А Курт остана, заслушан в техните стъпки, които отдавна вече не можеше да чува. По едно време някой го тупна с юмрук по рамото.

— Ей, мързел! Какво си щръкнал тук и си бленуваш? Към победата! Да живее републиката! Да живее Хуарес! Да живеят Ескобедо и нашият Велес!

Тогава Курт побесня. Вдигна ръка и с шумен трясък срина човека на земята, сякаш юмрукът му бе ковашки чук.

— Ето ти, плямпало такова! — изскърца зъби той. — Ще ми се цялото човечество да бях хласнал с теб в земята. Да се махам, да се махам! Тук вече нямам никаква работа!

Той се обърна и се втурна към портичката. Улучи миг, в който тъкмо никой не минаваше и излезе на открито. Закрачи мълчаливо към своята палатка.

Там пристъпи насреща му Малкия Андре.

— Най-последно! Къде е императорът?

— Там вътре — посочи града Курт.

— Не успя ли?

— Ами! Щях да успея, ала императорът не пожела! — изговори възбудено Курт.

— Не пожела? Боже, каква глупост! И защо не пожела, хер оберлейтенант?

— Остави ме на мира, че и теб ще взема да цапардосам!

Курт се тръшна на постелята, без да го е грижа какво става навън и зарови дълбоко лице в завивките. Все така лежеше, когато настъпи утрото и продължаваше така да лежи по обед, когато влезе Стернау да разбере причината за неуспеха на техния план. Той също бе чакал напразно и напусто взел подготвителните мерки.

Форт Ла Крус и град Керетаро в зори вече се намираха в притежание на Ескобедо. Плътено обграден и още отпреди почти разрушен, Серо де Лас Кампанас, където императорът благополучно се бе добрал, можеше да се държи броени часове.

Към седем часа Макс изпрати парламентьор, обявявайки капитулация. Тя можеше да бъде само безусловна, а около осем часа той предаде сабята си на генерал Ескобедо.

Ето как падна Керетаро с целия си гарнизон в ръцете на победителите.

На 21 май и столицата Мексико се предаде безусловно на генерал Порфирио Диас, след като безчестният генерал Маркес се бе измъкнал тайно от града. А на 27 същия месец войските на президента влязоха победоносно във Веракрус.

Стана тъй, че поругаваното и осквернявано от французите знаме на Мексико, което Хуарес бе спасил със себе си до Ел Пасо дел Норте — най-външната точка на държавата, той донесе ликуващо обратно в планинската долина на Анахуас и отново издигна на Пласа майор.

Републиката бе възстановена в пределите на цяло Мексико, а властта на президента Хуарес отново призната. Императорският блян бе избленуван, а... самият император?

На 15 май генерал Ескобедо докладва до военния министър на Хуарес в Сан Луис Потоси следното:

„Лагерът пред Керетаро
15 май 1867

Тази сутрин към три часа войските ни щурмуваха форт Ла Крус и биха с изненада неприятеля по всички пунктове. Малко след това гарнизонът бе пленен и градът зает от нашите отряди. Част от врага се изтегли в голям безпорядък в Серо де лас Кампанас под ефикасния обстрел на нашата артилерия. В крайна сметка около осем часа Максимилиан се предаде безусловно със споменатия Серо. Имайте добрината да изкажете моите благопожелания на гражданина президент за този голям триумф на националната кауза!

генерал Ескобедо“

Едва се бе разнесла вестта, че императорът е заловен и представителите на почти всички Велики сили обединиха усилия за спасението на пленника. Единствено запотекът изглеждаше глух. Как би могъл да се вслуша в протестите на Великите държави, които бяха търпели неговото унижение и признали империята!

Австрийският пълномощен министър във Вашингтон се обърна към правителството на Щатите с молба да измоли помилването на императора и то се съгласи. Но запотекът отвърна сухо:

„Аз действително признавам, че принцът изкупва вината на друга личност, далеч по-виновна, отколкото той самият. Но неговата окупация беше атентат срещу независимостта на моя народ, поради което е невъзможно

да бъде помилван. Не трябваше ли да устояваме на съсредоточените в негово лице всички вражи машинации? Навярно републиката би спечелила слава, пощадявайки живота на пленника, ала това гледище не е равностойно на неумолимата потребност.

Хуарес“

На 21 май императорът има среща с Ескобедо. Той изяви готовност да абдикира, като поиска срещу това живота и свободен пропуск от страната за себе си, своите австрийски офицери и войници, както и за Мехиа и частния си мексикански секретар Бласио. Мирамон бе изключен.

Хуарес отхвърли всички тези пунктове. Той бе на мнение, че един пленен император, без страна и народ, е ненужно да говори за абдикация. И все пак направи още една стъпка за спасяването на Макс. Оттегли насочения срещу него процес на обичайно действащата при обявеното изключително положение военна процедура и го предаде на специално назначен за тая цел военен съд. Хуарес искаше по този начин да спечели време, през което страстите би трябвало да се поохладят. Междувременно би могъл да упражни своето влияние, така че военният съд да не произнесе смъртна присъда, а просто екстерниране от страната.

Само че от какви ли не страни бяха предприети опити за освобождаване на Макс. По този начин възбудата сред републиканците значително се увеличи и Хуарес в края на краищата се видя принуден да се откаже от всичко, което би могъл да предприеме в полза на пленника.

Състоящият се от седем члена — един млад щабсофицер и шест капитани — военен съд започна своето заседание на 13 юни. Обвинението гласеше: комплот срещу правителството, узурпация на властта и подети престъпления срещу обявените извън закона бранители на страната. Съобвиняеми бяха Мехиа и Мирамон. На 14 юни в единадесет часа вечерта срещу тримата бе произнесена смъртна присъда. Главната квартира потвърди съдебното решение, което трябваше да се приведе в изпълнение на 16 юни, ала впоследствие на осъдените бе отпуснат срок от още три дни, за да имат време да

приведат нещата си в ред. От тази отсрочка незабавно се възползва пруският шарже д'афер барон Магнус, доайенът на дипломатическия корпус, за да спаси живота на Максимилиан. Той изпрати до председателя на Върховния съд следната телеграма:

„До Негово превъзходителство сеньор Себастиан Лердо де Техада!

С пристигането си днес в Керетаро, за мен стана ясно, че осъдените на 14 т.м. пленници, в изтеклата неделя на 16 са вече морално убити. Така и ще се възприема от цял свят, тъй като всички приготовления за този ден са били направени и те са чакали цял час след определеното време да бъдат отведени на лобното място, преди да бъдат уведомени за отсрочващата изпълнението на присъдата заповед. Хуманният дух на нашия век не позволява да бъдат отведени утре за втори път на смърт, след като веднъж вече са издържали една ужасна борба с нея. В името на човечността и честта Ви заклевам да разпоредите да не им се отнема живота. Повтарям още веднъж пред Вас сигурното си убеждение, че моят повелител — Негово Величество кралят на Прусия и всички монарси на Европа, намиращи се в кръвна връзка с пленения принц, а именно неговият брат — императорът на Австрия, неговата братовчедка — кралицата на Великобритания, неговият шурей — кралят на Белгия и неговата братовчедка — кралицата на Испания, както кралете на Италия и Швеция, ще се споразумеят лесно да представят всякакви гаранции, че никой от пленниците повече няма да стъпи на мексиканска земя.“

Беше добре замислено, ала бе неуместно да се парадират с подобни имена пред републиканци, пък и твърде късно. Отговорът на министъра гласеше:

„Съжалявам, но трябва да Ви съобщя, както и онзи ден вече Ви уведомих, че Президентът на републиката не е на мнение, че Великите съображения за помилването на Максимилиан фон Хабсбург могат да се съчетаят с правосъдието и потребностите от гаранции за бъдещия мир на републиката.“

Макс беше поискал да му донесат мастило и перо и в последната нощ написа едно писмо до своята съпруга и друго до майка си ерцхерцогиня Софи. Първото гласеше:

„Моя многообична Шарлот!

Ако е угодно Богу един ден да оздравееш и прочетеш тези редове, ще узнаеш цялата жестокост на съдбата, която ми нанася непрестанни удари от Твоето заминаване за Европа. Ти отнесе със себе си моето щастие и моята душа. Защо не се вслушах в Твоя глас? Толкова много събития, уви, толкова много ненадейни удари разрушиха обилието от надежди, че за мен смъртта е щастливо избавление, а не душевно терзание. Аз ще падна прославлено като войник, като победен, неопозорен крал. Ако Твоите страдания са тежки и Бог скоро Те повика при мен, ще благословя ръката на Твореца, която толкова тежко се стовари върху нас. Адио, Шарлот, адио.

Твой клет Максимилиан“

Към писмото приложи една къдрица, която му бе отрязала жената на неговия тъмничар. Той я целуна и пхна в плика.

Съвършено различно бе поведението на другите двама пленници, настанени в две съседни на императора килии в монахинския манастир на капуцините. Пред напълно отворените врати стояха часови.

Верният Мехиа прие смъртната присъда хладнокръвно, въпреки тежката треска, която го мъчеше. Той беше индианец, комуто

оплакванията от физически страдания и болки са напълно непознати и за когото най-голямата слава е да умре за приятеля, когото обича.

В нощта на нападението Мирамон бе скочил уплашен и се бе въоръжил, ала намери съпротивата за безполезна. Също както Мехиа, той бе пленен заедно с императора. Оттогава седеше в затворническата си килия мрачно умислен.

Един американски репортаж още от 30 май извести:

„Утре вероятно Максимилиан и неговите най-изтъкнати генерали ще бъдат осъдени на смърт чрез барут и куршуми.“

От това и други подобни новини се виждаше, че дори в чужбина хората не изпитват съмнение относно съдбата на пленниците. Всяко правителство има правото да обяви и накаже като предател и метежник онзи, който със сила или хитрост се стреми да подрие неговите устои. От тази гледна точка смъртната присъда бе предвещана навсякъде, а днес, на 19 юни 1867, щеше да бъде приведена в изпълнение край разположения източно от града Серо де лас Кампанас.

Макс беше отхвърлил предложеното от Курт спасение. Той бе избягал към Серо и така по собствено решение бе направил първата крачка към гроба.

На утрото в деня на екзекуцията в Керетаро цареше глуха тишина, при все че никой не спеше, а всичко живо бе будно и на крак. Мексиканецът обикновено рано се измъква от постелята, ето и как онези части от града, през които трябваше да мине шествието, още преди шест часа бяха запълнени с хиляди и хиляди. Граждани, войскари, вакуероси на коне и пеша, индианци и бели, негри, метиси, мулати, терцерони, кварталери, китайци и въобще хора с всякакви цветове и носии стояха в очакване по площадите или се бутаха в гъсти тълпи мълчаливо по улиците, за да видят екзекуцията на един император.

Не беше чувство на дивашко задоволство онова, което струеше от очите на тези, в по-голямата си част само полуцивилизовани хора.

Не, техните сериозни лица изразяваха съчувствие, каквото и варварина проявява при нещастие. Хората не говореха гласно. Където го правеха, ставаше шепнешком, сякаш се намираха в черква или в дом с покойник. Всички прозорци и врати бяха затворени в знак на траур.

Към седем часа пленниците бяха изведени от килиите. Макс прегърна двамата си събрата по съдба и каза:

— Скоро ние отново ще се видим отвъд.

Мирамон беше спокоен и невъзмутим като императора. Мехиа, омаломощен от болестта, едва съумяваше да се държи на крака.

За всеки от тях бе предназначена кола, обградена от силен конвой и дървен кръст, стоейки пред който, трябваше да посрещне куршумите.

Трите коли се движеха бавно към лобното място, следвани от огромна тълпа.

Шествието се водеше от ескадрон улани. Ескортът на трите коли се състоеше от един батальон пехотинци с пушки на рамо, крачещи в две колони край тях в редица по четирима.

Зад колите на осъдените следваха три ковчега, всеки от които се носеше от четирима индианци. Върху ковчезите лежаха кръстовете за екзекуцията.

В този миг минаваха францисканците под предводителството на епископа на Мексико. Първите двама носеха Разпятието и Светата вода, последните държаха свещи в ръка.

През целия път по лицето на Макс бе отпечатан израз, който никой, съзерцавал предадения и изоставен император в неговия последен час, не би могъл да забрави.

Веднага след като неговата кола бе напуснала Централния площад, той бе обърнал големите си очи с втренчен поглед на изток, където се намираше родината и всичко, всичко, което беше изоставил, за да последва едно видение, което сега щеше да го отведе до зейналия гроб. Там отвъд океана бе и Мирамар, където смутеният дух на императрицата бродеше през покои и градини, без да съзира нещо от великолепието на това дворянско имение.

Страдалческа усмивка играеше около устните на императора. Докато едната му бледа ръка почиваше спокойно върху тапицерията на колата, другата поглаждаше леко красивата брада.

Когато кортежът стигна лобното място, тълпата бе задържана, а конвойт образува отворен от едната страна четириъгълник.

Ескобедо, който лично командваше екзекуцията, се приближи до трите коли и нареди на тримата пленници да слязат.

— *Vamos nos a la libertad* — ние умираме за свободата! — произнесе Макс с поглед към изгряващото слънце. После извади часовника си и освободи някаква пружина. Отскочи един капак, който криеше миниатюрата на императрица Шарлот. Той целуна портрета и подаде часовника на изповедника с молбата:

— Предайте този спомен на моята обичана съпруга в Европа! Ако някога е в състояние да ви разбере, кажете ѝ, че очите ми са се склопили с нейния портрет и съм го възнесъл със себе си!

Погребалните камбани отекнаха глухо. Осъдените спряха до стената, която образуваше четвъртата страна на четириъгълника и там им бяха указани местата. Максимилиан закри със стегната, изправена стойка към дървения кръст в средата. Мирамон стори същото. Мехиа обаче се олюляваше.

Сега бе прочетена смъртната присъда и нейните основания, след което на пленниците бе дадено разрешение да поговорят още веднъж.

Макс се обърна към Мирамон:

— Генерале, един храбрец трябва и в лицето на смъртта да бъде почетен от своя монарх. Позволете да ви предоставя почетното място в средата.

На Мехиа императорът каза:

— Генерале, каквото не ви бе възнаградено на земята, сигурно ще стане на небето.

Приблизиха три отделения под командването на един офицер — всяко се състоеше от пет войника и двама унтерофицери. Те приближиха на няколко крачки до осъдените.

Императорът извади шепа златни монети и даде по една на всеки от застаналите срещу него войници.

— Целете се в сърцето ми! Целете се добре!

Императорът се отдръпна назад. Ясно и отчетливо изговори Максимилиан на испански своите последни думи:

— Прощавам на всички, моля всички да простят и на мен и желая моята кръв, която сега ще се пролее, да донесе на страната добро. Да живее Мексико, да живее Незави...

В този миг офицерът свали сабята, екнаха седем изстрела и императорът се наклони напред. От един непосредствено в сърцето примерен изстрел все още потръпващият император издъхна.

След Максимилиан се приготви Мирамон. Той отхвърли от себе си всички упреци за предателство и умря с едно „слава“ за Мексико и императора.

Болният Мехиа успя само да изрече със затруднение:

— Да живее Мексико, слава на императора!

Мирамон се бе отърколил неповратливо на пясъка, но мъртъв. Мехиа остана прав, размахвайки във въздуха ръце. Беше зле улучен. Един от унтерофицерите опря дулото на пушката си зад ухото му и натисна спусъка. Този изстрел от упор просна верния мъж на земята.

— *Libertad y independencia* — Свобода и Независимост! — разнесе се над трите ковчега.

Това бе надгробното слово, което мексиканската нация произнесе над мъртвия император и неговите генерали.

На 30 юни пребиваващият в Мюнхен император на Австрия Франц Йозеф получи известието за екзекуцията на Максимилиан. „*Wiener Fremdenblatt*“ уведоми за смъртта на разстреляния:

„Императорът на Мексико Максимилиан е мъртъв! Дръзкият поход на един одухотворен принц се превърна в трагедия, толкова величава, каквато още не е възниквала в ума на никой поет. Потеглил да извърши едно дело на цивилизацията, сега императорът лежи разстрелян от своите врагове в полята на Мексико, а императрицата седи безумна в замъка на Мирамар. Наистина, Историята е задала тук на идните поколения една от своите най-мистериозни загадки! Ние обаче казваме: «Така умря Максимилиан от Австрия. Той заслужаваше да умре за една по-добра кауза; той доказа това с поведението си в последните дни на своя живот!»“

18. ПОСЛЕДЕН АКОРД

Сега Хуарес отново бе единствен господар на Мексико. Курт не бе присъствал на екзекуцията. Чувствата му се противяха да види как умира един мъж, когото е искал да спаси. По време на изпълнението на присъдата той седеше с Малкия Андре в палатката си. Чу траурния камбанен звън. До ушите му долетя пукотът на пушките.

— Сега! Сега те са мъртви! — извика Андре.

— Максимилиан вече беше мъртъв, когато ме отпрати — отвърна угнетено Курт.

— И спасението повече не беше ли възможно? Вероятно все пак е могло да бъде откъснат от неговия затвор.

— Преди да бъде пленен Макс, можех да го спася, без да се впускам в престъпления.

— Нима по-късно щеше да има някакво?

— Разбира се, и то престъпление, за което всеки кодекс налага най-голямото наказание — противозаконно освобождаване на пленник.

— Ее, в такъв случай освободението му и преди туй щеше да си е незаконно.

— Не, тъй като тогава той все още се намираше сред своите. Но веднага щом попадна в ръцете на републиканците, бях длъжен да оттегля ръце.

— Хм. Може би имаш право. Императорът нищо друго не искаше.

— И така, не е нужно да си отправяме упреци. Тук обаче повече работа нямаме. Искях само да чуя тези съдбоносни изстрели. Бях свидетел на една от най-големите исторически трагедии и ще напусна Керетаро.

— Без освобождаване от служба или отпуск?

— Аз не съм зависим от Ескобедо.

— Накъде ще вървим?

— При Хуарес. Препусни, моля те, до доктор Стернау, та като дойда да го намеря готов!

На другия ден тримата яздеха в компанията на двамата индиански вождове към Сан Луис Потоси. Когато минаваха през Гуанахуато, Малкия Андре спря.

— Ах, майне херен, познавате ли тоя кон? — и посочи едно оседлано животно, оставено пред някаква вента.

— Това е конят на Черния Жерар — удиви се Стернау. — Сигурно е отседнал тук. Да влезем!

Но Жерар вече ги бе видял и излизаше. Беше ходил до Сантяго и искаше да ги издири и уведоми за бягството на Ландола и Гаспарино Кортейо от Сантяго и тяхната смърт при Дяволския извор. Новината беше много неприятна за Стернау, тъй като ако бяха живи, присъствието им в съда значително щеше да облекчи делото. Но така или иначе фактът не можеше да бъде променен. Когато малкото общество, към което се бе присъединил и Жерар, стигна Потоси, Стернау незабавно се отправи към президента с Курт. Той ги прие, макар да бе претрупан с работа.

— Някаква трагична вест ли носите? — попита сериозно, след размяна на поздравите.

— Да — отвърна Курт. — Аз нося екота на изстрелите, под които падна Макс от Австрия.

— Значи сте присъствал на екзекуцията?

— Не. Не считам за достойно да зяпам подобни зрелища.

— Вече пристигна пратеник на Ескобедо. Максимилиан е умрял смело и като мъж. Аз бях негов политически противник, но не и личен враг.

Излизаше, като че намира за нужно да се оправдае. Ето защо Стернау бързо вметна:

— Ние много добре го знаем, сеньор!

— Виж ти! — каза Хуарес, като остави да се забележи една тайнствена усмивчица. — Значи сте ме разбрал и сте си направил труда?

— Дори много усърдно, ала без успех. Оберлейтенант Унгер също бе отпратен — отговори Стернау.

— Значи все пак сте считал за възможно, хер оберлейтенант, ерцхерцогът да... нали разбирате?

— Беше даже много лесно — отговори Курт.

Тогава Хуарес поклати глава, пристъпи към прозореца и дълго гледа навън. После се обърна рязко и каза:

— Той не е желаел нещо друго. Сега е мъртъв! Да не го съдим и ние повече! Но аз ви благодаря, че сте разбрали моите недомлъвки и сте действали според тях. Разчитам на вашата дискретност!

Той говореше сериозно и развълнувано. Двамата му слушатели също бяха разчувствани. Възникна пауза, която Хуарес прекъсна с въпроса:

— Навярно ще искате скоро да напуснете Мексико?

— Надяваме се — отвърна Стернау. — Но известно време ще трябва да останем все още под ваша закрила, сеньор.

— Това ме радва. Знаете, че всичко, което мога да сторя за вас, ще бъде направено. Преди да заминете, трябва да приключим с делото Родриганда, доколкото ще бъде изслушано от страна на мексиканския съд.

— Към кой съдия да се обърнем? — осведоми се Стернау.

— Към мен самия. Аз ще се погрижа нещата да попаднат както в справедливи, така и в дейни ръце. Пленниците още ли се намират в Манастира дела Барбара? Идете да ги отведете! Нека бъдат свикани също Мария Хермоес, старият хасиендеро Педро Арбелец заедно с дъщеря му и индианката Каря!

— Тук в Потоси?

— Не. Аз ще замина за столицата. Там трябва да отведете пленниците.

— Открито следствие ли ще водите?

— Разбира се.

— Бих искал да повдигна възражение срещу това. По този начин още преди да сме приключили тук, нещата дотам ще са се разгласили в Испания, че тамошните виновници ще имат време да се изплъзнат от правосъдието.

— Това е вярно. Тогава ще бъдем предпазливи и ще водим следствието колкото може по-секретно. А като предпазна мярка ще се обърна към Испания с молбата, излагайки причините, да държат граф Алфонсо под таен, но строг полицейски надзор. Това удовлетворява ли ви?

— Напълно, сеньор!

— За експедирането на затворниците от Манастира дела Барбара до столицата ще ви предоставя достатъчно голямо военно подразделение. Кога заминавате?

— Утре заран. Искаме да оставим конете да си отпочинат и да се уговорим с Гърмящата стрела и Лешоядовия клюн.

— В такъв случай ще дам необходимите заповеди.

С това разговорът приключи. После потърсиха лорд Дридън, чиято мисия отиваше към своя край. Стернау обсъди с другите кои ще яздят до хасиендата дел Ерина, за да отведат нейните обитатели. Тъй като там се намираха Ема, Резидиля и Каря, бяха определени Гърмящата стрела, Жерар и Мечешко сърце. На другата сутрин потеглиха, след като вечерта още веднъж бяха поздравили намиращата се в Потоси сеньорита Емилия. Хуарес щедро я бе възнаградил за оказаните услуги.

Известно време по-късно, придобил отново цялата си слава и титла, президентът Хуарес влезе тържествено в столицата Мексико. Сред населението цареше неописуемо ликуване, когато запотекът, принуден някога да бяга, ала въпреки това не изгуби своя несломим кураж и не се отрече от поста си, сега влезе в града като спасител на отечеството. Всички улици бяха украсени с триумфални арки, венци и флагове и дъжд от ухаещи цветя летеше към него и коня, който го носеше с горди крачки и танцуваше по любимите деца на Флора.

Но на първия ден след тържественото му посрещане гласното ликуване се преобрази в тихо очакване — Хуарес започна своето пресяване. На неумолимо правосъдие подложи всички, играли някаква роля от първия ден на френската окупация, според патриотичната им стойност. Започна да отделя овцете от овните и да изтръсква червеите от дървото на гражданското благополучие. Хиляди се почувстваха с нечиста съвест. Мнозина избягаха тайно, виждайки колко строг бе президентът. Където бе възможно, той проявяваше милост, но където разбереше, че снизходителността е неуместна и дори опасна за всеобщото добро, наказваше с вникнала в нещата строгост и хората с благодарност отбелязваха, че тя не е породена от корист.

Тъй като Хуарес развиваше незнаеща почивка дейност, не мина много и във всички сектори на правителствения апарат зацари ред и

стана тъй, че той бе признат като повелител на мексиканската държава дори от правителствата, кокетничили преди това с Наполеон.

Една късна вечер, когато жителите на столицата се унасяха в дрямка, към нея приближаваше от север колона ездачи. Луната грееше ярко, поради което човек можеше да различи, че се състои от пленник и неговият конвой. Той бе вързан за коня си. Към две мулета бе прикрепена носилка, от която сегиз-тогиз се разнасяха стенанията на женски глас, ала придружителите това много не ги беше грижа. Отрядът стигна до града, премина по няколко улици и спря пред правителствената сграда, до чиято врата ездачите от конвоя скочиха от конете. Един от тях влезе и бе запитан от дежурния пост какво иска и кого води.

— Буден ли е още президентът? — гласеше краткият насрещен въпрос.

— Да. Той работи всяка нощ до зазоряване.

— Тогава съобщете за мен! Името ми е Стернау.

— Стернау? Хм. Сега не е редно да се съобщава за никой. Президентът не иска да го безпокоят. Елате пак през деня!

— Дали и кога ще дойда пак, няма да определяте вие. За мен трябва да бъде доложено и президентът ще ме приеме!

Тези думи бяха така категорично изговорени, че часовоят се подчини без по-нататъшни възражения. Не мина много и Стернау бе уведомен, че Хуарес е наредил да го поканят. Когато влезе при президента, той поиска да се извини за среднощната визита, ала бе прекъснат от радостния възглас:

— Най-сетне идвате! Отдавна ви очаквам с нетърпение.

— Не можехме по-рано, сеньор. Трябваше да изчакаме дамите и господата от хасиендата, а междувременно Хосефа Кортейо така се е разболяла, че бе невъзможно да я докараме по-рано в столицата. Влагата и студът на подземната килия в Сантяго са й докарали остро възпаление, което едва съумях да овладеея.

— Но сега се оправи?

— Не. Тя няма да се оправи. Бях принуден да положа всякакви старания, за да я доведа дотук. Въпреки всичко понасяше големи

болки. Веднага щом се прекрати въздействието на моите лечебни средства, тя ще престане да живее.

Хуарес кимна леко.

— А иначе как стоят нещата, сеньор Стернау, разпитайте ли затворниците и получихте ли някакви признания?

— За жалост не.

— Така и очаквах. Престъпниците, с които си имаме работа, са толкова закоравели, че не следва да се очаква откровено признание. Добре поне, че разполагаме с писмото, което Хосефа навремето бе изпратила от хасиендата дел Ерина до баща си. Тези редове са все таки важно вещественно доказателство.

— И все пак аз все още се надявам на признания от страна на Хосефа. Болките, от които страда, са наш могъщ съюзник. С моите лекарствени средства аз опитвах да ги облекча. Възпалението обаче напредва неудържимо и прогресивно и съм убеден, че болките ще се превърнат в адски мъки. Те вероятно ще сложат край на нейното упорство.

— Като човек съжалявам тази девойка, ала като юрист съм длъжен да кажа че си е заслужила орисията. Сеньор Стернау, всички вие ще живеете при мен. Палатът има повече от достатъчно стаи за вас. Семейство Кортейо ще поставя под строг надзор. Още сега ще дам необходимите заповеди.

Хуарес посегна към звънеца и пристигналите бяха настанени с цялата грижовност.

На другия ден започна разпитът, ала без резултат. Кортейо и неговата достойна дъщеря просто безсрамно отричаха всичко, въпреки струпаните многобройни доказателства, под които някой друг би бил буквално смазан. Когато съдията тикна пред очите на Пабло Кортейо писмото, което той преди години бе писал до Алфонсо, използвайки обръщението племенник, онзи дръзна да окачестви уликата като фалшификация, която уж са изфабрикували неговите врагове, за да го унищожат. Никой не бе така възмутен от това твърдение, както Каря, сестрата на Бизоновото чело, която, както читателят знае, навремето бе намерила издайническото писмо в багажа на младия граф. Сетне го бе скрила на сигурно място, ала в последвалите времена на злощастни превратности повече не бе помислила за него. Когато Мечешко сърце

дойде да я отведе в столицата, тя се бе сетила за тази улика и за своя радост я бе открила непокътната в скривалището.

И тъй, първият разпит протече безрезултатно. Но не мина много време и се оказа, че Стернау правилно е предполагал — неговото лекарско умение вече не бе в състояние да помогне. Болките на Хосефа се усилиха дотолкова, че не съумяваше да ги изтрайва. Имаше минути, в които крещеше от страданията. Стернау посъветва да въведат баща ѝ в нейната килия.

Колкото и корав да бе Пабло Кортейо, все пак не можеше да гледа състоянието на дъщеря си и да слуша крясъците ѝ, без да се „трогне“, накратко казано бе направо съкрушен. Виждаше, че на Хосефа ѝ остават броени часове да живее, ужасни часове — тя, за която бе грешил и станал престъпник. Струваше му се, че в него гори някакъв разяждащ огън. Повиканият свещеник се възползва от този миг да придума баща и дъщеря да направят признания и по този начин да спаси поне съвестта и душите им. Хосефа, към която смъртта приближаваше, изкрещя с треперещ глас, че ще каже всичко. При това положение и за нейния баща повече нямаше място за въздържаност. Хуарес побърза лично да дойде. С него пристигнаха всички свидетели и признанията на двамата бяха снети в протокол и надлежно подписани.

Стана дума и за второто завещание, което граф Фернандо бе съставил, а Пабло Кортейо задигнал. Хосефа разкри, че то е все още налице и съобщи мястото, където го е скрила в палата Родриганда. Бе незабавно натоварено едно служебно лице да отиде и донесе документа. Той се намери в посоченото скривалище и веригата от доказателства срещу семейство Кортейо се затвори без липсващи брънки. Няколко часа по-късно Хосефа беше труп.

На другия ден съседите на палата Родриганда — останал почти запустял след оттеглянето на французите — забелязаха, че се обитава от повече хора, отколкото преди. Но кои бяха тези лица, не узна никой. Те не предоставяха възможност да бъдат видени, тъй като вестта, че граф Фернандо е още жив, не биваше да проникне в Испания, преди самият той да е пристигнал там.

За кратко време имаше да се уредят много неща и доста мъчнотии да се преодолеят. Една нощ значителен брой конници,

обграждащи няколко коли, пое в тръс през града, отправяйки се по пътя, по който пътуваше дилижансът за Веракрус.

Известно време по-късно се заговори, че Пабло Кортейо, осъден на смърт като предводител на метежници, а и по други причини, е получил в двора на затвора куршум в главата.

Тук е може би мястото да нахвърляме накратко жизнения път на историческите личности, споменати в тази книга.

БЕНИТО ХУАРЕС управлява Мексико като президент до своята смърт. Почива на 18 юли 1872 на шестдесет и шест годишна възраст.

Известно време по-късно оглавява правителството неговият способен генерал ПОРФИРИО ДИАС. Подобно на него и той ръководи раздираното от непрестанни размирици, безредно и ранено Мексико с крепка и ефикасна десница. Заема президентския пост от 1877 до 1880 и от 1884 до 1911 и се радва на безграничното уважение на всички държави, както и на почти всеобщото възхищение и обич на мексиканците. Ала през 1911 година, вече осемдесет и една годишен, могъщият президент от своя страна трябва да отстъпи на друг и бива прокуден от страната. Под управлението на неговия приемник Мадеро в Мексико започват нови партийни борби. Порфирио Диас почива на 2 юли 1915 на 85 години, далеч от своята родина — в Париж.

Същинският виновник за трагедията на Максимилиан скоро след безславното оттегляне на французите бива сполетян от неговата съдба. На 19 юли 1870 НАПОЛЕОН III на Франция подклажда война срещу Германия и на 2 септември 1870 при Седан губи свободата и короната си. Умира като заточеник в Чайзълхърст край Лондон. Неговата съпруга, императрица Южени, чието властолюбие го бе омайвало, достига наистина деветдесет и четири годишна възраст, ала никога вече не се връща на мястото на своята предишна власт. Почива на 11 юли 1920 в Испания.

Също така и животът на наместника на Наполеон в Мексико, славолюбивият интригант генерал БАЗЕН, от горди висини се сгромолясва в дълбините. Той, най-прочутият пълководец на Наполеон III, е главнокомандващ на френските войски редом с генерал Мак Махон в Немско-френската война 1870/71. На 2 септември Мак Махон с цялата си армия и самият Наполеон попада при Седан в плен на Германия, додето Базен е обсаден в Мец и на свой ред принуден да се предаде на 27 октомври 1870. Въпреки поражението си, неговият

съперник Мак Махон по-късно възстановява своята репутация и дори става президент на по-сетнешната република Франция. Срещу Базен обаче французите завеждат дело за държавна измяна. Върху него е хвърлено обвинението, че от малодушие и ревност към Мак Махон не е направил вилазка от Мец за облекчаване положението при Седан. Някои негови обвинители отиват още по-далеч, като му приписват дори вината за получаване подкуп от Германия, което без съмнение не е вярно. Но така или иначе на 10 декември 1873 Базен е осъден на смърт за държавна измяна, ала с помощта на вярната му жена — една креолка, за която се оженил в Мексико — му се удава да избяга. Но скоро след това и съпругата му се отдръпва от него и той приключва своя живот на 23 септември 1888 в Мадрид като беден, заслужаващ съжаление изгнаник.

Съпругата на Максимилиан, императрица ШАРЛОТ, също принадлежи към оспорваните личности на историята. Навремето се разправяше, че нейното честолюбие е подмамило Максимилиан да сложи на главата си кървавата корона на Мексико. Безумието, в което изпада по време на залеза на неговото владичество, още преди смъртта му, продължава и тя почива в умопомрачение на 19 януари 1927 в замъка Бушу край Брюксел на осемдесет и седем години.

Седнал на старото кресло в работния си кабинет, Главният лесничей Роденщайн бе вперил надолу кисел поглед. Краката му бяха обути в стигащи до коленете дебели и безформени плъстени ботуши, а отгоре бе наметнал и сгънат на два ката вълнен конски чул. Пред него стоеше верният Лудвиг, гледащ също така мрачно и безпомощно към земята.

— Да — каза той, — и аз не зная никакво средство, хер хауптман.

— В такъв случай и ти си такъв умник като лекарите, по-точно такъв главанак. Алопатията ме намъчи, хидропатията ме екзекутира, а хомеопатията направо ме подлуди. Ето как срещу острия ревматизъм трябваше да взема Akonit, Arnika, Belladonna, Loryknin, Chinin, Chamomilla, Merkur, Nux Vomica, Pulsatilla, срещу хроничния — Arsenik, Sulfur, Rhododendron, Phytolaca и Stillingia, а срещу оня, дето ме тегли насам-натам — Arnika, Pulsatilla, Belladonna, Moschus, Sabina,

Sulfur, Calmia и Capsica. Сега да ми каже някой в що за бохча за треволяци, прахове и хапове бих се превърнал, ако бях изгълтал всичките им тия илачи! Пъкъл и Сатана! Стига само да дойде пак някоя чудесна новина, като оная навремето от нашия Стернау. Тогава заподскачах от радост, оздравях изневиделица и се почувствах като риба във вода. Но сега... я, не се ли почука, Лудвиг?

— Да, хер хауптман!

Лудвиг отвори вратата. Отвън стоеше един пощальон. Той влезе и предаде една депеша. Старият я отвори, прочете я за втори, трети път и изпружи нагоре ръце като хлапак.

— Иххаа! Уха-ха! Их-ха-ха! Лудвиг! Магаре! Момчето ми! Долу тия болнични ботуши!

Роденщайн бе скочил и се мъчеше да изуе със замах ботушите, което при тяхната ширина не бе кой знае колко трудно. Лудвиг гледаше шашардисан.

— Ама, хер хауптман! Ботушите... болките!

— Болки ли? Глупости! Никакви болки нямам. Аз оздравях, ревматизмът отиде по дявола! Знаеш ли какво съдържа телеграмата? Те идват, идват! Утре всички ще са тук! Доктор Стернау и всички, всички! И-ха-ха! Хайде делдум-хайраса! Вива, подаграта, радикулита, ревматизма, всичко това оставих напъхано в плъстените ботуши! Гледай само как мога да скачам!

И наистина, Главният лесничей кръстосваше с едри крачки стаята, оповестявайки шумно:

— Трябва веднага да отида до вила „Родриганда“ да предам на ония там телеграмата.

— Нима чак там ще иде хер хауптманът? — попита угрижено Лудвиг.

Не получи отговор. Старият закуцука надолу по стълбите и сетне през гората към вила „Родриганда“.

Обитателите на красивата дача „Родриганда“ бяха уведомени за всичко, което се бе случило в Мексико. Преди известно време пък от Испания бе дошла новина от ръката на Стернау, че всичко върви добре и самозваният Алфонсо редом с майка си Клариса се намирали под арест.

Същевременно се бил появил курато^[1] на едно пиринейско селце и дал важни показания. Малко преди да отиде навремето при Гаспарино Кортейо, сиреч преди деветнайсет години за да предяви претенциите си в онзи съдбоносно протекъл за него разговор, капитано на пиринейските разбойници се отбил при него. Бил му предал един запечатан документ със забележката да го отвори, не се ли върнел след определеното от него време. Когато срокът изтекъл — читателят знае защо капитано не се появил — той отворил писмото. Не било друго, а онова писмено признание на Гаспарино, което капитано го принудил да напише и в което пълномощникът на граф Родриганда изповядваше, че по негово нареждане малкият граф Алфонсо е бил отвлечен.

Курато здравата се стреснал от това разкритие. Събрал сведения и стигнал дознание на събитията, разиграващи се тъкмо по онова време в Родриганда. Какво трябвало да стори? Той съвсем правилно разбрал, че неговото свидетелско показание и документът, който имал в ръцете си, не са достатъчни да изобличат престъпниците, толкова повече, че нямало никой, комуто да се довери.

Та нали контеса Розета била безумна, а граф Мануел дълго време бил смятан за мъртъв. После достигнала вестта — първо като слух, после все по-определено, — че дон Мануел не е мъртъв и не предявява повече претенции към замъка и имението Родриганда. Това напълно отнело мъжеството на курато. Щом като самият граф вече нехаел за имуществото си, той нямал абсолютно никаква причина да се намесва в нещата.

Ето как станало, че мълчал деветнайсет години по работата, която му поверил капитано. Едва когато Стернау и Мариано дошли в Испания и повдигнали обвинение срещу Алфонсо, той се почувствал задължен да излезе от своята неизвестност да даде за протоколиране показанията си и документа на капитано.

Към това се прибавяло признанието на просяка Тито Сертано, който преди смъртта си бе предал в ръцете на Мариано и от което със сигурност произлизло, че Мариано е истинският Родриганда, а Алфонсо един измамник. Преди отвлечането си Мариано бил скътал това признание зад един стенен шкаф в замъка Родриганда и сега бил съумял да го намери неповреден.

Дори испанският съд да не бил получил предварително необходимите доказателства, от които следвала вината на Алфонсо и

Клариса, то тези два документа сами по себе си щели да бъдат достатъчни за изясняване на случая. Ето как станало, че на признаването на Мариано като истинския син на граф Мануел повече нищо не стояло на пътя.

Този доклад Стернау бе завършил със забележката, че на него и спътниците му вероятно ще е възможно след изтичането на четиринадесет дни да потеглят за Райнсвалден.

Писмото беше изпълнило всички с огромна радост. Най-сетне предстоеше горещо жадуваната среща. Душевното състояние на обитателите на Райнсвалден не подлежеше на описание.

И ето че дойде Главният лесничей със своята телеграма и повиши възбудата до степен на неизмеримост. Приготовленията започнаха начаса и продължиха цялата нощ. Никой не бе могъл да мигне. Всичко живо бе изпълнено с очакване. Само часовете едва-едва се точеха.

Беше привечер, когато се чу трополене на коли и минута по-късно разделените от толкова години потънаха в обятията си. Бавно, постепенно улегна бурята от първите поздравии и в различни стаи се сформираха отделни групи. Вълна от щастие бе заляла дома.

В един ъгъл седяха дон Мануел и дон Фернандо със сър Хенри Дридън и се радваха на щастieto на своите деца. Сълзи на умиление се стичаха като перли от очите им. Пред тях стояха Розета със своя съпруг и дон Алфонсо де Родриганда и Севиля — някогашният разбойнически възпитаник Мариано, с Ейми. Край тях сестрата и майката на Стернау. От устните на всички се бе отронила тиха молитва.

— Къде е всъщност нашата Горска роза? Хайде да я потърсим! — обърна се по едно време Стернау към съпругата си.

Розичка в началото се бе втурнала изпълнена с любов към баща си, ала сетне бе предоставила родителите си един на друг. Сърцето ѝ така преливаше, че не бе усетила как някой — той първо бе поздравил собствената си майка, а после Главния лесничей Роденщайн и стария Лудвиг — тихо се бе промъквал след нея. Едва-що бе стъпила в стаята си, когато чу вратата повторно да се отваря и вътре влезе... Курт Унгер.

— Курт! Мили мой, скъпи Курт!

Хълцайки, тя се хвърли в прегръдките му, след което си разменяха целувка след целувка в сладостна забрава. Така и не им направи впечатление, че отвън прозвучаха стъпки. Също толкова малко забелязаха, че вратата се отвори и на прага се появиха и спряха две лица.

— Ох, колко безкрайно щастлив съм да видя отново личицето ти!
— ликуваше Курт.

— Аз съм не по-малко щастлива! — призна му тя.

— Розичка!

Името прозвуча откъм вратата. Беше го изрекла Розета. Двамата се огледаха стреснато.

— Мамо! — усмихна се смутено Розичка.

Родителите приближиха и Стернау възкликна зарадван:

— Курт, ти ще получиш възнаграждението, което ти се полага!

Той събра ръцете на двамата и продължи:

— Е, момчето ми, да отидем и при твоите родители, за да споделим с тях нашето щастие!

Честният Лудвиг Щраубенбергер тъкмо разменяше мисли със стария Роденщайн за радостта, настанила се днес във вила „Родриганда“, когато някой го тупна по рамото. Той се обърна. Пред него стоеше един дребен мъж.

— Лудвиг Щраубенбергер, помниш ли ме? — попита онзи.

Запитаният се втренчи в отсрещния, поклати глава и отвърна:

— Това лице май съм го виждал вече някъде, ама къде? Не мога да се сетя, на този свят тук.

— Тогава ще я карам по късата процедура и ще ти кажа. Аз съм брат ти Андреас.

Лудвиг се вкамени от радост.

— Това ис... тина ли е? — заекна той.

— Да, естествено. На чашка добро питие Лешоядовия клюн толкова ми е разправял за теб, че ми се дощя да те зърна още веднъж. Сетне отново ще се върна при моите прерии и гори.

Двамата потънаха безмълвно в прегръдките си.

Едва след като един тържествен пир бе събрал всички участници, Стернау извести обстойно последните събития, особено процеса в Испания, който междувременно бе решил: Мариано се признава като истинският граф Алфонсо. Клариса отива в тясната килия да преде лен до края на живота си.

Подставеният граф Алфонсо също ще изкупва делата си като затворник, без изгледи за по-късно помилване. В заключение на изложението си Стернау оповести годежа на своята дъщеря с Курт Унгер.

Въздействието на тези слова бе неописуемо. Всички викаха, удивляваха се, питаха, отправяха благопожелания и се смееха. Но двама стояха в ъгъла на залата, прегърнати в любов и ронеха горещи сълзи от радост и благодарност към Бога — родителите на Курт, чието щастие само се повиши, когато Горската роза дойде при тях да ги прегърне и целуне, след което се оттегли в кръга при другите.

Слънцето изгря. Неговите първи лъчи плъзнаха в златист пурпур през прозореца върху необикновената сбирка от лица, които толкова дълго бяха подлагани на тежки, неумолими изпитания и които сега най-сетне си бяха извоювали сигурността на едно чисто и трайно щастие.

Празничните дни отминаха и ежедневието наложи на всеки своите изисквания. Не остава още много да се разказва.

Граф Фернандо вече не се върна в Мексико. Той продаде своите тамошни имения и остана с Мануел в немската Родриганда. Младият граф Алфонсо заживя със своята щастлива Ейми в испанската Родриганда, ала бе чест гост на нейната немска сродница. За оказаните на дома Родриганда услуги, верният Миндрело бе богато възнаграден. Той получи мястото на кастелан в замък Родриганда и дълго живя в безметежно щастие, което напълно компенсира ужасното отвличане в робство.

Стернау, някогашният лекар, дълги години бе щастлив край своята Розета. Те се радваха на благополучието на своите деца Курт и Розичка. Алимпо остана да живее с Елвира при граф Мануел. Роденщайн още дълго се дърли с Лудвиг за подаграта си.

Почтеният Педро Арбелец си стопанисваше хасиендата дел Ерина заедно с дъщеря си Ема и зет си Антон Унгер. При тях се засели Малкия Андре, но не за да подири спокойствие. Пил продължително дъха на прериите, той не бе в състояние да се лиши задълго от авантюристичния живот на ловеца. Гърмящата стрела също не можеше край своята Ема да забрави волния живот на саваната. Твърде често си улавяше някой мустанг от стадото и предприемаше с Андре далечни странствания из пущинака. Още много години името „Гърмящата стрела“ беше прочуто и опасно, а във вигвамите на червенокожите и край лагерните огньове на траперите се разказваха неговите дръзки подвизи.

Черния Жерар заживя с Резидиля и стария Пирнеро в Гуаделупа, където често бяха посещавани от Лешоядовия клюн и Грандприз. Бизоновото чело още дълго ловува бизони и мечки, отбивайки се от време на време при приятелите. Мечешко сърце бе отвел Каря като своя скуав в ловните полета на апачите, но и неговите скитания отново и отново го събираха със старите другари.

---

[1] курато (исп. curato) — свещенически сан (Б.пр.) ↑

Издание:

Карл Май. Смъртта на императора

Немска. Първо издание

Редактор: Е. Христов

Художник: Б. Ждребев

Техн. редактор: Н. Златков

Коректор: К. Иванова

Формат: 84/108/32

Дадена за набор: м. ноември 1992 г.

Излязла от печат: м. януари 1993 г.

Компютърен набор: „Коник — НЗ“

„Полиграф-юг“ — ООД — Хасково

„Калем — 90“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.